

Domovská stránka>Rodinné veci a dedenie>Dedičstvo>**Dedičské právo**

Dedičské právo

Vnútroštátne normy v oblasti dedičstva sa v jednotlivých členských štátoch značne líšia (pokiaľ ide napríklad o otázky, kto dedí, aké veľké sú dedičské podiely a zákonné dedičské podiely, ako sa má pozostalosť spravovať, do akej miery sa prenášajú záväzky na dedičov atď.).

Všeobecné informácie

Významným krokom na uľahčenie cezhraničného dedenia bolo prijatie nových pravidiel Únie 4. júla 2012, ktorých cieľom je uľahčiť občanom vysporiadať právne aspekty medzinárodného dedičstva. Tieto nové pravidlá sa vzťahujú na dedičstvo po osobách, ktoré zomrú 17. augusta 2015 alebo neskôr.

Toto **nariadenie** umožní, aby sa cezhraničné dedičstvo vybavovalo jednotne, podľa jediného práva, a aby ho vybavoval jediný orgán. Rozhodné právo a príslušný súd sa v zásade určujú podľa posledného obvyklého bydliska zosnulého. Občania sa však môžu rozhodnúť, aby rozhodným právom vo veci ich dedičstva bolo právo podľa ich štátnej príslušnosti. Uplatňovaním jediného práva jediným orgánom pri cezhraničnom dedení sa predíde paralelným konaniam s potenciálne rozpornými súdnymi rozhodnutiami. Takisto sa tým zabezpečí, aby rozhodnutia vydané v jednom členskom štáte boli uznávané v celej únii bez toho, aby boli potrebné nejaké osobitné postupy.

Nariadením sa takisto zavádza európske osvedčenie o dedičstve (European Certificate of Succession – ECS). Tento dokument, ktorý vydáva úrad konajúci vo veci dedičstva, môžu používať dediči, odkazovníci, vykonávatelia závetov a správcovia dedičstva na preukázanie svojho postavenia a uplatňovanie svojich práv alebo právomocí v iných členských štátoch. Po jeho vydaní by ECS mali uznávať vo všetkých členských štátoch bez potreby osobitného konania. Dňa 9. decembra 2014 Komisia prijala **vykonávacie nariadenie**, ktorým sa stanovujú tlačivá určené na použitie podľa uvedeného nariadenia.

- Word (312 Kb)

- PDF (824 Kb)

Portál elektronickej justície vám umožní online vyplniť a vo formáte PDF vytvoriť **formulár V** (Európske osvedčenie o dedičstve).

Dánsko, Írsko a Spojené kráľovstvo sa nezúčastňujú na tomto nariadení. V dôsledku toho sa budú cezhraničné dedičské konania vedené v týchto troch členských štátoch aj naďalej riadiť podľa ich vnútroštátnych pravidiel.

Otázky týkajúce sa právnych predpisov v oblasti dane z dedičstva nie sú predmetom nariadenia.

Informácie o nových pravidlách dedenia v EÚ si môžete prečítať v tejto **brožúre**.

Kliknutím na vľavku príslušnej krajiny na pravej strane tejto stránky si môžete pozrieť informačné listy týkajúce sa **dedičského práva a postupov v jednotlivých členských štátoch**. Informačné listy vypracovala **Európska justičná sieť pre občianskoprávne a obchodné veci (EJS-civil)** v spolupráci s **Radou notárov EÚ (CNUE)**.

Dedičstvo v Európe, webové sídlo navrhnuté CNUE, vám pomôže nájsť odpovede na otázky týkajúce sa dedenia v 22 členských štátoch.

Ak si želáte nájsť notára v členskom štáte, môžete použiť vyhľadávaci nástroj **Ako nájsť notára**, ktorý poskytuje Európska komisia v spolupráci so zúčastnenými združeniami notárov.

Pravidlá registrácie závetu sa v jednotlivých krajinách značne líšia. V niektorých členských štátoch osoba, ktorá urobí závet (závetca) ho musí zaregistrovať. V iných členských štátoch sa registrácia odporúča alebo sa týka len niektorých typov závetu. V niekoľkých členských štátoch notárske registre závetov neexistujú.

Ak sa potrebujete dozvedieť, ako zaregistrovať závet v niektorom členskom štáte, alebo či zosnulá osoba vyhotovila závet, môžete nahliadnuť do **informačných listov**, ktoré pripravila **Európska sieť registrov závetov (ENRWA)** v 3 – 4 jazykoch. Tieto informačné listy vysvetľujú, ako zaregistrovať závet v jednotlivých členských štátoch a poskytujú poradenstvo, ako pri nájsť v jednotlivých členských štátoch.

Súvisiace odkazy

Dedičské právo – oznámenia členských štátov a vyhľadávaci nástroj na identifikáciu príslušných súdov a orgánov

Príručka pre občanov : ako sa pravidlami EÚ zjednodušuje medzinárodné dedenie

Výsledky projektu „Ďalší vývoj v oblasti vzájomného prepojenia registra závetov“, ktorý skúma možnosti ako zefektívniť cezhraničné dedičské konania pomocou elektronických prostriedkov, realizovaný v spolupráci so **Združením Európskej siete registrov závetov**, s **Radou notárov Európskej Únie**, **estónskou notárskou komorou**, **estónskym strediskom pre registre a informačné systémy** a s členskými štátmi Európskej únie pod vedením **estónskeho ministerstva spravodlivosti**:

– Štúdia uskutočniteľnosti (755 Kb)

– Záverečná správa (507 Kb)

– Odporúčania (153 Kb)

Posledná aktualizácia: 10/12/2018

Tieto stránky spravuje Európska komisia. Informácie na tejto stránke nemusia nevyhnutne vyjadrovať oficiálne stanovisko Európskej komisie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Pokiaľ ide o pravidlá v oblasti autorských práv pre webové stránky EÚ, pozri právne upozornenie.

Všeobecné informácie - Belgicko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

V belgickom práve v zásade existujú tieto 3 formy závetov: **závet spísaný u notára** alebo **notársky závet**, **holografný závet** (ktorý musí byť vlastnoručne spísaný, datovaný a podpísaný závetcom) a **medzinárodný závet**.

Závetca musí byť schopný platne a slobodne vyjadriť svoju vôľu (články 901 až 904 občianskeho zákonníka).

Dohody o budúcom dedení sú v zásade a okrem výnimiek zakázané.

V cezhraničnej situácii je v zásade závet v Belgicku platný v prípade, ak je v súlade s právnymi predpismi miesta, kde bol vyhotovený („locus regit actum“) alebo v súlade s inými právnymi predpismi určenými na základe Haagskeho dohovoru z 5. októbra 1961.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Notár, ktorý prijme notársky alebo medzinárodný závet, alebo u ktorého je uložený holografný závet, má povinnosť zaregistrovať tento závet v centrálnom registri závetov spravovanom belgickým Kráľovským združením notárov. V prípade holografných závetov uložených u notára môže závetca odmietnuť zápis tohto závetu do uvedeného registra.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

V belgickom práve existuje zásada neopomenuteľného podielu, podľa ktorej určitý (neopomenuteľný) podiel dedičstva v prípade potreby povinne pripadne pozostalému(-ej) manželovi(-ke), deťom, otcovi a matke zosnulého.

Pokiaľ ide o deti (alebo potomkov), tento neopomenuteľný podiel predstavuje polovicu dedičstva, ak má zosnulý jedno dieťa, 2/3 dedičstva, ak má dve deti, a 3/4 dedičstva, ak má tri alebo viac detí.

Pokiaľ ide o matku a otca zosnulého, každý z nich má nárok na štvrtinu z dedičstva v prípade, ak zosnulý nemá potomkov. V tomto prípade však dary pre pozostalého(-ú) manžela(-ku) môžu zahŕňať celé dedičstvo.

Pozostalému(-ej) manželovi(-ke) pripadne vždy prinajmenšom buď užívacie právo k polovici majetku, ktorý tvorí dedičstvo, alebo užívacie právo k spoločne obývanej nehnuteľnosti a hnutelným veciam, ktorými bola vybavená.

Ak sa závetca rozhodol, že vo svojom závete nebude brať do úvahy neopomenuteľný dedičský podiel a dedičia súhlasia s jeho vôľou, bude sa postupovať podľa závetu. Ak sa však osoby, ktorých neopomenuteľný podiel nebol rešpektovaný, chcú tohto podielu domáhať, môžu podať tzv. žalobu o rozdelenie dedičstva.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak bol zosnulý slobodný a bezdetný, dedia v prvom rade jeho privilegovaní predkovia a príbuzní v bočnej línii (súrodenci). Otec a matka získavajú každý jednu štvrtinu a súrodenci (prípadne ich potomkovia) zvyšok. Ak jeden alebo obaja rodičia už zomreli, ich podiel získavajú súrodenci zosnulého. Ak zosnulý nezanechal predkov ani súrodencov (alebo ich potomkov), polovicu dedičstva získavajú príbuzní v matkinej línii a druhú polovicu príbuzní v otcovskej línii (strýko, teta, bratranec, sesternica...).

Ak bol zosnulý slobodný a zanechal deti, deti vylučujú všetkých ostatných členov rodiny. Deti si rozdelia celé dedičstvo rovným dielom. Ak však dieťa už zomrelo (alebo sa vzdalo dedičstva, alebo je z dedičstva vylúčené) a zanechalo potomkov, títo budú dediť namiesto zosnulého dieťaťa alebo dieťaťa, ktoré sa vzdalo dedičstva, alebo ktoré je vylúčené z dedičstva.

Ak zosnulý zanechal manžela/manželku a deti, pozostalý(-á) manžel(-ka) získava užívacie právo (právo užívať vec a požívať jej plody) ku všetkým veciam, ktoré tvoria dedičstvo. Deti dedia rovným dielom tzv. holé vlastníctvo.

Ak zosnulý zanechal manžela/manželku a nemá deti, pozostalý(-á) manžel(-ka) sa stáva jediným dedičom v prípade, ak zosnulý nemá potomkov, predkov a príbuzných v bočnej línii až do štvrtého stupňa. Ak takýchto príbuzných má, pozostalý(-á) manžel(-ka) získa užívacie právo a ostatnú dedičiu tzv. holé vlastníctvo. Podiel, ktorý získa pozostalý(-á) manžel(-ka) v tomto prípade, však závisí aj od majetkového režimu dohodnutého pri uzatvorení manželstva: za predpokladu, že pri uzatvorení manželstva bol dohodnutý režim majetkového spoločenstva (*communauté*), pozostalý(-á) manžel(-ka) dedí časť zosnulého manžela v celku.

Ak zosnulý zanechal osobu, s ktorou uzavrel registrované partnerstvo (v Belgicku je formou registrovaného partnerstva „zákonné spoložitie“), pozostalý z tohto spoložitia má právo zdediť užívacie právo k nehnuteľnosti, ktorá predstavovala počas spoložitia miesto spoločného pobytu rodiny, ako aj k hnutelným veciam, ktorými bola vybavená. Pozostalý z tohto spoložitia však môže byť zbavený tohto užívacieho práva prostredníctvom závetu alebo darovaním za života v prospech iných osôb.

Ak zosnulý zanechal partnera, s ktorým neuzavrel registrované partnerstvo – voľné spoložitie (faktický zväzok, neregistrovaný) – partner sa nemôže stať dedičom, pokiaľ tak neustanovil zosnulý v závete. V belgickom práve sa mu nepriznáva žiadne zákonné dedičské právo.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Za dedičské konanie nie je zodpovedný žiadny osobitný orgán.

V zákone sa však ustanovuje účasť notára v prípade holografného alebo medzinárodného závetu. Okrem toho sa v niektorých prípadoch môže byť potrebné obrátiť na prvostupňový súd (alebo na zmierovacieho sudcu), a to najmä: v prípade nadobudania dedičstva právne nespôsobilými osobami (maloleté osoby, atď.), v prípade prijatia dedičstva na základe súpisu dedičstva, v prípade neexistencie žiadneho dediča, v prípade, že je potrebné rozhodnutie o nadobudnutí dedičstva alebo vydaní dedičstva a v prípade spornej likvidácie alebo vysporiadania dedičstva, ktoré vyžadujú účasť notára určeného súdom.

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Na základe samotnej smrti osoby prechádza majetok tvoriaci dedičstvo na právnych nástupcov.

Títo však majú tri možnosti: dedičstvo prijať bezvýhradne alebo ho prijať na základe súpisu dedičstva, alebo ho odmietnuť.

Prijatie môže byť výslovné alebo konkludentné: prijatie je výslovné, keď osoba prijme svoje postavenie dediča prostredníctvom notárskej zápisnice alebo súkromnoprávneho aktu; prijatie je konkludentné, keď dedič urobí úkon, na základe ktorého sa preukáže jeho zámer prijať dedičstvo a na ktorý je oprávnený na základe svojho postavenia dediča.

Dedičstvo je možné prijať na základe súpisu dedičstva v súlade s postupom uvedeným v článku 793 a nasl. občianskeho zákonníka.

Dedič, ktorý chce prijať dedičstvo na základe súpisu dedičstva, musí podpísať osobitné vyhlásenie v **kancelárii prvostupňového súdu** v miestne príslušnom obvode pre toto dedičstvo alebo **pred notárom**.

Takisto je možné vzdať sa dedičstva predložením kópie úmrtného listu v **kancelárii prvostupňového súdu** v mieste, kde mal zosnulý bydlisko, a podpísaním vyhlásenia o vzdaní sa dedičstva (článok 784 a nasl. občianskeho zákonníka), alebo **pred notárom**.

Vyhlásenia musia byť zapísané do registra vedeného v kancelárii miestne príslušného súdu pre toto dedičstvo.

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Pozri bod 7 nižšie.

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Neexistuje žiadny osobitný postup (pozri bod 3 vyššie).

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Belgický občiansky zákonník obsahuje zásadu, podľa ktorej sa dedičstvo nadobúda automaticky bez konania.

Na základe samotnej smrti osoby získavajú dedičia úplné právo na jej majetok, práva a akcie a zároveň povinnosť uhradiť poplatky z dedičstva (články 718 a 724 občianskeho zákonníka). [Existujú však výnimky: pozri bod 7 nižšie].

V prípade súdnej likvidácie/usporiadania dedičstva sa uskutoční dedičské konanie pred notárom určeným súdom, ktoré sa ukončí vystavením osvedčenia o dedičstve. V prípade mimosúdnej likvidácie/usporiadania sa notárskou zápisnicou musí uskutočniť len rozdelenie nehnuteľností.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Belgické právo sa riadi zásadou, podľa ktorej dedičia získavajú na základe samotnej smrti osoby úplné právo na majetok (aktíva a pasíva) patriaci do dedičstva. Ale:

nadobúdatelia univerzálneho dedičstva, ktorí sú uvedení v holografnom alebo medzinárodnom závete, musia získať „rozhodnutie o nadobudnutí dedičstva“ od predsedu súdu pre rodinné veci (článok 1008 občianskeho zákonníka),

nadobúdatelia špecifickej časti dedičstva (článok 1014 občianskeho zákonníka), nadobúdatelia podielu z dedičstva (článok 1011 občianskeho zákonníka) a v prípade neopomenuteľných dedičov nadobúdatelia dedičstva, ktorí sú určení v závete spísanom u notára (článok 1004 občianskeho zákonníka), musia požiadať o „vydanie dedičstva“,

určité kategórie dedičov musia mať na prijatie dedičstva, ktoré im je odkázané, oprávnenie od verejného orgánu (napr. dedičstvo odkázané obci, organizácii verejného záujmu a v niektorých prípadoch neziskovým nadáciám alebo združeniam).

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Áno, ak prijmú dedičstvo bezvýhradne. V takomto prípade musia znášať všetky náklady a dlhy z dedičstva (článok 724 občianskeho zákonníka).

Ak dedičia prijmú dedičstvo na základe súpisu dedičstva, sú zodpovední za dlhy z dedičstva len do výšky aktív, ktoré zdedili (článok 802 občianskeho zákonníka). Dedič, ktorý chce prijať dedičstvo na základe súpisu dedičstva, musí podpísať osobitné vyhlásenie v kancelárii prvostupňového súdu v miestnej príslušnej obvode pre toto dedičstvo alebo pred notárom.

Nie, pokiaľ sa vzdajú dedičstva vyhlásením v kancelárii uvedeného prvostupňového súdu alebo pred notárom (článok 785 občianskeho zákonníka).

Okrem toho nadobúdateľ špecifickej časti dedičstva na rozdiel od univerzálneho dediča alebo nadobúdateľa podielu z dedičstva v zásade nemá povinnosť platiť dlhy z dedičstva (článok 1024 občianskeho zákonníka).

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

V hypotekárnom zákone zo 16. decembra 1851 je upravené zverejňovanie transakcií s nehnuteľnosťami v článku 1, v ktorom sa stanovuje, že „akékoľvek úkony medzi žijúcimi osobami, ktorými sa bezodplatne alebo za odplatu prevádzajú alebo potvrdzujú vecné práva k nehnuteľnostiam, okrem prednostných a hypotekárnych práv, sa zapisujú do registra na to určeného na katastrálnom úrade, v ktorého obvode sa majetok nachádza“.

V článku 2 uvedeného zákona sa v tejto súvislosti uvádza, že „na zápis môžu byť prijaté výlučne rozsudky, notárske zápisnice a súkromnoprávne akty, potvrdené súdom alebo notárom. Splnomocnenia týkajúce sa týchto úkonov musia byť vyhotovené v tej istej forme“.

Zákon zo 16. decembra 1851 však nestanovuje zverejnenie v prípadoch prevodu majetku v dôsledku úmrtia.

Zákon ale stanovuje povinnosť zápisu úkonov, na základe ktorých dochádza k usporiadaniu. V tejto súvislosti sú všetci dedičia, bez ohľadu na to, či nadobúdajú nehnuteľnosť alebo nie, uvedení v akte, ktorý sa zaregistruje do katastra nehnuteľností. To isté platí v prípade verejnej dražby alebo priameho predaja nedeliteľných nehnuteľností medzi dedičmi.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

V Belgicku v zásade neexistuje systém správy dedičstva.

V článku 803a občianskeho zákonníka sa však stanovuje, že dedič, ktorý prijal dedičstvo na základe súpisu dedičstva, môže byť zbavený svojej úlohy spravovať a vysporiadať dedičstvo. Najskôr musí podať žiadosť, aby predseda súdu pre rodinné veci svojim uznesením vymenoval správcu, ktorému odovzdá celý majetok tvoriaci dedičstvo, a správca bude zodpovedný za vysporiadanie dedičstva v súlade s určitými pravidlami.

Okrem toho sa v článku 804 stanovuje, že ak by záujmy veriteľov poručiť alebo dedičov mohli byť ohrozené nedbanlivosťou alebo finančnou situáciou dediča, ktorý dedí na základe súpisu dedičstva, každá dotknutá osoba môže požiadať o jeho nahradenie správcou, ktorého úlohou bude vysporiadať dedičstvo. Tento správca je menovaný predbežným opatrením súdu, po vyjadrení sa dediča alebo po vyzvaní dediča na vyjadrenie.

Závetca okrem iného môže vymenovať vykonávateľa závetu, ktorý bude zodpovedný za správne vykonanie závetu.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Pozri predchádzajúcu otázku.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Správca vymenovaný podľa článkov 803a a 804 má rovnaké právomoci ako samotný dedič. Má rovnaké povinnosti ako dedič; je oslobodený od povinnosti zložiť záruku.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Postavenie dediča musí byť preukázané notárskym overením alebo dedičským potvrdením/osvedčením (= častejší prípad). Dedičské potvrdenie/osvedčenie vydáva notár alebo, za určitých podmienok, správca dane z dedičstva príslušný na podanie daňového priznania k dani z dedičstva po zosnulom (článok 1240a občianskeho zákonníka).

Notárske overenie je úkon, ktorým sa osvedčuje pravdivosť. Má dôkaznú hodnotu: to, čo sa ním preukazuje ako potvrdené, sa musí považovať za presné. Notár potvrdzuje určité skutočnosti, pričom uvedie totožnosť osôb, ktoré sa pred ním dostavili, a uvedie, o aký úkon ho požiadali. Notárske osvedčenie potvrdzuje vierohodnosť svojho obsahu. Okrem toho notárska zápisnica obsahuje nespochybniteľný dátum. Dôkaz, že informácia chránená osvedčením je nepravdivá, môže byť predložený prostredníctvom konania o neplatnosti.

Posledná aktualizácia: 06/09/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Všeobecné informácie - Bulharsko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Každá osoba, ktorá má 18 rokov alebo viac a je duševne zdravá, môže nakladať so svojím majetkom pre prípad smrti prostredníctvom závetu. Závetca môže vo svojom závete nakladať s celým svojím majetkom. Závety môžu byť vlastnoručné (napísané a podpísané vlastnou rukou závetcu) alebo notársky overené, t. j. vyhotovené notárom v prítomnosti dvoch svedkov.

Vlastnoručný závet musí byť v celom rozsahu napísaný rukou závetcu. Musí obsahovať dátum a podpis závetcu. Podpis musí byť umiestnený pod pokynmi o nakladaní s majetkom. Závet sa môže v zapečatenej obálke doručiť notárovi na úschovu. V takomto prípade notár vyhotoví na obálke vyhlásenie depozitára. Závetca a notár podpíšu vyhlásenie, ktoré sa zapíše do osobitného registra.

Notársky overený závet vyhotovuje notár v prítomnosti dvoch svedkov.

Závetca poskytne ústne vyhlásenie o svojom záвете notárovi, ktorý ho zapíše v tomto znení a potom ho prečíta závetcovi v prítomnosti svedkov. Notár do závetu poznamená splnenie týchto formalít s uvedením miesta a dátumu podpisania závetu. Závetca, svedkovia a notár následne podpíšu závet. Pri vyhotovovaní notársky overeného závetu koná notár v súlade s článkom 578 ods. 1 a 2 občianskeho súdneho poriadku.

Ak závetca nemôže podpísať závet, musí uviesť dôvod a notár túto skutočnosť zaznamená pred prečítaním závetu.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Od zmeny pravidiel o registrácii z 1. januára 2001 sa musia registrovať výpisy uverejnených závetov týkajúcich sa nehnuteľností alebo práv k nehnuteľnému majetku.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Pozostalý/-á manžel/-ka a deti zosnulého alebo v prípade, že neexistujú potomkovia, rodičia zosnulého sú oprávnení na povinný dedičský podiel. Ak má závetca potomkov, pozostalých rodičov alebo manžela/-ku, nesmie nakladať s majetkom alebo ho darovať tak, aby to nepriaznivo ovplyvnilo ich povinný dedičský podiel. Celkový súčet povinných dedičských podielov všetkých príjemcov môže predstavovať až päť šiestin majetku, ak zosnulý zanechal manžela/-ku a dve alebo viac detí. Iný majetok než povinný dedičský podiel predstavuje disponibilnú časť dedičstva závetcu.

Ak neexistuje žiadny/-a pozostalý/-á manžel/-ka, potomkom (vrátane adoptovaných) prípadne tento povinný dedičský podiel: v prípade jedného dieťaťa a jeho potomkov, jedna polovica; v prípade dvoch alebo viacerých detí a ich potomkov, dve tretiny majetku závetcu.

Ak existujú potomkovia a pozostalý/-á manžel/-ka, povinný dedičský podiel manžela/-ky je rovnaký ako povinný dedičský podiel každého dieťaťa. V takomto prípade predstavuje disponibilná časť dedičstva jednu tretinu majetku v prípade jedného dieťaťa, jednu štvrtinu v prípade dvoch detí a jednu šestinu v prípade troch alebo viacerých detí.

Ak závetca nezanechá žiadnych potomkov, povinný dedičský podiel manžela/-ky predstavuje jednu polovicu, ak je manžel/-ka jediným dedičom, alebo jednu tretinu, ak existujú pozostalí rodičia zosnulého.

Povinný dedičský podiel pozostalého rodiča alebo rodičov predstavuje jednu tretinu.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

V závislosti od individuálnych prípadov sa pri dedení zo zákona uplatňujú tieto zásady:

Ak bol zosnulý slobodný a nemal detí, pozostalí rodičia alebo pozostalý rodič získajú rovnaké podiely majetku (článok 6 zákona o dedičstve, ďalej len „ZN“).

Ak zosnulý zanechal len predkov druhého stupňa alebo vzdialenejších, najbližší príbuzní zosnulého si rozdelia majetok rovnakým dielom (článok 7 ZN). Ak existujú len pozostalí súrodenci, títo si majetok rozdelia rovnakým dielom (článok 8 ods. 1 ZN). Ak existujú pozostalí súrodenci a predkovia druhého stupňa alebo vzdialenejší, súrodenci dostanú dve tretiny majetku a predkovia dostanú jednu tretinu (článok 8 ods. 2 ZN).

Ak bol zosnulý slobodný, ale zanechal pozostalé deti, tieto si majetok rozdelia rovnakým dielom (článok 5 ods. 1 ZN). Podiel dieťaťa, ktoré zomrelo skôr, prípadne jeho potomkom podľa dedičskej postupnosti (zastúpenie).

Ak zosnulý zanechá manžela/-ku, ale žiadne deti, predkov, súrodencov alebo ich potomkov, manžel/-ka zdedí celý majetok (článok 9 ZN).

V prípade, že manžel/-ka dedí majetok zosnulého spolu s predkami alebo súrodencami alebo ich potomkami, manžel/-ka zdedí polovicu majetku, ak sa dedičstvo otvorí do 10 rokov po sobáši. Inak manžel/-ka zdedí dve tretiny majetku. V prípade, že manžel/-ka dedí majetok zosnulého spolu s predkami a súrodencami alebo ich potomkami, manžel/-ka zdedí v prvom prípade jednu tretinu majetku a v druhom prípade dve tretiny majetku.

Ak zosnulý zanechá manžela/-ku a deti, manžel/-ka a deti si majetok rozdelia rovnakým dielom (článok 9 ods. 1 ZN).

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Na prijatie dedičstva dedičom sa neuplatňuje žiadny osobitný postup.

Osoba, ktorá je držiteľom vlastnoručného závetu, musí hneď potom, ako sa dozvie o smrti závetcu, vyhľadať notára a požiadať o zverejnenie závetu.

Každá zainteresovaná strana sa môže obrátiť na okresného sudcu v mieste začatia konania o dedičstve s cieľom stanoviť lehotu na predloženie závetu, ktorý má notár zverejniť.

Notár zverejní závet spísaním vyhlásenia, ktoré obsahuje opis podmienok závetu, a zaznamená jeho odpečatenie. Vyhlásenie podpíše osoba, ktorá predložila závet, a notár. Papier, na ktorom je napísaný závet, sa priloží k vyhláseniu a hore uvedené osoby parafujú každú stranu.

Ak bol závet odovzdaný notárovi do úschovy (článok 25 ods. 2 ZN), vyššie uvedené kroky vykoná príslušný notár.

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Dedenie sa uskutoční jeho prijatím. Prijatie nadobudne účinnosť dňom otvorenia dedičstva.

Prijatie sa môže vykonať aj podaním písomného návrhu okresnému sudcovi v okrese, kde sa otvorilo dedičstvo. V takomto prípade sa prijatie zapíše do osobitného registra.

Za prijatie sa považuje aj to, keď dedičove konanie jasne naznačuje jeho zámer prijať dedičstvo alebo keď dedič utajuje zdedený majetok. V druhom prípade dedič stráca právo na svoj podiel utajeného majetku.

Okresný sudca na požiadanie ktorejkoľvek zainteresovanej strany po predvolaní osoby oprávnenej dedič stanoví pre túto osobu lehotu na vyhlásenie, či prijíma dedičstvo alebo sa ho zrieka. Ak sa proti dedičovi vedie súdne konanie, súd stanoví lehotu po prejednaní prípadu.

Ak dedič počas lehoty neposkytne odpoveď, stratí právo na prijatie dedičstva.

Vyhlásenie o prijatí sa zapíše do osobitného súdneho registra.

Rovnaký postup sa uplatňuje aj pri zrieknutí sa dedičstva a zapisuje sa rovnakým spôsobom.

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Uplatňuje sa postup prijatia alebo zrieknutia sa dedičstva.

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Na zrieknutie sa alebo prijatie povinného dedičského podielu sa nevzťahuje žiadny osobitný postup. Dedič, ktorý je oprávnený na povinný dedičský podiel, ale nemôže ho prijať v plnom rozsahu z dôvodu odkazov a darov, sa môže obrátiť na súd s cieľom znížiť takéto odkazy a dary na rozsah potrebný na doplnenie povinného dedičského podielu po získaní odkazov a darov poskytnutých príslušnému dedičovi, s výnimkou bežných darov.

Ak si dedič, ktorého povinný dedičský podiel je nepriaznivo ovplyvnený, uplatní právo na dedičstvo proti osobám, ktoré nie sú zákonnými dedičmi, tento dedič musí prijať dedičstvo na základe inventárneho súpisu majetku.

Na účely stanovenia disponibilnej časti dedičstva a sumy povinného dedičského podielu dediča sa všetok majetok, ktorý patril závetcovi v čase jeho úmrtia, zhromažďí v dedičstve po odpočítaní dlhov a akéhokoľvek navýšenia dedičstva podľa článku 12 ods. 2 zákona o dedičstve. Následne sa pridávajú dary, s výnimkou bežných darov, v závislosti od ich stavu v čase, keď boli darované, a hodnoty v čase začatia otvorenia dedičstva v prípade, že ide o nehnuteľnosť, alebo v čase, keď boli darované, v prípade hnutelného majetku.

Testamentárne odkazy sa znižujú na pomernom základe bez toho, aby sa rozlišovalo medzi dedičmi a odkazovníkmi, ak závetca nestanovil inak.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Hlavné spôsoby likvidácie dedičstva sú súdne a dobrovoľné rozdelenie. Každý spoluvlastník má právo na rozdelenie bez ohľadu na veľkosť jeho podielu. Dobrovoľné rozdelenie sa vykonáva so súhlasom všetkých spoluvlastníkov a má formu zmluvy. V súlade s článkom 35 ods. 1 zákona o vlastníctve sa dobrovoľné rozdelenie hnutelného majetku v hodnote viac ako 50 BGN alebo nehnuteľného majetku musí vykonať písomne a podpisy musia byť notársky overené. V prípade dobrovoľného rozdelenia sa pomyselný podiel každého spoluvlastníka na spoločnom dedičstve stáva osobitným a nezávislým vlastníckym právom k skutočnému podielu na majetku v spoločnom vlastníctve.

Súdne rozdelenie sa uskutočňuje podľa špeciálneho konania upraveného v článku 341 a nasl. občianskeho súdneho poriadku. Na návrh na rozdelenie majetku sa nevzťahuje žiadna premlčacia lehota. Toto sporové konanie pozostáva z dvoch fáz.

Prvá fáza je zameraná na prípustnosť rozdelenia.

Spoludedič, ktorý žiada o rozdelenie, predloží písomný návrh na okresný súd, ku ktorému priloží:

1. úmrtý list závetcu a osvedčenie o dedičstve;
2. osvedčenie alebo iný písomný dôkaz týkajúci sa majetku;
3. kópie návrhu a jeho príloh pre ostatných spoludedičov.

Počas prvého súdneho pojednávania môže ktorýkoľvek iný spoludedič predložiť písomný návrh na zahrnutie iného majetku do dedičstva. V rámci tohto prvého súdneho pojednávania môže tiež ktorýkoľvek spoludedič vzniesť námietku týkajúcu sa práva iného spoludediča na účasť na rozdelení, veľkosti jeho podielu alebo zahrnutia určitého majetku do dedičstva.

Počas konania o rozdelení sa na súde prejednávajú spory týkajúce sa pôvodu, adopcií, závetov, pravosti písomných dôkazov alebo návrhov na zníženie sumy testamentárnych odkazov alebo darov.

Prvá fáza sa končí rozhodnutím o prípustnosti rozdelenia. Súd určí, ktorý majetok sa rozdelí medzi ktoré osoby a podiel každého spoludediča. Ak súd rozhodne, že rozdelenie hnutelného majetku je prípustné, rozhodne tiež o tom, ktorý účastník rozdelenia ho bude mať v držbe.

Ak jeden alebo viac dedičov nenakladajú s dedičstvom v súlade so svojimi dedičskými právami, súd môže v tom istom alebo v nasledujúcom rozsudku na návrh dediča rozhodnúť, ktorí dediči budú používať ktorý majetok do ukončenia rozdelenia alebo výšku súm, ktoré majú používatelia zaplatiť dedičom za používanie.

Druhá fáza zahŕňa samotné rozdelenie. Určia sa podiely a konkrétny majetok sa rozdelí do výlučného vlastníctva jednotlivých účastníkov rozdelenia. Toto sa uskutoční vyhotovením vyhlásenia o rozdelení a losovaním. Súd vyhotoví vyhlásenie o rozdelení na základe odborného posudku v súlade so zákonom o dedičstve. Po vyhotovení návrhu vyhlásenia o rozdelení súd predvolá účastníkov konania, aby im predložil vyhlásenie a vypočul si ich námietky. Súd potom vypracuje a vydá konečné vyhlásenie o rozdelení v súdnom rozsudku. Potom ako rozsudok týkajúci sa vyhlásenia o rozdelení nadobudne účinnosť, súd predvolá účastníkov konania na losovanie. Súd môže zdedený majetok rozdeliť medzi účastníkov rozdelenia bez losovania, ak je určenie podielov a losovanie nemožné alebo príliš nevyhovujúce.

Ak sa majetok nedá rozdeliť a nemožno ho priradiť k žiadnemu podielu, súd nariadi jeho predaj vo verejnej dražbe. Strany zúčastnené na rozdelení môžu predkladať ponuky vo verejnej dražbe,

Ak nedeliteľný majetok predstavuje obydlie, ktoré bývalo majetkovým spoločenstvom vyplývajúcim z uzavretia manželstva a likvidovalo sa po smrti manžela/-ky alebo po rozvode a pozostalý/-á manžel/-ka alebo bývalý/-á manžel/-ka, ktorému/-ej boli udelené rodičovské práva týkajúce sa detí narodených v rámci manželstva, nemá žiadne vlastné obydlie, súd môže na návrh tohto/tejto manžela/-ky použiť obydlie ako podiel, pričom podiely ostatných účastníkov rozdelenia vyrovná prostredníctvom iného majetku alebo v hotovosti.

Ak je nedeliteľný majetok obydlie, ktorýkoľvek účastník rozdelenia, ktorý v ňom žil v čase začatia konania o dedičstve a ktorý nemá žiadne iné obydlie, môže požiadať o jeho pridelenie k jeho podielu a vyrovnanie podielov ostatných účastníkov rozdelenia prostredníctvom iného majetku alebo v hotovosti. Ak tieto podmienky spĺňa viacero účastníkov rozdelenia a uplatňujú si nárok na majetok, uprednostňuje sa tá osoba, ktorá ponúkne najvyššiu cenu.

Návrh na pridelenie možno predložiť najneskôr do prvého súdneho pojednávania po tom, ako sa stane vykonateľný rozsudok súdu o prípustnosti rozdelenia. Majetok sa ocení skutočnou hodnotou.

V prípade vyrovnania v hotovosti sa platba spolu so zákonným úrokom musí realizovať do šiestich mesiacov od dátumu, keď nadobudne účinnosť rozsudok o pridelení.

Účastník rozdelenia, ktorý získal majetok vo svojom podiele, sa stane vlastníkom po uhradení vyrovnania v hotovosti spolu so zákonným úrokom v stanovenej lehote. Nezaplatenie v rámci lehoty má za následok neplatnosť rozsudku o pridelení zo zákona a majetok sa ponúkne na predaj vo verejnej dražbe. Majetok sa môže prideliť inému účastníkovi rozdelenia, ktorý spĺňa požiadavky a požiadal o pridelenie v rámci stanovenej lehoty bez toho, aby sa majetok ponúkal na predaj vo verejnej dražbe, ak tento druhý účastník rozdelenia ihneď splatí cenu stanovenú oceňovaním zníženú o hodnotu jeho podielu na majetku. Výnosy sa rozdelia medzi ostatných účastníkov rozdelenia na pomernom základe.

Súdne konanie o rozdelení sa môže ukončiť a dedičstvo sa môže zlikvidovať podľa dohody, ku ktorej dospeli strany konania a ktorá bola schválená súdom.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Osoba sa stane dedičom alebo odkazovníkom po prijatí dedičstva. Pred prijatím dedičstva môže osoba oprávnená zdediť majetok spravovať dedičstvo a podávať žaloby o určenie vlastníckeho práva na zachovanie dedičstva.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Získaním príslušného podielu (nerozdelený podiel) z dedičstva zosnulého dostane každý dedič alebo odkazovník pomyselný podiel z majetku a dlhov závetcu zahrnutých v dedičstve.

Dediči, ktorí prijali dedičstvo, sú podľa veľkosti svojich podielov zodpovední za dlhy, ktorými je dedičstvo zaťažené.

Dedič, ktorý prijal dedičstvo na základe inventárneho súpisu, je zodpovedný len do výšky sumy prijatého dedičstva.

Prijatie dedičstva na základe inventárneho súpisu sa musí písomne ohlásiť okresnému sudcovi do troch mesiacov od dátumu, keď sa dedič dozvedel o začatí konania o dedičstve. Okresný sudca môže predĺžiť lehotu až o tri mesiace. Prijatie sa zapíše do špeciálneho súdneho registra.

Osoby, ktoré nie sú spôsobilé na právne úkony, vláda a mimovládne organizácie prijímajú dedičstvo iba na základe inventárneho súpisu.

Ak jeden dedič prijme dedičstvo na základe inventárneho súpisu, ostatní dediči z toho môžu mať prospech bez toho, aby bolo dotknuté ich právo na prijatie alebo zrieknutie sa dedičstva.

Inventárny súpis sa vyhotovuje v súlade s občianskym súdnym poriadkom.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Výpisy uverejnených závetov týkajúcich sa nehnuteľného majetku a práv k nehnuteľnému majetku musia byť zaregistrované. V prípade univerzálnych závetov sa existencia nehnuteľného majetku v príslušnom súdnom okrese osvedčuje vyhlásením obsahujúcim notársky overený podpis príjemcu s uvedením nehnuteľného majetku v príslušnom súdnom okrese, o ktorom má príjemca vedomosť. Toto vyhlásenie sa spolu so závetom predloží registračnému sudcovi v okrese, kde sa nachádza majetok.

Registračný sudca nariadi registračnému úradu v mieste, kde sa nachádza nehnuteľný majetok, aby ho zaregistroval umiestnením listín, ktoré podliehajú registrácii, do registrov dostupných verejnosti.

K návrhu na registráciu sa priložia dve notársky overené kópie závetov týkajúcich sa nehnuteľného majetku a práv k nehnuteľnému majetku.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadosti? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadosti, aké kroky treba podniknúť?

Vymenovanie správcu nie je povinné. Závetca môže ustanoviť jednu alebo viac právne spôsobilých osôb, aby konali ako správcovia.

Okresný sudca v mieste, kde sa otvorilo dedičstvo, môže na návrh ktorejkoľvek zainteresovanej strany stanoviť nadobúdateľovi lehotu na prijatie vymenovania. Ak lehota uplynie a nadobúdateľ neprijal vymenovanie, bude sa to považovať za odmietnutie prijatia.

Okresný sudca môže správcu prepustiť, ak je nedbanlivý alebo nespôsobilý alebo koná spôsobom, ktorý nie je zlučiteľný s dôverou, ktorá bola udelená správcovi.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Pozri odpoveď na predchádzajúcu otázku.

Ak zosnulý nezanechal žiadny závet ani nevymenoval správcu svojho závetu, ktorákoľvek osoba oprávnená dediť môže spravovať majetok a podávať žaloby o určenie vlastníckeho práva na jeho zachovanie až do prijatia dedičstva.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Správca musí vyhotoviť inventárny súpis majetku a prizvať dedičov a odkazovníkov k účasti.

Správca preberá držbu dedičstva a spravuje ho v takom rozsahu, ako je potrebné na vykonanie testamentárnych úkonov.

Správca nemá právo na prevod majetku, kým to nie je potrebné a povolené okresným sudcom, ktorý vynesie rozsudok po vypočutí dedičov.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Ak závetca zanechal vlastnoručný závet, notár uverejní závet, vyhotoví vyhlásenie, v ktorom opíše podmienky závetu, a poznamená si jeho odpečatenie.

Dediči zo zákona sa legitimujú osvedčením o dedičstve, ktoré vystavuje starosta obce posledného trvalého bydliska zosnulého. Osvedčenia o dedičstve sa vystavujú len v súvislosti s osobami, ktoré podliehali zápisu do registra obyvateľstva ku dňu svojho úmrtia a ktorým bol vystavený úmrtný list.

Osvedčenie sa vystavuje v súlade s článkom 24 ods. 2 zákona o evidencii občanov a článkom 9 nariadenia o vystavovaní osvedčení na základe registra obyvateľstva. Osvedčenie sa vystavuje dedičovi zo zákona, jeho právnenému zástupcovi alebo tretím stranám, ak ho tretie strany potrebujú na uplatňovanie legitímnych práv alebo sú výslovne splnomocnené notársky overeným splnomocnením.

Na vystavenie osvedčenia sú potrebné tieto dokumenty:

- žiadosť prostredníctvom formulára informačného centra registra obyvateľstva (GRAO), v ktorej sú uvedené podrobnosti o dedičoch po zosnulom, ktorú musí vyplniť dedič alebo osoba splnomocnená dedičom;
- kópia úmrtného listu (ak bol vystavený v inom okrese);
- identifikačný doklad žiadateľa;
- notársky overené splnomocnenie, ak žiadosť predkladá splnomocnený zástupca.

Posledná aktualizácia: 11/12/2015

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku cs bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Všeobecné informácie - Česká republika

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Všeobecné formy vyhotovenia závetu

Závet sa okrem výnimočných situácií vyhotovuje v písomnej forme. Závet nemusí byť označený dátumom s výnimkou dvoch prípadov: 1) ak závetca vyhotovil viaceré závet, ktoré si odporujú a neobstoja vedľa seba, 2) ak právne účinky závetu závisia od času jeho vyhotovenia. Spoločný závet viacerých osôb je podľa práva Českej republiky neprípustný.

Závet sa podľa českého práva dá vyhotoviť jedným z týchto spôsobov:

- závet, ktorý napíše a podpíše závetca vlastnou rukou,
- závetca môže závet spísať aj inak než vlastnou rukou, pokiaľ ho vlastnoručne podpíše a pred dvomi súčasne prítomnými svedkami vyhlási, že listina obsahuje jeho poslednú vôľu. Svedkovia listinu podpíšu a pripoja vyhlásenie, že sú svedkami, a údaje, podľa ktorých je ich možné identifikovať,
- ak je závetca nevidomý, prejaví vôľu pred tromi súčasne prítomnými svedkami v listine, ktorú musí nahlas prečítať svedok, ktorý závet nepísal. Ak má závetca iné zmyslové postihnutie a nemôže čítať alebo písať, obsah závetu mu musí byť oznámený spôsobom dorozumievania, ktorému rozumie závetca a všetci svedkovia,
- závetca môže spísať závet aj vo forme notárskej zápisnice.

Vyhotovenie závetu v osobitných prípadoch

Osobitné pravidlá platia pre vyhotovenie závetu za výnimočných podmienok, predovšetkým v situáciách s ohrozením života.

a) Ak je závetca v dôsledku neočakávanej udalosti v zrejmom a bezprostrednom ohrození života alebo ak sa nachádza na mieste, kde je následkom mimoriadnej udalosti (vojny, prírodnej katastrofy) spoločenský styk ochromený natoľko, že nemôže závet vyhotoviť inak, potom môže závet vyhotoviť ústne pred tromi súčasne prítomnými svedkami. Ak je závetca nažive, stráca ústny závet platnosť po dvoch týždňoch odo dňa vyhotovenia.

b) Ak existuje odôvodnená obava, že by závetca mohol zomrieť skôr, než by mohol spísať závet pred notárom, môže závet zaznamenať pred dvomi svedkami starosta obce, na ktorej území sa závetca nachádza. Takýto závet platí počas troch mesiacov od okamihu, keď môže závetca prvýkrát vyhotoviť závet u notára. Ide o tzv. dedinský testament (*dorf testament*).

c) Z vážneho dôvodu môže na palube českého lietadla alebo námorného plavidla zaznamenať závet za prítomnosti dvoch svedkov veliteľ lietadla alebo lode, či jeho zástupca. Platnosť tohto závetu je tiež obmedzená na tri mesiace.

d) Poslednú vôľu vojaka môže pri účasti v ozbrojenom konflikte zaznamenať veliteľ jednotky alebo iný dôstojník za prítomnosti dvoch svedkov. Rovnako ako v predchádzajúcich prípadoch je platnosť takého závetu obmedzená na tri mesiace.

Dedičská zmluva

Dedičskou zmluvou môže plnoletý a plne právne spôsobilý závetca určiť dediča alebo odkazovníka. Môže ním byť druhá zmluvná strana, ako aj tretia osoba. Dedičskú zmluvu nemôže závetca jednostranne odvolať.

Dedičskú zmluvu môže závetca uzavrieť najvyššie pre tri štvrtiny dedičstva, jedna štvrtina dedičstva musí zostať voľná, závetca však o nej môže vyhotoviť závet.

Manželia sa môžu dedičskou zmluvou určiť za dedičov navzájom. V zmluve môže byť stanovené, že práva a povinnosti z dedičskej zmluvy sa rozvodom manželstva rušia.

Dedičskú zmluvu je možné vypracovať iba vo forme verejnej listiny, t. j. vo forme notárskej zápisnice.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

V roku 2001 bola zriadená Centrálna evidencia závetov. Od 1. januára 2014 bola v súvislosti s celkovou rekonštrukciou súkromného práva v Českej republike táto evidencia závetov nahradená Evidenciou právnych aktov pre prípad smrti. Táto evidencia je neverejný zoznam v elektronickej podobe, ktorý vedie, prevádzkuje a spravuje Notárska komora Českej republiky. V Evidencii právnych aktov pre prípad smrti sa evidujú listiny o týchto právnych aktoch závetcu vykonaných pre prípad smrti:

- a) závet, dodatku alebo dedičskej zmluve,
- b) vyhlásení o vydedení a vyhlásení o tom, že dedič, ktorému prináleží dedičstvo zo zákona, nenadobudne vlastníctvo k dedičstvu,
- c) príkaze na započítanie dedičského podielu, pokiaľ takýto príkaz nie je obsiahnutý v záвете,
- d) určení správcu dedičstva, pokiaľ nie je určený v záвете,
- e) zmluve o zrieknutí sa dedičského práva,
- f) zrušení právnych aktov uvedených v písmenách a) až e).

Ak notár vyhotoví jednu z uvedených listín vo forme notárskej zápisnice alebo ak prijal túto listinu, ktorá nebola vyhotovená vo forme notárskej zápisnice, do notárskej úschovy, zapíše pomocou elektronického prenosu údajov do uvedenej evidencie údaje o takej listine a o osobe, ktorá ju vyhotovila.

Listiny o právnych aktoch závetcu pre prípad smrti, ktoré nemajú formu notárskej zápisnice, sa evidujú, len ak sú v notárskej úschove.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Povinný dedičský podiel - všeobecné informácie

Neopomenuteľnými dedičmi závetcu sú jeho potomkovia v zostupnom poradí. Neopomenuteľný dedič, ktorý *i)* sa nezriekol dedičského práva, prípadne práva na povinný dedičský podiel, *ii)* je dedičsky spôsobilý a ktorý *iii)* nebol právoplatne vydedený, má právo na povinný dedičský podiel, prípadne na jeho doplnenie, ak bol závetcom v rámci právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti úplne alebo sčasti opomenutý, t. j. či už v podobe dedičského podielu alebo odkazu mu prináleží hodnota, ktorá je menšia ako jeho povinný dedičský podiel. Pozostalý manžel ani príbuzní závetcu nie sú neopomenuteľnými dedičmi. Maloletí potomkovia v zostupnom poradí pritom musia dostať aspoň toľko, koľko predstavujú tri štvrtiny ich dedičského podielu zo zákona, a plnoletí potomkovia v zostupnom poradí aspoň toľko, koľko predstavuje jedna štvrtina ich dedičského podielu zo zákona. Pokiaľ tomu závet odporuje a pokiaľ závetca neopomenuteľného dediča zo zákonom vymedzených dôvodov nevydedil, má neopomenuteľný dedič právo na výplatu peňažnej sumy rovnajúcej sa hodnote jeho povinného dedičského podielu. Ak bol závetca vdovec a mal dve deti, dedičský podiel každého z nich je jedna polovica. Pokiaľ by jedno z detí bolo maloleté, jeho povinný dedičský podiel sú tri osminy, v prípade plnoletého potomka v zostupnom poradí je povinný dedičský podiel vo výške jednej osminy.

Osobitné prípady

Ak bol neopomenuteľný dedič v záвете (vedome) opomenutý bez toho, aby bol vydedený, ale dopustil sa konania, ktoré naplnia niektorý zo zákonných dôvodov vydedenia, považuje sa toto opomenutie za vydedenie vykonané mlčky a oprávnené, a v takom prípade nemá tento potomok v zostupnom poradí právo na povinný dedičský podiel.

Ak bol neopomenuteľný dedič v záвете opomenutý len preto, že závetca o ňom pri právnom úkone nakladania s majetkom pre prípad smrti nevedel (napr. sa závetca domnieval, že potomok v zostupnom poradí už zomrel, alebo vôbec nevedel o tom, že určitá osoba je jeho potomkom v zostupnom poradí), prislúcha mu povinný dedičský podiel, aký mu prislúcha podľa zákona.

Možnosť zriecť sa práva na povinný dedičský podiel

Práva na povinný dedičský podiel sa môže neopomenuteľný dedič zriecť formálnou zmluvou so závetcom, ktorá musí byť vypracovaná vo forme notárskej zápisnice. Rovnakou formou je možné sa zriecť aj dedičského práva, a to aj v prospech inej osoby. Zrieknutie sa v prospech tejto inej osoby platí, ak sa stane dedičom.

Zrieknutie sa dedičského práva alebo len práva na povinný dedičský podiel, ku ktorému dochádza zmluvou uzavretou so závetcom (za jeho života) vo forme notárskej zápisnice, by sa malo odlišiť od odmietnutia dedičstva a vzdania sa dedičstva (dedičstva sa môže vzdať dedič, ktorý dedičstvo neodmietol). K odmietnutiu dedičstva alebo k vzdaniu sa dedičstva môže dôjsť až po smrti závetcu.

Iné obmedzenia

Závetca môže v záвете uvádzať podmienky, doloženie času alebo príkazy, prípadne prikázať, že po smrti dediča prejde dedičstvo na iného dediča (zverenecké nástupníctvo). Takéto doložky však nesmú smerovať k zrejmemu obťažovaniu dediča alebo odkazovníka zo zjavnej svojvôle na strane závetcu a nesmú zjavne odporovať verejnému poriadku.

Závetca nesmie prikázať, aby dedič alebo odkazovník uzavrel manželstvo alebo aby manželstvo neuzavrel či aby v manželstve zotrval. Závetca však môže zriadiť niekomu právo na obdobie do uzavretia manželstva.

Ak sú všetci dediči (alebo zvereneckí nástupcovia) závetcovými súčasníkmi, nie je obmedzené poradie, v ktorom majú podľa závetcovho právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti po sebe títo dediči (pri splnení daných podmienok) nasledovať. Ak niektorý z dedičov v čase smrti závetcu ešte nežil, končí sa závetcom určená postupnosť dedičov vtedy, keď dedičstvo nadobudne prvý taký dedič.

Zverenecké nástupníctvo zanikne najneskôr uplynutím sto rokov od smrti závetcu. Ak má však zverenecký nástupca získať dedičstvo po smrti dediča, ktorý je závetcovým súčasníkom, zverenecké nástupníctvo zanikne až potom, čo po tomto dedičovi nadobudne dedičstvo prvý zverenecký nástupca.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak poručiteľ nespísal závet, dedia jeho dediči zo zákona, a to v šiestich dedičských triedach. Osoby uvedené v týchto triedach pripadajú do úvahy ako dediči postupne podľa tried. Dediči z nižších tried pritom vylučujú dedičov z vyšších tried, napríklad, ak dedia dediči v prvej dedičskej triede, dediči v druhej triede nededia nič. Iba ak nededia dediči v prvej dedičskej triede, prechádza dedičstvo na dedičov v druhej triede. Dedičské podiely uvedené v zákone platia iba v prípade, že sa dediči pred súdom nedohodnú inak. Ak poručiteľ nevyhotovil právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, dedičskú zmluvu alebo dodatok) alebo ak to závetca v právnom úkone nakladania s majetkom pre prípad smrti umožnil (nezakázal), môžu si dediči vzájomnou dohodou uzavretou pred súdom rozdeliť dedičstvo akokoľvek.

Jednotlivé dedičské triedy

V prvej triede dedičov dedia rovnakým dielom poručiťelove deti a jeho manžel. Ak mal poručiteľ so svojím manželom majetok v spoločnom vlastníctve manželov, súd najskôr vysporiada spoločné vlastníctvo manželov tak, že časť tohto majetku prípadne pozostalému manželovi a časť (spravidla polovica) prípadne do dedičstva. Majetok, ktorý prípadne do dedičstva, dedí manžel a deti poručiťela rovnakým dielom. Do podielu manžela sa nezapočítava majetok, ktorý manžel nadobudol v rámci vysporiadania spoločného vlastníctva. V Českej republike sa v občianskom zákonníku nerobí rozdiel medzi deťmi narodenými v manželstve alebo mimo manželstva, deťmi vlastnými (pokrvnými) alebo adoptovanými.

Ak nededí niektoré z poručiťelových detí (napr. ak by sa zrieklo dedičského práva ešte za života závetcu alebo by dedičstvo odmietlo alebo ak by sa nedožilo smrti závetcu), dedičský podiel, ktorý pripadá na toto dieťa, dedia rovnakým dielom jeho deti. Rovnaké pravidlo sa uplatní aj pre vzdialenejších potomkov v zostupnom poradí.

Ak poručiteľ nemal manžela, ale mal deti, dedia všetok majetok poručiťela jeho deti (prípadne ich potomkovia v zostupnom poradí, pozri vyššie). Ak však poručiteľ mal manžela, ale bol bezdetný, manžel poručiťela všetok majetok sám nededí, ale dedí spolu s dedičmi v druhej dedičskej triede.

V druhej triede dedičov dedí poručiťelov manžel, poručiťelovi rodičia a osoby, ktoré s poručiťelom žili najmenej počas jedného roka pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti, a z toho dôvodu sa o spoločnú domácnosť poručiťela starali, alebo boli svojou výživou odkázaní na poručiťela. Všetky tieto osoby, okrem manžela, dedia rovnakým dielom. Poručiťelov manžel však dedí vždy najmenej polovicu dedičstva. Ak by teda poručiteľ mal manžela a oboch rodičov, manžel dedí polovicu dedičstva a každý z rodičov štvrtinu.

Manžel aj ktorýkoľvek z rodičov môže v druhej dedičskej triede zdediť celé dedičstvo. Ak však poručiteľ mal druhá, ale nemal ani manžela, ani rodičov, druh nenadobudne celé dedičstvo, ale dedí spolu s ostatnými dedičmi v tretej dedičskej triede.

V tretej triede dedičov dedia rovnakým dielom poručiťelovi súrodenci a jeho druh. Ak niektorý zo súrodencov nededí, podiel tohto súrodenca dedia jeho deti, t. j. synovci či netere poručiťela (tiež rovnakým dielom). Ktorýkoľvek z týchto dedičov môže zdediť celé dedičstvo.

Ak nededia ani poručiťelovi súrodenci alebo druh, dedia vo štvrtj triede dedičov rovnakým dielom starí rodičia poručiťela.

Ak nededí nik zo starých rodičov poručiťela, dedia v piatej triede dedičov starí rodičia rodičov poručiťela (prarodičia). Starým rodičom poručiťelovho otca pripadá polovica dedičstva, starým rodičom poručiťelovej matky druhá polovica. Obe dvojice starých rodičov sa delia rovnakým dielom o polovicu, ktorá im pripadá.

Ak nededí jednotlivý člen dvojice, prípadne uvoľnená osmina druhému členovi. Ak nededí dvojica, prípadne táto štvrtina druhej dvojici tej istej strany. Ak nededí ani jedna dvojica tej istej strany, pripadá dedičstvo dvojiciam druhej strany v rovnakom pomere, v akom sa delia o polovicu dedičstva, ktorá im pripadá priamo.

Napokon, v šiestej triede dedičov, ak nededí nik z predtým uvedených dedičov, dedia rovnakým dielom deti detí súrodencov poručiťela (deti synovcov a neteri) a deti starých rodičov poručiťela (strýkovia a tety). Ak nededí niektorý zo strýkov či tiet, dedia im pripadajúci podiel ich detí (bratrance a sesternice poručiťela).

Ak nededí žiadny z dedičov, pripadá majetok štátu, ktorý sa považuje za dediča.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Na celé konanie v dedičskej veci (vrátane otázok odmietnutia či prijatia dedičstva, odkazu, alebo uplatnenia povinného dedičského podielu) je príslušný okresný súd. Ten podľa vopred stanoveného rozvrhu práce poverí vedením konania v dedičskej veci notára. Tento notár potom koná a v konaní rozhoduje v mene súdu. V českom práve sa neprípúšťa, aby si účastníci konania v dedičskej veci vybrali svojho notára.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

České súdy rozhodujú o veciach dedičstva, ak mal poručiteľ ku dňu smrti obvyklý pobyt v Českej republike alebo ak bol vlastníkom nehnuteľnosti na území Českej republiky.

Táto nehnuteľnosť je preto predmetom konania pred českým súdom aj v prípade, že poručiteľ nemal v Českej republike obvyklý pobyt.

V ostatných prípadoch české súdy konajú v dedičskej veci, pokiaľ:

- ide o majetok, ktorý na území Českej republiky zanechal občan Českej republiky, ktorý mal obvyklý pobyt v cudzine, a pokiaľ niektorý z dedičov, ktorý mal obvyklý pobyt v Českej republike, požiada pred českými súdmi o konanie v dedičskej veci, alebo
- sa cudzí štát (ktorého orgán by mal inak právomoc konať v dedičskej veci) odmietne dedičstvom zaoberať alebo sa vôbec nevyjadrí, alebo
- medzi štátom, ktorého orgán by mal právomoc konať v dedičskej veci, a Českou republikou neexistujú v dedičských veciach recipročné vzťahy, t. j. pokiaľ tento štát ani nevydáva dedičstvo poručiťelov, ktorí majú obvyklý pobyt v Českej republike na prerokovanie českým súdom, ani nepriznáva rozhodnutiam vyneseným českými súdmi právne účinky.

Ktorý súd je príslušný

Ak je daná právomoc českého súdu, príslušným súdom na konanie v dedičskej veci je ten okresný súd, v obvode ktorého mal poručiteľ miesto trvalého pobytu, prípadne iného pobytu evidované v príslušnom informačnom systéme. Ak poručiteľ nemal evidované žiadne miesto trvalého alebo iného pobytu, príslušný je ten súd, v ktorého obvode poručiteľ skutočne býval (kde mal bydlisko). Ak nie je možné zistiť ani toto miesto, príslušný je súd, v ktorého obvode sa naposledy zdržiaval.

Ak sa poručiteľ v Českej republike nezdržiaval, príslušný je ten súd, v ktorého obvode mal poručiteľ nehnuteľnosti. Ak poručiteľ nemal na území Českej republiky žiadne nehnuteľnosti (a príslušnosť súdu nie je možné určiť jedným z predchádzajúcich spôsobov), príslušný je ten súd, v ktorého obvode poručiteľ zomrel (kde došlo k nálezu tela zomrelého).

Kedy český súd začne konanie v dedičskej veci

Súd začne konanie v dedičskej veci bez návrhu, hneď ako sa dozvie o smrti poručiťela. Smrť človeka oznamuje príslušnému súdu matričný úrad. Súd sa však o smrti poručiťela môže dozvedieť aj iným spôsobom, napríklad od polície, od zdravotníckeho zariadenia alebo od prípadných dedičov.

Súd začne konanie v dedičskej veci aj vtedy, keď mu to navrhne osoba, ktorá si uplatňuje právo na dedičstvo ako dedič. Ak súd zistí, že nie je miestne príslušný, odovzdá dedičskú vec príslušnému súdu. Dedičská vec sa však môže odovzdať inému súdu aj v takých situáciách, keď by to bolo vhodné urobiť, napr. z toho dôvodu, že v obvode iného súdu majú bydlisko dediči poručiteľa.

Priebeh konania

Súd najskôr v rámci predbežného zisťovania zhromaždí informácie o poručiteľovi, jeho majetku, dlhoch, okruhu dedičov a o tom, či poručiteľ zanechal závet alebo iný právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti. Tieto informácie súd obvykle získa z verejných zoznamov, z evidencie právnych aktov pre prípad smrti, z evidencie listín o manželskom majetkovom režime a v neposlednom rade tiež vypočutím osoby, ktorá sa postarala o pohreb poručiteľa. V prípadoch, keď sa to vyžaduje zákonom alebo z iných dôvodov, súd zároveň vykoná neodkladné opatrenia na zabezpečenie dedičstva, t. j. predovšetkým súpis a zapečatenie dedičstva.

Po ukončení predbežného zisťovania súd nariadi konanie a poučí možných dedičov o ich dedičskom práve a o práve požadovať, aby sa vypracoval súpis dedičstva. Ak si niektorý z dedičov požaduje súpis dedičstva, súd ho nariadi.

Ak mal poručiteľ majetok v spoločnom vlastníctve manželov, súd na základe informácií od účastníkov zostaví zoznam tohto majetku a zoznam spoločných pasív a určí jeho cenu. Na vlastníctvo, ktoré je medzi účastníkmi sporné, sa neprihliada. Potom má pozostalý manžel možnosť uzavrieť s dedičmi dohodu o vysporiadaní spoločného vlastníctva manželov. Dohodou sa stanoví, ktorý majetok prípadne do dedičstva a ktorý pozostalému manželovi, pričom nie je potrebné rešpektovať zásadu, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Je možné uzavrieť aj takú dohodu, podľa ktorej všetok spoločný majetok prípadne pozostalému manželovi a do dedičstva neprípadne zo spoločného vlastníctva nič.

Dohoda pozostalého manžela s dedičmi o vysporiadaní spoločného vlastníctva manželov nesmie odporovať zákonu ani pokynom poručiteľa, ktoré uviedol vo svojom právnom úkone nakladania s majetkom pre prípad smrti. V takom prípade súd dohodu neschváli.

Ak súd neschváli dohodu o vysporiadaní spoločného vlastníctva manželov alebo ak taká dohoda nie je uzavretá, súd vysporiada spoločné vlastníctvo manželov sám, pričom sa riadi týmito pravidlami:

- a) podiely oboch manželov na vysporiadanom vlastníctve sú rovnaké,
- b) každý z manželov nahradí to, čo zo spoločného majetku bolo vynaložené na jeho výhradný majetok,
- c) každý z manželov má právo žiadať, aby mu bolo nahradené, čo zo svojho výhradného majetku vynaložil na spoločný majetok,
- d) prihliadne sa na potreby nezaopatrených detí,
- e) prihliadne sa na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, predovšetkým ako sa staral o deti a o rodinnú domácnosť,
- f) prihliadne sa na to, ako sa každý z manželov zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločného vlastníctva.

Po vysporiadaní spoločného vlastníctva manželov súd zostaví zoznam aktív a pasív dedičstva. Vychádza pritom predovšetkým z informácií od dedičov a ak bol nariadený súpis dedičstva, potom zo súpisu dedičstva. Na sporný majetok alebo na sporné pasíva sa neprihliada.

Súd ocení majetok v dedičstve spravidla podľa súhlasného vyhlásenia dedičov. Len veľmi zriedkavo sú na ocenenie potrebné znalecké posudky.

Ak poručiteľ nezanechal právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti, môžu sa dediči dohodnúť na rozdelení dedičstva akokoľvek. Súd potvrdí dedičom nadobudnutie dedičstva podľa tejto dohody. Ak sa nedohodnú, súd im potvrdí nadobudnutie dedičstva podľa podielov vyplývajúcich zo zákona. Na žiadosť dedičov súd dedičstvo rozdelí medzi dedičov sám.

Ak poručiteľ vo svojom právnom úkone nakladania s majetkom pre prípad smrti uviedol pokyny, ako má byť dedičstvo rozdelené, súd potvrdí dedičom nadobudnutie dedičstva podľa týchto pokynov. V opačnom prípade sa dediči môžu dohodnúť, ako sa dedičstvo medzi nich rozdelí. Odlišnú výšku dedičských podielov si však môžu dediči dohodnúť iba v prípade, že to poručiteľ výslovne pripustil.

Ak uplatnil neopomenuteľný dedič právo na povinný dedičský podiel, môžu sa s ním ostatní dediči dohodnúť na vysporiadaní povinného dedičského podielu (odstupnom). Inak je potrebné pre výpočet povinného dedičského podielu nariadiť súpis dedičstva.

Pred vydaním rozhodnutia o dedičstve sa musí súdu preukázať, že splatné odkazy boli splnené a že ostatní odkazovníci boli vyrozumení o ich práve na odkaz.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Smrťou poručiteľa vzniká jeho dedičom dedičské právo. Pokiaľ nie je nadobudnutie majetku z dedičstva na základe poručiteľovho právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti odložené napr. podmienkou (dedič nadobudne dedičstvo, až keď vyštuduje vysokú školu) alebo doložením času (po uplynutí určitej lehoty), jeden alebo viacerí dediči nadobúdajú dedičstvo už smrťou poručiteľa. O tom, kto dedičstvo takto nadobudol, rozhodne súd na základe výsledku konania v dedičskej veci. Ak poručiteľ vo svojom právnom úkone nakladania s majetkom pre prípad smrti nadobudnutie dedičstva odložil (podmienkou alebo doložením času), smrťou poručiteľa nadobúda dedičstvo jeden alebo viacerí hlavní dediči a po splnení podmienky (uplynutí určitej lehoty) nadobúda dedičstvo jeden alebo viacerí následní dediči. O prechode dedičstva z hlavných dedičov na následných dedičov rozhoduje súd v samostatnom konaní.

Rozhodnutia o dedičstve vydáva v mene súdu notár, ktorého poveril vykonaním úkonov v konaní v dedičskej veci príslušný okresný súd. Notár, notársky kandidát a koncipient majú v konaní v dedičskej veci pri vykonávaní úkonov súdneho komisára všetky oprávnenia, ktoré prislúchajú súdu ako orgánu verejnej moci pri výkone súdnictva.

Odkazovník nadobúda smrťou poručiteľa právo na odkaz a musí byť ešte pred skončením konania v dedičskej veci vyrozumiený o tomto svojom práve.

Splatné odkazy musia byť ešte pred skončením konania v dedičskej veci vyplatené.

Zrieknutie sa dedičského práva, odmietnutie dedičstva, vzdanie sa dedičstva

Dedičského práva sa dá vopred zriecť zmluvou s poručiteľom vo forme notárskej zápisnice.

Po smrti poručiteľa môže dedič dedičstvo odmietnuť výslovným vyhlásením voči súdu do jedného mesiaca odo dňa, keď bol dedič o tomto práve poučený.

Ak dedič žije v zahraničí, môže odmietnuť dedičstvo do troch mesiacov od tohto poučenia. Túto lehotu je možné z vážnych dôvodov predĺžiť, nie je však možné predĺžiť ju po tom, čo táto lehota uplynie (nie je možné odpustiť uplynutie lehoty). Po uplynutí tejto lehoty platí, že dedič dedičstvo neodmietol.

Neopomenuteľný dedič môže dedičstvo odmietnuť s výhradou povinného dedičského podielu, napr. môže odmietnuť dedičstvo z právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti bez toho, aby stratil právo na povinný dedičský podiel. To je do určitej miery výnimka zo všeobecného pravidla, podľa ktorého sa dedič nemôže zbaviť povinnosti, ktorá mu je uložená právnym úkonom nakladania s majetkom pre prípad smrti tým, že odmietne dedičstvo z tohto právneho úkonu a súčasne bude uplatňovať svoje právo ako dedič zo zákona – môže sa buď stať dedičom prostredníctvom právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti, alebo môže dedičstvo odmietnuť. Vyhlásenie o odmietnutí či neodmietnutí dedičstva nie je možné odvolať.

Dedičstvo nemôže odmietnuť osoba, ktorá dala svojim konaním najavo, že dedičstvo odmietnuť nechce, predovšetkým tak, že nakladá s majetkom, ktorý patrí do dedičstva.

Dedičstva sa dá aj vzdať, a to v prospech druhého dediča. Ak sa neopomenuteľný dedič vzdá dedičstva, vzdáva sa tým aj práva na povinný dedičský podiel, pričom toto rozhodnutie je účinné aj vo vzťahu k jeho potomkom v zostupnom poradí. Účinnosť vzdania sa dedičstva v prospech druhého dediča je podmienená súhlasom tohto druhého dediča s týmto aktom. Dedič, ktorý sa dedičstva vzdal, sa však týmto aktom nezabavuje povinnosti splniť príkaz, nariadenie odkazu alebo iné opatrenie, ktoré podľa poručiteľovej vôle môže a má splniť len osobne.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Dediči majú na výber, či uplatnia svoje právo na výhradu súpisu dedičstva, alebo či ju neuplatnia. Dediči, ktorí nežiadajú o súpis dedičstva, hradia dlhy poručiteľa v plnom rozsahu. Ak je viac dedičov, ktorí neuplatnili právo na výhradu súpisu, zodpovedajú spoločne a nerozdielne. Dedič, ktorý neuplatnil výhradu súpisu, zodpovedá za všetky dlhy aj v prípade, že súd spísal zoznam majetku z iného dôvodu (napríklad preto, že výhradu súpisu uplatnil iný dedič). Ak dedič uplatní výhradu súpisu, súd vykoná súpis dedičstva. Dedič, ktorý uplatnil výhradu súpisu, zodpovedá za dlhy poručiteľa len do výšky ceny nadobudnutého dedičstva. Ak viac dedičov presadzuje toto právo, zodpovedajú spoločne a nerozdielne, každý však len do hodnoty dedičstva, ktoré nadobudne.

V niektorých prípadoch súd nariadi súpis dedičstva aj vtedy, keď o to žiadny z dedičov nepožiadala, predovšetkým z dôvodu ochrany maloletých dedičov, dedičov, ktorých pobyt nie je známy, alebo veriteľov poručiteľa.

V niektorých prípadoch môže súd rozhodnúť o tom, že súpis dedičstva bude nahradený zoznamom majetku v dedičstve, ktorý vyhotoví správca dedičstva, alebo spoločným vyhlásením o majetku v dedičstve, ktoré vyhotovia a podpíšu všetci dediči.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Zápis práv do katastra nehnuteľností sa upravuje zákonom č. 256/2013 Zb. o katastri nehnuteľností (katastrálny zákon).

V katastri nehnuteľností sa evidujú:

pozemky v podobe parciel,

budovy, ktorým sa prideliť popisné alebo evidenčné číslo, pokiaľ nie sú súčasťou pozemku ani práva stavby,

budovy, ktorým sa popisné ani evidenčné číslo neprideliť, pokiaľ nie sú súčasťou pozemku ani práva stavby, pričom sú hlavnou stavbou na pozemku a nejde o drobné stavby,

jednotky vymedzené podľa občianskeho zákonníka,

jednotky vymedzené podľa zákona č. 72/1994 Zb., ktorým sa upravujú niektoré spoluvlastnícke vzťahy k budovám a niektoré vlastnícke vzťahy k bytom a nebytovým priestorom a dopĺňajú niektoré zákony (zákon o vlastníctve bytov), v znení neskorších predpisov,

právo stavby,

vodné diela.

Vecné práva nadobudnuté dedením sa do katastra nehnuteľností zapisujú na základe rozhodnutia alebo verejnej listiny o dedičstve vydané v niektorom z členských štátov a potvrdením vydaným súdom alebo príslušným orgánom členského štátu pôvodu alebo európskym osvedčením o dedičstve (ďalej len „listiny“).

Miestne príslušný na konanie o vklade je katastrálny úrad, v územnom obvode ktorého sa nehnuteľný majetok nachádza.

V listinách na zápis práv do katastra nehnuteľností (rozhodnutie o dedičstve, verejná listina a/alebo európske osvedčenie o dedičstve) musia byť nehnuteľnosti označené podľa § 8 zákona č. 256/2013 Zb.:

Pozemok je určený parcelným číslom a údajom, či nejde o stavebnú parcelu, a názvom katastrálneho územia, v ktorom leží.

Pozemok, ktorý je evidovaný zjednodušeným spôsobom, je určený parcelným číslom podľa skoršej pozemkovej evidencie s uvedením, či ide o parcelné číslo podľa pozemkového katastra, prídellového operátu, scefovacieho operátu alebo evidencie nehnuteľností a názvom katastrálneho územia, v ktorom leží.

Budova, ktorá nie je súčasťou pozemku alebo práva stavby, je určená parcelným číslom pozemku, na ktorom je postavená, popisným alebo evidenčným číslom (ak nemá číslo, uvedie sa spôsob využitia budovy) a názvom časti obce, kde sa nachádza.

Jednotka je určená označením budovy, v ktorej je vymedzená, alebo označením pozemku alebo práva stavby, pokiaľ budova, v ktorej je vymedzená, je klasifikovaná ako súčasť tohto pozemku; číslom jednotky a pomenovaním jednotky, prípadne označením, že ide o rozostavanú jednotku.

Právo stavby je určené parcelným číslom, údajom, či nejde o stavebnú parcelu, a názvom katastrálneho územia pozemku, ku ktorému je zriadené.

Vodné diela sú určené parcelným číslom, údajom, či ide o stavebnú parcelu, názvom katastrálneho územia pozemku a spôsobom využitia.

Listiny predkladané na zápis práv do katastra nehnuteľností musia spĺňať náležitosti listiny pre účely zápisu do katastra nehnuteľností, jej obsah musí odôvodňovať navrhovaný zápis práva a navrhovaný zápis práva musí nadväzovať na predchádzajúce zápisy v katastre nehnuteľností.

V listinách musia byť označení dediči alebo iné oprávnené osoby menom, adresou bydliska, rodným číslom alebo dátumom narodenia (alebo ak ide o právnické osoby názvom, sídlom a identifikačným číslom, ak je pridelené). Z listiny musia vyplývať podiely, akými jednotliví dediči nadobúdajú práva k nehnuteľnostiam, prípadne aké vecné práva sú zriaďované a osoby oprávnené a povinné. V rámci dedičského konania je možné k nehnuteľnostiam okrem vlastníckeho práva zriadiť právo stavby, vecné bremeno, záložné právo, budúce záložné právo, podzáložné právo, predkupné právo, budúce doživotné právo, prídavné spoluvlastníctvo, zverenský fond, zákaz scudzenia alebo zaťaženie.

Ak sa právo, ktoré má byť na základe listiny zapísané do katastra nehnuteľností, týka len časti pozemku, musí byť k listine priložený geometrický plán, ktorý časť daného pozemku vymedzuje. Geometrický plán sa považuje za súčasť listiny.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Poručiteľ môže vymenovať správcu dedičstva a/alebo vykonávateľa závetu vo svojom právnom úkone nakladania s majetkom pre prípad smrti.

Súd vymenuje správcu dedičstva s cieľom splnenia poslednej vôle na návrh dediča, ktorý nechce venovať čas a úsilie splneniu poslednej vôle. Návrh musí mať všeobecné náležitosti podania, t. j. musí z neho byť zrejmé, ktorému súdu je určený, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí obsahovať podpis a dátum.

Súd môže vymenovať správcu dedičstva aj bez návrhu, ak:

- vykonávateľ závetu nebol vymenovaný alebo odmietol spravovať dedičstvo alebo je zjavne nespôsobilý spravovať dedičstvo a ak dediči nie sú schopní riadne spravovať dedičstvo, alebo
- je potrebné vyhotoviť zoznam majetku patriaceho do dedičstva, alebo
- je na to iný vážny dôvod, alebo
- ak doterajší správca dedičstva zomrel, bol odvolaný, odstúpil, alebo bola obmedzená jeho svojprávnosť a je naďalej potrebné, aby túto funkciu niekto vykonával.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

O riadne splnenie poslednej vôle poručiteľa dbá vykonávateľ závetu (ak bol určený poručiteľom). Ak nie je zároveň vymenovaný správca dedičstva, vykonáva vykonávateľ závetu aj správu dedičstva.

Ak je určený vykonávateľ závetu a zároveň určený alebo vymenovaný správca dedičstva, správca dedičstva spravuje dedičstvo podľa pokynov vykonávateľa závetu.

Ak je vymenovaný správca dedičstva, ale nie je určený vykonávateľ závetu, správca dedičstva spravuje dedičstvo. Ak to navrhne dedič, súd mu tiež uloží, aby sa postaral o splnenie poslednej vôle poručiteľa.

Ak nie je vymenovaný správca dedičstva, ani určený vykonávateľ závetu, všetci dediči sú zodpovední za spoločnú správu dedičstva. Dediči sa tiež môžu dohodnúť, že dedičstvo bude spravovať len niektorý z nich.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Správca dedičstva vykonáva len prostú správu dedičstva. To znamená, že vykonáva iba to, čo je nutné pre zachovanie majetku. Môže pri tom vykonávať všetky práva týkajúce sa spravovaného majetku. Správca dedičstva môže z dedičstva niečo scudziť alebo použiť ako zábezpeku, ak sa to vyžaduje v záujme zachovania hodnoty alebo podstaty spravovaného majetku, prípadne za protihodnotu. Za rovnakých podmienok môže zmeniť účel spravovaného majetku. Správca dedičstva alebo vykonávateľ závetu môže vykonať úkon presahujúci rozsah prostej správy, ak s tým súhlasia dediči. Ak sa dediči nedohodnú alebo ak je dedičom osoba pod zvláštnou ochranou, vyžaduje sa súhlas súdu.

Vykonávateľ závetu dbá o riadne splnenie poslednej vôle poručiteľa s náležitou starostlivosťou. Patria mu všetky práva potrebné na splnenie jeho úloh vrátane práva obhajovať platnosť závetu pred súdom, namietať nespôsobilosť dediča alebo odkazovníka a celkovo dbať o splnenie poručiteľových pokynov. Poručiteľ môže v závete určiť vykonávateľovi aj iné povinnosti.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Konanie v dedičskej veci sa končí vydaním uznesenia o dedičstve. V uznesení sú výslovne deklarované práva a povinnosti súvisiace s dedičstvom. Účastníci majú právo podať odvolanie proti tomuto uzneseniu do pätnástich dní odo dňa, kedy im bolo doručené. Rozhodnutie sa stáva právoplatným, ak sa nepodajú v danej lehote žiadne odvolania. Právoplatné uznesenie slúži ako dôkaz o právach a povinnostiach, ktoré sú v ňom uvedené. Uznesenie má štatút verejnej listiny.

Ešte pred právoplatným ukončením konania môže súd vydať úradné potvrdenie o skutočnostiach známych zo súdneho spisu. Aj toto potvrdenie je verejnou listinou.

Posledná aktualizácia: 11/12/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Všeobecné informácie - Nemecko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Závet sa môže vyhotoviť jedným z dvoch spôsobov: ako vlastnoručne napísaný závet alebo ako verejný závet.

Vlastnoručne napísaný závet môžu vyhotoviť iba osoby staršie ako 18 rokov a musí byť napísaný rukou od začiatku do konca a tiež podpísaný. Ak bol závet napísaný na písacom stroji alebo počítači, ak chýba podpis alebo ak bol nadiktovaný (napr. na magnetofónovú pásku), závet je neplatný a v dôsledku toho môžu dedičstvo dediči iba osoby oprávnené dedičť zo zákona, pokiaľ neexistuje žiadny iný platný závet, v ktorom by boli určení iní dediči. Z dôvodu kontroly je tiež veľmi dôležité, aby sa závetca podpísal celým menom (t. j. krstným menom a priezviskom), aby nemohlo dôjsť k žiadnym nejasnostiam, pokiaľ ide o skutočnosť, kto závet vyhotovil. Napokon, dôrazne sa odporúča uviesť do závetu čas a miesto, aby bolo zrejmé, kedy a kde bol tento úradný písomný záznam vyhotovený. Je to dôležité, pretože skorší závet sa môže zrušiť, celý alebo čiastočne, novým závetom. Ak v jednom, prípadne v oboch závetoch chýba dátum, je často nemožné určiť, ktorý zo závetov je novší a považuje sa za platný.

Manželia a registrovaní partneri majú tiež povolené vyhotoviť spoločný vlastnoručne napísaný závet. V tomto prípade vlastnoručne napísaný závet, ktorý vyhotovil jeden alebo obaja z manželov alebo partnerov, musí byť podpísaný oboma manželmi alebo partnermi spoločne [ďalšie podrobnosti nájdete v kapitole „Was ist ein gemeinschaftliches Testament?“ („Čo je spoločný závet“) na strane 24 brožúry s názvom „Erben und Vererben“ („Dedenie a poručenie“), ktorú vydalo Spolkové ministerstvo spravodlivosti a ochrany spotrebiteľa (Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz)]. Ak sa chcete vyhnúť chybám pri písaní závetu, mali by ste vyhotoviť verejný závet (nazývaný aj „notársky závet“). Znamená to ústne predniesť svoju poslednú vôľu a závet notárovi, ktorý ho potom písomne zaznamená, alebo osobne napísať závet a predložiť ho notárovi [ďalšie podrobnosti nájdete v kapitole „Das öffentliche Testament“ („Verejný závet“) na strane 23 brožúry s názvom „Erben und Vererben“ („Dedenie a poručenie“), ktorú vydalo Spolkové ministerstvo spravodlivosti a ochrany spotrebiteľa]. Tento druh závetu môžu vyhotoviť aj maloleté osoby, ktoré dosiahli vek 16 rokov.

Pri uzatváraní dedičskej zmluvy sa obe strany musia dostať k notárovi súčasne [ďalšie podrobnosti nájdete v kapitole „Der Erbvertrag“ („Dedičská zmluva“) na strane 29 brožúry s názvom „Erben und Vererben“ („Dedenie a poručenie“), ktorú vydalo Spolkové ministerstvo spravodlivosti a ochrany spotrebiteľa].

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

S cieľom eliminovať riziko, že vlastnoručne napísaný závet bude ukrytý na neznámom mieste, že sa stratí alebo sa na neho po smrti závetcu zabudne, sa často odporúča (nie je to však povinné) uložiť závet na obvodnom súde (Amtsgericht) – alebo v spolkovej krajine Bádensko-Württembersko do konca roka 2017 na notárskom úrade (Notariat) – tak, aby bol v bezpečnej úschove. Notársky závet je vždy bezpečne uschovaný. To isté platí pre dedičskú zmluvu, pokiaľ zmluvné strany výslovne neuvedú, že sa zmluva nemá uložiť do úradnej úschovy. V tom prípade sa dokument namiesto toho uloží na notárskom úrade. Závety a dedičské zmluvy, ktoré sú bezpečne uschované, sa musia otvoriť po smrti osoby, ktorá vykonala v nich obsiahnutý právny úkon nakladania s majetkom *mortis causa* (táto osoba sa v zákone označuje ako „závetca“).

Od 1. januára 2012 sú vlastnoručne napísané závetu a notársky overené právne úkony nakladania s majetkom *mortis causa* (závetu a dedičské zmluvy), ktoré sú uložené v bezpečnej úschove na obvodných súdoch (alebo v spolkovej krajine Bádensko-Württembersko do konca roka 2017 na notárskych úradoch), elektronicky registrované v Centrálnom registri závetov v Bundesnotarkammer (Spolková notárska komora). V prípade právnych úkonov nakladania s majetkom *mortis causa*, ktoré boli vyhotovené pred týmto dátumom a uložené v bezpečnej úschove, sa príslušné údaje z registračných úradov prenesú do registra.

Spolková notárska komora ako registračný orgán dostáva oznámenia o všetkých úmrtiach v rámci Nemecka a informuje súd príslušný vo veciach dedenia (Nachlassgericht) o tom, ktoré právne úkony nakladania s majetkom sú registrované a kde sú uložené v bezpečnej úschove za účelom otvorenia bezpečne uschovaného právneho úkonu nakladania s majetkom *mortis causa*.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Najbližší príbuzný môže byť prostredníctvom závetu vydedený. Situácia, keď by pozostalý manžel, deti a deti detí alebo rodičia nemali dostať vôbec žiadne dedičstvo, hoci by boli osobami oprávnenými dedičť zo zákona, ak by neexistoval právny úkon nakladania s majetkom v závete, sa však vždy považovala za nespravodlivú. Vzhľadom na úradne uznané a zákonne potvrdené prijatie spoločnej zodpovednosti, to isté platí aj pre pozostalých registrovaných partnerov

rovnakého pohlavia. Z toho dôvodu sa zákonom poskytuje tejto úzko vymedzenej skupine ľudí takzvaný „povinný dedičský podiel“. Osoby oprávnené na povinný dedičský podiel môžu požiadať dediča alebo dedičov o peňažnú platbu vo výške polovice hodnoty zákonného dedičského podielu.

Príklad: Po zázekyne je pozostalý manžel (s ktorým žila v majetkovom režime spoločných vzniknutých ziskov, keď každý z manželov si zachová vlastníctvo svojho majetku, ale nárast kombinovanej čistej hodnoty majetku manželov počas manželstva sa rozdeľuje rovnakým dielom) a dcéra. Zázekyňa vo svojom zázete vymenovala ako vylučného dediča svojho manžela. Hodnota dedičstva je 100 000 EUR. Pomer určujúci povinný dedičský podiel dcéry je $\frac{1}{4}$ (keďže jej zákonný podiel je $\frac{1}{2}$, rovnako ako podiel manžela, ktorý žil so zázekyňou v majetkovom režime spoločných vzniknutých ziskov). Suma peňazí, na ktoré má nárok, sa vypočíta ako súčin pomeru určujúceho povinný dedičský podiel a hodnoty dedičstva v čase jeho zdedenia. To znamená, že dcéra si môže nárokovat' od manžela zázekyne povinný dedičský podiel vo výške 25 000 EUR ($\frac{1}{4} \times 100\,000$ EUR).

Zázetovia nemôžu vylúčiť nárok na tento povinný dedičský podiel zahrnutím osôb oprávnených na povinný dedičský podiel do zázetu a poručením menej než polovice dedičovho zákonného podielu. V takých prípadoch má osoba oprávnená na povinný dedičský podiel nárok na dodatočnú sumu, ktorá doplní jej povinný dedičský podiel na polovicu zákonného podielu.

Príklad: Zázetca vo svojom zázete vymenoval ako dedičov svoju manželku (s ktorou žil v majetkovom režime spoločných vzniknutých ziskov) a ich dcéru, a to tak, že majú zdediť $\frac{2}{3}$ a $\frac{1}{3}$ jeho majetku, v uvedenom poradí. Hodnota dedičstva je 800 000 EUR. Pomer určujúci povinný dedičský podiel dcéry je $\frac{1}{4}$ (= 200 000 EUR). Vzhľadom na to, že bola zahrnutá do zázetu a má zdediť 100 000 EUR ($\frac{1}{3}$ z 800 000 EUR), je oprávnená dostať dodatočnú sumu, ktorou sa vyrovná rozdiel (100 000 EUR).

Nárok na povinný dedičský podiel sa musí uplatniť do troch rokov odo dňa, kedy sa osoba oprávnená na povinný dedičský podiel dozvedela o dedičstve a o právnom úkone nakladania s majetkom, ktorý má pre ňu negatívne účinky, a najneskôr tridsať rokov od času jeho zdedenia.

Dediči môžu požiadať o odloženie uspokojenia nároku na povinný dedičský podiel, ak by ich okamžité uspokojenie nároku vážne a nespravodlivo poškodilo. V právnych predpisoch sa uvádza situácia, ak by sa inak musel napríklad predať objekt slúžiaci ako domov rodiny. Riadny ohľad sa však musí brať aj na záujmy oprávnených osôb. Odklad znamená, že povinný dedičský podiel sa nemusí vyplatiť okamžite. Je na rozhodnutí súdu, na aký dlhý čas sa môže odložiť uspokojenie nároku na povinný dedičský podiel a či sa musí v súvislosti s ním poskytnúť záruka.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak nebol vyhotovený zázet ani dedičská zmluva, uplatňujú sa pravidlá dedenia zo zákona.

Podľa nemeckého dedičského práva sa za dedičov považujú iba príbuzní, t. j. ľudia, ktorí majú so zázetcom spoločných rodičov, starých rodičov alebo prarodičov, ako aj ľudia, ktorí majú so zázetcom spoločných vzdialenejších predkov. Podľa tohto vymedzenia sa vzťahy so zázetcom vzniknuté na základe manželstva vôbec nepovažujú za príbuzenské. Preto sú vylúčení z dedenia zo zákona napr. svokra, zať, nevlastný otec, nevlastná dcéra, manželova teta, manželov strýko atď., keďže nemajú so zázetcom žiadnych spoločných predkov.

Rodinný vzťah môže vzniknúť aj adopciou (dieťaťom), keďže tento postup vytvára plnoprávny rodinný vzťah v zmysle zákona medzi dieťaťom a osvojiteľom, ako aj príbuznými osvojiteľa, so všetkými súvisiacimi právami a povinnosťami. Adoptované deti majú teda vo všeobecnosti rovnaké práva ako biologické deti (osobitné podmienky sa môžu uplatniť v prípade adopcie plnoletých „detí“).

Výnimkou zo zásady, že dedia iba príbuzní, predstavujú manželskí partneri. Hoci zvyčajne nie sú navzájom príbuzní, a teda nemajú žiadnych spoločných predkov, majú právo na dedičstvo po manželskom partnerovi. Ak sú manželia rozvedení, právo na dedičstvo neexistuje. Za určitých okolností to platí aj v prípade manželov, ktorí ešte nie sú rozvedení, ale žijú oddelene.

Podľa dedičského práva majú registrovaní partneri rovnaké dedičské práva ako manželskí partneri. Naproti tomu iné formy spoluzitia nevytvárajú zákonné právo na dedičstvo.

Dedičské právo, pokiaľ ide o príbuzných:

Nie všetci príbuzní majú rovnaké dedičské práva. Podľa zákona sú rozdelení na dedičov rôznych tried:

1. trieda

Medzi dedičov 1. triedy patria iba potomkovia poručiteľa, t. j. deti, vnuci, pravnuci atď.

Mimomanželské deti sú osobami oprávnenými dedičť zo zákona po svojich matkách a otcov a ich príslušných príbuzných. [Výnimka sa uplatňuje v prípadoch, keď zázetca zomrel pred 29. májom 2009, ak sa mimomanželské dieťa narodilo pred 1. júlom 1949 – pozri poznámky pod čiarou na stranách 11 a 15 brožúrky s názvom „*Erben und Vererber*“ („Dedenie a poručenie“), ktorú vydalo Spolkové ministerstvo spravodlivosti a ochrany spotrebiteľa].

Ak existujú ľudia, ktorí patria do tejto skupiny veľmi blízkych príbuzných, ostatní vzdialenejší príbuzní nezískajú z dedičstva žiadny podiel.

Príklad: Zázetca má jednu dcéru a viacero synovcov a neterí. Synovci a netere nezdedia nič.

Deti detí (t. j. vnuci, pravnuci atď.) spravidla môžu niečo zdediť iba v prípade, že ich rodičia už zomreli alebo samotní rodičia dedičstvo odmietli.

Príklad: Pozostalými poručiteľa sú jedna dcéra a traja vnuci, deti syna, ktorý sám už zomrel. Dcéra dostane polovicu dedičstva, zatiaľ čo vnuci si musia rozdeliť druhú polovicu, teda polovicu, ktorú by inak dostal ich otec. To znamená, že každý z vnukov dostane dedičstva.

2. trieda

Dedičmi 2. triedy sú rodičia poručiteľa a ich deti a deti detí, t. j. súrodenci, synovci a netere zázetcu. Opäť platí, že deti rodičov zázetcu dedia iba v prípade, že rodičia zázetcu už zomreli. Vtedy zdedia podiel po svojom zosnulom otcovi alebo zosnulej matke.

Príbuzní 2. triedy môžu dedičť, iba ak neexistujú žiadni príbuzní 1. triedy.

Príklad: Pozostalými zázetcu sú neter a synovec. Sestra a rodičia zázetcu už zomreli. Neter a synovec preto zdedia každý polovicu dedičstva.

3. trieda a nasledujúce triedy

Do 3. triedy patria starí rodičia a ich deti a deti detí (teta, strýko, bratranec atď.), do 4. triedy patria prarodičia a ich deti a deti detí a tak ďalej. Dedenie zo zákona je v zásade založené na rovnakých pravidlách ako uvedené triedy. Pokiaľ však ide o 4. triedu, ak deti prarodičov už zomreli, potomkovia týchto detí už nie sú nasledujúcimi v poradí, ale vylučnými dedičmi sa teraz stávajú osoby, ktoré sú najbližšími príbuznými [v tomto okamihu sa systém dedenia na základe parentely (ktorý znamená postupné posudzovanie príbuzenstva rovnako vzdialeného od spoločného predka – parentela, až kým sa nenájde dedič) mení na príbuzenský systém (ktorý znamená určenie najbližšieho príbuzného na základe stupňov pokrvného príbuzenstva)].

Vždy platí, že stačí, aby žil jediný príbuzný predchádzajúceho stupňa a z dedenia sú vylúčení všetci možní dediči nasledujúceho stupňa.

Manželia a registrovaní partneri

Bez ohľadu na príslušné bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, pozostalá manželka, manžel alebo registrovaný partner sa považujú za osoby oprávnené dedičť zo zákona a majú nárok na $\frac{1}{4}$ dedičstva popri všetkých potomkoch a na $\frac{1}{2}$ dedičstva popri všetkých príbuzných 2. triedy (t. j. popri rodičoch, súrodencoch, synovcoch alebo neteriach zázetcu), ako aj popri starých rodičoch.

Ak manželia žili v majetkovom režime spoločných vzniknutých ziskov (ktorý je základným režimom, pokiaľ sa manželia nedohodli na odlišnom majetkovom režime v rámci predmanželskej alebo svadobnej zmluvy), uvedený podiel sa zvyšuje o $\frac{1}{4}$. To isté platí pre registrovaných partnerov.

Ak neexistujú žiadni príbuzní 1. alebo 2. triedy, ani žiadni starí rodičia, pozostalý manžel/partner dostane celé dedičstvo.

Príklad: Pozostalými závetcu sú jeho manželka (s ktorou žil v majetkovom režime spoločných vzniknutých ziskov) a jeho rodičia. Manželka dostane $\frac{3}{4}$ ($\frac{1}{2} + \frac{1}{4}$) a každý z rodičov, ako dedičov 2. triedy, dostane $\frac{1}{4}$ dedičstva. Navyše, v prípade, že ostatní dedičia sú príbuzní 2. triedy, ako v tomto prípade, alebo starí rodičia, má manželka nárok na prednostné právo (v nemčine „*Großer Voraus*“), ktoré sa obvykle týka všetkých predmetov domácnosti a svadobných darov (ak sú ostatní dedičia príbuzní 1. triedy, pozostalý manžel ako zákonný dedič má na tieto predmety nárok iba vtedy, pokiaľ by ich potreboval na riadny chod domácnosti).

Zákonné právo štátu na dedičstvo:

Ak neexistuje žiadny manželský partner alebo registrovaný partner a nedá sa určiť ani žiadny príbuzný, osobou oprávnenou dedičť zo zákona sa stáva štát. Jeho pohľadávka je vždy obmedzená na veľkosť dedičstva.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Vo veciach dedičstva je v zásade príslušný súd konajúci vo veciach dedenia obvodného súdu v poslednom zvyčajnom mieste pobytu závetcu (alebo v spolkovej krajine Bádensko-Württembersko do konca roka 2017 príslušný notársky úrad).

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Dedičstvo sa odmietne predložením vyhlásenia súdu príslušnému vo veciach dedenia. Toto vyhlásenie sa musí vyhotoviť pred súdom príslušným vo veciach dedenia, ktorý ho zaznamená, alebo sa mu musí predložiť po overení notárom (podrobnosti sú uvedené v ďalšej časti).

Vyhlásenie o prijatí dedičstva sa nemusí predložiť v žiadnej konkrétnej podobe a nie je potrebné potvrdenie o prijatí vyhlásenia. Ako vyjadrenie o prijatí dedičstva postačuje nevyužitie termínu na odmietnutie dedičstva.

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Dedičstvo alebo odkaz sa prijíma alebo odmieta predložením vyhlásenia poverenej osobe. Tou môže byť dedič alebo odkazovník.

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Nemecké dedičské právo nemá ustanovenie o vyhlásení o prijatí či odmietnutí povinného dedičského podielu.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Otvorenie závetu:

Právny úkon nakladania s majetkom v závete, ktorý bol predložený súdu príslušnému vo veciach dedenia alebo vybraný z bezpečnej úschovy, po smrti závetcu úradne otvorí súd príslušný vo veciach dedenia. Dedičom sa to oficiálne oznámi.

Konanie o vydaní osvedčenia o dedičstve:

Osvedčenie o dedičstve vydáva súd príslušný vo veciach dedenia (alebo v spolkovej krajine Bádensko-Württembersko do konca roka 2017 notársky úrad), ktorý určí, kto je dedičom, aký je rozsah jeho dedičského práva a v prípade potreby stanoví následné dedenie alebo vykonanie závetu.

Súd príslušný vo veciach dedenia vydáva osvedčenie o dedičstve na základe žiadosti. Žiadateľ musí preukázať, že všetky údaje vyžadované v zákone sú presné, alebo musí predložiť zákonné vyhlásenie, v ktorom preukáže, že neexistujú dôvody na pochybnosti o presnosti uvedených údajov. Žiadateľ môže urobiť zákonné vyhlásenie v prítomnosti notára alebo na súde, pokiaľ v zákone príslušnej spolkovej krajiny nie je stanovené, že príslušní v tejto veci sú iba notári.

Vydanie európskeho osvedčenia o dedičstve

V zákone o medzinárodnej správe dedičských záležitostí [*Internationale Erbrechtsverfahrensgesetz, IntErbRVG*] sú stanovené postupy týkajúce sa európskeho osvedčenia o dedičstve. Európske osvedčenie o dedičstve je osvedčením o dedičstve, ktoré je platné v takmer všetkých krajinách Európskej únie (s výnimkou Spojeného kráľovstva, Írska a Dánska). Vydáva sa aj na základe žiadosti súdu príslušného vo veciach dedenia vo forme notársky overenej kópie s obmedzeným časom platnosti. Hlavným cieľom vydávania osvedčenia je zjednodušiť riešenie otázok dedičstva v rámci EÚ.

Rozdelenie majetku:

Ak existuje viacero dedičov, dedičstvo sa stáva spoločným majetkom spoločenstva dedičov. V dôsledku toho iba spoludediči majú povolené spoločne nakladať s jednotlivými položkami dedičstva, napr. predat' auto závetcu, ak už nie je potrebné. Spoločne musia tiež spravovať dedičstvo. To často spôsobuje veľké problémy, najmä ak dediči žijú ďaleko od seba a nedokážu dospieť k dohode. Toto „vynútené spoločenstvo“ je spravidla veľmi nepohodlné a v zásade každý dedič môže požiadať o zrušenie spoločenstva žiadosťou o rozdelenie dedičstva. Najdôležitejšou výnimkou v tejto súvislosti je, keď závetca vo svojom závete stanovil, že dedičstvo sa nemá počas stanoveného obdobia deliť, aby napr. mohla pokračovať prevádzka rodinného podniku.

Ak závetca určil vykonávateľa závetu, ten je potom zodpovedný za rozdelenie dedičstva. Ak vykonávateľ závetu nebol určený, rozdelenie dedičstva musia vykonať samotní dediči. Na tento účel majú povolené požiadať o pomoc notára. Ak dediči nedokážu dospieť k dohode napriek tomu, že poverili notára, aby konal ako sprostredkovateľ, jedinou zostávajúcou možnosťou je podať žalobu.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Podrobnosti o dedení zo zákona sú uvedené v predchádzajúcej časti.

Ak poručiteľ zanechal závet, ten má prednosť pred pravidlami dedenia zo zákona. Dedičstvo teda dedia iba osoby vymenované v závete, ak závetca uviedol v závete pokyny týkajúce sa celého dedičstva. Podrobnosti o tom, kto má nárok na povinný dedičský podiel, sú uvedené v predchádzajúcej časti.

Smrťou závetcu prechádza dedičstvo zákonne na dediča alebo dedičov (zásada automatického nadobudnutia dedičstva). Dediči však majú právo svoje dedičstvo odmietnuť (pozri ďalšiu časť).

Závetca môže tiež zanechať dedičstvo alebo odkaz vo svojom závete, napr. rozdelením jednotlivých položiek dedičstva alebo konkrétnych peňažných súm konkrétnym ľuďom. V takých prípadoch príjemcovia dedičstva/odkazu (odkazovníci) nie sú zaradení do tried ako dediči, ale majú voči odporcom alebo odporcom nárok na čokoľvek, čo im závetca konkrétne odkázal v závete.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Odmietnutie dedičstva:

Dediči nie sú zodpovední za záväzky dedičstva, ak sa vzdali dedičstva v stanovenom termíne. Vo všeobecnosti platí zásada, že dedič sa musí vzdať svojho dedičstva do šiestich týždňov odo dňa, keď bol oboznámený so skutočnosťou, že mu pripadlo dedičstvo, a s podkladom pre jeho postavenie dediča, a musí to urobiť predložením úradného vyhlásenia na súde príslušnom vo veciach dedenia. Môže to urobiť priamo pred súdom príslušným vo veciach dedenia, ktorý vyhlásenie zaznamená, alebo ho môže predložiť po overení notárom. V druhom prípade postačuje predloženie listu, ale pravosť podpisu dediča musí byť overená notárom. Úkon odmietnutia alebo prijatia dedičstva je spravidla záväzný.

Zodpovednosť v prípade prijatia dedičstva:

Ak dediči príjmu svoje dedičstvo, majú z právneho hľadiska v zásade rovnaké práva a povinnosti ako závetca vo vzťahu k zdedenému majetku. To znamená, že zdedia aj dlhy závetcu a v zásade musia použiť na ich splatenie aj svoj vlastný majetok.

Dediči však môžu obmedziť svoju zodpovednosť za zdedené dlhy na takzvaný „zákonný majetok“ („*Erbmasse*“). To znamená, že veritelia, ktorým poručiteľ dlhoval, môžu svoje straty vyrovnáť zo zákonného majetku, ale vlastný majetok dedičov zostáva chránený pred tretími stranami. Dediči môžu toto

obmedzenie zodpovednosti dosiahnuť jedným z týchto dvoch spôsobov: môžu buď predložiť súdu príslušnému vo veciach dedenia žiadosť o správu dedičstva v mene veriteľov alebo môžu predložiť žiadosť o začatie konkurzného konania v súvislosti s dedičstvom obvodnému súdu, ktorý je príslušný konať ako konkurzný súd.

Ak hodnota dedičstva nestačí ani na to, aby sa uhradili náklady na správu dedičstva v mene veriteľov alebo na konkurzné konanie, dediči môžu napriek tomu dosiahnuť obmedzenie zodpovednosti. Ak veriteľ uplatňuje svoje nároky, dediči sa môžu odvolať na nedostatočnú hodnotu dedičstva. Dediči môžu potom odmietnuť vyrovnanie záväzkov dedičstva, keďže hodnota dedičstva nie je dostatočná na ich uhradenie. Dediči však musia dané dedičstvo odovzdať veriteľom.

Ak chcú dediči jednoducho predísť situácii, keď by museli čeliť dlhom, s ktorými nepočítali, musia začať postup verejného oznámenia („*Aufgebotsverfahren*“). V rámci neho môžu predložiť súdu príslušnému vo veciach dedenia žiadosť, na základe ktorej veriteľa závetcu musia do stanoveného termínu oznámiť súdu neuhradený dlh, ktorý voči nim mal závetca. Ak veriteľ včas neoznámí svoje nároky, musí sa uspokojiť s tým, čo z dedičstva nakoniec zostane. Postup verejného oznámenia môže tiež vyjasniť situáciu dedičov tým, že sa ukáže, či sú dôvody na zavedenie úradnej správy dedičstva na základe žiadosti o správu dedičstva alebo o konkurzné konanie v súvislosti s dedičstvom.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Je potrebné podať žiadosť o zmenu údajov v katastri podloženú dôkazom, že súčasné údaje nie sú správne, aby dedič vlastníka majetku mohol byť zapísaný do katastra ako vlastník. Aby bolo možné požiadať o zmenu údajov v katastri po smrti registrovaného majiteľa, žiadateľ musí najskôr mať dôkaz o svojom postavení dediča.

Žiadateľ v takých prípadoch ako podklad na vykonanie zmeny údajov v katastri môže preukázať svoje postavenie dediča predložením osvedčenia o dedičstve alebo európskeho osvedčenia o dedičstve.

Ak sa dedičstvo zakladá na právnom úkone nakladania s majetkom *mortis causa* stanovenom vo verejnom dokumente (v notárskom záвете alebo dedičskej zmluve), postačí predložiť katastrálnemu úradu (*Grundbuchamt*) doklad o právnom úkone nakladania s majetkom a úradný záznam z jeho otvárania. Ak je predmetom odkazu nehnuteľný majetok, na prevod majetku odkazovníkovi je vždy potrebné predložiť notársku zápisnicu, bez ohľadu na to, aké pravidlá dedenia sa uplatňujú. V tejto notárskej zápisnici musí byť preukázané, že odkazovník je oprávnený nadobudnúť vlastníctvo k nehnuteľnému majetku. V závislosti od povahy daného prípadu môže byť potrebné predložiť aj ďalšie dokumenty. Aby sa napríklad mohla obchodná spoločnosť registrovať ako dedič, žiadatelia musia predložiť doklad o svojej právomoci zastupovať túto spoločnosť (napr. výpis z obchodného registra).

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadosti? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadosti, aké kroky treba podniknúť?

Podľa nemeckého dedičského práva sa môže uplatniť správa dedičstva v mene veriteľov, aby sa predišlo vymáhaniu dlhov na úkor vlastného majetku dedičov. Súd príslušný vo veciach dedenia môže nariadiť prevzatie dedičstva do správy iba na základe žiadosti oprávnenej osoby (dediča, vykonávateľa závetu, veriteľa vo vzťahu k dedičstvu, nadobúdateľa celého dedičstva alebo následného dediča).

Správca dedičstva je úradne poverený orgán. Hoci je zodpovedný za správu celého majetku cudzej osoby, v prípade právneho sporu má postavenie strany. Svoje úradné povinnosti pri správe majetku inej osoby vykonáva ako súkromná osoba s cieľom uspokojiť záujmy všetkých zainteresovaných strán (dedičov a veriteľov). Cieľom postupu správy dedičstva, ktorú je správca dedičstva oprávnený, a samozrejme, aj povinný uskutočňovať, nie je len udržiavanie a zväčšovanie dedičstva, ale predovšetkým uspokojovanie veriteľov vo vzťahu k dedičstvu. Hlavnou úlohou správcu dedičstva je zabezpečiť, aby sa uspokojili záväzky dedičstva.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Okrem samotných dedičov, (konkurzného) správcu dedičstva (pozri predchádzajúcu časť) a vykonávateľa závetu (pozri nasledujúcu časť), je možné príslušné právomoci zveriť aj opatrovníkovi dedičstva.

Súd príslušný vo veciach dedenia úradne nariadi opatrovníctvo dedičstva, ak je to v danom okamihu potrebné vzhľadom na neistú identitu zodpovedného dediča alebo ak nie je známe, či dedič prijal dedičstvo. Cieľom opatrovníctva dedičstva je ochraňovať a udržiavať dedičstvo v záujme neznámeho dediča. Súd príslušný vo veciach dedenia stanoví rozsah zodpovednosti opatrovníka dedičstva podľa potreby. Tento rozsah môže byť pomerne široký alebo môže byť jednoducho zameraný na správu jednotlivých položiek dedičstva. Opatrovníkovi dedičstva sa spravidla zverí zodpovednosť za zistenie neznámych dedičov a za ochranu a udržiavanie dedičstva.

Cieľom opatrovníctva dedičstva v zásade nie je uspokojovanie veriteľov vo vzťahu k dedičstvu, pretože je v prvom rade zamerané na ochranu dedičov. Udelením výnimky sa rozsah povinností opatrovníka dedičstva môže rozšíriť aj o použitie dedičstva na vyrovnanie záväzkov dedičstva, ak je to nevyhnutné pre riadne spravovanie a udržiavanie majetku, prípadne aby sa zabránilo stratám alebo škodám, predovšetkým akýmkoľvek nákladom, ktoré by mohli vzniknúť v dôsledku zbytočných právnych sporov.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Závetca môže určiť jedného alebo viacerých vykonávateľov svojich právnych úkonov nakladania s majetkom *mortis causa*. Môže tiež poveriť tretiu stranu, vykonávateľa závetu alebo súd príslušný vo veciach dedenia, aby určili (ďalšieho) vykonávateľa závetu. Povinnosti vykonávateľa závetu sa začínajú hneď po prijatí tejto úlohy poverenou osobou.

Podľa zákona je povinnosťou vykonávateľa závetu vykonávať právne úkony nakladania s majetkom v záвете závetcu. Ak existuje viacero dedičov, vykonávateľ závetu je zodpovedný za rozdelenie dedičstva medzi nich.

Vykonávateľ závetu je povinný spravovať dedičstvo. Predovšetkým je oprávnený prevziať dedičstvo a disponovať jednotlivými jeho položkami. V tomto prípade nemajú dediči právomoc disponovať žiadnou položkou dedičstva, ktorá patrí do správy vykonávateľa závetu. Vykonávateľ závetu je tiež oprávnený prevziať záväzky týkajúce sa dedičstva, ak je to nevyhnutné pre riadne spravovanie majetku. Je oprávnený disponovať položkami dedičstva iba bezplatne, ak si to vyžaduje morálny záväzok alebo ohľad na všeobecnú slušnosť.

Závetca však môže obmedziť právomoci vykonávateľa závetu, ak to považuje za vhodné v porovnaní s právomocami, ktoré sú stanovené v právnych predpisoch. Má tiež právo určiť obdobie na vykonanie závetu. Mohol by napríklad umožniť vykonávateľovi závetu manipulovať s dedičstvom a rozdeliť ho iba v krátkom čase. Na druhej strane by však rovnako mohol vo svojom záвете alebo dedičskej zmluve uviesť pokyny, podľa ktorých by sa dedičstvo podrobilo dlhodobému procesu vykonávania závetu. Dlhodobé vykonávanie závetu môže byť v zásade stanovené maximálne na 30 rokov od skutočného dátumu dedenia. Závetca však môže dať pokyn, aby správa dedičstva pokračovala až do smrti dediča alebo vykonávateľa závetu alebo do vzniku konkrétnej udalosti, ktorá nastane u jedného alebo druhého. V takých prípadoch môže vykonávanie závetu trvať dlhšie než 30 rokov.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Na preukázanie skutočnosti, že dedič je nositeľom dedičského práva, napr., ak chce previesť na svoje meno pozemok alebo účet, ktorý je vedený na meno závetcu, je vo všeobecnosti potrebné osvedčenie o dedičstve alebo európske osvedčenie o dedičstve. Ak existuje verejný závet (pozri predchádzajúcu časť), nemusí byť v takých prípadoch potrebné predložiť uvedené osvedčenia.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [\[et\]](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Všeobecné informácie - Estónsko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s [Radou notárov EÚ \(CNUE\)](#).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Závetca môže spísať právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti vo forme závetu alebo dedičskej zmluvy. Závet môže byť notársky alebo domáci. Závetca môže závet alebo jeho časť kedykoľvek odvolať spísaním nového závetu alebo dedičskej zmluvy. To sa netýka vzájomného závetu manželov, keďže zmeny a odvolanie týchto závetov sa riadia osobitnými pravidlami.

Notárske závet

Notársky závet je notársky overený závet alebo závet, ktorý pripravil závetca a uložil ho do notárskej úschovy v uzavretej obálke.

V prípade notárskeho závetu notár overí závet, ktorý pripravil podľa závetného právneho úkonu závetcu, alebo závetca pripraví závet a predloží ho notárovi na notárske overenie. Závetca musí podpísať notársky závet v prítomnosti notára.

Notársky overený závet môže spísať aj neplnoletá osoba vo veku aspoň 15 rokov. Tento neplnoletý závetca nepotrebuje súhlas svojho zákonného zástupcu. V prípade závetu uloženého v notárskej úschove závetca osobne odovzdá notárovi svoj závetný právny úkon v uzavretej obálke a pred notárom vyhlási, že to je jeho závet. V takom prípade notár vypracuje notársku listinu o tom, že závet bol u neho uložený, a závetca a notár túto listinu podpíšu. Závetca si môže závet uložený u notára kedykoľvek vyzdvihnúť. V takom prípade notár vypracuje notársku listinu o tom, že závetca si vyzdvihol závet, a závetca a notár túto listinu podpíšu.

Na platnosť notárskych závetov sa nevzťahujú žiadne lehoty, t. j. sú účinné, kým sa nezmenia alebo neodvolajú.

Domáce závet

Domáci závet je buď závet podpísaný v prítomnosti svedkov, alebo závet písaný vlastnou rukou.

Text domáceho závetu podpísaného pred svedkami nemusí pripraviť závetca (ani nemusí byť napísaný rukou), musí však byť podpísaný v prítomnosti aspoň dvoch svedkov, ktorí sú spôsobilí na právne úkony, a musí v ňom byť zaznamenaný dátum a rok spísania závetu. Svedkovia musia byť pri podpisovaní prítomní naraz. Závetca musí oznámiť svedkom, že boli povolaní ako svedkovia spisovania závetu a že závet predstavuje jeho závetný právny úkon.

Svedkovia nemusia poznať obsah závetu. Ihneď po tom, ako závetca podpíše závet, ho podpíšu aj svedkovia. Svedkovia svojimi podpismi potvrdia, že závetca osobne podpísal závet a že podľa ich najlepšieho vedomia je závetca spôsobilý na právne úkony a spôsobilý prejavíť svoju vôľu. Osoba nemôže slúžiť ako svedok, ak jej predkovia alebo potomkovia, súrodenci a ich potomkovia a manžel a jeho predkovia a potomkovia majú prospech zo spisovaného závetu.

Domáci závet písaný vlastnou rukou musí závetca napísať celý vlastnou rukou (nesmie byť napísaný na stroji, ani počítači, vytlačný ani inak mechanicky pripravený) a musí v ňom byť zaznamenaný dátum a rok spísania závetu. Závet písaný vlastnou rukou musí závetca osobne podpísať.

Závetca si domáci závet môže nechať alebo ho môže dať do úschovy inej osobe.

Domáci závet sa stáva neplatným šesť mesiacov po spísaní, ak závetca stále žije. Ak v domácom záвете nie je uvedený dátum, ani rok spísania a nie je možné žiadnym iným spôsobom stanoviť čas jeho spísania, závet je neplatný.

Vzájomný závet manželov

Vzájomný závet manželov je závet spísaný spoločne manželmi, v ktorom sa určia vzájomnými dedičmi alebo vykonajú iný právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti.

V prípade vzájomného závetu manželov, v ktorom sa určili výlučnými vzájomnými dedičmi, môžu manželia určiť osobu, na ktorú sa po smrti prevedie časť dedičstva pozostaleho manžela.

Vzájomný závet manželov musí byť notársky overený. Notár pripraví tento druh závetu na základe závetného právneho úkonu manželov a manželia ho musia v jeho prítomnosti podpísať.

Právny úkon vo forme vzájomného závetu manželov môže odvolať jeden z manželov, ak ešte žijú obaja manželia. Závet, ktorým sa odvoláva tento právny úkon, musí byť notársky overený. Právny úkon sa považuje za odvolaný, keď druhý manžel dostal oznámenie o odvolaní právneho úkonu doručené notárskym postupom. Po smrti jedného manžela môže pozostalý manžel odvolať svoj právny úkon len vtedy, ak sa vzdá podielu z dedičstva, ktorý mu bol odkázaný na základe vzájomného závetu.

Vzájomný závet manželov sa stane neplatným, ak sa manželstvo skončí pred smrťou závetcu. Neplatným sa stane aj vtedy, ak závetca pred svojou smrťou podal na súde návrh na rozvod alebo poskytol písomný súhlas s rozvodom alebo ak si mohol uplatniť nárok na vyhlásenie manželstva za neplatné a podal príslušný návrh na súde.

Dedičské zmluvy

Dedičská zmluva je zmluva medzi závetcom a inou osobou, ktorou závetca určuje druhú stranu alebo inú osobu za dediča a stanovuje odkaz, závetnú povinnosť alebo závetné usmernenie. Závetca môže uzavrieť dedičskú zmluvu aj so svojím dedičom zo zákona o tom, že dedič zo zákona sa vzdáva dedenia.

Dedičská zmluva môže obsahovať aj jednostranné právne úkony závetcu, pričom v takom prípade sa na tieto právne úkony budú vzťahovať ustanovenia uvedené v záвете.

Dedičské zmluvy musí pripraviť a overiť notár. Dedičské zmluvy sa podpisujú v prítomnosti notára.

Dedičskú zmluvu alebo právny úkon, ktorý obsahuje, možno zrušiť alebo odvolať počas života zmluvných strán notársky overenou zmluvou medzi príslušnými osobami alebo novou dedičskou zmluvou.

Okrem toho možno od dedičskej zmluvy odstúpiť. Závetca môže odstúpiť od dedičskej zmluvy, ak dedičská zmluva obsahuje dohodu o práve na odstúpenie. K odstúpeniu môže dôjsť aj vtedy, keď sa oprávnená osoba dopustila trestného činu voči závetcovi, jeho manželovi, predkovi alebo potomkovi alebo keď druhá strana úmyselne nedodríava svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť voči závetcovi. Závetca má takisto právo na odstúpenie v situácii, keď zmluvná strana dedičskej zmluvy, ktorá je povinná vykonávať opakujúce sa povinnosti voči závetcovi počas jeho života, najmä vyživovaciu povinnosť, úmyselne a v podstatnom rozsahu nedodríava tieto povinnosti. Odstúpenie od dedičskej zmluvy sa vykoná notársky overeným vyhlásením adresovaným druhej strane. V

prípade vzájomnej dedičskej zmluvy, ak je dohoda o práve na odstúpenie súčasťou dedičskej zmluvy, celá zmluva sa stane neplatnou, ak od nej odstúpi jedna zmluvná strana, pokiaľ v dedičskej zmluve nie je uvedené inak. Právo na odstúpenie od vzájomnej dedičskej zmluvy zaniká smrťou jednej zo zmluvných strán. Po smrti zmluvnej strany môže pozostalá zmluvná strana dedičskej zmluvy odvolať svoj právny úkon len vtedy, keď sa vzdá dedičstva, ktoré jej bolo pridelené podľa dedičskej zmluvy.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Notárske závetu a dedičské zmluvy sa vždy zapisujú do dedičského registra v nasledujúci pracovný deň po notárskom overení notárskej listiny. Notári sú navyše povinní zapísať do dedičského registra všetky zmeny dedičských zmlúv, zmlúv o vypovedaní dedičských zmlúv a vyhlásení o odstúpení od dedičských zmlúv. Porušenie povinnosti zápisu nemá vplyv na platnosť závetu.

Spísanie domáceho závetu môže do dedičského registra zapísať závetca alebo akákoľvek osoba, ktorá má informácie o domacom záveve a ktorú o tento zápis požiadal závetca. Domáce závetu sa nemusia povinne zapísať do dedičského registra.

Notárske závetu a dedičské zmluvy zapisuje do dedičského registra notár, ktorý overil závet alebo dedičskú zmluvu alebo u ktorého bol závet uložený. Notár na tieto účely vykoná zápis do dedičského registra alebo pošle v tejto súvislosti registru oznámenie. Od 1. januára 2015 už notári neposielajú oznámenia dedičskému registru, ale namiesto toho zmenia údaje v dedičskom registri príslušnými zápismi.

Údaje o domácich závetoch môže do dedičského registra zadať akákoľvek osoba, ktorá vie o spísaní závetu a bola požiadaná o vykonanie príslušného zápisu, a to prostredníctvom štátneho portálu <http://www.eesti.ee/>.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Vo všeobecnosti neexistujú žiadne obmedzenia spisovania závetov ani nie je vo všeobecnosti obmedzené právo závetcu nakladať s majetkom, ak spísal závet.

Sloboda odkazovania je obmedzená inštitúciou povinného dedičského podielu, ktorá obmedzuje slobodu závetcu zanechať svoj majetok ľubovoľným dedičom. Ak závetca v záveve alebo dedičskej zmluve vydedil potomka, rodičov alebo manžela, ktorí majú nárok dedičstva podľa zákona a voči ktorým má závetca v čase svojej smrti vyživovaciu povinnosť na základe zákona o rodine, alebo ak závetca znížil ich podiely z dedičstva v porovnaní s ich podielmi podľa dedenia zo zákona, tieto osoby si môžu uplatniť nárok na povinný dedičský podiel od dedičov. Prijemca povinného dedičského podielu si teda môže uplatniť pohľadávku voči dedičom podľa zákona o povinnostiach. Tento nárok spočíva v tom, že osoba oprávnená dostať povinný dedičský podiel môže požiadať o vyplatenie peňažnej sumy rovnajúcej povinnému dedičskému podielu na základe hodnoty dedičstva. Osoba, ktorá si uplatní právo na povinný dedičský podiel, nie je dedič. Výška povinného dedičského podielu je polovicou z hodnoty podielu z dedičstva, ktorý by dedič dostal v prípade dedenia zo zákona, ak by všetky osoby oprávnené dedičstvom podľa zákona prijali dedičstvo.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak závetca nezanechal platný závet, ani dedičskú zmluvu, dedenie sa považuje za dedenie zo zákona, a teda sa riadi právnymi predpismi. Ak závetca nespísal závet ani dedičskú zmluvu v súvislosti s celým svojím majetkom, dedenie neupravených častí sa vykoná v súlade so zákonom. Dedičia zo zákona sú manžel a príbuzní závetcu, pričom dedenie prebieha v troch úrovniach. Manžel dedí zo zákona spolu s dedičmi zo zákona.

Prvými v rade sú potomkovia závetcu (deti, osvojené deti, vnúčatá atď.). Spolu s dedičmi prvého rádu zdedí manžel sumu rovnú podielu dieťaťa závetcu a nie menej ako jednu štvrtinu dedičstva.

Ak dedičia prvého rádu neexistujú, druhými v rade sú rodičia závetcu a ich potomkovia (bratia a sestry závetcu). Ak v čase začatia dedenia žijú obaja rodičia závetcu, získajú celé dedičstvo v rovnakých častiach. Ak otec alebo matka zosnulého v čase začatia dedenia nežije, na jeho/jej miesto nastupujú deti, osvojené deti, vnúčatá atď. zosnulého rodiča. Spolu s dedičmi druhého rádu manžel získa polovicu dedičstva.

Ak dedičia druhého rádu neexistujú, tretími v rade sú starí rodičia závetcu a ich potomkovia (teda tety a ujovia závetcu). Ak v čase začatia dedenia žijú všetci starí rodičia závetcu, získajú celé dedičstvo v rovnakých častiach. Ak niektorý starý rodič zosnulého z otcovej alebo matkinej strany v čase začatia dedenia nežije, na jeho miesto nastupujú deti, osvojené deti, vnúčatá atď. zosnulého starého rodiča. Ak žiadne neexistujú, ich podiel získa druhý starý rodič z rovnakej strany rodiny. Ak nežije ani druhý starý rodič, dedičstvo získajú jeho deti, osvojené deti, vnúčatá atď. Ak v čase začatia dedenia nežije ani jeden starý rodič závetcu z otcovej alebo matkinej strany a neexistujú žiadni ich potomkovia, na ich miesto nastupujú starí rodičia z druhej strany rodiny a ich deti, osvojené deti, vnúčatá atď. zosnulého starého rodiča. Ustanovenia týkajúce sa dedičov prvého rádu sa vzťahujú aj na potomkov, ktorí nahradia svojich rodičov ako dedičov.

Ak bol závetca zosobášený a nemal žiadnych dedičov prvého ani druhého rádu, manžel zdedí celé dedičstvo.

Ak závetca nemal žiadnych dedičov zo zákona, ani manžela, osobou oprávnenou dedičstvom zo zákona je miestna samospráva v mieste začatia dedenia.

Miestom začatia dedenia je posledné miesto bydliska závetcu. Ak miestom posledného trvalého bydliska závetcu bola iná krajina ako Estónsko, ale na dedenie sa vzťahujú estónske právne predpisy, dedičom zo zákona je Estónska republika.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Dedičské konanie v Estónsku vykonáva estónsky notár v mieste začatia dedičského konania. Notár vykoná zápis do dedičského registra, že sa začalo konanie.

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Vyhlásenia o prijatí alebo odmietnutí dedičstva sa musia predložiť notárovi, ktorý koná vo veci dedenia. Vyhlásenia môže notársky overiť aj iný notár, ktorý potom pošle vyhlásenie notárovi, ktorý koná v tejto veci.

Vyhlásenia o prijatí alebo odmietnutí dedičstva môžu overiť aj konzulárni úradníci s osobitnou kvalifikáciou, ktorí pracujú pre zastúpenia Estónska v zahraničí. Konzulárni úradníci sú povinní poslať tieto overené vyhlásenia notárovi, ktorý koná vo veci.

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Systém odkazovania dáva odkazovníkom právo žiadať, aby vykonávateľ odkazu previedol predmet odkazu. Na to, aby odkazovník mohol dostať odkaz, musí vykonávateľovi odkazu predložiť nárok na vykonanie odkazu. Závetca môže dedičovi alebo inému odkazovníkovi uložiť vykonanie odkazu ako povinnosť. Ak závetca neurčil vykonávateľa odkazu, ako vykonávateľ bude konať dedič.

Keďže ustanovenia o prijatí alebo odmietnutí dedičstva sa vzťahujú aj na prijatie a odmietnutie odkazu, dôsledkom nepredloženia vyhlásenia o odmietnutí odkazu v príslušnej lehote je prijatie odkazu. Ak odkazovník chce odmietnuť odkaz, musí predložiť vyhlásenie o odmietnutí odkazu v lehote stanovenej zákonom, ktorá je tri mesiace od smrti závetcu a od chvíle, keď sa odkazovník dozvedel o svojom práve na získanie odkazu.

V rámci dedičského konania notár osloví všetkých odkazovníkov uvedených v záveve a informuje ich o ich právach na získanie odkazu. Odkazovník má pred predložením nároku na vykonanie odkazu právo získať informácie o odkaze. Tak ako prijatie dedičstva, aj vyhlásenie o prijatí alebo odmietnutí odkazu je neodvolateľné. Na účely preukázania svojich práv má odkazovník právo požiadať notára, ktorý koná vo veci dedenia, o vydanie osvedčenia (osvedčenia odkazovníka) o nároku vyplývajúcom z odkazu.

Ak má odkaz formu nehnuteľnosti alebo nejakého iného predmetu, ktorého prevod sa musí notársky overiť, musí sa notársky overiť aj zmluva o prevode odkazu medzi vykonávateľom odkazu a odkazovníkom.

Odkazovník, ktorý je dedičom, má právo na odkaz aj v prípade, že odmietne dedičstvo.

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Povinný dedičský podiel je peňažná pohľadávka voči dedičovi podľa zákona o povinnostiach, ktorý sa predkladá dedičom. Právo na získanie povinného dedičského podielu vzniká v okamihu začatia dedenia. Na získanie povinného dedičského podielu nie je nutné podať žiadosť notárovi.

Ak závetca v závete alebo dedičskej zmluve vydedil potomka, rodičov alebo manžela, ktorí majú nárok dediť zo zákona a voči ktorým má závetca v čase svojej smrti vyživovaciu povinnosť na základe zákona o rodine, alebo ak závetca znížil ich podiely z dedičstva v porovnaní s ich podielmi podľa dedenia zo zákona, tieto osoby si môžu uplatniť nárok na povinný dedičský podiel od dedičov.

Notár na základe notársky overenej žiadosti dediča, vykonávateľa závetu alebo osoby oprávnenej získať povinný dedičský podiel overí osvedčenie o nároku na povinný dedičský podiel – známe aj ako osvedčenie príjemcu povinného dedičského podielu. V osvedčení príjemcu povinného dedičského podielu je stanovený príjemca a veľkosť povinného dedičského podielu ako zákonný podiel z dedičstva.

Právo na povinný dedičský podiel možno odmietnuť prostredníctvom dedičskej zmluvy uzavretej medzi závetcom a osobou oprávnenou dediť. Zmluva musí byť notársky overená.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Začatím dedenia – t. j. smrťou závetcu – dedičstvo prechádza na dedičov, ktorí môžu byť dedičmi z dedičskej zmluvy, dedičmi zo závetu alebo dedičmi zo zákona.

Dedič, veriteľ závetcu, odkazovník alebo iná oprávnená osoba v súvislosti s dedičstvom môže začať dedičské konanie s cieľom stanoviť oprávnenie dediť. Osoba, ktorá chce začať konanie, sa musí obrátiť na notára, ktorý pripraví a notársky overí žiadosť na tento účel. Konanie môže vykonávať len jeden notár. Ak sa teda dedičské konanie už začalo na základe žiadosti podanej jednému notárovi, notár, ktorý prijal druhú žiadosť, ju pošle notárovi konajúcemu vo veci dedenia.

Dedič môže odkaz prijať alebo ho môže odmietnuť. Lehota na odmietnutie dedičského práva je tri mesiace. Toto obdobie začína plynúť od okamihu, keď sa dedič dozvie alebo sa mal dozvedieť o smrti závetcu a o svojom dedičskom práve. Ak dedič v tejto lehote neodmietne dedičstvo, dedičstvo sa považuje za ním prijaté. Dedič môže dedičstvo prijať aj tak, že sa pred uplynutím uvedenej lehoty prihlási u notára, ktorý koná v danej dedičskej veci.

Rozhodnutie dediča prijať alebo odmietnuť dedičstvo je nezvratné. Po odmietnutí dedičstva ho už nemožno prijať a po prijatí ho už nemožno odmietnuť. Táto zásada sa vzťahuje aj na prijatie a odmietnutie odkazu s jednou výnimkou: odkazovníci, ktorí sú zároveň dedičmi, majú právo na odkaz aj v prípade, že odmietli dedičstvo.

Vyhlásenia o prijatí alebo odmietnutí dedičstva musia byť notársky overené.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Dedenie sa začína smrťou závetcu. Začatím dedenia dedičstvo prechádza na dediča. Podkladom pre dedenie je zákon alebo posledná vôľa závetcu vyjadrená v závete alebo dedičskej zmluve. Dedičské právo podľa dedičskej zmluvy má prednosť pre dedičským právom zo závetu a obe tieto formy majú prednosť pred dedičským právom zo zákona.

Na účely prijatia dedičstva nie je nutné podať žiadnu samostatnú žiadosť. Po prijatí dedičstva všetky práva a povinnosti závetcu prechádzajú na dediča okrem tých, ktoré sú prirodzene neoddeliteľne spojené s osobou závetcu alebo ktoré sú zo zákona neprenosné. Ak dedič prijme dedičstvo, vlastníctvo predmetov, ktoré predstavujú dedičstvo, sa nadobúda späťne k dátumu začatia dedenia. Ak dedičstvo prijali viacerí dedičia (spoloční dedičia), dedičstvo im patrí spoločne.

Každá osoba s právnu spôsobilosťou môže získať dedičstvo – to zahŕňa fyzické osoby, ktoré žijú v čase smrti závetcu, a právnické osoby, ktoré v tom čase existovali. Živo narodené dieťa po začatí dedenia môže získať dedičstvo po začatí dedenia, ak bolo počaté pred začatím dedenia. Nadácia založená na základe závetu alebo dedičskej zmluvy sa považuje za existujúcu v čase začatia dedenia, ak neskôr získa práva ako právnická osoba.

Pozostalý manžel nemá žiadne dedičské právo ani právo na preferenčný podiel, ak závetca pred svojou smrťou podal návrh na rozvod alebo ak požiadal o písomný súhlas s rozvodom, alebo ak si v čase svojej smrti mohol uplatniť nárok na vyhlásenie manželstva za neplatné a podal príslušný návrh na súde. Rodič, ktorý bol úplne zbavený rodičovských práv a povinností v súvislosti s dieťaťom, nemôže byť osobou oprávnenou dediť zo zákona po dieťati.

Osoba, ktorá spĺňa ktorúkoľvek z nasledujúcich podmienok, nemá nárok na získanie dedičstva:

zámerne a nezákonne spôsobilá alebo sa pokúsila spôsobiť smrť závetcu,

zámerne a nezákonne dostala závetcu do situácie, v ktorej nebol schopný vyjadriť alebo odvolať svoj závetný zámer,

nátlakom alebo podvodom znemožnila závetcovi písať alebo zmeniť závetný právny úkon alebo rovnakým spôsobom presvedčila závetcu, aby spísal alebo zmenil závetný právny úkon v čase, keď už nemohol vyjadriť svoj skutočný závetný zámer,

zámerne a nezákonne odstránila a zničila závet alebo dedičskú zmluvu v čase, keď ju už závetca nemohol obnoviť,

sfaľovala závet závetcu alebo dedičskú zmluvu alebo jej časť.

Podľa estónskych právnych predpisov sa príjemca povinného dedičského podielu nepovažuje za dediča. Príjemca povinného dedičského podielu si podľa zákona o povinnostiach môže uplatniť peňažnú pohľadávku voči dedičovi. Právo uplatniť si povinný dedičský podiel od dedičov vzniká, ak závetca v závete alebo dedičskej zmluve vydedil potomka, rodiča alebo manžela, ktorý má nárok dediť zo zákona a voči ktorému má závetca v čase svojej smrti vyživovaciu povinnosť na základe zákona o rodine, alebo ak závetca znížil jeho podiel z dedičstva v porovnaní s jeho podielom podľa dedenia zo zákona. Výška povinného dedičského podielu je polovicou z hodnoty podielu z dedičstva, ktorý by dedič dostal v prípade dedenia zo zákona, ak by všetky osoby oprávnené dediť zo zákona prijali dedičstvo.

Dedičské konanie môže začať dedič, veriteľ závetcu, odkazovník alebo iná oprávnená osoba v súvislosti s dedičstvom na základe notársky overenej žiadosti.

Dedičské konanie vykonáva estónsky notár, v ktorého kancelárii sa začalo dedičské konanie a ktorý je zapísaný v dedičskom registri ako vykonávateľ dedičského konania. Konanie môže vykonávať jeden notár. Ak sa teda dedičské konanie už začalo na základe žiadosti podanej jednému notárovi, notár, ktorý prijal druhú žiadosť, ju pošle notárovi konajúcemu vo veci dedenia. Notár overí dedičské osvedčenie, ak bol poskytnutý dostatočný dôkaz o dedičskom práve dediča. Ak existuje viacero dedičov, notár uvedie veľkosť podielu jednotlivých dedičov z dedičstva.

Dedič môže dedičstvo prijať alebo ho môže odmietnuť. Ak osoba oprávnená získať dedičstvo neodmietne dedičstvo do troch mesiacov od okamihu, keď sa dozvedela alebo sa mala dozvedieť o svojom dedičskom práve, dedičstvo sa považuje za prijaté touto osobou. Osoba, ktorá dedičstvo odmietne, sa tým vyhne právnym dôsledkom súvisiacim s dedením.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Áno, dedič je povinný splniť všetky povinnosti závetcu. Ak na to dedičstvo nestačí, dedič splní povinnosti z vlastného majetku, pokiaľ po vykonaní súpisu nespĺnil povinnosti podľa postupu uvedeného v zákone, pokiaľ sa nevyhlásil konkurz na dedičstvo alebo pokiaľ sa konkurzné konanie neskončilo znížením dlhov bez vyhlásenia konkurzu.

Ak dedič požiada o súpis dedičstva, veriteľa dediča nesmú uspokojiť svoje peňažné pohľadávky z dedičstva voči dedičovi, kým sa nevykoná súpis, ale nie dlhšie ako do uplynutia lehoty súpisu.

Po vykonaní súpisu je zodpovednosť dediča za povinnosti súvisiace s dedičstvom obmedzená na hodnotu dedičstva.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Ak závetca vlastní nehnuteľnosť, zápis v katastrálnych nehnuteľnostiach sa stáva neplatným k dátumu jeho smrti vzhľadom na to, že osoba zapísaná v katastrálnych nehnuteľnostiach ako vlastníka vecného práva nie je osobou, ktorej vecné právo (podľa hmotného práva) skutočne náleží, pretože všetok majetok závetcu prechádza k dátumu začatia dedenia na inú osobu – dediča.

Na účely zápisu dediča alebo dedičov do katastra nehnuteľností musí nový vlastníka vecného práva predložiť návrh na zápis a musí k nemu priložiť doklad potvrdzujúci zákonné dedenie – dedičské osvedčenie.

Ak sa vecné právo previedlo na spoločenstvo spoločných dedičov, na opravu zápisu stačí vyhlásenie jedného spoločného dediča, pričom ostatní dedičia sa nepovažujú za podstatných, teda nevyžaduje sa ich súhlas so zápisom, lebo dedič nemôže zabrániť tomu, aby sa vlastnícke právo, ktoré sa už na neho previedlo, nezobrazilo v katastrálnych nehnuteľnostiach. Rovnaká zásada sa uplatňuje aj v prípade, ak sa prevod týka časti spoločenstva spoločných dedičov.

V právnych predpisoch sú stanovené osobitné požiadavky pre prípad, že v súlade s dedičským osvedčením kategóriu majetkových vzťahov manželov tvorilo spoločné vlastníctvo. V takom prípade každý konkrétny predmet môže byť spoločným majetkom i výlučným majetkom a túto záležitosť nemožno vyriešiť v priebehu overovania dedičského osvedčenia.

V právnych predpisoch sú navyše stanovené výnimky pre situáciu, keď si dedičia rozdelili dedičstvo na účely rozpustenia spoločenstva, pričom určili, aké položky alebo časti dedičstva, alebo práva a povinnosti týkajúce sa dedičstva si ponechajú všetci spoloční dediči, a že nehnuteľnosť, ktorá je súčasťou dedičstva, si ponechá konkrétny spoločný dedič.

Ak sa závetca nikdy nezobabášil, na účely opravy údajov v katastrálnych nehnuteľnostiach sa musia predložiť tieto doklady:

dedičské osvedčenie,

notársky overený alebo digitálne podpísaný návrh na zápis, pričom návrh na zápis, ktorý sa má digitálne podpísať, sa musí pripraviť a predložiť katastru nehnuteľností prostredníctvom portálu katastra nehnuteľností (<https://kinnistuportaal.rik.ee/KAEP/Login.aspx>), na ktorý možno prísť s použitím estónskeho dokladu totožnosti, mobilného dokladu totožnosti, niektorých zahraničných dokladov totožnosti alebo prostredníctvom štátneho portálu <http://www.eesti.ee>.

Za opravu zápisu v katastrálnych nehnuteľnostiach sa neplatí žiadny úradný poplatok.

V tomto prípade sa všetci dedičia uvedení v dedičskom osvedčení zapisujú do katastra nehnuteľností ako spoloční vlastníci.

V tom istom prípade, keď sa dedičstvo delí medzi spoločných dedičov tak, že nehnuteľnosť si ponechá konkrétny spoločný dedič, na účely zmeny zápisu v katastrálnych nehnuteľnostiach sa musia predložiť tieto doklady:

zmluva o rozdelení dedičstva notársky overená estónskym notárom,

návrh na zápis (môže byť súčasťou uvedenej notársky overenej zmluvy o rozdelení dedičstva).

Za zmenu zápisu v katastrálnych nehnuteľnostiach sa platí úradný poplatok.

V tomto prípade sa do katastra nehnuteľností ako vlastníka nehnuteľnosti zapisuje osoba, ktorá je v zmluve o rozdelení dedičstva uvedená ako osoba, ktorej sa podľa tejto zmluvy priznalo vlastníctvo k danej nehnuteľnosti.

Dedičské osvedčenie sa musí predložiť notárovi na notárske overenie zmluvy o rozdelení dedičstva.

Ak manželstvo závetcu už bolo skončené v čase začatia dedenia alebo ak sa skončilo smrťou závetcu, ale nehnuteľnosť, ktorá je súčasťou dedičstva, nebola spoločným majetkom bývalých manželov, na účely opravy zápisu v katastrálnych nehnuteľnostiach sa musia predložiť tieto doklady:

dedičské osvedčenie,

osvedčenie o vlastníckom práve, ktorým sa potvrdzuje, že majetok je samostatným majetkom závetcu,

notársky overený alebo digitálne podpísaný návrh na zápis do katastra nehnuteľností, pričom návrh na zápis, ktorý sa má digitálne podpísať, sa musí pripraviť a predložiť katastru nehnuteľností prostredníctvom portálu katastra nehnuteľností (<https://kinnistuportaal.rik.ee/KAEP/Login.aspx>), na ktorý možno prísť s použitím estónskeho dokladu totožnosti, mobilného dokladu totožnosti, niektorých zahraničných dokladov totožnosti alebo prostredníctvom štátneho portálu <http://www.eesti.ee>.

Za opravu zápisu v katastrálnych nehnuteľnostiach sa neplatí žiadny úradný poplatok.

Všetci dedičia uvedení v dedičskom osvedčení sa zapisujú do katastra nehnuteľností.

Na účely notárskeho overenia osvedčenia o vlastníckom práve musí žiadateľ preukázať notárovi, že išlo o majetok vo výlučnom vlastníctve (samostatný majetok) manžela. Doklady predstavujúce podklad pre nadobudnutie majetku sa spravidla majú predložiť notárovi, ak ich notár nemohol získať, na účely preukázania, že manželia rozdelili majetok alebo určili daný majetok ako samostatný majetok (napr. dohoda o majetkovom režime manželov, zmluva o rozdelení spoločného majetku, iný doklad o nadobudnutí, ktorým sa preukazuje, že ide o samostatný majetok, napr. zmluva o bezodplatnom prevode atď.).

Ak manželstvo závetcu už bolo skončené v čase začatia dedenia alebo ak sa skončilo smrťou závetcu, a nehnuteľnosť, ktorá je súčasťou dedičstva, bola spoločným majetkom bývalých manželov, na účely opravy zápisu v katastrálnych nehnuteľnostiach sa musia predložiť tieto doklady:

dedičské osvedčenie,

osvedčenie o vlastníckom práve, ktorým sa potvrdzuje, že majetok bol spoločným majetkom závetcu a jeho bývalého manžela,

notársky overený alebo digitálne podpísaný návrh na zápis do katastra nehnuteľností, pričom návrh na zápis, ktorý sa má digitálne podpísať, sa musí pripraviť a predložiť katastru nehnuteľností prostredníctvom portálu katastra nehnuteľností (<https://kinnistuportaal.rik.ee/KAEP/Login.aspx>), na ktorý možno prísť s použitím estónskeho dokladu totožnosti, mobilného dokladu totožnosti, niektorých zahraničných dokladov totožnosti alebo prostredníctvom štátneho portálu <http://www.eesti.ee>.

Za opravu zápisu v katastrálnych nehnuteľnostiach sa neplatí žiadny úradný poplatok.

Všetci dedičia uvedení v dedičskom osvedčení a pozostalý manžel alebo bývalý manžel sa zapisujú do katastra nehnuteľností bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú dedičmi.

Na účely notárskeho overenia osvedčenia o vlastníckom práve musí žiadateľ preukázať notárovi, že išlo o spoločný majetok. Doklady predstavujúce podklad pre nadobudnutie majetku sa spravidla majú predložiť notárovi, ak ich notár nemohol získať (okrem iného zmluva o rozdelení spoločného majetku, zmluva o manželskom majetku).

Ak manželstvo závetcu už bolo skončené v čase začatia dedenia alebo ak sa skončilo smrťou závetcu, a nehnuteľnosť, ktorá je súčasťou dedičstva, bola spoločným majetkom bývalých manželov, pričom dedičstvo sa delí medzi spoločných dedičov tak, že nehnuteľnosť si ponechá konkrétny spoločný dedič, na účely zmeny zápisu v katastrálnych nehnuteľnostiach sa musia predložiť tieto doklady:

osvedčenie o vlastníckom práve a zmluva o rozdelení spoločného manželského majetku, ktoré notársky overil estónsky notár,

návrh na zápis (môže byť súčasťou uvedenej notársky overenej zmluvy o rozdelení spoločného majetku a dedičstva).

Za zmenu zápisu v katastrálnych nehnuteľnostiach sa platí úradný poplatok.

V dôsledku rozdelenia spoločného manželského majetku sa závetca a pozostalý manžel zapisujú do katastra nehnuteľností ako vlastníci podľa svojich zákonných podielov. Dedičia uvedení v dedičskom osvedčení, na ktorých sa podľa zmluvy previedlo vlastníctvo konkrétnej nehnuteľnosti, sa zapisujú do

katastra nehnuteľností ako vlastníci zákonného podielu zvätku. Ak sa zákonný podiel patriaci dedičom delí medzi dedičov, určí sa veľkosť zákonného podielu patriaceho jednotlivým dedičom.

Na účely notárskeho overenia osvedčenia o vlastníckom práve musí žiadateľ preukázať notárovi, že išlo o spoločný majetok.

Ďalšou možnosťou v tomto prípade je predloženie nasledujúcich dokladov na účely zmeny zápisu v katastri nehnuteľností:

zmluva o rozdelení spoločného majetku bývalých manželov a zmluva o rozdelení dedičstva notársky overené estónskym notárom, návrh na zápis (môže byť súčasťou uvedenej notársky overenej zmluvy o rozdelení spoločného majetku a dedičstva).

Za zmenu zápisu v katastri nehnuteľností sa platí úradný poplatok.

Do katastra nehnuteľností sa ako vlastník nehnuteľnosti zapíše osoba, ktorá je v zmluve o rozdelení dedičstva uvedená ako osoba, ktorej sa podľa tejto zmluvy priznalo vlastníctvo k danej nehnuteľnosti.

Na účely notárskeho overenia osvedčenia o vlastníckom práve musí žiadateľ preukázať notárovi, že išlo o spoločný majetok.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

V prípade smrti zvätku súd vykoná opatrenia týkajúce sa správy dedičstva, ak:

nie je známy žiadny dedič,

v mieste, kde sa nachádza dedičstvo, nie je prítomný žiadny dedič,

nie je známe, či nejaký dedič prijal dedičstvo,

dedič ma obmedzenú spôsobilosť na právne úkony a nebol mu pridelený poručník,

existujú iné dôvody stanovené v zákone.

Opatrenia týkajúce sa správy dedičstva sú organizácia správy dedičstva a prijatie opatrení na zabezpečenie úkonov stanovených v občianskom súdnom poriadku. Súd vymenuje správcu zodpovedného za správu dedičstva.

Súd vykoná opatrenia týkajúce sa správy z vlastného podnetu, pokiaľ v právnych predpisoch nie je stanovené inak. Súd môže takisto rozhodnúť o prijatí opatrení týkajúcich sa správy dedičstva na žiadosť veriteľa zvätku, odkazovníka alebo akejkoľvek inej osoby, ktorá si môže uplatniť pohľadávku v súvislosti s dedičstvom, ak by neprijatie opatrení týkajúcich sa správy mohlo ohroziť uspokojenie pohľadávky uvedenej osoby z majetku, ktorý je predmetom dedičstva. V prípade sporu v súvislosti s tým, kto má nárok dedič, môže súd rozhodnúť aj o prijatí opatrení týkajúcich sa správy dedičstva na žiadosť osoby, ktorá žiada o uznanie dedičského práva.

V prípade nevykonania zvätkového usmernenia môže súd vymenovať správcu na vykonanie usmernenia na základe návrhu zainteresovanej osoby. Správca má práva a povinnosti vykonávateľa zvätku, pokiaľ ide o majetok určený na vykonanie zvätkového usmernenia.

Celoštátne a miestne orgány správy, notári a súdni úradníci, ktorí sa dozvedia o potrebe prijatí opatrenia týkajúce sa správy, sú povinní oznámiť túto skutočnosť súdu.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Ak v súvislosti s dedičstvom neboli prijaté opatrenia týkajúce sa správy, dedičia spravujú dedičstvo spoločne. Dedičia sú povinní vykonať všetky úkony uvedené v zvätku vrátane prevodu dedičstva na základe pokynov uvedených v zvätku.

Ak boli v súvislosti s dedičstvom prijaté opatrenia týkajúce sa správy, dedičstvo spravuje súdom vymenovaný správca, ktorému môže súd dávať pokyny v súvislosti s držbou a použitím majetku a nakladaním s ním. Správca môže nakladať s dedičstvom len na účely plnenia svojich povinností a pokrytia výdavkov súvisiacich so správou dedičstva. Správca musí splniť všetky povinnosti správcu dedičstva vyplývajúce z právnych predpisov.

Ak je v zvätku stanovený vykonávateľ, dedič nesmie nakladať s predmetmi, ktoré sú súčasťou dedičstva, ktoré vykonávateľ potrebuje na účely plnenia svojich povinností. Vykonávateľ je povinný spravovať majetok rozumne a odovzdať dedičom predmety, ktoré nepotrebuje na účely vykonania zvätku.

Vykonávateľ je povinný plniť povinnosti správcu dedičstva alebo požiadať o správu dovedy, kým dedič neprijme dedičstvo.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Práva, povinnosti a rozsah činnosti správcu dedičstva

Spravovať majetok rozumne a zaistiť jeho zachovanie.

Vyplácať z dedičstva výživné rodinným príslušníkom, ktorí žili so zvätkom do jeho smrti a dostávali od neho výživné.

Plniť z dedičstva povinnosti súvisiace s dedičstvom a podávať súdu a dedičom správy o správe dedičstva.

Prevziať dedičstvo v držbe dediča alebo tretej strany do svojej držby alebo zabezpečiť oddelenie dedičstva od majetku dediča akýmkoľvek iným spôsobom, ak to je nevyhnutné na zaistenie zachovania dedičstva.

V prípade potreby predložiť notárovi návrh na začatie dedičského konania alebo prijatí iné opatrenia na určenie dediča, ak estónski notári nie sú príslušní v dedičskej veci konať.

Správca dedičstva po vykonaní súpisu uspokojí pohľadávky zapísané v súpise dedičstva, pre ktoré nastal dátum plnenia. Správca dedičstva smie uspokojiť pohľadávky, ktoré nie sú splatné, len so súhlasom dediča. Ak súd rozhodol aj o prijatí opatrení týkajúcich sa správy dedičstva na žiadosť veriteľa zvätku, odkazovníka alebo akejkoľvek inej osoby, ktorá si môže uplatniť pohľadávku v súvislosti s dedičstvom, v prípade, že neprijatie opatrení týkajúcich sa správy by mohlo ohroziť uspokojenie pohľadávky uvedenej osoby z majetku, ktorý je predmetom dedičstva, správca je po tom, ako pripraví súpis dedičstva, povinný uspokojiť všetky pohľadávky zapísané v súpise dedičstva z majetku, ktorý je predmetom dedičstva, v poradí stanovenom v právnych predpisoch. Dedičstvo sa nesmie vydať dedičovi pred uspokojením pohľadávok.

Ak dedičstvo nestačí na uspokojenie všetkých pohľadávok a dedič nesúhlasí s uspokojením pohľadávok z vlastného majetku, správca dedičstva alebo dedič je povinný bezodkladne predložiť návrh na vyhlásenie konkurzu dedičstva. Správca môže nakladať s dedičstvom len na účely plnenia svojich povinností a pokrytia výdavkov súvisiacich so správou dedičstva. Správca nemá právo nakladať s nehnuteľnosťou, ktorá je súčasťou dedičstva, bez povolenia súdu. To neplatí v prípade, keď do šiestich mesiacov od začatia dedenia nebol určený žiadny dedič, alebo ak dedič, ktorý prijal dedičstvo, nezačal vykonávať správu dedičstva do šiestich mesiacov od prijatia dedičstva. V takom prípade môže správca po vykonaní súpisu predať dedičstvo a uložiť peniaze získané z predaja dedičstva.

Dedič nemá právo nakladať s dedičstvom, ktoré bolo pridelené správcovi na účely správy.

Správca dedičstva má právo účtovať si poplatok za výkon svojich povinností, ktorého výšku stanoví súd.

Práva, povinnosti a rozsah činnosti vykonávateľa zvätku

Vykonávateľ zvätku plní povinnosti stanovené zákonom, pokiaľ v zvätku nie je stanovené inak. Vykonávateľ zvätku sa môže odchýliť od povinností stanovených v zvätku so súhlasom zainteresovaných osôb, ak to je v záujme vykonania zvätkového úmyslu zvätku.

Vykonávateľ je povinný bezodkladne po prijatí svojich povinností poskytnúť dedičom zoznam predmetov z dedičstva, ktoré potrebuje na výkon svojich povinností.

Vykonávateľ je povinný plniť povinnosti správcu alebo požiadať o správu dedičstva dovedy, kým dedič neprijme dedičstvo.

Vykonávateľ zvätku je povinný vykonať odkazy, zvätkové povinnosti, zvätkové usmernenia a iné povinnosti vyplývajúce zo zvätku alebo dedičskej zmluvy.

Vykonávateľ zvätku je povinný postupovať rozumne a zabezpečiť zachovanie dedičstva, ktoré je nevyhnutné na výkon jeho povinností.

Vykonávateľ závetu je povinný prevziať predmet, ktorý je súčasťou dedičstva, do svojej držby alebo iným spôsobom zabezpečiť oddelenie predmetu od majetku dediča, ak je to nevyhnutné na výkon povinností vykonávateľa závetu.

Vykonávateľ závetu má právo prevziať povinnosti súvisiace s dedením a nakladať s predmetmi, ktoré sú súčasťou dedičstva, ak to je nevyhnutné na výkon povinností vykonávateľa závetu.

Ak závetca uviedol usmernenia v súvislosti s rozdelením dedičstva, vykonávateľ závetu rozdelí dedičstvo medzi dedičov.

Vykonávateľ závetu má právo zastupovať dediča alebo odkazovníka v miere nevyhnutnej na výkon povinností vykonávateľa závetu.

Vykonávateľ závetu je povinný odovzdať dedičovi predmety, ktoré sú súčasťou dedičstva, ktoré sú v jeho držbe a ktoré nepotrebuje na výkon svojich povinností.

Ak vykonávateľ závetu nie je povinný vykonať právne úkony závetcu osobne, môže požiadať o ich vykonanie dediča.

Dedič nie je oprávnený nakladať s predmetmi, ktoré sú súčasťou dedičstva, ktoré vykonávateľ potrebuje na výkon svojich povinností.

Vykonávateľ závetu je zodpovedný za všetky škody, ktoré v rozpore s právnymi predpismi spôsobil dedičovi alebo odkazovníkovi porušením svojich povinností.

Vykonávateľ závetu je povinný podávať dedičom a odkazovníkom správy o svojej činnosti.

Nevyhnutné výdavky vykonávateľa závetu, ktoré vznikli pri výkone jeho povinností, sa vyplatia z dedičstva.

Vykonávateľ závetu má právo požadovať primeranú odmenu za svoju činnosť, pokiaľ v záвете nie je uvedené inak.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Ak boli poskytnuté dostatočné dôkazy v súvislosti s dedičským právom dedičov a jeho rozsahom, notár notársky overí dedičské osvedčenie a stanoví veľkosť podielu jednotlivých dedičov z dedičstva. V osvedčení sa však nestanovuje zloženie dedičstva.

Posledná aktualizácia: 29/10/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Všeobecné informácie - Grécko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

A. Dobrovoľné dedenie je možné jedine prostredníctvom závetu (články 1710 a 1712 občianskeho zákonníka).

Existujú tieto druhy závetu:

a) Bežné závetu:

Závet písaný vlastnou rukou: napísaný, označený dátumom a podpísaný výlučne závetcom vlastnou rukou (nie s použitím mechanických zariadení) (články 1721 – 1723 občianskeho zákonníka). Tento závet nie je potrebné predložiť žiadnemu orgánu. Po smrti závetcu *musí každý, kto má v držbe závet písaný vlastnou rukou, po tom, ako bol informovaný o smrti závetcu, bez úmyselného omeškania predložiť závet na zverejnenie sudcovi okresného občianskeho súdu buď v mieste posledného domicilu alebo bydliska závetcu, alebo v mieste vlastného domicilu*, alebo akémukoľvek gréckemu konzulárnemu orgánu, ak má držiteľ závetu bydlisko v zahraničí (články 1774 – 1775 občianskeho zákonníka).

Zapečatený závet: vykonaný závetcom a predložený v zapečatenej obálke notárovi v prítomnosti troch svedkov alebo v prítomnosti dvoch notárov a jedného svedka. Po smrti závetcu musí notár *bez úmyselného omeškania osobne doručiť originálny závet sudcovi okresného občianskeho súdu v kraji, v ktorom má notár sídlo* (články 1738 – 1748 a 1769 občianskeho zákonníka).

Verejný závet: ústne oznámený závetcom notárovi v prítomnosti troch svedkov alebo dvom notárom v prítomnosti jedného svedka. Spíše sa notárska listina. Obsahuje závet a nechá si ju notár, ktorý musí *po tom, ako bol informovaný o smrti závetcu, bez úmyselného omeškania poslať jej kópiu sudcovi okresného občianskeho súdu v kraji, v ktorom má notár sídlo* (články 1724 – 1737 a 1769 občianskeho zákonníka).

b) Mimoriadny závet:

Za mimoriadnych okolností môžu závet spísať osoby na palube lodi (články 1749 – 1752 občianskeho zákonníka), vojaci na vojenskej akcii (článok 1753 – 1756 občianskeho zákonníka) a osoby v izolácii (článok 1757 občianskeho zákonníka). Mimoriadny závet sa musí bezodkladne doručiť najbližšiemu gréckemu konzulárnemu orgánu alebo notárovi v Grécku a oznámiť príslušnému orgánu dohľadu (články 1761 – 1762 občianskeho zákonníka). Mimoriadny závet sa stáva neplatným ihneď po uplynutí troch mesiacov odo dňa, keď mimoriadne okolnosti prestali mať vplyv na závetcu za predpokladu, že ešte stále žije (články 1758 – 1760 občianskeho zákonníka).

Každý závet je rovnako platný a nasledujúci závet zrušuje všetky predchádzajúce závetu za predpokladu, že závetca výslovne zrušil predchádzajúci závet, alebo ak nasledujúci závet obsahuje ustanovenia, ktoré odporujú predchádzajúcim ustanoveniam alebo sa od nich líšia. V druhom prípade nasledujúci závet zrušuje len tie časti predchádzajúceho závetu, ktoré sú s ním v rozpore (články 1763 – 1768 občianskeho zákonníka).

Vo všetkých prípadoch závetca musí byť spôsobilý konať, musí konať z vlastnej slobodnej a neobmedzovanej vôle a musí spĺňať zákonné požiadavky na zákonné vykonanie jednotlivých druhov závetu.

B. Alternatívne možno uzatvoriť zmluvu o darovaní pre prípad smrti (články 2032 – 2035 občianskeho zákonníka). V tomto prípade sa však príjemca nepovažuje za dediča alebo univerzálneho dediča darcu.

C. Spoločný závet (t. j. závet spísaný dvoma alebo viacerými osobami jedným úkonom) je podľa zákona zakázaný (článok 1717 občianskeho zákonníka).

D. Zakázané sú aj dohody o budúcom dedení (článok 368 občianskeho zákonníka).

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

A. Závet písaný vlastnou rukou sa nemusí predložiť konkrétnemu orgánu. Z bezpečnostných dôvodov ho však závetca môže nechať v úschove notára (článok 1722 občianskeho zákonníka).

B. Zapečatené závetu a verejné závetu sa musia predložiť notárovi a musí sa spísať príslušný notársky zápis (články 1743 a 1732 občianskeho zákonníka).

C. Mimoriadny závet sa musí oznámiť orgánu dohľadu a musí sa bezodkladne predložiť najbližšiemu gréckemu konzulárnemu orgánu alebo notárovi v Grécku (články 1761 – 1762 občianskeho zákonníka).

D. Po smrti závetcu musí notár, ktorý má v držbe závet, v prípade verejného závetu poslať kópiu sudcovi okresného občianskeho súdu a v prípade zapečateného alebo mimoriadneho závetu osobne doručiť originálny závet na zverejnenie sudcovi okresného občianskeho súdu v kraji, v ktorom má notár sídlo (články 1769 – 1780 občianskeho zákonníka a články 807 – 811 občianskeho súdneho poriadku). Každá osoba, ktorá má v držbe závet písaný vlastnou rukou, musí po tom, ako bola informovaná o smrti závetcu, bez úmyselného omeškania predložiť závet na zverejnenie sudcovi okresného občianskeho súdu buď v mieste posledného domicilu alebo bydliska závetcu, alebo v mieste vlastného domicilu (články 1774 – 1775 občianskeho zákonníka a články 807 – 811 občianskeho súdneho poriadku). Ak má držiteľ závetu bydlisko v zahraničí, môže závet predložiť akémukoľvek gréckemu konzulárnemu orgánu.

E. Každá osoba, ktorá nájde alebo má v držbe závet písaný vlastnou rukou a ihneď ho nepredloží príslušnému orgánu, bude podliehať občianskoprávnym a trestnoprávnym sankciám, a ak je dedičom, bude vylúčená z dedenia (články 914, 902, 903 a 1860 občianskeho zákonníka, článok 811 občianskeho súdneho poriadku a články 222 a 242 trestného zákonníka).

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

A. Potomkovia a rodičia zosnulého, ako aj pozostalý manžel/manželka alebo pozostalý, s ktorým zosnulý uzavrel registrované partnerstvo, ktorí by dedili ako dedičia zo zákona, majú nárok na nedisponibilnú časť dedičstva (článok 1825 občianskeho zákonníka a článok 11 zákona 3719/2008).

B. Nedisponibilná časť dedičstva zodpovedá polovici dedičstva zo zákona. Právny príjemca tejto časti je zahrnutý ako právoplatný dedič v súvislosti s touto časťou (článok 1825 občianskeho zákonníka).

C. Metóda používaná na výpočet tohto pomeru je zložitá. Do úvahy sa berú zdaniteľné výhody, ktoré už príjemca prijal od zosnulého, a celková (pomyselná) hodnota dedičstva (články 1830 – 1834 občianskeho zákonníka).

D. Akékoľvek obmedzenia uvalené závetom na príjemcu tejto časti sa považujú za nenapísané v rozsahu, v akom sa týkajú nedisponibilnej časti dedičstva (článok 1829 občianskeho zákonníka). Podaním návrhu na zrušenie daru, ktorý nebol darovaný s dobrým úmyslom, môže príjemca tejto časti požiadať o zrušenie daru, ktorý zosnulý daroval počas svojho života, ak dedičstvo, ktoré ešte stále existuje v čase smrti zosnulého, nestačí na pokrytie nedisponibilnej časti. Právo podať tento návrh podlieha premlčaniu v období dva roky od smrti zosnulého (články 1835 – 1838 občianskeho zákonníka).

E. Právny príjemca nedisponibilnej časti nedostane nedisponibilnú časť dedičstva, ak ho zosnulý vydedí (články 1839 – 1845) alebo ak je vylúčený z dedenia (články 1860 – 1864). Právny príjemca nedisponibilnej časti sa môže vzdať dedenia (články 1847 – 1859 občianskeho zákonníka) alebo práva na nedisponibilnú časť (článok 1826 občianskeho zákonníka).

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Existuje šesť tried dedenia zo zákona. Osoba zaradená do jednej triedy nebude dediť, ak bude dediť iná osoba z predchádzajúcej triedy (článok 1819 občianskeho zákonníka):

A. Potomkovia zosnulého dedia v rámci prvej triedy dedenia zo zákona. Dedenie sa stanovuje podľa pravidiel potomstva, teda najbližší potomok vylučuje vzdialenejších potomkov v rovnakej línii. Deti zdedia rovnaké podiely dedičstva (oddiel 1813 občianskeho zákonníka).

Pozostalý manžel patrí takisto do prvej triedy a získa jednu štvrtinu dedičstva (článok 1820 občianskeho zákonníka).

Pozostalá osoba, s ktorou zosnulý uzavrel registrované partnerstvo, patrí takisto do prvej triedy a získa jednu šestinú dedičstva (článok 11 zákona 3719 /2008).

B. Rodičia a súrodenci zosnulého, ako aj deti a vnúčatá všetkých súrodencov zosnulého, ktorí zomreli skôr ako zosnulý alebo ktorí sa vzdali práv na dedenie alebo boli vylúčení z dedenia, patria do druhej triedy. Rodičia a súrodenci, ako aj deti a vnúčatá všetkých súrodencov zosnulého, ktorí zomreli skôr ako zosnulý alebo ktorí sa vzdali práv na dedenie alebo boli vylúčení z dedenia, dedia podľa pravidiel potomstva (článok 1814 občianskeho zákonníka).

Ak sú poloviční súrodenci zaradení do dedenia spolu s rodičmi alebo úplnými súrodencami alebo s deťmi alebo vnúčatami úplných súrodencov, dostanú polovicu podielu, ktorý patrí úplným súrodencom. Polovicu podielu dostanú aj deti alebo vnúčatá všetkých súrodencov, ktorí zomreli skôr ako zosnulý alebo ktorí sa vzdali práv na dedenie alebo boli vylúčení z dedenia (článok 1815 občianskeho zákonníka).

Pozostalý(-á) manžel/manželka patrí takisto do druhej triedy a dostane polovicu dedičstva (článok 1820 občianskeho zákonníka).

Pozostalá osoba, s ktorou zosnulý uzavrel registrované partnerstvo, patrí takisto do druhej triedy a získa jednu tretinu dedičstva (článok 11 zákona 3719 /2008).

C. Starí rodičia, ako aj deti a vnúčatá potomkov zosnulého dedia v rámci tretej triedy dedenia zo zákona.

Ak v čase smrti zosnulého žijú starí rodičia z oboch línii a nevzdali sa práva na dedenie ani neboli vylúčení z dedenia, budú jedinými príjemcami dedičstva, ktoré zdedia v rovnakých podieloch.

Ak v čase smrti zosnulého starý otec alebo stará mama z línie otca alebo matky nežijú alebo sa vzdali práva na dedenie alebo boli vylúčení z dedenia, nahradia ich ich deti alebo vnúčatá. Ak žiadne deti alebo vnúčatá neexistujú alebo ak sa vzdali práva na dedenie alebo boli vylúčené z dedenia, podiel osoby, ktorá zomrela alebo sa vzdala práva na dedenie alebo bola vylúčená z dedenia, sa prenáša na starého otca alebo starú mamu z tej istej línie, a ak ani títo starí rodičia nežijú alebo sa vzdali práva na dedenie alebo boli vylúčení z dedenia, podiel sa prenáša na ich deti alebo vnúčatá.

Ak v čase smrti zosnulého starý otec a stará mama z línie otca alebo matky nežijú alebo sa vzdali práva na dedenie alebo boli vylúčení z dedenia a nemajú žiadne deti ani vnúčatá alebo ich deti a vnúčatá sa vzdali práva na dedenie alebo boli vylúčené z dedenia, jedinými príjemcami sú starý otec alebo stará mama a ich deti a vnúčatá z druhej línie.

Deti zdedia rovnaké podiely dedičstva a vylučujú vnúčatá z rovnakej línie. Vnúčatá dedia podľa pravidiel línie (oddiel 1816 občianskeho zákonníka).

Pozostalý manžel patrí takisto do tretej triedy a dostane polovicu dedičstva (článok 1820 občianskeho zákonníka).

Pozostalá osoba, s ktorou zosnulý uzavrel registrované partnerstvo, patrí takisto do tretej triedy a získa jednu tretinu dedičstva (článok 11 zákona 3719 /2008).

D. Prastarí rodičia zosnulého dedia v rámci štvrtej triedy dedenia zo zákona a zdedia rovnaké podiely dedičstva bez ohľadu na líniu (článok 1817 občianskeho zákonníka).

Pozostalý manžel patrí takisto do štvrtej triedy a dostane polovicu dedičstva (článok 1820 občianskeho zákonníka).

Pozostalá osoba, s ktorou zosnulý uzavrel registrované partnerstvo, patrí takisto do štvrtej triedy a získa jednu tretinu dedičstva (článok 11 zákona 3719 /2008).

E. Pozostalý manžel alebo pozostalá osoba, s ktorou zosnulý uzavrel registrované partnerstvo, patrí aj do piatej triedy a získa celé dedičstvo (článok 1821 občianskeho zákonníka a článok 11 zákona 3719/2008).

Rozvedený manžel a pozostalá osoba, s ktorou zosnulý uzavrel registrované partnerstvo, ak toto partnerstvo bolo ukončené za života zosnulého, nie sú zaradení do dedenia zo zákona.

Pozostalý manžel, proti ktorému zosnulý podal návrh na rozvod s platnými dôvodmi na rozvod, je vylúčený z dedenia zo zákona (článok 1822 občianskeho zákonníka).

F. Grécky štát dedí v rámci šiestej triedy dedenia zo zákona a získa celé dedičstvo na základe zásady *beneficium inventarii* (článok 1824 občianskeho zákonníka a článok 118 zákona, ktorým sa zavádza občiansky zákonník).

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Príslušnosť vo veciach týkajúcich sa dedenia má dedičský súd, t. j. *okresný občiansky súd* v okrese, v ktorom mal zosnulý v čase smrti domicil alebo bydlisko, ak nemal domicil, alebo *okresný občiansky súd v hlavnom meste štátu*, ak zosnulý nemal bydlisko (články 30 a 810 občianskeho súdneho poriadku).

Notári a grécke konzulárne orgány majú právomoc vypracúvať a zabezpečiť závety.

A napokon, aj grécke daňové úrady majú právomoc prijímať priznania dedičskej dane a vyrubovať dedičské dane.

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Pre oddiel 5 body b) až d): Tieto vyhlásenia sa predkladajú na sekretariát dedičského súdu:

vyhlásenia ktoréhokoľvek dediča (dedič zo závetu, dedič zo zákona, právoplatný dedič) o vzdaní sa dedičstva zo zákona alebo zo závetu. Vzdanie sa dedičstva sa musí vykonať v lehote štyri mesiace odo dňa, keď bol účastník konania, ktorý sa vzdáva dedičstva, informovaný o otvorení konania o dedičstve a o dôvode jeho otvorenia. Ak zosnulý alebo dedič žil v zahraničí, termín na vzdanie sa dedičstva sa predlži na jeden rok (článok 812 občianskeho súdneho poriadku a články 1847 – 1859 občianskeho zákonníka),

vyhlásenia týkajúce sa prijatia dedenia na základe zásady *beneficium inventarii* (článok 812 občianskeho súdneho poriadku a články 1902 – 1912 občianskeho zákonníka),

vyhlásenia týkajúce sa prijatia alebo vzdania sa funkcie vykonávateľa závetu alebo v súvislosti so zrieknutím sa tejto funkcie (článok 812 občianskeho súdneho poriadku a články 2017 – 2031 občianskeho zákonníka),

vyhlásenia týkajúce sa prijatia alebo zrieknutia sa menovania poručníkom dedičstva bez dedičov (článok 812 občianskeho súdneho poriadku a články 1865 – 1870 občianskeho zákonníka).

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

A. Dedič môže v lehote na vzdanie sa dedičstva (t. j. štyri mesiace alebo jeden rok, ak zosnulý alebo dedič mal v čase otvorenia konania o dedičstve bydlisko v zahraničí – článok 1847 občianskeho zákonníka) oznámiť sekretariátu dedičského súdu (v článku 810 občianskeho súdneho poriadku sa stanovuje, ktorý dedičský súd je vhodný), že prijíma dedenie na základe zásady *beneficium inventarii*. V takom prípade je dedič, ktorý dedí na základe zásady *beneficium inventarii*, zodpovedný za prevzatie záväzkov súvisiacich s dedičstvom do výšky svojho majetku (články 1902 – 1904 občianskeho zákonníka).

Dedič, ktorý dedí na základe zásady *beneficium inventarii*, musí vykonať inventúru dedeného majetku v priebehu štyroch mesiacov. Dedičstvo je majetok, ktorý sa líši od osobného majetku dediča. Dedič, ktorý dedí na základe zásady *beneficium inventarii*, musí uspokojiť veriteľov dedičstva a potom odkazovníkov. V prípade úkonu vzdania sa dedeného majetku musí dedič, ktorý dedí na základe zásady *beneficium inventarii*, požiadať dedičský súd o povolenie (články 1902 – 1912 občianskeho zákonníka a články 812, 838 – 841 občianskeho súdneho poriadku).

B. Veritelia dedičstva alebo dediči môžu dedičský súd požiadať o súdnu likvidáciu dedičstva (článok 1913 občianskeho zákonníka). Súd musí nariadiť likvidáciu dedičstva na návrh dediča, ktorý dedí na základe zásady *beneficium inventarii*. Tento dedič v takom prípade postúpi dedený majetok na veriteľov a bude oslobodený od všetkých záväzkov (článok 1909 občianskeho zákonníka).

Dedičský súd určí likvidátora na účely likvidácie, ktorý vyzve veriteľov, aby zverejnili svoje nároky. Uspokojenie nárokov veriteľov má prednosť pred nárokmi odkazovníkov (oddiely 1913 – 1922 občianskeho zákonníka).

C. Ak dedič nie je známy (dedičstvo bez dedičov), dedičský súd určí poručníka dedičstva bez dedičov, ktorý bude zodpovedný za správu dedičstva a uspokojenie veriteľov, kým sa nenájde dedič (články 1865 – 1870 občianskeho zákonníka).

D. Ak je zosnulý už v konkurze, pokračuje konkurzné konanie proti dedičstvu.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

A. Majetok automaticky prechádza na dediča v okamihu smrti zosnulého. V zásade sa teda nevyžaduje žiadny konkrétny explicitný úkon prijatia dedičstva (článok 1846 občianskeho zákonníka).

B. Ak dedič svojím správaním dáva najavo, že sa chce stať dedičom (tým, že sa podieľa na konaní o dedičstve), považuje sa to za prijatie dedičstva mlčky (článok 1849 občianskeho zákonníka).

C. Ak si dedič neuplatnil právo na vzdanie sa dedičstva v stanovenej lehote (t. j. štyri mesiace alebo jeden rok, ak zosnulý alebo dedič mal v čase otvorenia konania o dedičstve bydlisko v zahraničí – článok 1847 občianskeho zákonníka), považuje sa to za pomyselné prijatie dedičstva (článok 1850 občianskeho zákonníka).

D. V prípade, že predmet, ktorý sa má zdediť, je vlastníctvo nehnuteľnosti alebo akékoľvek iné vecné právo k nej, uplatňuje sa výnimka zo zásady automatického získania dedičstva. V takom prípade sa úkon prijatia dedičstva alebo osvedčenie o dedičstve musia zapísať do registra listín alebo katastra nehnuteľností, pričom dedič získa vecné právo so spätným účinkom od okamihu smrti zosnulého (články 1846, 1193, 1195 a 1198 občianskeho zákonníka).

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

A. Dedič je ako univerzálny dedič zosnulého zodpovedný za záväzky dedičstva, a to aj svojím osobným majetkom, na rozdiel od odkazovníkov, ktorí sú osobitnými dedičmi zosnulého (článok 1901 občianskeho zákonníka).

B. Dedič môže v lehote na vzdanie sa dedičstva (t. j. štyri mesiace alebo jeden rok, ak zosnulý alebo dedič mal v čase otvorenia dedičského konania bydlisko v zahraničí – článok 1847 občianskeho zákonníka) oznámiť sekretariátu dedičského súdu, že prijíma dedičstvo na základe zásady *beneficium inventarii*. V takom prípade je dedič, ktorý dedí na základe zásady *beneficium inventarii*, zodpovedný za prevzatie záväzkov súvisiacich s dedičstvom do výšky svojho majetku (články 1902 – 1904 občianskeho zákonníka).

C. Dedič, ktorý dedí na základe zásady *beneficium inventarii*, musí vykonať inventúru dedeného majetku v priebehu štyroch mesiacov. Dedičstvo je majetok, ktorý sa líši od osobného majetku dediča. Dedič, ktorý dedí na základe zásady *beneficium inventarii*, musí uspokojiť veriteľov dedičstva a potom odkazovníkov. V prípade úkonu vzdania sa dedeného majetku musí dedič, ktorý dedí na základe zásady *beneficium inventarii*, požiadať dedičský súd o povolenie (články 1902 – 1912 občianskeho zákonníka a články 812, 838 – 841 občianskeho súdneho poriadku).

D. Veritelia dedičstva alebo dedičia môžu v priebehu inventúry požiadať dedičský súd o súdnu likvidáciu dedičstva (článok 1913 občianskeho zákonníka). Súd musí nariadiť likvidáciu dedičstva na návrh dediča, ktorý dedí na základe zásady *beneficium inventarii*. Tento dedič v takom prípade postúpi dedený majetok na veriteľov a bude oslobodený od všetkých záväzkov (článok 1909 občianskeho zákonníka).

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Na zapísanie zdedenej nehnuteľnosti je potrebný verejný dokument (zvyčajne notárska listina o prijatí dedičstva alebo osvedčenie o dedičstve). Tento dokument sa musí predložiť príslušnému orgánu (registru listín alebo katastru nehnuteľností) pôsobiacemu v mieste, na ktorom sa nachádza majetok.

Ďalšie informácie: <http://www.ktimatologio.gr/>

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Podľa gréckeho dedičského práva dedič získava dedičstvo priamo po smrti zosnulého bez zásahu zástupcu alebo správcu (články 983 a 1846 občianskeho zákonníka).

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Sám dedič, ktorý sa tak stáva správcom dedičstva. Ak je dedičov viac, spravujú dedičstvo spoločne, kým sa nerozdelí (články 1884 – 1894 občianskeho zákonníka).

Zosnulý vo svojom závete alebo dedičia dohodou alebo na návrh podaný na dedičskom súde môžu určiť vykonávateľa závetu, ktorý bude zodpovedný za správu a rozdelenie dedičstva (články 2017 – 2031 občianskeho zákonníka).

Ak dedič nie je známy (dedičstvo bez dedičov), dedičský súd určí poručníka dedičstva bez dedičov, ktorý bude zodpovedný za správu dedičstva, kým sa nenájde dedič (články 1865 – 1870 občianskeho zákonníka).

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Dedič, ktorý dedí na základe zásady *beneficium inventarii*, spravuje dedičstvo, kým sa neuspokojia veritelia dedičstva (články 1902 – 1912 občianskeho zákonníka).

Na návrh ktoréhokoľvek z veriteľov alebo dedičov podaný na dedičský súd môže byť vydaný príkaz na súdnu likvidáciu dedičstva, ktorý vykoná likvidátor určený dedičským súdom (články 1913 – 1922 občianskeho zákonníka).

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

A. Každá zainteresovaná strana (dedič, odkazovník, správca, vykonávateľ závetu, veritelia majetku, kupujúci majetku) môže v nesporovom konaní požiadať sudcu okresného občianskeho súdu zodpovedného za dedenie o vydanie osvedčenia o dedičstve (článok 819 občianskeho súdneho poriadku).

B. Osvedčenie o dedičstve je dokument vydaný sudcom okresného občianskeho súdu zodpovedným za dedenie, v ktorom sú uvedené informácie týkajúce sa dedenia (spôsobilosť a práva, podiel na dedení) (článok 1961 občianskeho zákonníka a článok 820 občianskeho súdneho poriadku). Osvedčenie o dedičstve môže byť osobný dokument (ak potvrdzuje spôsobilosť a podiel len jednej osoby) alebo spoločný dokument (ak bol vydaný spoludedičom alebo viacerým osobám) (článok 1960 občianskeho zákonníka).

C. Predpokladá sa, že osoba uvedená v osvedčení o dedičstve ako dedič, odkazovník, správca alebo vykonávateľ závetu, má spôsobilosť a príslušné práva uvedené v osvedčení. Tento predpoklad možno napadnúť (článok 821 občianskeho súdneho poriadku a článok 1962 občianskeho zákonníka).

D. Osvedčenie o dedičstve potvrdzuje pravosť. Každá tretia strana, ktorá so stranou uvedenou v osvedčení o dedičstve ako dedič vykonáva transakcie v dobrej viere, je chránená (článok 822 občianskeho súdneho poriadku a článok 1963 občianskeho zákonníka).

E. Ak sa vydá nesprávne osvedčenie o dedičstve, musí sa vziať späť, upraviť, zrušiť alebo odstrániť, pričom je možné podať všetky bežné a mimoriadne opravné prostriedky proti rozsudku o jeho vydaní (články 1964 – 1966 občianskeho zákonníka a články 823 – 824 občianskeho súdneho poriadku).

F. V prípade, že predmetom dedenia je vecné právo na nehnuteľnosť, dedič si môže zapísať osvedčenie o dedičstve (články 1846, 1193, 1195 a 1198 občianskeho zákonníka).

G. Okrem osvedčenia o dedičstve existujú aj iné dokumenty, ktoré preukazujú spôsobilosť a práva dediča (napr. kópia závetu, doklady o osobnom stave, návrh na vydanie určovacieho rozsudku atď.)

Posledná aktualizácia: 16/10/2015

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [es](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Všeobecné informácie - Španielsko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s [Radou notárov EÚ \(CNUE\)](#).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Španielsko má v oblasti dedičského práva sedem rôznych právnych systémov. Tieto sa priamo uplatňujú na obyvateľov, ktorí nie sú španielskymi občanmi, a to na všetkých územiach s vlastnými právnymi predpismi odlišnými od španielskeho právneho poriadku. Španielski štátni príslušníci sa riadia zásadou regionálneho občianstva (vzťah ku každému regulačnému územiu podľa španielskych vnútorných predpisov) – článok 36 nariadenia (EÚ) č. 650/2012 zo 4. júla 2012.

Pokiaľ ide o právny úkon nakladania s majetkom v závete, je potrebné rozlišovať medzi úpravou podľa spoločného občianskeho práva v súlade s občianskym zákonníkom z roku 1889 v znení viacerých zmien (predovšetkým od vydania španielskej ústavy v roku 1978) a úpravou podľa miestnych alebo osobitných zákonov autonómnych spoločenstiev s právomocou v oblasti občianskeho práva (Galícia, Baskicko, Navarra, Aragónsko, Katalánsko a Baleárske ostrovy).

Podľa spoločného občianskeho práva je závet dedičským právnym titulom, keďže vo všeobecnosti dedičská zmluva alebo spoločný závet nie sú prípustné. Závet môže byť:

Otvorený: to je bežný spôsob vyhotovenia závetu pred notárom. Notár závet spisuje a preto pozná jeho obsah, ktorý je uvedený v úradných záznamoch notára a zaznamenáva sa vo Všeobecnom registri závetov ministerstva spravodlivosti prostredníctvom Generálneho riaditeľstva pre registre a notárske služby.

Uzavretý, v súčasnosti už nepoužívaný: tento závet je notársky overený bez toho, aby notár poznal obsah právneho úkonu nakladania s majetkom v závete. Vlastnoručne napísaný závet: tento zriedkavo používaný závet je ručne napísaný závetcom, pričom každá strana obsahuje podpis a dátum a závet spĺňa niektoré osobitné formálne požiadavky. Jeho obsahom je posledná vôľa závetcu.

Ustanovenia spoločného občianskeho práva sú dostupné na webovej lokalite Španielskeho úradného vestníka (<http://www.boe.es/buscar/pdf/1889/BOE-A-1889-4763-consolidado.pdf>). Preklad uvedeného textu do angličtiny a francúzštiny je dostupný na týchto webových lokalitách: <http://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/es/1288774502225/ListaPublicaciones.html>

V miestnych alebo osobitných právnych predpisoch (*Derechos forales o especiales*) sú stanovené vlastné pravidlá pre závetý, ktoré sú platné na jednotlivých územiach a obsahujú rôzne špecifické koncepcie uznávané v týchto oblastiach. Niektoré akceptujú spoločný závet a dedičskú dohodu alebo zmluvu.

Text konkrétnej úpravy podľa miestnych alebo osobitných právnych predpisov je dostupný na tejto webovej lokalite: <http://www.boe.es/legislacion/codigos/codigo.php?id=48&modo=1¬a=0&tab=2>

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Závety pripravené pred notárom musí overujúci notár zaregistrovať (závetca o to nemusí osobitne žiadať) vo všeobecnom registri závetov, ktorý spravuje, ako už bolo uvedené, ministerstvo spravodlivosti prostredníctvom Generálneho riaditeľstva pre registre a notárske služby. Ak závet existuje, v tomto registri bude zaznamenaný dátum najnovšieho závetu a predchádzajúce závetý a úradné notárske záznamy, v ktorých bol daný závet uvedený. Ak overujúci notár už nevykonáva prax, aktuálne informácie o notárovi alebo archíve, kde by mohol byť závet uložený, môžu poskytnúť notárske komory (<http://www.notariado.org>).

Tento register nie je verejne prístupný. Prístup majú iba osoby, ktoré môžu preukázať, že majú legitímny záujem o dedičstvo po smrti závetcu, počas svojho života samotný závetca alebo jeho osobitný zástupca alebo v prípade nespôsobilosti je prístup možný prostredníctvom súdneho príkazu.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

V španielskom spoločnom práve sa vyhradzuje časť dedičstva pre určité skupiny príbuzných vo forme zákonného podielu. Podľa občianskeho zákonníka zákonný podiel je podiel dedičstva, ktorý závetca nemôže rozdeliť, pretože táto časť je zo zákona vyhradená pre určitých dedičov, ktorí sa označujú ako „zákonní dediči“.

Zákonní dediči sú:

Deti a potomkovia vo vzťahu k svojim rodičom a predkom.

Ak neexistujú uvedené skupiny, rodičia a predkovia vo vzťahu k svojim deťom a potomkom.

Vdova alebo vdovec spôsobom stanoveným v právnych predpisoch.

Zákonný podiel detí a potomkov predstavuje dve tretiny dedičstva otca a matky. Otec a matka však môžu rozdeliť jednu z dvoch tretín predstavujúcich zákonný podiel s cieľom zväčšiť dedičstvo svojich detí alebo potomkov. Zostávajúca tretina sa môže voľne rozdeliť. Charakteristické je prisúdenie práva nad celým majetkom, keďže vo všeobecnosti je to *pars bonorum*, s niekoľkými výnimkami.

V miestnych alebo osobitných zákonoch sú stanovené rôzne pravidlá s konkrétnymi ustanoveniami týkajúcimi sa zákonných podielov. Každé z týchto pravidiel je potrebné preskúmať, aby sa určili špecifické aspekty upravené na každom z týchto území. Tieto aspekty siahajú od zákonného podielu *pars bonorum* po podiel *pars valorum* zahŕňajúci právo na podiel na hodnote majetku, ktorý sa vyplatí v hotovosti, a ide o jednoduché právo na peňažnú hodnotu (napríklad v autonómnom spoločenstve Katalánsko). Ďalej sem patrí symbolický zákonný podiel (v autonómnom spoločenstve Navarra), kde je jednoducho potrebná symbolická formulácia v záвете závetcu, na základe ktorej vzniká povinnosť sumu vyplatiť.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Opäť by sme si mali pripomenúť, že v Španielsku existuje sedem systémov dedenia. Ak neexistujú dediči zo závetu, podľa spoločného občianskeho práva sa dedičstvo delí v tomto poradí: deti, rodičia (v oboch prípadoch je manželský partner nositeľom užívacieho práva voči jednej tretine v pomere k jednej tretine alebo jednej polovici dedičstva, na ktoré sa vzťahuje užívacie právo), vdova alebo vdovec, príbuzní poručníka a štát. V prípade dedenia bez závetu v prospech príbuzných môžu dediť iba príbuzní, ktorí patria aspoň do štvrtej triedy dedičov (t. j. prvostupňoví bratanci). Právo dedenia bez závetu neplatí pre ďalšie triedy dedičov.

Miestne zákony obsahujú špecifické ustanovenia o týchto otázkach. Okrem možnosti, aby dedili potomkovia, predkovia, vdovy/vdovci a ďalší príbuzní, miestne zákony uznávajú aj možnosť, aby na svojom území dedilo autonómne spoločenstvo, a dokonca aj konkrétna inštitúcia vo forme a za podmienok stanovených v príslušných právnych predpisoch.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Príslušnými na rozhodovanie o dedičských právach sú notári, v závislosti od stupňa pokrvného príbuzenstva, a súdy.

Ak má dedič španielsku štátnu príslušnosť alebo ak ju nemá a musí prevziať svoje dedičstvo v Španielsku, vyhlásenie o prijatí alebo zrieknutí sa dedičstva a okrem toho vyhlásenie o prijatí na základe súpisu dedičstva je možné urobiť pred španielskym konzulom alebo pracovníkom diplomatických služieb s konzulárnymi funkciami. Takíto pracovníci však vzhľadom na svoju extrateritoriálnu pôsobnosť nie sú príslušní v nesporových veciach (*expedientes de jurisdicción voluntaria*), ktoré riešia notári na španielskom území (ako sú napríklad vyhlásenia dedičov v prípade dedenia bez závetu).

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Vo všeobecnosti platí, že prijatie alebo zrieknutie sa dedičstva sa vykonáva pred notárom. Existujú však osobitné prípady, v ktorých sa takéto prijatie alebo zrieknutie vykonáva pred súdom. Výslovné prijatie sa môže vyjadriť aj prostredníctvom súkromného dokumentu. Z dôvodov evidencie a v prípade, keď ide o priznanie majetku, sa však bude vyžadovať verejný notársky dokument. Zrieknutie možno vyhlásiť pred orgánom, ktorý koná z dôvodu zodpovednosti, ktorú musí uplatniť vo veci dedenia. Tým nie je dotknutá možnosť konania, ako už bolo uvedené, španielskeho konzula alebo pracovníka diplomatických služieb s konzulárnymi funkciami.

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Vo všeobecnosti sa na notárov vzťahujú vysvetlenia uvedené v predchádzajúcej časti.

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Zákonného podielu sa nemožno zriecť alebo ho prijať. Získava sa prostredníctvom odkazu alebo priznania dedičstva, s výnimkou súdnych konaní o nárokoch na vyplatenie peňažnej sumy alebo nehnuteľnosti z dedičstva.

V mimosúdnych prípadoch notári vo všeobecnosti majú na starosti všetky druhy vyhlásení týkajúce sa dedičstva a vzťahujú sa na nich vysvetlenia uvedené v predchádzajúcich častiach.

Je potrebné zdôrazniť, že pokiaľ ide o španielske právo, miestne alebo osobitné zákony autonómnych spoločenstiev obsahujú špecifické ustanovenia týkajúce sa prijatia alebo zrieknutia sa dedičstva. V rámci spoločného práva je všeobecným pravidlom, že čiastočné prijatie alebo zrieknutie sa dedičstva nie je možné. Existujú iba určité výnimky, ako je zväčšenie dedičstva nad rámec zákonného podielu, predbežný odkazovník, ktorý je zároveň dedičom aj odkazovníkom, a niektoré prípady viacnásobných odkazov.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Dedenie prebieha pred notárom, ak existuje dohoda medzi osobami, ktoré majú právo dediť, alebo pred súdom, ak takáto dohoda neexistuje. Všetky tieto kroky sa uskutočnia na žiadosť jednej zo zainteresovaných strán.

Súdne konanie o rozdelení dedičstva sa skladá z dvoch fáz:

súpis a ohodnotenie aktív dedičstva,

rozdelenie a priznanie majetku.

Ak to požadujú jednotlivé strany, súd môže prijať aj rozhodnutie o zásahu a administratívnych opatreniach v súvislosti s dedičstvom.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Prijatím dedičstva alebo odkazu osoba získava štatút dediča alebo odkazovníka. Dedičstvo sa môže prijať priamo alebo na základe súpisu dedičstva. Priame prijatie môže byť výslovné (prostredníctvom verejného alebo súkromného dokumentu) alebo implicitné (prostredníctvom úkonov, ktoré nevyhnutne predpokladajú ochotu prijať dedičstvo alebo ktoré by osoba nebola oprávnená vykonať bez štatútu dediča). Na evidenčné účely a v prípade, keď ide o priznanie majetku, sa vyžaduje verejný notársky dokument.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

V prípade priameho prijatia alebo prijatia bez súpisu dedičstva bude dedič zodpovedný za všetky záväzky súvisiace s majetkom a ich uspokojenie sa môže týkať nielen zdedeného majetku, ale aj vlastného majetku dediča.

V prípade prijatia dedičstva na základe súpisu dedičstva je dedič povinný splatiť dlhy a ostatné záväzky súvisiace s dedičstvom iba v rozsahu aktív dedičstva.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Na registráciu nehnuteľnosti je potrebná verejná listina o prijatí dedičstva vydaná notárom alebo v prípade potreby rozhodnutie príslušného súdu spolu s doplňujúcimi dokumentmi, a to dedičským právnym titulom (závetom, zmluvou), ak bol prijatý, a vyhlásením dedičov doplneným o úplný úmrtný list a osvedčenie vydané Všeobecným registrom závetov.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Podľa španielskeho práva sa nevyžaduje vymenovanie správcu (*administrador*), za určitých podmienok je však možné sa na takomto vymenovaní dohodnúť počas delenia dedičstva.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Ak bol vykonávateľ (*albacea*) závetu vymenovaný v záвете (podľa spoločného práva), jeho úlohou bude správa dedičstva.

Závetca môže tiež v záвете určiť audítora dedičstva (*contador partidor*), ktorý ocení a rozdelí majetok.

Vo všeobecnosti môžu byť vymenované tri osoby – vykonávateľ závetu, audítor dedičstva a správca dedičstva, pričom všetci majú administratívne právomoci, ktoré môžu byť upravené závetom, sudcom a v niektorých prípadoch aj samotnými dedičmi.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Základné úlohy správcu dedičstva sú:

zastupovanie dedičstva,

pravidelné predkladanie účtov,

ochrana hodnoty dedičstva a všetky ďalšie správcovské úkony, ktoré sa považujú za nevyhnutné.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Ak dedičské konanie prebieha pred notárom, ten vydá verejnú listinu, ktorá má úplné dôkazné účinky.

Ak dedičské konanie prebieha pred súdom, sporné otázky sa budú riešiť súdnym rozhodnutím, ktoré predstavuje postačujúci titul o právach osôb, ktoré majú dedičť. Tento titul sa sformalizuje pred notárom v súlade s právnymi predpismi.

Posledná aktualizácia: 31/10/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Všeobecné informácie - Francúzsko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

V cezhraničnej situácii je závet platný, ak je v súlade s právom štátu, v ktorom bol vyhotovený.

Základné podmienky vo Francúzsku

- Zhotoviteľ závetu musí byť duševne zdravý (článok 901 Občianskeho zákonníka).
- Závetca musí byť spôsobilý na právne úkony (článok 902 Občianskeho zákonníka).
- Existujú osobitné ustanovenia týkajúce sa osôb, na ktoré sa vzťahuje osobitná právna ochrana, napríklad maloletá osoba mladšia ako 16 rokov nemôže zriadiť závet (článok 903 Občianskeho zákonníka), a dospelým, ktorým bol určený poručník, musí dať povolenie sudca alebo rodinná rada (článok 476 Občianskeho zákonníka). Osoby, ktoré majú ustanoveného opatrovníka, môžu slobodne zriadiť závet (článok 470 Občianskeho zákonníka) pri dodržaní podmienok uvedených v článku 901.

Formálne podmienky

Vo Francúzsku sú povolené štyri druhy závetov:

- vlastnoručný (holografný) závet: musí byť celý vlastnoručne napísaný, datovaný a podpísaný závetcom (článok 970 Občianskeho zákonníka).
- závet vo forme notárskej zápisnice: musí byť vyhotovený pred dvomi notármi alebo pred jedným notárom a dvoma svedkami (článok 971 Občianskeho zákonníka). Ak je závet vyhotovený pred dvoma notármi, nadiktuje im ho závetca. To isté platí v prípade, ak sa závet vyhotovuje pred jedným notárom. V oboch prípadoch sa závet následne nahlas prečíta závetcovi (článok 972 Občianskeho zákonníka). Závetca musí podpísať závet v prítomnosti notára a dvoch svedkov (článok 973 Občianskeho zákonníka) a musia ho podpísať aj notár a svedkovia (článok 974 Občianskeho zákonníka).
- zapečatený závet: je napísaný na stroji alebo vlastnoručne závetcom alebo inou osobou, podpísaný závetcom, následne odovzdaný notárovi zatvorený a zapečatený v prítomnosti dvoch svedkov (článok 976 Občianskeho zákonníka).
- medzinárodný závet: závetca ho vyhotoví v prítomnosti notára a dvoch svedkov, títo ho všetci podpíšu a následne je pripojený k osvedčeniu vystavenému notárom, ktorý zaisťuje jeho uchovanie (Washingtonský dohovor z 26. októbra 1973).

Podľa článku 895 Občianskeho zákonníka môže závetca svoj závet kedykoľvek odvolať.

Dedičské zmluvy

Dedičské zmluvy sú v zásade zakázané (článok 722 Občianskeho zákonníka).

Od januára 2007 je však povolené, aby sa osoba, ktorá má dediť (dieťa), vopred zriekla uplatnenia práva na svoje dedičstvo v prospech jednej alebo viacerých osôb, ktoré majú alebo nemajú postavenie dediča (súrodenci alebo ich potomkovia). Ide o zrieknutie sa vopred žaloby o zníženie (článok 929 Občianskeho zákonníka). Aby bolo toto zrieknutie sa platné, musí byť vyhotovené vo forme verejnej listiny v prítomnosti dvoch notárov. V zmluve je potrebné určiť aj príjemcov dedičstva (pozri aj bod č. 3).

Okrem toho v rámci transgeneračného darovania medzi živými môže osoba, ktorá má dediť (dieťa), súhlasiť s tým, aby jej vlastní potomkovia dostali namiesto nej celý jej podiel alebo jeho časť (článok 1078-4 Občianskeho zákonníka).

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Každý závet, predovšetkým vlastnoručný závet, možno zaregistrovať do Centrálného registra závetov a túto registráciu vykoná notár. Pri zápise do registra sa neuvádza obsah závetu, ale iba osobný stav dotknutej osoby a informácie o notárovi, u ktorého je závet uschovaný. Úlohou centrálného registra je teda nasmerovať žiadateľa k notárovi, u ktorého je listina uschovaná, a nie odhaľovať jeho obsah.

Do tohto registra môže mať prístup každá osoba na základe predloženia úmrtného listu alebo akéhokoľvek iného dokladu o úmrtí osoby, ktorej závet sa má vyhľadať, na náklady zainteresovanej osoby s cieľom následne vyhľadať notára, u ktorého je závet zaregistrovaný. Žiadosť sa podáva online na <https://www.adsn.notaires.fr/fcddvPublic/profileChoice.htm>.

Notár bude môcť obsah závetu oznámiť len dedičom a odkazovníkom, pokiaľ predseda súdu prvého stupňa (*Tribunal de grande instance*) nenariadi inak.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Francúzske právo ustanovuje nárok na povinný dedičský podiel len v prospech potomkov zosnulého (deti, vnúčatá, atď. pod podmienkou, že sa dostanú na rad) a ak zosnulý potomkov nezanechal, tak v prospech manžela/manželky zosnulého.

Predkovia a príbuzní v bočnom rade nemajú nárok na povinný dedičský podiel.

Tento nárok na povinný dedičský podiel, ktorý obmedzuje právo slobodne zriadiť závet a ktorého význam sa líši v závislosti od počtu detí zosnulého alebo od postavenia neopomenuteľného dediča (dieťa alebo manžel/manželka), nesmie presiahnuť 3/4 dedičstva. Neopomenuteľní dediči nemôžu odmietnuť tento povinný dedičský podiel (okrem prípadu, keď sa zrieknu dedičstva). Môžu sa však vopred zriecť svojho práva podať žalobu o zníženie v súvislosti s nadmernými darmi (zrieknutie sa vopred žaloby o zníženie uvedené v bode 1 v súvislosti s dedičskými zmluvami).

Títo dediči si teda môžu uplatniť svoje právo na povinný dedičský podiel (článok 721 Občianskeho zákonníka, článok 912 Občianskeho zákonníka).

- Povinný dedičský podiel detí: povinný dedičský podiel predstavuje polovicu, ak mal zosnulý v čase svojej smrti jedno dieťa. Podiel predstavuje 2/3, ak zanechal dve deti, a 3/4, ak zanechal tri a viac detí (článok 913 Občianskeho zákonníka).

- Povinný dedičský podiel pozostalého manžela/manželky: povinný dedičský podiel pozostalého manžela/manželky predstavuje jednu štvrtinu majetku, ktorý je predmetom dedičstva (článok 914-1 Občianskeho zákonníka). Toto pravidlo sa uplatňuje iba v prípade, ak zosnulý nezanechal potomkov a predkov, a iba vo vzťahu ku konaniam v dedičských veciach začatým od 1. júla 2002.

Postup pri uplatňovaní si práva na povinný dedičský podiel

Žaloba o zníženie umožňuje dedičom, aby si uplatnili svoje právo na povinný dedičský podiel. Preto v prípade, že určitý dar priamo alebo nepriamo ovplyvní povinný dedičský podiel jedného alebo viacerých dedičov, dar sa môže znížiť na disponibilnú časť dedičstva (článok 920 Občianskeho zákonníka).

Túto žalobu môžu podať len osoby, ktorým prináleží povinný dedičský podiel, a to v lehote do 5 rokov od začatia konania v dedičskej veci alebo do 2 rokov od zistenia ujmy (článok 921 Občianskeho zákonníka).

Každý neopomenuteľný dedič sa môže vopred zrieknuť svojho práva podať žalobu o zníženie (článok 929 Občianskeho zákonníka). Toto zrieknutie sa musí mať podobu verejnej listiny spísanej v prítomnosti dvoch notárov. Verejnú listinu podpisuje osobitne a za prítomnosti len dvoch notárov každá osoba, ktorá sa práva zrieka. Uvedú sa v nej konkrétne budúce právne dôsledky takéhoto zrieknutia sa pre každú osobu, ktorá sa práva zrieka.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak neexistuje závet, prebieha prevod dedičstva podľa francúzskeho práva takto:

- Ak zosnulý nemal manžela/manželku a zanechal deti, dedičstvo si rozdelia potomkovia rovným dielom (článok 734 a článok 735 Občianskeho zákonníka).

- Ak bol zosnulý slobodný a bezdetný, dedičstvo sa rozdelí medzi jeho rodičov, súrodencov a potomkov súrodencov (článok 738 Občianskeho zákonníka).

V prípade, že zosnulý nezanechal ani súrodencov, ani ich potomkov, dedia jeho otec a matka, každý polovicu (článok 736 Občianskeho zákonníka).

V prípade, že otec a matka zosnulého už zomreli, dedia jeho súrodenci alebo ich potomkovia a z dedenia sú vylúčení ostatní príbuzní, predkovia alebo príbuzní v bočnom rade (článok 737 Občianskeho zákonníka).

- Ak zosnulý zanechal manžela/manželku, pred samotným dedením je potrebné najskôr vysporiadať majetkové vzťahy manželov. Po vysporiadaní majetkových vzťahov manželov sa uplatňujú tieto zásady:

- Ak zosnulý zanechal manžela/manželku a deti, manžel/manželka má právo vybrať si. Môže si vybrať medzi užívacím právom k celému existujúcemu majetku alebo vlastníckym právom k štvrtine majetku v prípade, že všetky deti sú deťmi oboch manželov, a v prípade, že jedno alebo viac detí nie je dieťaťom oboch manželov, získa vlastnícke právo k štvrtine majetku (článok 757 Občianskeho zákonníka). Ak manžel/manželka zomrel(-a) bez toho, aby získal(-a) podiel, usudzuje sa, že si vybral(-a) užívacie právo.

- Ak zosnulý zanechal manžela/manželku a predkov, polovicu dedičstva získa jeho manžel/manželka a po štvrtine získajú jeho otec a matka. Ak niektorý z predkov zomrel skôr ako závetca, jeho štvrtina pripadne manželovi/manželke (článok 757-1 Občianskeho zákonníka).

- Keď zosnulý nezanechá predkov ani potomkov, celé dedičstvo získa pozostalý manžel/manželka (článok 757-2 Občianskeho zákonníka). Odchylné od článku 757-2 Občianskeho zákonníka, ak zosnulý nezanechá predkov, polovicu majetku, ktorý získal zosnulý od svojich predkov dedením alebo darovaním a ktorý je súčasťou dedičstva, získavajú súrodenci zosnulého alebo ich potomkovia. Ide o tzv. právo na vrátenie (článok 757-3 Občianskeho zákonníka). Všetok ostatný majetok prechádza na pozostalého manžela/manželku.

Partneri z registrovaných partnerstiev

Pozostalý partner z registrovaného partnerstva nemá právne postavenie dediča. Môže však dediť na základe závetu.

Registrovaný partner teda nie je považovaný za dediča zosnulého. Podľa článku 515-6 občianskeho zákonníka má po smrti partnera len bezplatné dočasné užívacie právo na jeden rok k nehnuteľnosti, ktorá slúžila na ich spoločné bývanie (ako aj k jej zariadeniu) pod podmienkou, že v nej skutočne býval a v čase smrti partnera bola jeho hlavným bydliskom. Dedí teda len v tom prípade, ak bol označený za dediča v závete.

Ak zosnulý zanechal deti, bez ohľadu na to, či ide o spoločné deti partnerov alebo nie, je možné pozostalému partnerovi odkázať len disponibilnú časť dedičstva. Disponibilná časť dedičstva sa líši v závislosti od počtu detí: tretina dedičstva, ak sú deti dve, štvrtina dedičstva, ak sú deti tri alebo ich je viac (pozri vývoj uvedený vyššie).

V prípade, že zosnulý nezanechal deti, je možné odkázať celý majetok pozostalému partnerovi alebo tretej osobe, pretože neexistujú neopomenuteľní dediči. Ak však rodičia zosnulého ešte žijú, môžu požiadať o vrátenie majetku, ktorý darovali svojmu zosnulému dieťaťu, a to do výšky predstavujúcej štvrtinu dedičstva na každého žijúceho rodiča (článok 738-2 Občianskeho zákonníka).

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Vo Francúzsku je vo veciach dedičstva príslušným orgánom notár. Ak je súčasťou dedičstva nehnuteľný majetok, jeho účasť je povinná. Ak súčasťou dedičstva nie je nehnuteľný majetok, jeho účasť je nepovinná.

Notár vyhotoví notárske osvedčenie o prevode dedičstva a vyhotoví potvrdenia o prevode nehnuteľného majetku v dôsledku úmrtia; pomáha dedičom pri plnení ich daňových povinností (vyhotovenie a predloženie daňového priznania k dani z dedičstva v stanovených lehotách a zaplatenie dane z dedičstva); ak to štruktúra dedičstva umožňuje a podľa počtu dedičov a ich vôle, rieši rozdelenie dedičstva medzi dedičov, a to tak, že vyhotoví osvedčenie o rozdelení dedičstva.

V prípade sporu má vecnú a miestnu príslušnosť súd prvého stupňa (*Tribunal de Grande Instance*) v mieste začatia konania v dedičskej veci. Má výlučnú právomoc.

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Podateľňa súdu prvého stupňa v mieste začatia konania v dedičskej veci je príslušná prijímať vyhlásenia o odmietnutí dedičstva alebo o prijatí dedičstva do výšky čistých aktív dedičstva.

Na bezvýhradné prijatie dedičstva sa nevzťahujú žiadne osobitné formálne náležitosti.

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Podateľňa súdu prvého stupňa v mieste začatia konania v dedičskej veci je príslušná prijímať vyhlásenia o odmietnutí univerzálneho dedičstva a dedičstva na základe univerzálneho nároku. Na odmietnutie dedičstva na základe špecifického nároku sa podľa francúzskeho práva nevyžaduje vyhlásenie.

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Právo prijatí alebo odmietnúť dedičstvo je nedeliteľné. Týka sa celého dedičstva a nemôže sa teda obmedzovať na časť povinného dedičského podielu. Je však možné, aby sa dedič zriekol dožadovania sa zníženia v súvislosti s darmi, ktoré majú vplyv na jeho povinný dedičský podiel.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Konania v dedičských veciach sa začínajú na základe úmrtia, v mieste posledného bydliska zosnulého.

Hneď po úmrtí zvätku si dediči môžu vybrať z troch možností: prijatí dedičstvo bezvýhradne, prijatí dedičstvo do výšky čistých aktív alebo dedičstvo odmietnuť.

Bezvýhradné prijatie dedičstva sa môže uskutočniť výslovne alebo konkludentne (článok 782 Občianskeho zákonníka). Prijatie je konkludentné, keď osoba oprávnená dedič urobí úkon, z ktorého nutne vyplýva jej zámer prijatí dedičstvo a na ktorý je oprávnená len na základe svojho postavenia prijímajúceho dediča (článok 783 Občianskeho zákonníka).

Na prijatie dedičstva do výšky čistých aktív sa vyžaduje vyhlásenie predložené na podateľni súdu prvého stupňa, v ktorého pôsobnosti sa začalo konanie v dedičskej veci (článok 787 Občianskeho zákonníka a článok 788 Občianskeho zákonníka). K vyhláseniu sa najneskôr do dvoch mesiacov pripojí alebo doloží súpis dedičstva. Súpis musí vyhotovíť notár, licitátor alebo súdny vykonávateľ (článok 789 Občianskeho zákonníka). Bez predloženia súpisu sa bude dedičstvo považovať za bezvýhradne prijaté (článok 790 Občianskeho zákonníka). Tento súpis musí obsahovať všetky súčasti dedičstva, teda aktíva aj pasíva.

Prijatie dedičstva do výšky čistých aktív umožňuje dedičovi vyhnúť sa zameneniu jeho osobného majetku dediča s majetkom, ktorý je predmetom dedičstva; zachovať si voči dedičstvu všetky predchádzajúce práva dediča k majetku zosnulého; zabezpečiť, že dedič bude zodpovedať za dlhy z dedičstva iba do výšky hodnoty získaného majetku. Dedič bude zodpovedať aj za pasíva, ale iba do výšky hodnoty majetku, ktorý získa v rámci dedičstva.

Odmietnutie dedičstva sa nepredpokladá a musí byť výslovne. Na to, aby bolo odmietnutie dedičstva uplatniteľné voči tretím osobám, musí sa zaslať alebo predložiť na súde, v ktorého pôsobnosti sa začalo konanie v dedičskej veci (článok 804 Občianskeho zákonníka). Dedič, ktorý odmietne dedičstvo, sa považuje za osobu, ktorá nikdy nebola dedičom.

Lehota na výber z uvedených možností týkajúcich sa dedičstva je 10 rokov. Po uplynutí tejto lehoty sa dedič považuje za dediča, ktorý dedičstvo odmietol. Dedič však môže byť vyzvaný, aby si vybral (článok 771 Občianskeho zákonníka), a musí odpovedať v lehote dvoch mesiacov. Po uplynutí tejto lehoty na zváženie a ak sa dedič nerozhodol, sa dedič považuje za osobu, ktorá prijala dedičstvo bezvýhradne.

Vo francúzskom práve existuje zásada, že dedičstvo sa vysporiada mimosúdne bez účasti sudcu. O účasť sudcu možno požiadať iba v prípade, že dediči nedospejú k dohode.

Väčšina dedičských vecí sa rieši mimosúdne s pomocou notára. V niektorých prípadoch sa však dá jeho účasti vyhnúť, najmä ak súčasťou dedičstva po poručiteľovi nie je nehnuteľný majetok. Ak sa dediči rozhodnú obrátiť sa na notára, môžu si ho zvoliť podľa vlastného výberu. V prípade, že sa dediči na notárovi nezhodnú, každý z nich môže byť zastúpený svojím notárom.

Po výbere notára je vhodné, aby notár zistil, z čoho pozostáva dedičstvo po poručiteľovi, pričom sa zohľadnia majetkové pomery zosnulého, predchádzajúce dary atď. Aby notár zistil, z čoho pozostáva dedičstvo, ktoré sa má zobrať do úvahy, bude sa informovať v rôznych inštitúciách (poisťovne, banky, atď.) a požiada dedičov, aby dali ohodnotiť nehnuteľný majetok alebo ďalšie aktíva, ktoré nie sú kótované na burze. Môže byť potrebný aj súpis hnutelného majetku. Pasíva sa určia súpisom dlhov zosnulého; či už ide o jednoduché faktúry, splatné dane, sociálnu pomoc, ktorá sa vracia, záväzok ručiteľa alebo príspevok na výživu rozvedeného manžela vyplácaný bývalému manželovi/bývalej manželke.

Hneď po úmrtí sa dediči stávajú spoludedičmi všetkých aktív patriacich do dedičstva až do rozdelenia majetku. Títo spoludediči sú rovnakým dielom zodpovední aj za pasíva. O predaji majetku v podielovom spoluvlastníctve (tzv. disponovanie s ním) musia rozhodnúť jednomyseľne. Rozhodnutia týkajúce sa správy dedičstva však môžu byť prijaté najmenej dvojtretinovou väčšinou spoluvlastníckych práv. Okrem toho ktorýkoľvek spoludedič môže prijatí opatrenia potrebné na zachovanie majetku, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve. V prípade zablokovania rozhodnutia je možná účasť sudcu, aby bolo možné konať bez súhlasu niektorých spoludedičov.

Rozdelením majetku, ktorý je predmetom dedičstva, medzi dedičov sa ukončí podielové spoluvlastníctvo. Toto rozdelenie sa uskutoční buď mimosúdne, ak sa dediči navzájom dohodnú (zásada, článok 835 občianskeho zákonníka), alebo ak sa dediči nedohodnú, po súdnom konaní s účasťou notára (výnimka, článok 840 Občianskeho zákonníka). Okrem toho rozdelenie môže byť úplné alebo čiastočné, ak nejaký majetok zostane v podielovom spoluvlastníctve (napríklad majetok, na ktorý sa vzťahuje užívacie právo). O rozdelenie majetku môže požiadať ktorýkoľvek dedič (článok 815 Občianskeho zákonníka). Rozdelenia sa môže domáhať aj veriteľ spoludediča (článok 815-17 Občianskeho zákonníka).

Táto posledná fáza vysporiadania dedičstva si vyžaduje uskutočnenie prevodu majetku na dedičov. To znamená, že na potvrdenie skutočnosti, že dediči sa stali novými vlastníkami majetku, je potrebné osvedčenie o nadobudnutí vlastníctva, či už ide o nehnuteľný majetok, podiel v občianskych spoločnostiach, vozidlá alebo cenné papiere. V prípade nehnuteľného majetku dediči musia nechať uverejniť osvedčenie o nadobudnutí vlastníctva v katastri nehnuteľností a to isté platí vo vzťahu k podielom v občianskych spoločnostiach, v prípade ktorých sa uverejnenie vykonáva na podateľni súdu pre obchodné veci a spoločnosti.

Ak sa neuskutoční rozdelenie, dediči zostanú v podielovom spoluvlastníctve.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Vo francúzskom práve má úmrtie osoby za následok otvorenie konania v dedičskej veci a vznik podielového spoluvlastníctva medzi dedičmi určenými zákonom, ktorí „automaticky“ nadobúdajú plné právo na majetok, práva a akcie zosnulého (článok 720 a článok 724 Občianskeho zákonníka), čo im v zásade umožňuje okamžite nadobudnúť majetok, ktorý je predmetom dedičstva. Títo dediči sa však budú musieť v súvislosti s dedičstvom rozhodnúť, či: ho prijímú bezvýhradne, prijímú ho do výšky čistých aktív alebo ho odmietnu (pozri vývoj v bode 6).

Na univerzálnych odkazovníkov a príjemcov teda prechádza majetok len vtedy, ak neexistujú neopomenuteľní dediči (článok 1006 Občianskeho zákonníka). Ak neopomenuteľní dediči existujú, musia ich požiadať o vydanie dedičstva (článok 1004 Občianskeho zákonníka).

Odkazovníci na základe univerzálného nároku a osobitní odkazovníci sa musia obrátiť na dedičov, ktorí nadobudli dedičstvo automaticky (články 1011 a 1014 Občianskeho zákonníka). Vydanie dedičstva dosiahnu cez svojho sprostredkovateľa.

Štát (ak neexistujú dediči) musí požiadať o rozhodnutie o nadobudnutí majetku. Štát je zastúpený úradom majetkovej správy (*Administration des domaines*).

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Univerzálny dedič alebo dedič na základe univerzálného nároku, ktorý prijal dedičstvo bezvýhradne, neobmedzene zodpovedá za dlhy a záväzky, ktorými je zaťažené dedičstvo. Za peňažné pohľadávky v rámci dedičstva je zodpovedný iba do výšky čistých aktív dedičstva (článok 785 Občianskeho zákonníka).

Ak je dedičov viac, každý z nich osobne zodpovedá za dlhy a záväzky dedičstva v závislosti od svojho dedičského podielu (článok 873 Občianskeho zákonníka).

Ak sa dedič rozhodol prijať dedičstvo bezvýhradne, zodpovedá za všetky dlhy a záväzky zosnulého neobmedzene. Môže však požiadať, aby bol úplne alebo čiastočne zbavený svojej zodpovednosti za dlhy dedičstva, ak je možné, že v čase dedenia nemusel o tomto pasíve vedieť a ak by splatenie týchto dlhov mohlo vážne ohroziť jeho osobný majetok.

- Ak sa dedič rozhodol prijať dedičstvo do výšky čistých aktív, je zodpovedný za dlhy dedičstva iba do výšky hodnoty majetku, ktorý získal dedením.
- Ak dedič dedičstvo odmietol, za dlhy nezodpovedá.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

V ustanoveniach článku 710-1 Občianskeho zákonníka sa stanovuje, že iba dokumenty vo forme verejnej listiny vyhotovenej notárom pôsobiacim vo Francúzsku, súdne rozhodnutia a verejné listiny, ktoré vydal správny orgán, môžu slúžiť ako podklad na zápis do katastra nehnuteľností.

Ak existuje nehnuteľnosť, ktorá je zahrnutá do dedičstva, notár vydá notárske osvedčenie alebo tzv. osvedčenie o prevode nehnuteľnosti. Táto verejná listina potvrdzuje prevod vlastníctva nehnuteľností na dedičov. Musí sa uverejniť v katastrí nehnuteľností. Hodnota nehnuteľnosti musí byť deklarovaná dedičmi a uvedená v listine. Musí zodpovedať trhovej cene.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Účasť správcu sa vo francúzskych právnych predpisoch neustanovuje ani nepožaduje. Je však možná v prípade, ak sudca správcu vymenuje.

Zodpovednosť za poskytovanie údajov katastru nehnuteľností nesú dediči s pomocou notára. Zosnulý však môže určiť vykonávateľa závetu, pričom jeho práva sú stanovené v článkoch 1025 a nasl. Občianskeho zákonníka.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Za vykonanie úkonov v prípade smrti a správu majetku, ktorý je predmetom dedičstva, sú zodpovední dediči. V prípade súdneho sporu má právomoc konať vo veci súd prvého stupňa v mieste začatia konania v dedičskej veci.

Sudca môže vymenovať správcu dedičstva, ktorý bude zastupovať všetkých dedičov v medziach právomocí, ktoré sú mu zverené (článok 813-1 Občianskeho zákonníka).

Podľa francúzskeho práva existujú aj iné druhy poverenia, na základe ktorých je možné spravovať dedičstvo. Ide najmä o poverenie s účinkom po smrti (článok 812 Občianskeho zákonníka) umožňujúce poručiteľovi vymenovať počas svojho života správcu, ktorého úlohou bude spravovať alebo riadiť za dedičov celé dedičstvo alebo jeho časť. Existuje aj poverenie na základe dohody (článok 813 Občianskeho zákonníka), na ktoré sa vzťahuje režim všeobecného práva, a napokon už uvedené súdne poverenie.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Dediči, ktorí nadobudli dedičstvo automaticky, majú všetky právomoci. V prípade problémov alebo zablokovania rozhodovania sa možno obrátiť na sudcu a určiť správcu. V tomto prípade má určený zástupca za úlohu prechodne organizovať dedenie vzhľadom na nečinnosť, neplnenie si povinností alebo nedbanlivosť jedného alebo viacerých dedičov v danej dedičskej veci. Správca pri vykonávaní svojich úloh uskutočňuje iba úkony ochrany, dohľadu a správy vo vzťahu k dedičstvu (článok 813-4). Splnomocnený zástupca zastupuje v medziach právomocí, ktoré sú mu zverené, všetkých dedičov aj pri občianskoprávných úkonoch a pred súdom (článok 813-5 Občianskeho zákonníka).

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Vo francúzskom práve je notárske osvedčenie listinou, ktorú obvykle vydáva notár na potvrdenie postavenia dediča (článok 730-1 Občianskeho zákonníka), a to aj keď je dôkaz voľný. Ide o verejnú listinu, ktorá určuje, kto sú dediči a akú časť každý z nich dedí. Z toho dôvodu je potrebné, aby mu príbuzní zosnulého poskytli dokumenty umožňujúce identifikovať rodinných príslušníkov, ktorých sa dedičstvo týka (matričná kniha, dohoda manželov, rozsudok o rozvoде, atď.). Notárske osvedčenie slúži ako dôkaz do preukázania opaku. Túto listinu je možné v prípade malého dedičstva nahradiť jednoduchým osvedčením o prevode dedičstva podpísaným dedičmi.

Prípadne môže notár vyhotoviť listinu o prijatí alebo odmietnutí dedičstva, ako aj osvedčenie o prevode nehnuteľnosti.

Dedenie sa ukončuje rozdelením majetku, ktoré má často formu notárskej zápisnice o rozdelení.

Posledná aktualizácia: 23/09/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Všeobecné informácie - Chorvátsko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Dedičské právo a pravidlá, podľa ktorých postupujú súdy, iné orgány a oprávnené osoby vo veci dedičstva, sú upravené v zákone o dedičstve („Narodne novine“, č. 48/03, 163/03, 35/05 a 127/13).

Právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti možno vyhotoviť vo forme závetu. Závet môže vyhotoviť každá duševne zdravá osoba, ktorá dovŕšila vek 16 rokov.

Platnosť nadobudne len závet, ktorý je vyhotovený vo forme predpísanej zákonom a spĺňa podmienky stanovené v zákone. Za bežných okolností možno závet vyhotoviť vo forme súkromného alebo verejného závetu, pričom za mimoriadnych okolností možno vyjadriť ústny závet. Súkromný závet predstavuje holografný závet a závet spísaný pred svedkami. Holografný závet vlastnoručne vyhotovuje a podpisuje závetca. Závetca, ktorý vie a môže čítať a písať, môže spísať závet pred svedkami prostredníctvom vyhlásenia pred dvoma súčasne prítomnými svedkami, že doklad, bez ohľadu na to, kto ho spísal, predstavuje vlastný závet závetcu, a jeho podpísaním v ich prítomnosti. Svedkovia musia k závetu pripojiť svoje podpisy. Verejný závet sa spisuje za účasti verejných orgánov. Každá osoba môže spísať platný závet vo forme verejného závetu. Osoba, ktorá nemôže alebo nevie čítať alebo sa nemôže podpísať vlastným menom, môže v mimoriadnych prípadoch spísať závet len vo forme verejného závetu. Verejný závet môže na žiadosť závetcu spísať jedna z oprávnených osôb: sudca na mestskom súde, radca na mestskom súde a notár, ako aj konzulárny alebo diplomatický zástupca Chorvátskej republiky v zahraničí. V zákone sú stanovené postupy a opatrenia, ktoré má oprávnená osoba vykonať pri spisovaní verejného závetu. Ak chce závetca spísať závet vo forme medzinárodného závetu, musí predložiť žiadosť osobe oprávnenej na vypracovanie verejných závetov. Účelom vypracovania medzinárodných závetov je zabezpečiť, aby boli z hľadiska formy uznané v štátoch, ktoré sú zmluvnými stranami Dohovoru o jednotnej právnej úprave formy medzinárodného závetu z roku 1973, resp. v štátoch, ktoré začlenili ustanovenia týkajúce sa medzinárodného závetu do vlastného práva. Len za mimoriadnych okolností, ktoré bránia vypracovaniu závetu v ktorejkoľvek platnej forme, môže závetca vyjadriť svoj závet ústnou formou pred dvoma súčasne prítomnými svedkami. Platnosť takéhoto závetu končí po uplynutí 30 dní od ukončenia mimoriadnych okolností, za ktorých bol vytvorený. Dedičské zmluvy (zmluva, na základe ktorej osoba odkáže svoje dedičstvo alebo jeho časť inej zmluvnej strane alebo tretej osobe), zmluvy o budúcom dedičstve alebo odkaze (zmluva, na základe ktorej osoba prevedie dedičstvo, ktoré očakáva; zmluva o dedičstve tretej osoby, ktorá je nažive; zmluva o odkaze hnutelného majetku v záвете alebo inom zisku, ktorý zmluvná strana očakáva z dedičstva, ktoré ešte nebolo otvorené) a zmluvy o obsahu závetu (zmluva, na základe ktorej sa osoba zaväzuje zahrnúť alebo nezahrnúť určité ustanovenie do svojho závetu, či odvolať alebo neodvolať ustanovenie vo svojom záвете) nie sú podľa chorvátskeho práva prípustné a z tohto dôvodu sú neplatné.

Chorvátske právo umožňuje uzavretie zmluvy o prevode a delbe majetku počas života. Ide o zmluvu, ktorú predok (prevodca) uzatvára so svojimi potomkami, pričom predok medzi svojich potomkov rozdeľuje a prevádza, v celom rozsahu alebo sčasti, majetok, ktorý vlastní v čase uzavretia zmluvy. Aby sa mohla zmluva považovať za platnú, vyžaduje sa súhlas všetkých detí a ostatných potomkov vyzvaných k dedeniu po predkovi. Zmluvu treba vyhotoviť písomne a dať overiť sudcovi na príslušnom súde alebo spísať vo forme notárskej zápisnice alebo nechať overiť (urobiť ju právne záväznou) verejným notárom. Zmluva môže zahŕňať manžel/ku predka, ktorého/-ej súhlas sa v takomto prípade tiež vyžaduje. Majetok, na ktorý sa vzťahuje táto zmluva, nie je zahrnutý v dedičstve ani sa nezohľadňuje pri stanovení hodnoty dedičstva.

Chorvátske právo nedovoľuje uzatváranie zmluvy o odmietnutí dedičstva, ktoré nebolo otvorené. Potomok, ktorý môže samostatne nakladať so svojimi právami, môže vo výnimočných prípadoch uzavrieť zmluvu s predkom o odmietnutí dedičstva, na ktoré by mal právo po smrti predka. Takúto zmluvu môže uzavrieť aj manžel/-ka, pokiaľ ide o dedičstvo, ktoré by mu/jej pripadlo po smrti jeho/jej manžel/ky. Zmluvu treba vyhotoviť písomne a dať overiť sudcovi na príslušnom súde alebo spísať vo forme notárskej zápisnice alebo nechať overiť (urobiť ju právne záväznou) verejným notárom.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Skutočnosť, že bol vyhotovený, uložený a ohlásený závet, sa zaznamená v chorvátskom registri závetov, ktorý spravuje chorvátska notárska komora. Príslušné súdy, verejní notári, právni zástupcovia a osoby, ktoré spísali závet, predkladajú pri zápise na žiadosť závetcu informácie týkajúce sa týchto skutočností. Zápis závetov do chorvátskeho registra závetov nie je povinný a skutočnosť, že závet nie je zapísaný v registri alebo uložený na konkrétnom mieste, neovplyvní jeho platnosť.

Informácie uložené v registri môžu byť pred smrťou závetcu sprístupnené jedine závetcovi alebo osobe, ktorú závetca na tieto účely výslovne splnomocnil. Počas pozostalostného konania musí súd alebo verejný notár, ktorí vedú konanie, vyžadovať od chorvátskeho registra závetov všetky informácie o možných závetoch zosnulého.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Sloboda závetcu nakladať s majetkom je obmedzená právom neopomenuteľných dedičov na dedičský podiel.

Neopomenuteľní dedičia sú:

potomkovia závetcu, adoptované deti, deti v starostlivosti závetcu ako partnera a ich potomkovia, manžel/-ka alebo mimomanželský partner závetcu, registrovaný/-á partner/-ka závetcu alebo neregistrovaný/-á partner/-ka závetcu – majú právo na povinný dedičský podiel vo výške polovice časti, ktorá by im pripadala podľa právnej dedičskej postupnosti v prípade absencie závetu,

rodičia, adoptívni rodičia a iní predkovia závetcu – majú právo na povinný dedičský podiel len vtedy, ak sú trvale práceneschopní a v núdzi, a ich povinný dedičský podiel predstavuje jednu tretinu časti, ktorá by im pripadala podľa právnej dedičskej postupnosti v prípade absencie závetu.

Neopomenuteľní dedičia majú právo získať povinný dedičský podiel len vtedy, ak ich v konkrétnom prípade vyzývajú dediči ako osoby oprávnené dedič po zákona.

V zákone sú predpísané dôvody, na základe ktorých môže závetca zo závetu celkom alebo sčasti vylúčiť dediča, ktorý má zo zákona právo na povinný dedičský podiel. Závetca to môže vykonať, ak sa dedič dopustil vážneho priestupku voči závetcovi porušením právnej alebo morálnej povinnosti vyplývajúcej z rodinného vzťahu dediča so závetcom; ak sa dedič dopustil úmyselného vážneho trestného činu voči závetcovi alebo jeho manželovi/-ke, dieťaťu alebo rodičovi; ak sa dedič dopustil trestného činu voči Chorvátskej republike alebo hodnotám chráneným medzinárodným právom; ak dedič viedol záhaľčivý alebo nečestný život. Ak si závetca praje vylúčiť dediča, musí to výslovne uviesť v záвете spolu s dôvodmi vylúčenia. Dôvod vylúčenia musí existovať v čase vyhotovenia závetu. Vylúčením dedič stráca dedičské právo v rozsahu samotného vylúčenia a práva ostatných osôb, ktoré môžu dedič po závetcovi, sa určujú tak, ako keby vylúčený dedič zomrel pred závetcom.

Okrem možnosti vylúčenia neopomenuteľných dedičov môže závetca výslovne zbaviť potomka, ktorý je zo zákona oprávnený na povinný dedičský podiel, jeho celkového alebo čiastočného podielu, ak je potomok vysoko zadlžený alebo má neprimerané výdavky. Tento podiel neprípadne potomkovi, ktorý bol zbavený práva, ale jeho potomkom. Takéto zbavenie práva zostáva v platnosti len vtedy, ak má osoba zbavená práva v čase smrti závetcu maloleté dieťa alebo maloleté vnúča od predtým zosnulého dieťaťa alebo má plnoleté dieťa alebo plnoleté vnúča od predtým zosnulého dieťaťa, ktoré sú práceneschopné a v núdzi. Dedič zbavený práva dedič po závetcovi podiel, na ktorý sa nevzťahuje zbavenie práv, a tiež vtedy, keď v čase smrti závetcu už neexistujú predpoklady na zbavenie práv.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak závetca nezanechal závet, podľa zákona sa pri dedení uplatňuje dedičská postupnosť, pričom sa uplatňuje zásada, že dediči na vyššom stupni vylučujú z dedičstva dedičov v nižších dedičských skupinách.

Právnymi nástupcami závetcu sú jeho:

potomkovia, adoptované deti a deti v starostlivosti závetcu ako partnera a ich potomkovia, manžel/-ka, mimomanželský/-á partner/-ka, životný/-á partner/-ka,

neformálny životný/-á partner/-ka,
rodičia,
adoptívni rodičia,
súrodenci a ich potomkovia,
starí rodičia a ich potomkovia,
iní predkovia.

So zreteľom na dedičskú postupnosť má mimomanželský/-á partner/-ka rovnaké postavenie ako manžel/-ka, ako aj deti narodené mimo manželského zväzku majú rovnaké postavenie ako deti narodené v manželskom zväzku a ich potomkovia. Mimomanželský zväzok, ktorý oprávňuje na dedenie zo zákona, predstavuje životný zväzok medzi slobodnou ženou a slobodným mužom, ktorý trvá určitý čas (aspoň tri roky alebo menej, ak sa počas takéhoto zväzku narodilo spoločné dieťa) a bol ukončený smrťou závetcu za predpokladu, že boli splnené podmienky pre platnosť manželstva.

So zreteľom na dedičské právo má životný/-á partner/-ka rovnaké postavenie ako manžel/-ka a deti v jeho/jej starostlivosti ako partnera/-ky majú rovnaké postavenie ako jeho/jej vlastné deti. Životné partnerstvo predstavuje rodinný zväzok medzi dvoma osobami rovnakého pohlavia uzavretý pred príslušným orgánom v súlade s ustanoveniami osobitných právnych predpisov (Zákon životnom partnerstve rovnakého pohlavia).

So zreteľom na dedičské právo má neformálny životný/-á partner/-ka rovnaké postavenie ako mimomanželský/-á partner/-ka. Neformálne životné partnerstvo predstavuje rodinný zväzok medzi dvoma osobami rovnakého pohlavia, ktorý neuzavreli životné partnerstvo pred príslušným orgánom, ak tento zväzok trval aspoň tri roky a za predpokladu, že boli od začiatku splnené podmienky pre platnosť životného partnerstva.

Potomkovia a manžel/-ka závetcu sú prvými v poradí dedičskej postupnosti. V prvej dedičskej skupine dedia dedičia rovnakým dielom. V tejto dedičskej postupnosti sa uplatňuje dedenie potomkami, takže podiel dedičstva, ktorý by pripadol predtým zosnulému dieťaťu, ak by prežilo závetcu, zdedia rovnakým dielom jeho deti, závetcove vnúčatá; ak ktorékoľvek z vnúčat umrelo pred závetcom, podiel, ktorý by dostalo, ak by bolo nažive v čase smrti závetcu, zdedia rovnakým dielom jeho deti, závetcove pravnúčatá, a tak ďalej, pokiaľ neostanú žiadni potomkovia závetcu.

Ak závetcova nezanechal žiadne deti, dedia po ňom dedičia z druhej dedičskej skupiny – rodičia a manžel/-ka závetcu. Rodičia závetcu zdedia jednu polovicu dedičstva a manžel/-ka závetcu zdedí druhú polovicu. Ak obaja rodičia zomreli pred závetcom, manžel/-ka zdedí celé dedičstvo. Ak závetcu neprežil/-a manžel/-ka, celé dedičstvo zdedia rovnakým dielom rodičia závetcu; ak jeden z rodičov závetcu zomrel pred závetcom, dedičský podiel, ktorý by mu pripadol, keby prežil závetcu, zdedí druhý rodič. Súrodenci závetcu a ich potomkovia patria do druhej dedičskej skupiny, ak závetcu neprežije manžel/-ka a ak jeden alebo obaja rodičia závetcu zomreli pred závetcom. V takomto prípade (ak jeden alebo obaja rodičia závetcu zomreli pred závetcom, ktorého neprežil/-a manžel/-ka) dedičský podiel, ktorý by pripadol každému rodičovi, keby prežili závetcu, zdedia ich deti (súrodenci závetcu), ich vnúčatá, pravnúčatá a ďalší potomkovia, v súlade s pravidlami, ktoré sa vzťahujú na prípady, v ktorých závetcu prežijú jeho deti a iní potomkovia. Ak jeden z rodičov závetcu zomrel pred závetcom, ktorého neprežil/-a manžel/-ka a ktorý nezanechal žiadnych potomkov, dedičský podiel, ktorý by pripadol rodičovi, ak by prežil závetcu, zdedí druhý rodič; ak druhý rodič tiež zomrel pred závetcom, ktorého neprežil/-a manžel/-ka, potomkovia tohto rodiča zdedia podiel, ktorý by pripadol obom rodičom.

Po závetcovi, ktorý nezanechal žiadnych potomkov, manžela/-ku alebo rodičov, alebo ktorého rodičia nezanechali žiadnych potomkov, dedia dedičia z tretej dedičskej skupiny. V tretej dedičskej skupine po závetcovi dedia jeho starí rodičia, pričom jednu polovicu dedičstva dedia starí rodičia z otcovej strany a druhú polovicu dedia starí rodičia z matkinej strany. Starí rodičia z rovnakej línie dedia rovnakým dielom. Ak jeden z týchto predkov z jednej línie zomrel pred závetcom, dedičský podiel, ktorý by pripadol tomuto predkovi, ak by prežil závetcu, zdedia jeho potomkovia (deti, vnúčatá a ďalší potomkovia), v súlade s pravidlami, ktoré sa vzťahujú na prípady, v ktorých závetcu prežijú jeho deti a iní potomkovia. Ak starí rodičia z jednej línie zomreli pred závetcom a nezanechali žiadnych potomkov, dedičský podiel, ktorý by im pripadol, keby prežili závetcu, zdedia starí rodičia z druhej línie alebo ich potomkovia.

Po závetcovi, ktorý nezanechal žiadnych potomkov ani rodičov, alebo ak títo nezanechali žiadnych potomkov ani manžela/-ku ani starých rodičov, ktorí tiež nezanechali žiadnych potomkov, dedia dedičia zo štvrtej dedičskej skupiny. Vo štvrtej dedičskej skupine sa nachádzajú prastarí rodičia závetcu. Jednu polovicu dedia prastarí rodičia z otcovej strany (túto polovicu dedia rovnakým dielom rodičia starých rodičov závetcu z otcovej strany a rodičia starej matky závetcu z otcovej strany) a druhú polovicu dedia prastarí rodičia z matkinej strany (túto polovicu dedia rovnakým dielom rodičia starých rodičov závetcu z matkinej strany a rodičia starej matky závetcu z matkinej strany). Ak ktorýkoľvek z týchto predkov už nie je nažive, podiel, ktorý by im pripadol, nadobúda predok, ktorý bol jeho/jej manžel/-ka. Ak nie je nažive jeden pár z týchto predkov, podiely, ktoré by im pripadli, ak by boli nažive, nadobúda druhý pár z rovnakej línie. Ak nie sú nažive prastarí rodičia z jednej línie, dedičský podiel, ktorý by im pripadol, ak by boli nažive, nadobudnú prastarí rodičia z druhej línie.

Ak neexistujú žiadni dedičia vo štvrtej dedičskej skupine, po závetcovi dedia jeho vzdialenejší predkovia, v súlade s pravidlami dedenia, ktoré sa vzťahujú na jeho prastarých rodičov.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Pozostalostné konanie prebieha pred mestským súdom alebo verejným notárom, ktorý vystupuje ako poverenec súdu.

Miestna príslušnosť mestského súdu na vedenie pozostalostného konania sa stanovuje podľa miesta bydliska závetcu v čase smrti a subsidiárne podľa miesta pobytu, t. j. miesta, kde sa nachádza prevládajúca časť jeho dedičstva v Chorvátskej republike, alebo podľa miesta, kde je závetcova zapísaný v registri štátnych príslušníkov. Súd zverí vedenie pozostalostného konania verejným notárom, a ak má viacero verejných notárov registrovaných sídlo na území pôsobnosti súdu, prípady sa im rovnomerne pridelujú v abecednom poradí podľa priezviska verejného notára.

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Vyhlásenie o prijatí alebo odmietnutí dedičstva (vyhlásenie o dedičstve) možno vykonať ústne pred akýmkoľvek mestským súdom, pred pozostalostným súdom alebo verejným notárom, ktorý vedie pozostalostné konanie, alebo možno predložiť doklad obsahujúci vyhlásenie o dedičstve na pozostalostnom súde alebo verejnému notárovi, ktorý vedie pozostalostné konanie.

Vyhlásenie o prijatí alebo odmietnutí dedičstva nemožno odvolať.

Spísanie vyhlásenia o dedičstve nie je povinné. Ak osoba nespísala vyhlásenie o odmietnutí dedičstva, predpokladá sa, že si praje byť dedičom. Ak osoba spísala platné vyhlásenie o prijatí dedičstva, nemôže sa tohto práva neskôr zriecť.

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Vyhlásenie o odmietnutí alebo prijatí odkazu možno vykonať ústne pred pozostalostným súdom alebo verejným notárom, ktorý vedie pozostalostné konanie, alebo možno predložiť dokument obsahujúci vyhlásenie o odmietnutí alebo prijatí odkazu na pozostalostnom súde alebo verejnému notárovi, ktorý vedie pozostalostné konanie

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Právo na povinný dedičský podiel je dedičné právo, ktoré sa nadobúda smrťou závetcu. Neopomenuteľný dedič môže pred akýmkoľvek mestským súdom, pozostalostným súdom alebo verejným notárom, ktorý vedie pozostalostné konanie, spísať vyhlásenie o prijatí alebo odmietnutí povinného dedičského podielu alebo môže predložiť overený doklad obsahujúci vyhlásenie o dedičstve na pozostalostnom súde alebo verejnému notárovi, ktorý vedie pozostalostné konanie.

Právo na povinný dedičský podiel sa vykonáva v rámci pozostalostného konania len na požiadanie neopomenuteľného dediča – ak neopomenuteľný dedič počas pozostalostného konania nepožaduje povinný dedičský podiel, súd alebo verejný notár nie sú povinní určiť jeho právo na povinný dedičský podiel.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Pozostalostné konanie je nesporové konanie vedené s cieľom stanoviť, kto sú dedičia závetcu, čo tvorí dedičstvo závetcu a aké ďalšie práva patria dedičom, odkazovníkom a iným osobám, pokiaľ ide o dedičstvo.

Pozostalostné konanie vedie mestský súd alebo verejný notár, ktorý vystupuje ako poverenec súdu. Mestský súd, ktorý má miestnu príslušnosť na vedenie pozostalostného konania, sa tiež nazýva pozostalostný súd. Miestna príslušnosť mestského súdu na vedenie pozostalostného konania sa stanovuje podľa miesta bydliska závetcu v čase jeho smrti a subsidiárne podľa miesta pobytu, t. j. miesta, kde sa v Chorvátskej republike nachádza prevládajúca časť jeho dedičstva, alebo podľa miesta, kde je závetca zapísaný v registri štátnych príslušníkov.

Pozostalostné konanie sa začína z úradnej moci vtedy, keď súd dostane úmrtý list, výpis z registra úmrtí alebo rovnocenný doklad. Súd zverí vedenie pozostalostného konania verejnému notárovi s registrovaným sídlom v jeho pôsobnosti, doručí mu úmrtý list a stanoví časový rámec na vedenie konania. Verejný notár vedie konanie ako poverenec súdu, na základe rozhodnutia súdu, ktorý mu zveril vedenie konania, a na základe ustanovení zákona o dedičstve. Pozostalostné konanie vedie spravidla verejný notár, ktorý vystupuje ako poverenec súdu, a len výnimočne súd.

Ak verejný notár vystupuje počas vedenia pozostalostného konania ako poverenec súdu, má rovnako ako sudca alebo radca mestského súdu oprávnenie prijať všetky potrebné opatrenia a všetky rozhodnutia okrem tých, kde sa v zákone o dedičstve predpisuje inak. Ak počas konania strany pred verejným notárom spochybňujú skutočnosť, od ktorých závisia ich práva (napr. dedičské právo, veľkosť dedičského podielu atď.) alebo od ktorých závisí zloženie dedičstva alebo predmet odkazu, verejný notár musí vrátiť spis súdu, aby mohol súd rozhodnúť o prerušení konania a strany poučiť o možnosti občianskoprávnej žaloby alebo správneho konania. Ak počas konania strany pred verejným notárom spochybňujú skutočnosť, od ktorých závisí ich právo na závety odkaz alebo iné právo, verejný notár musí vrátiť spis súdu, ktorý v takomto prípade strany poučí o možnosti občianskoprávnej žaloby alebo správneho konania, ale nepreruší pozostalostné konanie. V osobitných prípadoch stanovených v zákone (rozhodovanie o oddelení dedičstva z majetku dediča, o práve spoludedičov, ktorí žili alebo zarábali v zväzku so závetcom, a o rozdelení vecí do domácnosti), môže verejný notár prijať rozhodnutia jedine so súhlasom všetkých strán konania, inak musí verejný notár vrátiť spis súdu. Súd, ktorý notárovi zveril vedenie pozostalostného konania, priebežne sleduje jeho prácu.

Pozostalostné vypočutie je hlavnou časťou pozostalostného konania, pričom sa môže uskutočniť jedno či viac takýchto vypočutí.

Pozostalostné vypočutie sa neuskutoční, ak zosnulý nezanechal žiadne dedičstvo alebo ak závetca zanechal len hnutelný majetok a rovnocenné práva a žiadna z osôb vyzvaných dedič nevyžaduje, aby sa viedlo pozostalostné konanie.

Na pozostalostné vypočutie sa predvolávajú strany (dedičia, odkazovníci, iné osoby, ktoré si uplatňujú právo v súvislosti s dedičstvom), osoby, ktoré si môžu právoplatne uplatňovať nárok na dedičstvo (keď existuje závet), vykonávateľ závetu (ak je ustanovený) a iné zainteresované osoby. Verejný notár v predvolaní na vypočutie oznámi zainteresovaným osobám začiatok konania a skutočnosť, či mu bol predložený závet, a vyzve zainteresované osoby, aby ihneď predložili písomný závet alebo doklad potvrdzujúci ústny závet, ak ho vlastní, alebo uviesť mená svedkov ústneho závetu. Takýmto zainteresovaným osobám sa v predvolaní osobitne odporučí, že kým nebude vynesené rozhodnutie o dedičstve, môžu urobiť vyhlásenie o odmietnutí dedičstva ústne na vypočutí alebo verejne prostredníctvom úradne osvedčenej listiny, a ak sa nedostavia na vypočutie alebo neurobia takéto vyhlásenie, bude sa predpokladať, že chcú byť dedičmi.

Všetky dôležité otázky týkajúce sa vynesenia rozhodnutia v pozostalostnom konaní, predovšetkým pokiaľ ide o dedičné právo, veľkosti dedičského podielu a práva na odkazy, budú prerokované na pozostalostnom vypočutí. Súd alebo verejný notár vynesú rozhodnutie na základe výsledkov všetkých vypočutí. Súd alebo verejný notár sú oprávnení preukázať skutočnosť, ktoré strany konania nepredložili, a takisto predložiť dôkazy, ktoré nenavrhli, ak súd alebo verejný notár zistia, že takéto skutočnosti a dôkazy sú relevantné pre rozhodovanie. Súd alebo verejný notár spravidla rozhodujú o právach potom, ako umožnia zainteresovaným osobám urobiť potrebné vyhlásenia. Súd alebo verejný notár budú rokovať o právach každej osoby, ktorá sa napriek riadnemu predvolaniu nedostavila na vypočutie, na základe informácií dostupných súdu alebo verejnému notárovi s ohľadom na písomné vyhlásenia takýchto osôb, ktoré boli doručené predtým, ako sa prijalo rozhodnutie.

Vyhlásenia o dedičstve predstavujú vyhlásenia, v ktorých dedič prijíma alebo odmieta dedičstvo. Každý je oprávnený, ale nikto nie je povinný, urobiť vyhlásenie o dedičstve. V prípade osoby, ktorá nespísala vyhlásenie o odmietnutí dedičstva, sa predpokladá, že si praje byť dedičom. Osoba, ktorá spísala platné vyhlásenie o prijatí dedičstva, nemôže sa tohto práva neskôr zriecť. Súd alebo verejný notár nebudú od nikoho vyžadovať, aby urobili vyhlásenie o dedičstve, ale ak chce dedič urobiť takéto vyhlásenie, môže ho vyjadriť ústne pred pozostalostným súdom alebo verejným notárom, ktorý vedie pozostalostné konanie, resp. pred akýmkoľvek iným mestským súdom, alebo predložením úradne osvedčenej listiny obsahujúcej vyhlásenie o dedičstve pozostalostnému súdu alebo verejnému notárovi, ktorý vedie pozostalostné konanie. V prípade vyhlásenia o odmietnutí dedičstva musí súd alebo verejný notár upozorniť dediča na následky takéhoto vyhlásenia a musí dediča informovať, že odmietnutie dedičstva možno urobiť jedine vo svojom mene, ako aj vo svojom mene a v mene svojich potomkov.

Súd preruší pozostalostné konanie a strany poučí o možnosti občianskoprávnej žaloby alebo správneho konania, ak strany spochybňujú skutočnosť, od ktorej závisí jedno z ich práv, zloženie dedičstva alebo predmet odkazu. O možnosti podať občianskoprávnu žalobu alebo začať správne konanie súd poučí tú stranu, ktorej právo považuje za menej pravdepodobné. Ak strany spochybňujú skutočnosť, od ktorej závisí právo na závety odkaz alebo iné právo, súd poučí strany o možnosti občianskoprávnej žaloby alebo správneho konania, ale nepozastaví pozostalostné konanie.

Po ukončení pozostalostného konania súd alebo verejný notár vynesú rozhodnutie o dedičstve. Keďže podľa chorvátskeho práva sa dedí *ipso iure* okamihom smrti závetcu, rozhodnutie o dedičstve má deklaratívny charakter. V rozhodnutí sa určuje, kto sa po smrti závetcu stáva dedičom a aké práva nadobudli ostatné osoby. Obsah rozhodnutia je stanovený v zákone o dedičstve a rozhodnutie obsahuje informácie o: závetcovi (meno a priezvisko, osobné identifikačné číslo, meno jedného z rodičov, dátum narodenia, štátna príslušnosť, a v prípade ľudí, ktorí zomreli v rámci manželstva, aj priezvisko zaslobodna); zložení dedičstva (označenie nehnuteľností s podrobnými informáciami z katastrov, ktoré sú potrebné na zápis; označenie hnutelného majetku a iných práv, ktoré súd identifikoval ako súčasť dedičstva); dedičoch (meno a priezvisko, osobné identifikačné číslo, miesto bydliska, vzťah medzi dedičom a závetcom, či dedia ako osoby oprávnené dediť zo zákona alebo zo závetu; či existuje viac dedičov, dedičský podiel jednotlivých dedičov vyjadrený zlomkom); obmedzení alebo vecnom bremene na právach dediča (či právo dediča podlieha podmienkam, časovému obmedzeniu alebo príkazu, a ak áno, či a ako sú inak obmedzené alebo zaťažené a v prospech koho); osobách oprávnených na odkaz alebo niektoré iné právo vyplývajúce z dedičstva s presným označením takéhoto práva (meno a priezvisko osoby, osobné identifikačné číslo, miesto bydliska). Rozhodnutie o dedičstve sa vydáva pre všetkých dedičov a odkazovníkov, ako aj pre osoby, ktoré si počas konania uplatnili právo na dedičstvo; konečné rozhodnutie sa predkladá aj príslušnému daňovému úradu.

Súd alebo verejný notár v rozhodnutí o dedičstve nariadia, že po vynesení konečného rozhodnutia o dedičstve sa do katastra nehnuteľností zapíšu potrebné záznamy v súlade s pravidlami zákona o katastrí nehnuteľností, a že hnutelný majetok, ktorý je v úschove súdu alebo verejného notára, prípadne tretej osoby, na základe príkazu súdu alebo verejného notára, sa má odovzdať povereným osobám.

Pred vynesením rozhodnutia o dedičstve môže súd alebo verejný notár na žiadosť odkazovníka vyniesť osobitné rozhodnutie o odkaze za predpokladu, že takýto odkaz nie je napadnutý dedičmi. Ak je zloženie dedičstva iba sčasti nesporné, môže sa vyniesť čiastočné rozhodnutie o dedičstve s cieľom ustanoviť dedičov a odkazovníkov a určiť, čo je nesporne súčasťou dedičstva.

Je možné podať námietku voči rozhodnutiam, ktoré vyniesol verejný notár, ktorý v pozostalostnom konaní vystupuje ako poverenec súdu. Námietka sa verejnému notárovi podáva do ôsmich dní od doručenia rozhodnutia stranám a verejný notár ho musí bezodkladne predložiť príslušnému mestskému súdu spolu so spisom. O námietkach rozhoduje jeden sudca. Oneskorené, neúplné alebo neprípustné námietky budú súdom zrušené. Pri rozhodovaní o námietke voči rozhodnutiu verejného notára môže súd ponechať rozhodnutie v platnosti v celku alebo sčasti, alebo ho zrušiť. V prípade zrušenia rozhodnutia (v celku alebo sčasti) bude súd rozhodovať o zrušenej časti rozhodnutia. Proti rozhodnutiu súdu, ktorým sa úplne alebo čiastočne ruší notárske rozhodnutie, nemožno podať individuálne odvolanie. Rozhodnutie o námietke sa predkladá stranám a verejnému notárovi.

Proti rozhodnutiam vynesným prvostupňovým súdom v pozostalostnom konaní možno podať odvolanie, ak nie je v zákone o dedičstve stanovené inak. Odvolanie možno podať v lehote do pätnástich dní od vynesenia rozhodnutia prvostupňového súdu. Odvolanie možno podať na prvostupňový súd, ktorý o podanom odvolaní rozhodne včasným spôsobom a vynesie nové rozhodnutie, ktorým sa mení sporné rozhodnutie za predpokladu, že neporušuje práva iných osôb, ktoré vyplývajú z tohto rozhodnutia. Ak prvostupňový súd nezmení svoje rozhodnutie, odošle odvolanie na druhostupňový súd bez ohľadu na to, či sa odvolanie predložilo v rámci zákonom predpísanej lehoty. Druhostupňový súd spravidla rozhoduje len o odvolaniach predložených včasným spôsobom, ale môže zohľadniť aj odvolanie, ktoré nebolo predložené včas za predpokladu, že neporušuje práva iných osôb, ktoré vyplývajú z tohto rozhodnutia.

V pozostalostnom konaní nie sú povolené mimoriadne opravné prostriedky.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Dedičom oprávneným dediť zo zákona alebo zo závetu sa osoba stáva *ipso iure* (na základe zákona) v okamihu smrti závetcu. V tomto okamihu dedič nadobudne dedičské právo a dedičstvo mu zákonom prípadne a stáva sa jeho dedičstvom. Na nadobudnutie dedičského práva sa nevyžaduje vyhlásenie o prijatí dedičstva. Dedič, ktorý si nepraje byť dedičom, má právo odmietnuť dedičstvo predtým, ako sa vynesie rozhodnutie o dedičstve na prvostupňovom súde.

Odkazovník nadobudne právo na odkaz v okamihu smrti závetcu.

Pozostalostné konanie, ktorým sa stanovuje, kto sú dedičia závetcu, čo tvorí dedičstvo závetcu a aké ďalšie práva získavajú dedičia, odkazovníci a iné osoby so zreteľom na dedičstvo, sú opísané v odpovedi na otázku č. 6 týkajúcu sa pozostalostného konania.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Dedičia, ktorí neodmietli dedičstvo, sú spoločne a nerozdielne zodpovední za úhradu dlhov závetcu, každý do výšky svojho dedičského podielu.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Na účely zápisu do katastra nehnuteľností treba na oddelenie registra nehnuteľností mestského súdu, na ktorého území sa nachádza majetok, predložiť tieto doklady:

návrh na zápis;

doklad, na základe ktorého sa nadobúda vlastnícke právo (právny základ na získanie vlastníckeho práva – kúpnopredajná zmluva, darovacia zmluva, dohoda o výživnom, rozhodnutie o dedičstve atď.), ako originál alebo overený výpis;

doklad o štátnej príslušnosti nadobúdateľa vlastníckeho práva (potvrdenie o občianstve, overená kópia cestovného pasu atď.) alebo doklad o štatúte právnickej osoby (výpis z obchodného registra), ak je nadobúdateľ zahraničná právnická osoba;

ak žiadateľ zastupuje advokát, je potrebné predložiť originál alebo overenú kópiu splnomocnenia;

ak žiadateľ neustanovil advokáta, ktorý ho má zastupovať, a nachádza sa v zahraničí, je povinný splnomocniť advokáta so sídlom v Chorvátsku na prijímanie písomností;

dôkaz o úhrade súdneho poplatku vo výške 200,00 HRK, položka č. 16 a kolkovné vo výške 50,00 HRK, položka č. 15, v súlade so zákonom o súdnych poplatkoch („Narodne novine“, č. 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 112/12 a 157/13).

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

V chorvátskom práve sa neuvádza povinnosť vymenovania správcu dedičstva. Dôvodom toho je, že dedičstvo zo zákona pripadá dedičom v okamihu, keď sa dedičstvo otvorí (keď závetca zomrie alebo je vyhlásený za mŕtveho).

V chorvátskom práve sa však stanovuje, že v osobitných prípadoch pozostalostný súd vymenuje dočasnú správcu dedičstva. Vykoná tak v prípade, že nie sú známi dedičia, nie je známe ich miesto pobytu alebo sú nezastihnuteľní, respektíve v iných prípadoch, keď si to situácia vyžaduje. Dočasný správca dedičstva je oprávnený v mene dedičov žalovať a byť žalovaný, vymáhať pohľadávky alebo splácať dlhy a zastupovať dedičov. Súd môže v prípade potreby vymedziť osobitné práva a povinnosti správcu dedičstva. Súd môže tiež vymenovať správcu dedičstva, ktoré bolo oddelené od majetku dedičov na žiadosť veriteľov závetcu.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Dedičstvo spravujú dedičia, s výnimkou prípadov, keď bolo zverené vykonávateľovi závetu alebo správcovi dedičstva.

Závetca môže závetom ustanoviť jedného alebo viacerých vykonávateľov závetu. Osoba, ktorá bola ustanovená za vykonávateľa závetu, nemusí prijať tieto povinnosti. Povinnosti vykonávateľa závetu stanovil závetca v závete. Ak závetca nestanovil žiadny špecifický pokyn, povinnosti vykonávateľa predstavujú najmä:

starat' sa a urobiť všetko potrebné na uchovanie dedičstva v mene a na účet dedičov,

spravovať dedičstvo,

urobiť všetko potrebné na úhradu dlhov a odkazov v mene a na účet dedičov.

Pri tejto činnosti musí vykonávateľ v každom ohľade dbať na to, aby vykonával závet podľa prania závetcu.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Podľa chorvátskeho práva sa správca spravidla nevymenúva. Dôvodom toho je, že dedičstvo pripadá zo zákona dedičom v čase, keď sa otvorí (keď závetca zomrie alebo ho vyhlásia za mŕtveho). Dedič spravuje všetko, čo tvorí dedičstvo, a nakladá s ním. Ak existuje viacero dedičov, títo spoludediči spravujú všetko, čo tvorí dedičstvo, a nakladajú s ním ako spoloční vlastníci, s výnimkou časti, ktorá bola zverená vykonávateľovi závetu alebo správcovi dedičstva, až dovtedy, kým sa neustanoví, ktorý dedičský podiel patrí ktorému dedičovi.

Potom, ako sa v konečnom rozhodnutí ustanoví, ktoré dedičské podiely patria ktorému dedičovi, spoludediči spravujú všetko, čo dovtedy predstavovalo spoločný majetok, a nakladajú s ním až do okamihu rozdelenia dedičstva v súlade s pravidlami, podľa ktorých spoludediči spravujú majetok a nakladajú s ním, s výnimkou časti, ktorá bola zverená vykonávateľovi závetu alebo správcovi dedičstva.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Ak sa v priebehu konaní vymenuje vykonávateľ závetu, súd mu na jeho žiadosť a bezodkladne vystaví osvedčenie, ktoré preukazuje spôsobilosť a právomoci vykonávateľa, spolu s pokynom pre všetkých, že vyhlásenia vykonávateľa sa majú brať ako vyhlásenia samotného závetcu. Ktokoľvek, kto koná v dobrej viere, v súlade s vyhlásením osoby, ktorá sa prostredníctvom osvedčenia súdu preukázala ako vykonávateľ závetu, nebude zodpovedný za škody, ktoré by vznikli dedičom. Ak súd prepustí vykonávateľa závetu, je vykonávateľ závetu povinný bezodkladne vrátiť na súd osvedčenie preukazujúce jeho spôsobilosť a právomoci, inak bude zodpovedný za všetky škody, ktoré by v tejto súvislosti mohli vzniknúť.

Po ukončení pozostalostného konania sa vynesie rozhodnutie o dedičstve. V rozhodnutí sa stanovuje, kto sa po smrti závetcu stáva jeho dedičom a aké práva tým získajú ostatné osoby. Keďže podľa chorvátskeho práva dedí *ipso iure*, účelom ustanovenia dediča nie je získať dedičské právo alebo samotné dedičstvo (obe nastali v okamihu smrti závetcu), ale len umožniť a uľahčiť vykonávanie práv a povinností nadobudnutých dedičstvom.

Účinok konečného rozhodnutia o dedičstve je, že rozhodnutie o dedičstve má určiť, aké je zloženie dedičstva, kto je dedičom závetcu, aká je veľkosť dedičského podielu, ktorý mu patrí, či je jeho dedičské právo obmedzené alebo zaťažené vecným bremenom, a ak áno, ako a či existujú akékoľvek práva na odkazy a ktoré to sú.

Obsah právoplatného rozhodnutia môže byť napadnutý osobou, ktorá nie je podľa ustanovení zákona o dedičstve viazaná konečnou platnosťou rozhodnutia o dedičstve, prostredníctvom občianskoprávnej žaloby voči osobám, ktoré majú prospech zo zistenia rozhodnutia, ktorého vecnú správnosť táto osoba napadla.

Právoplatné rozhodnutie o dedičstve nie je záväzné pre osoby, ktoré si uplatňujú nárok na právo k predmetu rozhodnutia ako časti dedičstva za predpokladu, že sa neúčastnili na pozostalostnom vypočítaní ako strany a neboli ani predvolané, aby sa osobne zúčastnili. Takéto rozhodnutie nie je záväzné ani pre osoby, ktoré tvrdia, že z dôvodu smrti závetcu sú oprávnené na dedičské právo zo závetu alebo zo zákona alebo že sú oprávnené na odkaz za predpokladu, že sa neúčastnili na pozostalostnom vypočítaní ako strany a neboli ani predvolané, aby sa osobne zúčastnili.

Vo výnimočných prípadoch nie je konečné rozhodnutie záväzné pre osoby, ktoré sa zúčastnili na pozostalostnom konaní ako strany alebo boli riadne predvolané na konanie, so zreteľom na akékoľvek práva, ktoré neskôr vyplývajú zo závetu; so zreteľom na práva stanovené v občianskoprávnom alebo správnom konaní (ktorých začatie bolo nariadené) po vnesení konečného rozhodnutia o dedičstve; ak boli splnené predpoklady, na základe ktorých môžu v občianskoprávnej žalobe požadovať opakovanie konania.

Posledná aktualizácia: 18/03/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Všeobecné informácie - Taliansko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Právne úkony nakladania s majetkom pre prípad smrti je možné vykonať iba prostredníctvom závetu. Spoločné závetu a zmluvy o budúcich dedičstvách nie sú povolené.

Právne úkony nakladania s majetkom v závete môžu mať takéto formy:

určenie dediča, na ktorého závetca prevedie celé dedičstvo alebo jeho časť, bez špecifikácie majetku, ktorého sa takýto prevod týka, odkaz, ktorým závetca prevedie jednu alebo viac konkrétne určených častí majetku.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Právne úkony nakladania s majetkom v závete nie je potrebné registrovať, a to bez ohľadu na použitú formu.

V prípade verejného závetu, ktorý sa vyhotoví vo forme notárskej listiny, musí notár závet po smrti závetcu presunúť z registra posledných vôľ a závetov do registra transakcií *inter vivos* a zaregistrovať osvedčenie o presune.

V prípade vlastnoručne napísaného závetu, ktorý bol vyhotovený súkromne, sa tento závet po smrti závetcu musí predložiť notárovi, aby ten mohol zabezpečiť právnu účinnosť dokumentu zaznamenaním jeho vydania a následným zaregistrovaním.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Závetca môže zákonne nakladať s celým svojím majetkom. Jeho manželský partner, jeho deti a ich potomkovia a (ak neexistujú deti) jeho rodičia majú nárok na povinný dedičský podiel, ktorý predstavuje minimálny podiel z majetku, vyhradený pre týchto dedičov. Závet, ktorý nerespektuje toto právo, je napriek tomu platný a účinný, za predpokladu, že ho nenapadnú uvedení dediči. Ak závet nebol napadnutý alebo ak sa konania o napadnutí závetu ukázali ako neopodstatnené, závet si zachováva účinnosť v celom rozsahu.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak neexistuje závet, uplatňujú sa pravidlá dedenia zo zákona uvedené v občianskom zákonníku. Môžu sa vyskytnúť prípady, že existuje závet, ale týka sa iba časti dedičstva: na zvyšok sa budú uplatňovať pravidlá dedenia zo zákona spoločne s pravidlami pre právne úkony nakladania s majetkom v závete.

Osobami, ktoré dedia zo zákona, sú manželský partner, deti, rodičia, súrodenci a príbuzní až do šiestej triedy dedičov. Zdedené podiely na majetku závisia od toho, ktorá z uvedených osôb skutočne existuje. Existencia detí vylučuje rodičov aj súrodencov a vzdialenejších príbuzných.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Dedičstvo prípadne dedičovi na základe vyhlásenia o prijatí dedičstva, kým odkaz prípadne automaticky, pokiaľ ho dedič neodmietne. Prijatie dedičstva nemôže byť čiastočné a môže byť výslovné (prostredníctvom zodpovedajúceho vyhlásenia) alebo môže ísť o prijatie mlčky (to nastáva, keď dedič vykonáva úkony, ktoré by osoba nemohla vykonať bez štatútu dediča, ako napríklad predaj určitej položky majetku, ktorý je predmetom dedičstva). Vyhlásenie o prijatí alebo zrieknutí sa dedičstva vydáva notár alebo úradník príslušného súdu s príslušnosťou v mieste, kde prebieha dedičské konanie. Rovnaké pravidlá sa uplatňujú v prípade dedičov povinných dedičských podielov, ktorí môžu neprijatí alebo odmietnuť len povinný dedičský podiel. Títo dediči však môžu odmietnuť povinný dedičský podiel na dedičstve v prípadoch, keď je tento podiel poškodený. Ak bol dedič povinného dedičského podielu vylúčený z dedičstva alebo mu bol odkázaný podiel na dedičstve menší než jeho povinný dedičský podiel, môže podať žalobu výlučne s cieľom uplatniť právo na získanie povinného dedičského podielu.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Právne predpisy nestanovujú jednotný postup.

Dedičské konanie sa začína smrťou závetcu. S prihliadnutím na tento dátum a na základe závetu alebo platných právnych predpisov sa určia osoby so štatútom dediča alebo odkazovníka. Tieto osoby sú potom zodpovedné za podniknutie potrebných krokov na vydanie vyhlásení o prijatí alebo zrieknutí sa dedičstva, na základe ktorých sa určí, komu a v akom rozsahu bol odkázaný podiel na majetku, ktorý je predmetom dedičstva.

Ak existujú viacerí spoloční vlastníci, každá z týchto osôb má právo požiadať o rozdelenie dedičstva, ktoré sa môže vykonať v zmluve alebo prostredníctvom súdneho návrhu o vydanie rozhodnutia o rozdelení dedičstva v rámci bežného občianskoprávneho konania.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Odkazovníci získavajú svoj štatút automaticky, pokiaľ sa nezriekli dedičstva. Dediči získavajú svoj štatút na základe výslovného vyhlásenia o prijatí dedičstva alebo prostredníctvom úkonu, ktorý predstavuje prijatie dedičstva mlčky. Osoby určené za dedičov, ktoré majú v držbe majetok, ktorý je predmetom dedičstva, sa stávajú dedičmi automaticky po uplynutí troch mesiacov odo dňa začatia dedičského konania.

Výslovné prijatie dedičstva, ktoré sa musí vykonať do desiatich rokov odo dňa začatia dedičského konania, môže mať podobu čistého a jednoduchého prijatia alebo prijatia na základe súpisu dedičstva s cieľom obmedziť zodpovednosť za dlhy poručiťela.

Prijatie dedičstva postúpeného maloletým dedičom a ďalším osobám, ktoré nemajú spôsobilosť právne konať, sa musí vykonať výslovne a na základe súpisu dedičstva.

Prijatie majetku alebo odkazu má retroaktívne účinky do času začatia dedičského konania.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Dediči sú zodpovední za všetky dlhy poručiťela v pomere k hodnote ich príslušných dedičských podielov. Odkazovníci, naopak, nie sú zodpovední za tieto dlhy.

Dedič, ktorý prijal dedičstvo čisto a jednoducho, má neobmedzenú osobnú zodpovednosť za dlhy poručiťela, a to aj v prípade, že výška dlhu presahuje hodnotu zdedeného majetku.

Ak bolo dedičstvo prijaté na základe súpisu dedičstva, dedič je zodpovedný za dlhy poručiťela iba do výšky hodnoty zdedeného majetku.

Ak bolo dedičstvo prijaté na základe súpisu dedičstva, je potrebné vyhotoviť správu, v ktorej sa opíše a uvedie hodnota všetkého majetku tvoriaceho aktíva a všetkých záväzkov: dedič musí byť splnomocnený súdmi na prijatie akýchkoľvek opatrení týkajúcich sa nakladania s majetkom, ktorý je predmetom dedičstva a toto splnomocnenie dostane, iba ak príslušné opatrenia sú v súlade so záujmami veriteľov vo vzťahu k dedičstvu.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Dediči a odkazovníci sú povinní predložiť daňovým orgánom vyhlásenie o dedičstve, v ktorom uvedú informácie o všetkých aktívach tvoriacich dedičstvo vrátane nehnuteľností spolu s príslušnými údajmi z katastra nehnuteľností. Kópia vyhlásenia o dedičstve sa použije na presuny záznamov v katastri nehnuteľností, a teda na registráciu celého majetku v mene dedičov alebo odkazovníkov, ktorí sú teraz jeho majiteľmi.

Postup, ktorý sa používa na zápis nadobudnutia zdedeného majetku dedičmi alebo odkazovníkmi do katastra nehnuteľností, je pre obe kategórie rozdielny. V prípade odkazovníka sa nadobudnutie vlastníctva zapíše na základe kópie závetu, v ktorom je uvedený príslušný odkaz. V prípade dediča sa zaznamená výslovné vyhlásenie o prijatí dedičstva alebo úkon, ktorý predstavuje prijatie dedičstva mlčky.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Vymenovanie správcu dedičstva nie je povinné.

Každá osoba spisujúca závet môže vymenovať vykonávateľa závetu, ktorý je zodpovedný za spravovanie majetku iba v rozsahu nevyhnutnom pre vykonávanie tejto úlohy.

V právnych predpisoch sú určené osoby zodpovedné za spravovanie dedičstva, ak dediči nie sú spôsobilí právne konať.

Ak žiadna z osôb, ktoré boli určené za dedičov, neprijme dedičstvo, je možné požiadať súd, aby vymenoval dočasného správcu dedičstva, ktorý bude spravovať dedičstvo, až kým nebude vydané prvé vyhlásenie o prijatí dedičstva. V tom okamihu sa poverenie správcu dedičstva automaticky zruší.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Ak odkazovník očakáva od dedičov potrebné úkony, tieto osoby sú zodpovedné za vykonávanie ustanovení závetu.

Závetca môže vymenovať vykonávateľa závetu, ktorý bude potom zodpovedný za dodržiavanie ustanovení závetu.

Majetok spravujú osoby, ktoré sú povinné vykonávať ustanovenia závetu až do času, keď budú všetky úlohy splnené.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Správcovia dedičstva majú vo všeobecnosti právomoc iba na bežné spravovanie tak, aby mohli chrániť majetok a jeho hodnotu. Na prijatie opatrení týkajúcich sa nakladania s majetkom alebo na mimoriadnu správu majetku je potrebné splnomocnenie súdu.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Obec, v ktorej sa zosnulý narodil alebo na území ktorej mal pobyť, vydá úmrtný list, výpis z registra úmrtí a osvedčenie o rodinnom stave, ktoré obsahujú informácie týkajúce sa smrti danej osoby, jej osobné údaje a informácie o rodinných vzťahoch.

Štatút dediča alebo odkazovníka sa neosvedčuje žiadnym dokumentom vydaným verejnými orgánmi.

Kto chce uplatňovať štatút dediča alebo odkazovníka, môže predložiť notársky overený dokument, teda vyhlásenie, ktoré urobili pred notárom dvaja svedkovia, ktorých sa netýka dedičstvo a ktorí sú deliktuálne spôsobilí. Verejné orgány prijímajú ako náhradu za notársky overený dokument aj vyhlásenie spísané príslušnou osobou, ktorá je deliktuálne spôsobilá.

Posledná aktualizácia: 28/10/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Všeobecné informácie - Cyprus

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Vo vnútroštátnom práve neexistuje žiadne ustanovenie týkajúce sa spoločného závetu. V praxi môžu manželia pri spisovaní závetu stanoviť jeden druhého ako svojho univerzálneho dediča.

Závety sa vyhotovia a vykonajú v súlade s ustanoveniami článku 23 kapitoly 195.

Závety musia byť vyhotovené písomne a podpísané závetcom alebo inou osobou na žiadosť a v prítomnosti závetcu. Musia byť podpísané v prítomnosti najmenej dvoch súčasne prítomných svedkov, aby potvrdili tento závet v prítomnosti závetcu. Ak závet pozostáva z viac ako jednej strany, všetky strany musia byť podpísané alebo parafované.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Závet možno:

- podat' na register v provincii závetcu v súlade s ustanoveniami článku 9 kapitoly 189;
- uchovávať u úrade advokáta závetcu; alebo
- uchovávať u samotného závetcu alebo ktorejkoľvek inej osoby, ktorú vymenoval na tieto účely.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Zásada povinného dedičského podielu je zahrnutá vo vnútroštátnom práve a je upravená článkom 41 kapitoly 195. Týka sa jej tiež ustanovenie článku 51 kapitoly 195.

Deti majú právo na podiel do výšky 25 % čistej hodnoty dedičstva. Ak závetca nezanechal dieťa, ale prežili ho manžel/-ka alebo rodič (otec alebo matka), majú právo na podiel do výšky 50 %, pričom vo všetkých ostatných prípadoch im pripadá celé dedičstvo.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

V prípade, že nie je ustanovená posledná vôľa, dedičstvo sa prevádza v súlade s ustanoveniami článku 44 a nasl. kapitoly 195.

Ak závetca zanechal deti a manžela/-ku, čistá hodnota dedičstva sa rozdelí rovnakým dielom medzi manžela/-ku a deti. Ak závetca nezanechal žiadne deti alebo potomkov, zvyší sa podiel jeho manžela/-ky v závislosti od toho, či existujú ďalší príbuzní do štvrtého stupňa príbuzenstva. Konkrétne, ak existujú súrodenci alebo rodičia zosnulého, podiel manžela/-ky predstavuje do 50 % čistej hodnoty, a ak neexistujú žiadni príbuzní do štvrtého stupňa príbuzenstva, manžel/-ka má právo na ¼ dedičstva. Vo všetkých iných prípadoch pripadá celé dedičstvo manželovi/-ke.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Vo všetkých uvedených prípadoch je príslušným orgánom okresný súd v mieste posledného bydliska závetcu/zosnulého.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Vyplnenie žiadosti

Podanie dočasnej výnimky schválenej daňovým úradom

Vystavenie prevodnej listiny

Registrácia inventáru

Splatenie všetkých dlhov z dedičstva vrátane daňových záväzkov

Rozdelenie dedičstva

Registrácia zostatkov na účtoch

Vo vnútroštátnom práve nie je stanovené začatie dedičského konania z úradnej moci súdu.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Osoba sa môže stať dedičom, ak je v príbuzenskom vzťahu so zosnulým do šiesteho stupňa príbuzenstva. Príslušné ustanovenie je uvedené v článku 44 a nasl. kapitoly 195 a v prvej a druhej prílohe ku kapitole 195.

Osoba sa môže stať dedičom, ak jej závetca vo svojom závete odkázal dedičstvo.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Podľa vnútroštátneho práva nie sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulej osoby. Za uvedené dlhy sa ručí dedičstvom, ktoré sa rozdelí medzi dedičov /odkazovníkov až potom, keď sa dlhy (vrátane daňových záväzkov) uhradia. Príslušné ustanovenie je uvedené v článku 41 písm. b) a článku 42 kapitoly 189.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Ak pojem „registrácia“ znamená prevod majetku zosnulej osoby na dedičov/odkazovníkov, vyžadujú sa tieto dokumenty:

prevodná listina,

osvedčenie o vyrovnaní záväzkov vystavené daňovým úradom a povolenie na prevod majetku,

osvedčenie o vyrovnaní záväzkov týkajúcich sa dane z nehnuteľnosti/dane z kapitálových ziskov,

prijímový doklad a osvedčenie o úhrade komunálnych poplatkov a poplatkov za kanalizáciu a čestné vyhlásenie o rozdelení vykonanom správcom a/alebo vykonávateľom;

akýkoľvek iný dokument, ktorý vyžaduje kataster nehnuteľností a/alebo daňový úrad.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Vymenovanie správcu je povinné na účely rozdelenia dedičstva. Vymenovanie sa na požiadanie vykoná súdnym príkazom. Žiadosť o správu sa podáva na základe kapitoly 189 vrátane, nie však výlučne článkov 18, 19, 20, 29, 49 a kapitoly 192. K žiadosti musí byť priložené čestné vyhlásenie od zamýšľaného správcu alebo vykonávateľa, a ak sa to vyžaduje, čestné vyhlásenie ručiteľa a zábezpeka. Okrem toho musí byť priložený aj úmrtý list a osvedčenie o dedičstve vystavené predsedom samosprávy obce v oblasti, kde mala zosnulá osoba bydlisko, a súhlas dedičov s vymenovaním správcu. Vo všetkých ďalších ohľadoch sa treba riadiť postupom opísaným v otázke č. 6.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Právo na právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti nadobudne vykonávateľ a ak vykonávateľ zomrie alebo nemá záujem, právo nadobudne ktokoľvek s právnym záujmom na dedičstve, t.j. odkazovník alebo dedič.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Právomoci správcu sú opísané v článku 41 kapitoly 189.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Tieto dokumenty predstavujú prevodnú listinu, v ktorej je uvedené meno správcu a/alebo vykonávateľa. Mená odkazovníkov sú uvedené v žiadosti o správu a /alebo potvrdení platnosti závetu a v úmrtnom liste aj osvedčení o dedičstve vystavenom predsedom obce v oblasti, kde mala zosnulá osoba bydlisko.

Posledná aktualizácia: 17/07/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré

tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Všeobecné informácie - Lotyšsko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Podľa článku 418 občianskeho zákonníka (*Civillikums*) je závet jednostranný právny úkon, ktorý spísala osoba pre prípad svojej smrti s ohľadom na svoj majetok, časť svojho majetku alebo jednotlivé položky svojho majetku a práv. Podľa článku 420 občianskeho zákonníka môže závet spísať každá osoba s výnimkou maloletých osôb. Maloleté osoby, ktoré dosiahli vek 16 rokov, môžu spísať závet týkajúci sa ich nezávislého majetku (článok 195 občianskeho zákonníka). Závet môžu spísať aj osoby v opatrovníctve. Podľa článku 421 občianskeho zákonníka však osoby, ktoré nie sú schopné vyjadriť svoj zámer, nemôžu spísať závet.

V občianskom zákonníku sa stanovuje, že závety sú podľa svojej formy buď verejné alebo súkromné.

Verejné závety sa vyhotovujú pred notárom alebo súdom. Verejný závet sa musí vyhotoviť v prítomnosti závetcu. Za originál verejného závetu sa považuje ten, ktorý sa zapíše do registra dokumentov notára alebo konzula, alebo do registra závetov na súde. Závetca dostane kópiu závetu po podpísaní originálu. Pokiaľ ide o súkromné závety, aby takýto závet nadobudol platnosť, podľa článkov 445 a 446 občianskeho zákonníka je potrebná záruka, že bol vypracovaný závetcom a že správne odráža jeho poslednú vôľu. Súkromné závety sa vyhotovujú písomne. Celý závet musí vlastnoručne spísať a podpísať závetca.

Podľa článku 604 občianskeho zákonníka môžu dve alebo viacero osôb spísať spoločný recipročný závet (*savstarpējs testaments*), ktorým sa v jednej listine vzájomne ustanovia ako dedičia. Ak však je v takomto závete ustanovenie jednej osoby za dediča podmienené tým, že ustanovenie druhej osoby za dediča musí existovať a musí byť platné, takže obe ustanovenia platia len zároveň, ide o spoločný vzájomný závet (*korrespektīvs testaments*).

Podľa článku 639 občianskeho zákonníka sa zmluvné dedičstvo ustanovuje dohodou, podľa ktorej jedna strana udeľuje práva k svojmu dedičstvu alebo jeho časti inej strane alebo viacero strán si navzájom udeľuje takéto práva. Tento druh zmluvy sa nazýva dedičská zmluva. V dedičskej zmluve môže jedna strana takisto udeliť odkaz inej strane alebo tretej osobe. V dedičskej zmluve nie je povolené vylúčenie z dedičstva.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Ak sa vyhotoví právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti ako verejný dokument (notárska listina, závet osvedčený súdom), zapíše sa do verejného registra závetov. Právne úkony nakladania s majetkom pre prípad smrti, ktoré sa vyhotovujú súkromne, sa nezapisujú do registra, pokiaľ sa neodovzdali do úschovy certifikovanému notárovi alebo súdu.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Závetca môže slobodne ustanoviť, ako sa má s celou jeho pozostalosťou nakladať v prípade jeho smrti za podmienky, že osobám oprávneným na povinný dedičský podiel sa odkáže tento povinný dedičský podiel. Osoby oprávnené na povinný dedičský podiel majú právo uplatňovať si nárok na prechod povinného dedičského podielu len v peňažnej forme.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Podľa občianskeho zákonníka sú oprávnení dediť manželia, najbližší príbuzní a adoptované deti.

Adoptované dieťa a jeho potomkovia dedia od adoptívneho rodiča alebo jeho príbuzných. Potomkovia adoptovaného dieťaťa dedia po adoptovanom dieťati, rovnako ako adoptívny rodič alebo jeho príbuzní. Dedič z nižšej dedičskej skupiny nededí, ak dedič z vyššej dedičskej skupiny vyjadril svoj úmysel dediť.

Manžel dedí spolu s dedičom z prvej, druhej alebo tretej dedičskej skupiny. Ak manžel dedí spolu s dedičom z prvej dedičskej skupiny, dostane rovnaký podiel ako potomok, ak je potomkov, ktorí vyjadrili úmysel dediť, menej ako štyria. Ak existujú štyria alebo viacerí potomkovia, ktorí vyjadrili úmysel dediť, manžel zdedí jednu štvrtinu. Ak manžel dedí spolu s dedičmi z druhej alebo tretej dedičskej skupiny, dostane polovicu dedičstva. Ak neexistujú žiadni dedičia z prvej, druhej alebo tretej skupiny, alebo ak nevyjadrili úmysel dediť, manžel dostane celé dedičstvo.

Najbližší príbuzní poručiťela dedia v osobitnom poradí, ktoré je sčasti založené na druhu príbuzenstva a sčasti na stupni príbuzenského vzťahu. Na účely dedičskej postupnosti možno osoby oprávnené dediť zo zákona zaradiť do štyroch osobitných skupín:

do prvej skupiny, bez ohľadu na stupeň príbuzenstva, patria všetci potomkovia poručiťela, medzi ktorými (na jednej strane) a poručiťelom (na druhej strane) nie sú žiadni iní potomkovia, ktorí by mali oprávnenie dediť;

do druhej skupiny patria predkovia v najbližšom príbuzenskom vzťahu k poručiťelovi, ako aj vlastní súrodenci poručiťela a deti vlastných súrodencov, ktorí zomreli skôr ako poručiťel;

do tretej skupiny patria nevlastní súrodenci poručiťela, ako aj deti nevlastných súrodencov, ktorí zomreli skôr ako poručiťel;

do štvrtej skupiny patria zvyšní najbližší príbuzní z oboch strán bez ohľadu na úplnú alebo čiastočnú príbuznosť.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Certifikovaný notár (*zvērināts notārs*).

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Certifikovaný notár

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Certifikovaný notár

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Certifikovaný notár

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Po otvorení dedičstva musí dedič vyjadriť svoj úmysel prijať dedičstvo predložením žiadosti o dedičstvo certifikovanému notárovi. Certifikovaný notár začne dedičské konanie, ohlásí otvorenie dedičstva, identifikuje osoby oprávnené dediť a vystaví dedičské osvedčenie.

Ak sa dedičstvo uskutoční na základe právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti, úkon sa musí predložiť certifikovanému notárovi, ktorý si ho prečíta a uzná nadobudnutie jeho platnosti v súlade s právnymi predpismi. Aj v tomto prípade musí dedič vyjadriť svoj úmysel prijať dedičstvo. V osvedčení o dedičstve sa uvádzajú aj odkazovníci.

V lotyšských právnych predpisoch sa nestanovuje likvidácia a rozdelenie majetku poručiťela. Ustanovenie tohto druhu môže spísať závetca v právnom úkone nakladania s majetkom, ale nejde o bežný prípad. Po tom ako certifikovaný notár potvrdí oprávnených dedičov, dedičia môžu zostať spoluvlastníkmi zdedeného majetku alebo si dedičstvo môžu rozdeliť uzavretím zmluvy o rozdelení dedičstva. Ak si len niektorí z dedičov prajú rozdeliť dedičstvo, zatiaľ čo ostatní s tým nesúhlasia, strany, ktoré si prajú rozdelenie dedičstva, môžu vec predložiť na súd.

Jediný prípad, v ktorom zákon umožňuje predaj majetku poručiteľa, je ten, keď neexistujú žiadni dedičia a majetok sa považuje za odúmrt' (*bona vacantia*), ktorá prípadne štátu. Ak existujú veritelia, majetok predá na aukcii súdny exekútor. Ak neexistujú žiadni veritelia, štátny daňový úrad prijme rozhodnutie o nakladaní s majetkom.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Ak bol osobe odkázaný len individuálny predmet dedičstva namiesto celého dedičstva alebo podielu na celkovom dedičstve, takýto predmet sa nazýva odkaz a osoba, ktorej bol odkázaný, sa nazýva odkazovník (článok 500 občianskeho zákonníka).

Odkazovník musí certifikovanému notárovi predložiť žiadosť o odkaz. Ak existuje právny úkon na nakladanie s majetkom, aj ten sa musí predložiť certifikovanému notárovi, ktorý ho prečíta. Certifikovaný notár vystaví dedičom a odkazovníkom osvedčenie o dedičstve po uplynutí lehoty na prijatie dedičstva určeného notárom (aspoň 3 mesiace) alebo podľa občianskeho zákonníka (jeden rok po otvorení dedičstva alebo po tom, ako sa o otvorení dedičstva oprávnení dedičia a odkazovníci dozvedeli).

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

V občianskom zákonníku sa stanovuje, že po prijatí a získaní dedičstva prechádzajú na dediča všetky práva a povinnosti poručiteľa, okrem práv a povinností ktoré zanikajú smrťou. Dedičia zodpovedajú za dlhy poručiteľa aj svojím vlastným majetkom, ak je zdedený majetok nedostačujúci. Dedič, ktorý prijal dedičstvo so súpisom (*ar inventāra tiesību*), zodpovedá za dlhy poručiteľa a iné pohľadávky voči nemu len do rozsahu dedičstva.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Osvedčenie o dedičstve a žiadosť o zápis sa predkladajú katastrálnemu úradu.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Menovať možno tieto osoby:

po otvorení dedičstva – správcu dedičstva. Na žiadosť dedičov alebo v niektorých prípadoch stanovených zákonom (napríklad, keď je dedičstvo do veľkej miery zaťažené dlhmi, ak neexistujú dedičia alebo sa s nimi nedá skontaktovať atď.) certifikovaný notár rozhodne o správe dedičstva prostredníctvom osobitnej listiny, ktorá sa odosiela súdu na účely menovania správcu.

Vykonávateľ závetu – uskutočňuje sa za života závetcu pri vyhotovaní závetu.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Právoplatný závet sa vykonáva vykonávateľom závetu, ktorý bol na tento účel menovaný buď v samotnom závete alebo prostredníctvom iného špeciálneho závetného nástroja. Ak nebol menovaný vykonávateľ závetu, závet vykoná dedič stanovený v závete. Ak však neexistuje žiadny priamy závetný dedič, závet vykoná správca dedičstva, ktorého vymenoval súd na základe rozhodnutia certifikovaného notára.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Právne postavenie vykonávateľa závetu a obmedzenia jeho práv a povinností sú vymedzené zámerom závetcu, ktorý je vyjadrený v závete. Ak neexistujú žiadne ďalšie pokyny zo strany závetcu, vykonávateľ závetu musí zaistiť len naplnenie a vykonanie poslednej vôle závetcu a zabezpečiť vysporiadanie dedičstva a jeho rozdelenie medzi dedičov a odkazovníkov v rozsahu potrebnom pre tento účel.

Správcovia dedičstva konajú v rámci správy a zastupovania dedičstva nezávisle a v mene dedičstva. Správcovia spravujú dedičstvo s rovnakou starostlivosťou a pozornosťou, ktorú by ako starostliví vlastníci vynakladali pri správe vlastných záležitostí. Počas obdobia správy dedičstva predkladajú správcovia súdu ročné vyhlásenia a po rozdelení majetku medzi dedičov alebo po ukončení správy z iných dôvodov musia vyhotoviť konečné vyhlásenie. Správa a právo správcu konať v mene dedičstva sa ukončia, keď notár vystaví osvedčenie o dedičstve.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Certifikovaný notár vystaví osvedčenie o dedičstve vo forme notárskej listiny. Legitimitu notárskej listiny nemožno spochybníť. Možno ju napadnúť prostredníctvom samostatnej žaloby.

Posledná aktualizácia: 07/02/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Všeobecné informácie - Lítva

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti možno vypracovať vo forme závetu v súlade s občianskym zákonníkom Litovskej republiky (*Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas*). Závet môže byť úradný (vypracovaný písomne v dvoch vyhotoveniach, ktoré sú overené notárom alebo konzulárnym úradníkom Litovskej republiky v inej krajine) alebo súkromný (holografný závet, v ktorom je uvedené krstné meno a priezvisko závetcu, dátum (deň, mesiac a rok) a miesto vyhotovenia závetu, vrátane poslednej vôle závetcu a jeho podpisu; tento druh závetu možno vyhotoviť v akomkoľvek jazyku). Manželia môžu vyhotoviť spoločný závet manželov, v ktorom jeden druhého ustanovia ako dediča, pričom po smrti jedného z manželov pozostalý manžel zdedí celý majetok zosnulého manžela (vrátane bezpodielového spoluvlastníctva manželov), s výnimkou povinného dedičského podielu.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Úradný závet sa overuje a zapisuje do notárskeho registra v prítomnosti závetcu. Jednu kópiu závetu si ponechá závetca a druhú kópiu si ponechá certifikačný orgán. Závetca môže zveriť súkromný závet do úschovy notárovi alebo konzulárnemu úradníkovi Litovskej republiky na území cudzej krajiny. Register závetov v Litovskej republike spravuje Ústredný hypotekárny úrad (*Centrinė hipotekos įstaiga*). Notári a konzulárni úradníci musia do troch pracovných dní oznámiť Ústrednému hypotekárnemu úradu závetu, ktoré sa overovali, prijali do úschovy alebo zrušili. Oznámenie musí obsahovať krstné meno a priezvisko, osobné identifikačné číslo a miesto bydliska závetcu, ako aj dátum a miesto zostavenia závetu, jeho druh a miesto úschovy. Nie je potrebné uvádzať obsah závetu.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Áno, v občianskom zákonníku sa stanovuje právo na povinný dedičský podiel: deti poručiteľa (adoptované deti), manžel a rodičia (adoptívni rodičia), ktorí boli finančne závislí od poručiteľa v deň jeho smrti, zdedia bez ohľadu na obsah závetu polovicu podielu, na ktorý by mali zo zákona nárok (povinný dedičský podiel), ak nemajú v závete odkázané viac. Povinný dedičský podiel sa stanovuje na základe hodnoty dedičstva vrátane bežného zariadenia a vybavenia domácnosti.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak neexistuje závet, uplatňuje sa dedenie zo zákona. V prípade dedenia zo zákona si dedičstvo rovnakým dielom rozdelia tieto osoby: prvostupňoví dedičia – deti poručiteľa (vrátane adoptovaných detí) a deti poručiteľa narodené po jeho smrti; druhostupňoví dediči – rodičia poručiteľa (adoptívni rodičia), vnúčatá; tretostupňoví dediči – starí rodičia poručiteľa z otcovej a matkinej strany, pravnúčatá poručiteľa; štvrtostupňoví dediči – súrodenci poručiteľa a prastarí rodičia z otcovej a matkinej strany; dediči piateho stupňa – deti súrodencov poručiteľa (synovci a netere) a súrodenci rodičov poručiteľa (ujovia a tety); dediči šiesteho stupňa – deti súrodencov rodičov poručiteľa (bratrance a sesternice). Druhostupňoví dedičia dedia zo zákona len vtedy, ak neexistujú žiadni prvostupňoví dedičia, ak prvostupňoví dedičia neprijmú dedičstvo alebo sa vzdajú nároku naň, alebo v prípadoch, keď sú všetci prvostupňoví dedičia zbavení dedičského práva. Dedičia z tretieho, štvrtého, piateho a šiesteho stupňa dedia, ak neexistujú dedičia vyššieho stupňa, alebo v prípade, že takíto dedičia dedičstvo neprijmú alebo sú zbavení dedičského práva. Adoptované deti a ich potomkovia, ktorí dostanú dedičstvo po smrti svojho adoptívneho rodiča alebo jeho príbuzných, majú rovnaké právne postavenie ako deti adoptívneho rodiča a ich potomkovia. Po smrti svojich biologických rodičov a iných pokrvných príbuzných vyššieho stupňa v rodovej línii nededia zo zákona. Zo zákona nededia ani po smrti svojich pokrvných súrodencov. Adoptívni rodičia a ich pokrvní príbuzní, ktorí dostanú dedičstvo po smrti svojho adoptovaného dieťaťa alebo jeho potomkov, majú rovnaké právne postavenie ako biologickí rodičia a iní pokrvní príbuzní. Biologickí rodičia adoptovaného dieťaťa a iní pokrvní príbuzní vyššieho stupňa v rodovej línii po smrti adoptovaného dieťaťa alebo jeho potomkov nededia zo zákona. Deti, ktoré sa narodili zosobášeným rodičom alebo rodičom, ktorých manželstvo bolo vyhlásené za neplatné, sú oprávnené dediť zo zákona. Zo zákona dedia aj deti narodené mimo manželského zväzku, v prípade ktorých bolo otcovstvo určené v súlade s právom. V prípade, že ktorýkoľvek z rodičov vnúčať alebo pravnúčať poručiteľa, ktorý by bol oprávneným dedičom, zomrel pred začatím dedičského konania, vnúčatá alebo pravnúčať dedia zo zákona spolu s príslušnými oprávnenými dedičmi z prvého a druhého stupňa. Dedia rovnakým dielom časť dedičstva, ktoré by zo zákona zdedili ich zosnulý otec alebo matka. Pozostalý manžel poručiteľa dedí zo zákona alebo spolu s dedičmi prvého alebo druhého stupňa. Manžel zdedí štvrtinu dedičstva spolu s dedičmi prvého stupňa, ak okrem manžela nie je počet ďalších dedičov väčší ako tri. Ak existuje viac ako traja dedičia, manžel dedí rovnaký diel ako ostatní dedičia. Ak manžel dedí spolu s dedičmi druhého stupňa, má právo na polovicu dedičstva. Ak neexistujú dedičia prvého alebo druhého stupňa, manžel zdedí celé dedičstvo. Bežné zariadenie a vybavenie domácnosti dedia zo zákona dedičia bez ohľadu na stupeň príbuzenstva a ich dedičný podiel, a to za predpokladu, že žili so zosnulým aspoň rok pred jeho smrťou.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Notár a súd v mieste začatia dedičského konania.

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Notár v mieste začatia dedičského konania.

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Notár v mieste začatia dedičského konania.

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Notár v mieste začatia dedičského konania.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Podľa občianskeho zákonníka musí dedič dedičstvo prijať, aby ho nadobudol. Prijatie nemôže byť čiastočné alebo podliehať podmienkam či výnimkám. Dedičstvo sa považuje za prijaté, ak sa dedič o dedičstvo začne fakticky starať alebo ak podá žiadosť o prijatie dedičstva u notára v mieste začatia dedičského konania. Dedičstvo sa považuje za prijaté, ak sa dedič začal o dedičstvo starať, zaobchádza s ním ako s vlastným majetkom (keď sa o dedičstvo stará, nakladá s ním a dozerá naň, platí dane, na súde vyjadril svoj úmysel prijať dedičstvo a vymenovať správcu dedičstva atď.). Ak dedič prevzal akúkoľvek časť dedičstva alebo akékoľvek jednotlivé položky, platí, že prijal dedičstvo v plnej miere. Dedič, ktorý sa začal starať o dedičstvo, má v rámci stanovenej lehoty na prijatie dedičstva právo odmietnuť svoje dedičstvo podaním žiadosti u notára v mieste začatia dedičského konania. V takomto prípade platí, že dedič sa začal o dedičstvo starať v záujme ostatných dedičov. Tieto kroky sa musia vykonať do troch mesiacov od začatia dedičského konania. Osoby, ktorých dedičské právo vyplýva len z odmietnutia dedičstva inými dedičmi, môžu svoj súhlas s prijatím dedičstva vyjadriť do troch mesiacov od dňa, kedy vzniklo ich právo na prijatie dedičstva. Súd môže predĺžiť lehotu na prijatie dedičstva, ak sa takéto predĺženie podloží vážnymi dôvodmi. Dedičstvo možno prijať aj po uplynutí lehoty bez požiadania súdu, ak s tým súhlasili všetci ostatní dediči, ktorí prijali dedičstvo. Notár je povinný do troch pracovných dní informovať Ústredný hypotekárny úrad o prijatí dedičstva. Dedič alebo odkazovník má právo odmietnuť dedičstvo/odkaz do troch mesiacov po začatí dedičského konania. Odmietnutie nemôže byť čiastočné alebo podliehať podmienkam či výnimkám. Odmietnutie dedičstva má rovnaký účinok ako neprijatie dedičstva. Dedič odmieta dedičstvo podaním žiadosti u notára v mieste začatia dedičského konania. Odmietnutie dedičstva nie je povolené, ak dedič podal u notára v mieste začatia dedičského konania žiadosť o prijatie dedičstva alebo o vystavenie dedičského osvedčenia. Ak existuje viacero dedičov, všetci dedičia sa stávajú spoluvlastníkmi dedičstva, ak nie je v závete uvedené inak. Nikto nesmie byť donútený odmietnuť svoje právo na oddelenie podielu z dedičstva, na ktorý má nárok. Dedičstvo sa rozdelí podľa vzájomnej dohody dedičov. Dedičstvo nemožno rozdeliť do narodenia dediča alebo odkazovníka alebo ak závetca v závete ustanovil určité obdobie, počas ktorého bude dedičstvo spoločným vlastníctvom dedičov. Toto obdobie nesmie prekročiť päť rokov od začatia dedičského konania s výnimkou prípadov, keď sú medzi dedičmi maloleté osoby. V takom prípade môže závetca zakázať rozdelenie dedičstva, kým všetci príslušní dediči nedosiahnu vek osemnásť rokov. Dediči môžu rozdeliť dedičstvo na základe vzájomnej dohody ešte pred tým, ako sa práva dedičov k majetku zapíšu do verejného registra. Rozdelenie nehnuteľného majetku sa formalizuje notárskou listinou, ktorá musí byť zapísaná do verejného registra. Ak sa dediči nedohodnú na rozdelení majetku, dedičstvo rozdelí súd na základe návrhov podaných dedičmi. Deliteľný majetok sa rozdelí medzi dedičov a nedeliteľný majetok prípadne jednému z dedičov, pričom sa zohľadní povaha majetku a potreby dediča. Ostatní dedičia dostanú náhradu vo výške hodnoty majetku buď prostredníctvom iného majetku alebo v peniazoch. Na základe vzájomnej dohody dedičov možno celé dedičstvo alebo jednotlivé položky majetku predat' v aukcii a výťažok rozdeliť medzi dedičov, prípadne dedičia môžu dražiť jednotlivé predmety medzi sebou, pričom vec prípadne dedičovi s najvyššou ponukou. Na základe dohody môžu byť veci z dedičstva prevedené na konkrétnych dedičov aj losovaním.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Za moment začatia dedičského konania sa považuje okamih smrti alebo deň nadobudnutia právoplatnosti súdneho rozhodnutia o vyhlásení osoby za mŕtvu alebo deň smrti uvedený v súdnom rozhodnutí. Aby sa osoba mohla stať dedičom, musí prijať dedičstvo (buď prevzatím dedičstva alebo prihlásením sa u notára v mieste začatia dedičského konania). Odkazovník o svojom prijatí informuje vykonávateľa závetu (správcu dedičstva), dediča, ktorý prijal dedičstvo a je oprávnený vykonať odkaz alebo notára v mieste začatia dedičského konania. Ak odkaz zahŕňa právo na nehnuteľný majetok, žiadosť sa musí podať u notára.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Dedič, ktorý prijal dedičstvo prevzatím dedičstva alebo podaním žiadosti u notára, ručí za dlhy závetcu celým svojím majetkom. Ak dedičstvo prijalo viacero dedičov spôsobom uvedeným vyššie, všetci spoločne ručia za dlhy závetcu celým svojím majetkom. Dedič má právo uviesť vo svojej žiadosti o prijatie dedičstva podanej u notára, že si praje prijať dedičstvo na základe súpisu majetku. V takomto prípade dedič ručí za dlhy závetcu len do výšky dedičstva. Ak aspoň jeden dedič prijal dedičstvo na základe súpisu majetku, považuje sa, že aj všetci ostatní dedičia prijali dedičstvo týmto spôsobom. Súpis majetku môžu

požadovať aj veriteľa závetcu. Ak v čase vyhotovovania súpisu dedič svojim vlastnou vinou neuviedol celý majetok, ktorý tvorí dedičstvo, alebo utajil dlžníkov závetcu, alebo ak sa na jeho podnet do súpisu zahrnuli neexistujúce dlhy alebo ak dedič nesplnil svoju povinnosť poskytnúť úplné údaje na vyhotovenie súpisu, zodpovedá za dlhy závetcu celým svojím majetkom.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Tieto nehnuteľnosti sa zapisujú do registra nehnuteľného majetku, ak boli kategorizované ako samostatné nehnuteľnosti a bolo im priradené individuálne číslo v súlade s postupom stanoveným v litovskom zákone o pozemkovom registri (*Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastrą įstatymas*): pozemky, budovy, byty v bytových domoch a priestory. K žiadosti o zápis nehnuteľnosti do registra nehnuteľného majetku (*Nekilnojamojo turto registras*) treba priložiť tieto dokumenty:

žiadost' o zápis práv (vlastníctvo alebo správa) k nehnuteľnému majetku alebo o zmenu údajov v registri nehnuteľného majetku týkajúcich sa práv k majetku; dokumenty s údajmi z katastra nehnuteľného majetku o nehnuteľnom predmete, ktorý bol kategorizovaný ako individuálny nehnuteľný katastrálny objekt, a akékoľvek dokumenty, ktoré pozmeňujú tieto údaje (rozhodnutie verejného subjektu alebo riadiaceho orgánu, rozhodnutie súdu, príkaz, rozhodnutie alebo dekrét, písomné transakcie, dokumenty z katastrov a registrov iného štátu alebo iné dokumenty stanovené právnymi predpismi alebo vládou); dokumenty osvedčujúce nadobudnutie vlastníctva majetku, vznik práv k majetku, obmedzenia týchto práv a právne skutočnosti, ako aj darovanie, predaj a kúpa alebo prenájom spoločností; notársky overené dokumenty osvedčujúce vznik práv k majetku, obmedzenie týchto práv a právne skutočnosti, podané na miestny register prostredníctvom notára v elektronickej forme; dokumenty identifikujúce osobu, ktorá podáva žiadost', s výnimkou prípadov, kedy sa žiadosti podávajú poštou, elektronickými prostriedkami alebo prostredníctvom notára.

Ak sú v prípade dedenia nehnuteľného majetku práva k majetku už zapísané v registri nehnuteľného majetku, jediný dokument, ktorý musí dedič predložiť, je dedičské osvedčenie získané od notára (alebo potvrdenie o vlastníctve v prípade smrti jedného z manželov, keď celý majetok pripadá pozostalému manželovi). Zápisy so záznamom vystavenia dedičského osvedčenia v prípade dedenia nehnuteľného majetku a/alebo potvrdenia o vlastníctve, kde jeden z manželov zomrel, sa môžu takisto zapísať do registra nehnuteľného majetku v nadväznosti na prijatie príslušného oznámenia od notára.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Ak je dedičstvo podnikom samostatnej fyzickej osoby alebo poľnohospodárskym podnikom, alebo ak dlhy poručiťela presahujú hodnotu dedičstva, dedič sa môže po prijatí dedičstva obrátiť na súd v mieste dedičského konania s cieľom vymenovať správcu dedičstva alebo vymenovať správcu a rozhodnúť o vykonaní aukcie alebo konkurzného konania. V takomto prípade sa dlhy poručiťela uhrádzajú len dedičstvom. Ak dedičstvo zahŕňa majetok, ktorý si vyžaduje správu (podnik jednotlivca, poľnohospodársky podnik, cenné papiere), a takúto funkciu nemôže zastávať vykonávateľ závetu ani dedič, alebo ak veriteľia poručiťela podajú žalobu pred prijatím dedičstva, okresný súd vymenuje správcu dedičstva. Správa dedičstva sa stanovuje prostredníctvom rozhodnutia okresného súdu v mieste dedičského konania. Súd vo svojom rozhodnutí vymenuje správcu dedičstva a určí jeho odmenu.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Závet vykonáva vykonávateľ závetu alebo dedič vymenovaný závetcom alebo správca dedičstva vymenovaný súdom. Ak závetca nevymenoval vykonávateľa alebo ak vymenovaný vykonávateľ alebo dedič nesplnil svoje povinnosti, okresný súd v mieste dedičského konania vymenuje správcu dedičstva, ktorý vykoná všetky úkony potrebné na vykonanie závetu. Vykonávateľ závetu vykoná všetky úkony potrebné na vykonanie závetu. Až do vymenovania správcu dedičstva alebo určenia dedičov vykonáva funkcie dedičov vykonávateľ závetu (prevzatie dedičstva, zostavovanie súpisu majetku poručiťela, uhradenie dlhov spojených s dedičstvom, vymáhanie dlhov od dlžníkov závetcu, vyplácanie výživného závislým osobám, vyhľadávanie dedičov, zisťovanie, či dedičia prijali dedičstvo atď.)

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Správca dedičstva má rovnaké práva a povinnosti ako vykonávateľ závetu a odpovedajúcim spôsobom sa naň uplatňujú ustanovenia majetkového práva upravujúce správu majetku inej osoby alebo jej aktivity podľa občianskeho zákonníka.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Po uplynutí troch mesiacov od začatia dedičského konania môžu dedičia alebo odkazovníci požiadať, aby notár v mieste dedičského konania vystavil dedičské osvedčenie. Dedičské osvedčenie je dokument vyhotovený vo forme stanovenej štátom, ktorý osvedčuje, že dedič prijal dedičstvo a získal vlastnícke právo k dedičstvu. Je potrebné poznamenať, že podľa občianskeho zákonníka vzniká vlastnícke právo k dedičstvu prijatím dedičstva, a nie až vystavením dedičského osvedčenia. Získanie dedičského osvedčenia je okrem toho právom dediča, ale nie jeho povinnosťou. Dedičské osvedčenie potvrdzuje prijatie dedičstva a poskytuje právne dôvody na zápis práv k zdedenému nehnuteľnému majetku. V súlade s litovským občianskym súdnym poriadkom (*Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas*) sa dedičské osvedčenie vystavené notárom považuje za úradný písomný dôkaz s väčšou dôkaznou hodnotou. Okolnosti uvedené v úradnom písomnom dôkaze sa považujú za preukázané v plnom rozsahu, kým nie sú následne vyvrátené iným dôkazom s výnimkou svedeckých výpovedí.

Posledná aktualizácia: 22/10/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Všeobecné informácie - Luxembursko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Pri stanovovaní úkonov nakladania s majetkom pre prípad smrti musia byť okrem iného dodržané tieto pravidlá.

V prvom rade závetca musí byť duševne zdravý. Osoby, ktoré nie sú podľa zákona spôsobilé na právne úkony, nie sú spôsobilé ani zriadiť závet. Pokiaľ ide o maloleté osoby, uplatňujú sa osobitné ustanovenia, ktorých cieľom je najmä ochrana majetku dotknutých osôb.

Okrem toho sú zakázané niektoré úkony nakladania s majetkom pre prípad smrti, napríklad spoločné záveti. To isté platí aj v prípade dedičských zmlúv.

Pokiaľ ide o rôzne formy závetov ustanovené v luxemburskom dedičskom práve, v občianskom zákonníku sa uvádzajú tieto:

holografný (vlastnoručný) závet,

notársky závet alebo závet vo forme notárskej zápisnice,

zapečatený závet.

V závislosti od zvolenej formy závetu sa líšia aj jednotlivé podmienky a postupy.

Holografný závet

Holografný závet je závet, ktorý závetca celý vlastnoručne napísal, označil dátumom a podpísal.

Výhodou holografného závetu je jeho jednoduchosť. Jeho nevýhoda spočíva v skutočnosti, že závetca môže zriadiť takýto závet bez toho, aby niekto vedel o jeho existencii. V dôsledku toho sa môže stať, že po smrti závetcu sa jeho závet nenájde.

Okrem toho je tu riziko sfaľšovania a zničenia závetu. Navyše v prípade, že holografný závet je nečitateľný, nejednoznačný alebo neúplný, môže byť vyhlásený za neplatný. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že aj nepresnosť dátumu na holografnom záveťe môže mať za následok jeho neplatnosť. Okrem toho môže byť holografný závet neplatný z dôvodu právnej chyby.

Je teda v záujme samotného závetcu, aby na jednej strane oznámil, že zriadil závet a kde ho uložil, a na strane druhej, aby zabezpečil, že jeho závet bude platný.

To, aby sa o existencii holografného závetu vedelo, možno zabezpečiť tak, že závetca o ňom informuje osobu, ktorej dôveruje, alebo po zaplatení poplatku dá zapísať hlavné informácie o záveťe (ako sú meno závetcu, jeho adresa a miesto uloženia závetu) do centrálného registra závetov. Tento register vedie Finančná a majetková správa (l'Administration l'Enregistrement et des Domaines) vo forme databázy (pozri ďalej).

Pokiaľ ide o platnosť závetu, je nevyhnutné, aby ho závetca celý vlastnoručne napísal, označil dátumom jeho vyhotovenia a podpísal. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa odporúča poradiť sa odborníkom v oblasti dedičského práva, napríklad s notárom, ktorý zabezpečí platnosť právnych úkonov nakladania s majetkom pre prípad smrti.

Závet vo forme notárskej zápisnice

Závet vo forme notárskej zápisnice alebo notársky závet prijímajú dvaja notári alebo jeden notár v prítomnosti dvoch svedkov.

V porovnaní s holografným závetom má značné výhody.

Medzi tieto výhody na jednej strane patrí možnosť právneho poradenstva notára, ktorý závet vyhotovuje. Týmto právnym poradenstvom sa zabezpečí, že posledná vôľa závetcu nebude obsahovať formálne alebo právne chyby a že bude platná.

Na druhej strane, keďže závet vo forme notárskej zápisnice je uložený u notára, do smrti závetcu sa uchová v tajnosti a po jeho smrti sa určite nájde. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať aj to, že úlohou notára je zapísať do centrálného registra závetov hlavné informácie o záveťe vo forme notárskej zápisnice, na ktorého vyhotovení sa podieľal.

Zapečatený závet

Zapečatený závet (alebo tajný závet) je listina, ktorú napíše závetca alebo iná osoba a odovzdá sa notárovi uzavretý, zalepený a zapečatený v prítomnosti dvoch svedkov alebo druhého notára. Notár, ktorý prijme zapečatený závet, o tom vyhotoví zápisnicu alebo osvedčenie.

Notár zabezpečí uchovanie zapečateného závetu a tým zabráni riziku sfaľšovania alebo nahradenia závetu.

Zapečatený závet, tak ako závet v podobe notárskej zápisnice, umožňuje udržať v tajnosti úkon, ktorý vykonal závetca počas svojho života. Zapečatený závet sa navyše vďaka uloženiu u notára po smrti závetcu nájde.

Skutočnosť, že notár pri prijatí zapečateného závetu vyhotoví zápisnicu, automaticky neznamená, že uložený závet je platný. Naopak, aj keď bol zapečatený závet vyhotovený a uložený v súlade s príslušnými procesnými pravidlami, stále je možné napadnúť jeho platnosť pre právne chyby. Keďže zapečatený závet sa príslušnému notárovi odovzdáva uzavretý, zalepený a zapečatený, notár nemôže zabezpečiť vecnú platnosť úkonov pre prípad smrti.

Vyhotovenie zapečateného závetu je v Luxembursku zriedkavé.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

V Luxembursku sa hlavné informácie o niektorých záveťoch musia, prípadne môžu, zapísať do registra závetov (pozri aj odpoveď na predchádzajúcu otázku). Registrácia je povinná v prípade notárskych závetov, zapečatených závetov, ako aj holografných závetov uložených u notára. To isté sa vzťahuje na stiahnutie, odvolanie a iné zmeny a doplnenia týchto závetov. Pokiaľ ide o holografný závet, ktorý uchováva súkromná osoba, jeho zápis do uvedeného registra je dobrovoľný.

V registri sa neuchováva ani samotný závet, ani jeho obsah. Zápis do registra obsahuje iba meno a priezvisko závetcu a v prípade potreby meno a priezvisko jeho manželky/manželky, dátum a miesto narodenia závetcu, jeho osobné identifikačné číslo, povolanie, adresu bydliska, povahu a dátum listiny, ktorej registrácia sa vyžaduje, meno a adresu notára, ktorý prijal dokument alebo ho uchováva alebo, ak ide o holografný závet, v prípade potreby mená a adresy všetkých ďalších osôb alebo orgánov, ktorým bol závet zverený, alebo miesto, kde je závet uložený.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Áno, v luxemburskom dedičskom práve existuje obmedzenie slobody nakladať s majetkom pre prípad smrti.

Konkrétne ide o povinný dedičský podiel, ktorým sa bráni tomu, aby boli niektorí zákonní dediči vylúčení z dedenia tým, že dôjde k darovaniu alebo k inému právnemu úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti.

Podľa luxemburského práva majú nárok na povinný dedičský podiel len potomkovia (deti zosnulého alebo v prípade, že tieto už nežijú, ich deti).

Povinný podiel predstavuje polovicu dedičstva, ak zosnulý zanechal iba jedno dieťa, 2/3 dedičstva, ak zanechal dve deti a 1/4 dedičstva, ak zanechal tri alebo viac detí.

Povinný dedičský podiel možno odmietnuť. Odmietnutie musí byť výslovné a má podobu vyhlásenia v kancelárii súdu v mieste začatia konania v dedičskej veci, ktoré sa zapíše do osobitného registra vedeného na tento účel.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

V prípade neexistencie závetu sa dedenie riadi zákonnými ustanoveniami.

Vo všeobecnosti je dedičská postupnosť takáto:

potomkovia (deti, vnúčatá),

pozostalý manžel/manželka,

otec a matka spolu so súrodencami zosnulého a ich potomkami,

ďalší predkovia iní ako otec a matka (starí rodičia, prastarí rodičia atď.),

príbuzní v bočnej línii iní ako súrodenci (strýkovia, tety, synovci, netere atď.),

štát.

V rámci tejto dedičskej postupnosti môže dôjsť k viacerým prípadom:

Prípad 1: po zosnulom zostal manžel/manželka a deti (alebo vnúčatá)

Ak sa v zákone spomína pozostalý manžel/manželka, myslí sa tým nerozvedený manžel/nerozvedená manželka, pričom neexistuje právoplatný rozsudok o rozluke manželstva.

Dedičstvo prináleží rovnakým dielom deťom zosnulého v pomere podľa ich počtu s výnimkou práv prináležiacich pozostalému manželovi/manželke.

Príklad:

Ak zosnulý zanechal jedno dieťa, toto dieťa dedí celé dedičstvo s výnimkou práv prináležiacich pozostalému manželovi/manželke.

Ak zosnulý zanechal 2 deti, tieto si rozdelia dedičstvo po zosnulom s výnimkou práv prináležiacich pozostalému manželovi/manželke.

V tomto prípade má pozostalý manžel/manželka na výber z týchto možností:

užívacie právo na nehnuteľnosť, ktorú spoločne obývali manželia, a jej zariadenie za predpokladu, že nehnuteľnosť vlastní zosnulý sám alebo spoločne s pozostalým manželom/manželkou a

podiel vo výške najmenšieho podielu legitímneho dieťaťa, ktorý nemôže byť menší ako štvrtina dedičstva.

Pozostalý manžel/manželka si môže vybrať medzi uvedenými možnosťami v lehote 3 mesiacov a 40 dní od úmrtia, a to prostredníctvom vyhlásenia v kancelárii prvostupňového súdu v obvode, v ktorom sa začalo konanie v dedičskej veci. V prípade, že si v stanovenej lehote nevyberie, má sa za to, že pozostalý manžel/manželka si vybral/-a užívacie právo.

Ak si pozostalý manžel/manželka vybral/-a možnosť podielu vo výške podielu dieťaťa, podiely detí sa zodpovedajúcim spôsobom znížia v rozsahu potrebnom na to, aby vznikol podiel pre pozostalého manžela/manželku.

Čo sa stane v prípade, že dieťa zosnulého zomrelo skôr než on, ale zanechalo deti?

V tomto prípade hovoríme o zastúpení. Dieťa/deti dieťaťa, ktoré zomrelo pred tým, než zomrel zosnulý (t. j. vnúča/vnúčatá zosnulého), si teda rozdelia dedičský podiel svojho otca a/alebo matky.

To znamená, že spoločne získajú podiel, ktorý by ich rodič nadobudol v prípade, že by zomrel neskôr ako zosnulý.

Čo sa stane v prípade, že pozostalý manžel/manželka, ktorý si vybral/-a užívacie právo k spoločnému obydlíu, uzavrie nové manželstvo?

V tomto prípade môžu deti, prípadne vnúčatá – ak niektoré z detí zomrelo skôr ako zosnulý – na základe spoločnej dohody vyžadovať, aby sa užívacie právo vymenilo za kapitál.

Tento kapitál musí zodpovedať hodnote užívacieho práva, ktorá závisí okrem iného od veku užívateľa.

Žiadosť o túto výmenu musia podať na prvostupňový súd všetky deti, prípadne vnúčatá, v lehote 6 mesiacov odo dňa, keď sa pozostalý manžel/manželka uzavrel/-a nové manželstvo.

V prípade, že so žiadosťou o výmenu za kapitál nesúhlasia všetky deti, súd nie je povinný s takouto výmenou súhlasiť.

Prípad 2: zosnulý nezanechal deti ale zanechal pozostalého manžela/manželku

Ak zosnulý nezanechal deti ani ich potomkov, pozostalý manžel/manželka vylúči z dedenia všetkých ostatných príbuzných zosnulého manžela/manželky a nadobudne tak celé dedičstvo po zosnulom bez ohľadu na to, či pozostalý manžel/manželka neskôr uzavrie nové manželstvo.

Pozostalý manžel/manželka však nemá vo vzťahu k svojmu manželovi postavenie neopomenuteľného dediča. Preto na rozdiel od detí zosnulého nemá zákonný nárok na povinný dedičský podiel. To znamená, že pozostalý manžel/manželka by v prípade, že zosnulý nemal deti, teoreticky mohol/mohla byť vylúčený/-á z dedičstva po svojom manželovi/manželke, a to buď darovaním alebo na základe závetu.

Prípad 3: zosnulý nezanechal deti ani pozostalého manžela/manželku, ale zanechal súrodencov (alebo synovcov a netere)

V tomto prípade treba ďalej rozlišovať, či rodičia zosnulého ešte žijú alebo nie.

Ak rodičia zosnulého ešte žijú, otec a matka získavajú každý po jednej štvrtine dedičstva, čo spolu predstavuje polovicu.

Súrodenci alebo ich potomkovia si rozdelia druhú polovicu.

Ak z rodičov zosnulého žije už len jeden, tento nadobudne jednu štvrtinu dedičstva, súrodenci alebo ich potomkovia nadobudnú zvyšné tri štvrtiny dedičstva.

V prípade, že súrodenci zosnulého už nežijú, ich deti (t. j. synovci a/alebo netere zosnulého) získavajú dedičský podiel svojho otca alebo svojej matky, ktorí zomreli skôr ako zosnulý.

Získavajú teda celý podiel, ktorý by ich otec a/alebo matka boli získali v prípade, keby prežili zosnulého.

Prípad 4: zosnulý nezanechal ani deti, ani manžela/manželku, ani súrodencov, ani synovca alebo neter, ale rodičia zosnulého sú ešte nažive

V tomto prípade nadobúdajú dedičstvo otec a matka zosnulého, a to každý jednu polovicu.

Ak žije už iba jeden z rodičov, nadobudne celé dedičstvo po svojom zosnulom dieťati.

Prípad 5: zosnulý nezanechal ani deti, ani manžela/manželku, ani súrodencov, ani synovca alebo neter a rodičia zosnulého a ani ďalší predkovia už nežijú

V tomto prípade prichádzajú do úvahy ako dediči strýkovia a/alebo tety zosnulého, prastrýkovia a/alebo pratety, bratrance a/alebo sesternice, ako aj ich potomkovia.

Dedičstvo sa rozdelí na dve línie, otcovskú a materskú, a každej z nich prípadne polovica dedičstva.

Dedičstvo nemôže pripadnúť dedičom vzdialenejším ako vnúčatá bratanca, a to rovnako v otcovskej a v materskej línii. V tomto prípade dedičstvo prípadne štátu a hovoríme o dedičstve bez dedičov.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Dedičské konanie sa začína tým že sa dedič/dediči z vlastnej iniciatívy obrátia/-a na notára, ktorého si sám/-i vybral/-i alebo ktorého určil poručiteľ, aby vykonal všetky úkony potrebné na vysporiadanie dedičstva.

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Pokiaľ ide o prijatie dedičstva, v luxemburskom práve nie je určený osobitný orgán, pred ktorým by sa malo prijatie dedičstva vykonať. V príslušných ustanoveniach sa uvádza, že prijatie môže byť výslovné alebo konkludentné. Prijatie je výslovné, keď dedič prijme svoje postavenie dediča na základe verejnej alebo súkromnoprávnej listiny. Prijatie je konkludentné, ak dedič urobí úkon, z ktorého nutne vyplýva jeho zámer prijať dedičstvo a na ktorý je oprávnený na základe svojho postavenia dediča.

Pokiaľ ide o odmietnutie dedičstva, tento úkon sa v zmysle ustanovení občianskeho zákonníka musí vykonať v kancelárii prvostupňového súdu v obvode, v ktorom sa začalo konanie v dedičskej veci, a zapísať do osobitného registra vedeného na tento účel.

So zreteľom na dôsledky, práva a povinnosti vyplývajúce z dedičstva je vhodné sa pred prijatím alebo odmietnutím dedičstva poradiť s notárom.

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Luxemburský občiansky zákonník neobsahuje v tomto zmysle osobitné pravidlá, luxemburská judikatúra však vychádza zo zásady, že prijatie dedičstva (buď univerzálneho dedičstva, pomernej časti dedičstva alebo určitej veci) sa môže uskutočniť všetkými prostriedkami.

To isté platí pre odmietnutie dedičstva určitej veci. K odmietnutiu dedičstva môže okrem iného dôjsť konkludentne, ak napríklad dedič odmietne uhradiť poplatky súvisiace s príslušným dedičstvom.

Pokiaľ ide o odmietnutie univerzálneho dedičstva, resp. pomernej časti dedičstva, niektoré súdy vyžadujú, aby boli dodržané pravidlá týkajúce sa odmietnutia dedičstva, zatiaľ čo iné súdy tieto pravidlá neuplatňujú.

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Pokiaľ ide o prijatie povinného dedičského podielu, uplatňujú sa uvedené pravidlá.

Na odmietnutie povinného dedičského podielu sa vyžaduje vyhlásenie v kancelárii prvostupňového súdu v mieste začatia konania v dedičskej veci, ktoré sa zapíše do osobitného registra vedeného na tento účel.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Dedičské konanie sa začína tým že sa dedič/dediči z vlastnej iniciatívy obráti/obrátia na notára, ktorého si sám/-i vyberie/-ú alebo ktorého určil poručiteľ, aby vykonal všetky úkony potrebné na vysporiadanie dedičstva.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Majetok zosnulého prechádza smrťou zosnulého priamo na dedičov. To však neznamená, že dediči musia dedičstvo prijať (pozri vyššie).

Základné podmienky, aby sa osoba mohla stať dedičom:

osoba musí právne existovať v čase smrti zosnulého, to znamená, že musí ísť prinajmenšom o počaté dieťa za predpokladu, že sa narodí živé, osoba nesmie byť na základe zákona vylúčená z dedenia, ide najmä o:

právne nespôsobilé osoby,

lekárov, chirurgov, zdravotníkov alebo lekárnikov, ktorí sa starali o určitú osobu počas choroby, na ktorú táto osoba zomrela, za predpokladu že závet v ich prospech bol zriadený v priebehu tejto choroby,

osoby, ktoré sú vylúčené z dedenia pre nevhodné správanie.

Pokiaľ ide o dedenie na základe závetu, v závislosti od konkrétnej veci sa uskutoční konanie o vydaní dedičstva, resp. konanie o nadobudnutí dedičstva.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Áno, za predpokladu, že dediči prijímú dedičstvo bezvýhradne.

V tejto súvislosti však treba poznamenať, že v čase začatia konania v dedičskej veci môžu dediči tiež prijať dedičstvo aj na základe súpisu dedičstva.

Prijatie dedičstva na základe súpisu dedičstva má tú výhodu, že dedič je zodpovedný za dlhy dedičstva iba do výšky hodnoty majetku, ktorý nadobudol dedením, a dedič môže byť tiež oslobodený od platenia dlhov dedičstva tak, že prenechá celý majetok patriaci do dedičstva veriteľom a odkazovníkom.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Závetca môže vykonaním svojej poslednej vôle poveriť akúkoľvek osobu alebo osoby s výnimkou maloletých.

Pokiaľ ide o úlohy správcu dedičstva, pozri vyššie.

Podľa článku 1 zákona z 25. septembra 1905 o registrácii nehnuteľného majetku v znení zmien a doplnení akékoľvek úkony medzi žijúcimi osobami, ktorými sa bezodplatne alebo za odplatu prevádzajú vecné práva k nehnuteľnostiam okrem prednostných a hypotekárnych práv sa zapisujú do registra na to určeného, a to v rámci katastra, v ktorého obvode sa majetok nachádza. V článku 2 tohto zákona sa stanovuje, že na zápis môžu byť prijaté len súdne rozhodnutia, úradné listiny, a rozhodnutia správnych orgánov.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadosti? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadosti, aké kroky treba podniknúť?

Podľa luxemburského dedičského práva môžu nastať tri prípady, keď dôjde k správe dedičstva.

1. Správa dedičstva bez dedičov

V prípade dedičstva bez dedičov príslušný prvostupňový súd na základe žiadosti dotknutých osôb alebo na základe žiadosti prokurátora vymenuje správcu a poverí ho správou dedičstva.

2. Úkony správy dedičstva v prípade prijatia dedičstva na základe súpisu dedičstva

V tomto prípade je správou dedičstva poverený dedič, ktorý prijal dedičstvo na základe súpisu dedičstva. Tento dedič informuje o správe dedičstva veriteľov a odkazovníkov.

Podľa luxemburskej judikatúry je neoddeliteľnou súčasťou správy dedičstva okrem iného aj povinnosť vymáhať pohľadávky súvisiace s dedičstvom.

Vo výnimočných prípadoch môžu súdy poveriť správou dedičstva tretiu osobu. To je možné v prípade, že dedič, ktorý prijal dedičstvo na základe súpisu dedičstva, svojou nečinnosťou, zlou správou alebo nekompetentnosťou ohrozuje záujmy veriteľov daného dedičstva a môže im spôsobiť ujmu (luxemburská judikatúra).

3. Úkony správy v prípade spoluvlastníctva dedičstva

V prípade spoluvlastníctva dedičstva môže predseda príslušného okresného súdu menovať niektorého zo spoluvlastníkov za správcu.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Závetca môže vykonaním svojej poslednej vôle poveriť akúkoľvek osobu alebo osoby s výnimkou maloletých.

Pokiaľ ide o úlohy správcu dedičstva, pozri vyššie.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Pozri vyššie.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Je to osvedčenie o nadobudnutí dedičstva, ktoré vydáva notár a ktoré má vyššiu dôkaznú hodnotu.

Posledná aktualizácia: 29/10/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Všeobecné informácie - Maďarsko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

a) závet

V maďarskom právnom systéme existujú tri hlavné druhy závetov: závet vo forme notárskej zápisnice, písomné súkromné závet a (ako výnimočný druh) ústne závet (oddiel 7:13 občianskeho zákonníka (*Polgári Törvénykönyv*)).

aa) *Závet vo forme notárskej zápisnice* sa musí vyhotoviť pred verejným notárom. Pri vyhotovovaní závetu vo forme notárskej zápisnice verejný notár uplatní príslušné osobitné právne predpisy (ustanovenia Zákona o verejných notároch, ktoré sa vzťahujú na notárske zápisnice).

ab) *V maďarskom práve existujú tri poddruhy písomných súkromných závetov:*

– *vlastnoručne napísaný (holografný) závet:* tento závet je formálne platný, ak ho celý napísal a podpísal závetca vlastnou rukou (oddiel 7:17 ods. 1 písm. a) občianskeho zákonníka),

– *závet napísaný inými osobami (alografný závet)*: takýto závet musí podpísať závetca pred dvomi súčasne prítomnými svedkami, alebo, ak ho podpísal už predtým, musí pred dvomi súčasne prítomnými svedkami vyhlásiť, že podpis je jeho. Svedkovia musia závet podpísať a uviesť svoje postavenie svedkov. Strojom napísaný závet sa vždy považuje za alografný, aj keď ho strojom napísal samotný závetca (oddiel 7:17 ods. 1 písm. b) občianskeho zákonníka).

– *súkromný závet uložený u verejného notára*: aby bol takýto závet (či už bol napísaný vlastnoručne alebo nie) formálne platný, závetca ho musí vlastnoručne podpísať a potom, osobitne označený ako závet, osobne uložiť u verejného notára. Závet sa môže u verejného notára uložiť ako otvorený dokument alebo ako zapečatený dokument (oddiel 7:17 ods. 1 písm. c) občianskeho zákonníka).

Ďalšou formálnou požiadavkou platnosti všetkých troch druhov závetov je *dátum jeho vyhotovenia*, ktorý musí jednoznačne vyplývať zo samotnej listiny.

V rámci kategórie písomných súkromných závetov platia osobitné pravidlá pre závetky pozostávajúce z *viacerých oddelených hárkov*.

– ak je závet napísaný vlastnoručne, každý hárok musí byť označený poradovým číslom strany,

– ak závet nie je napísaný vlastnoručne, okrem označenia hárkov poradovým číslom musí byť každý hárok podpísaný závetcom a dvomi svedkami (oddiel 7:17 ods. 2 občianskeho zákonníka).

Písomný závet sa môže vyhotoviť iba v *jazyku*, ktorému závetca rozumie a

– v ktorom dokáže písať (v prípade vlastnoručne napísaných závetov), alebo

– čítať (v prípade závetov nenapísaných vlastnoručne).

Závetky napísané stenograficky alebo iným symbolickým alebo kódovaným písmom, ktoré je iné ako bežné písmo, sú neplatné (oddiel 7:16 občianskeho zákonníka).

ac) Ústne závetky (verbálne závetky) môžu zriadiť ľudia v mimoriadnej situácii ohrozenia života, keď vyhotovenie písomného závetu nie je možné (oddiel 7:20 občianskeho zákonníka). Ústny závet môže závetca urobiť tak, že svoju vôľu ako celok ústne vyjadrí pred dvomi súčasne prítomnými svedkami v jazyku, ktorému svedkovia rozumejú (alebo v znakovkej reči, ak závetca používa znakovú reč) a súčasne oznámi, že toto ústne vyhlásenie predstavuje jeho závet (oddiel 7:21 občianskeho zákonníka). Výnimočný charakter ústnych závetov je zdôraznený ustanovením, podľa ktorého takýto závet stráca platnosť, ak závetca mal možnosť bez akýchkoľvek ťažkostí vyhotoviť písomný závet počas tridsiatich po sebe nasledujúcich dňoch od ukončenia situácie, ktorá ho oprávňovala zriadiť ústny závet (oddiel 7:45 občianskeho zákonníka).

b) osobitné pravidlá, pokiaľ ide o formu spoločných závetov

Podľa občianskeho zákonníka môžu manželia počas trvania svojho manželského zväzku vyhotoviť spoločný závet (oddiel 7:23 občianskeho zákonníka).

Je potrebné poznamenať, že okrem manželov môžu vyhotoviť spoločný závet aj registrovaní partneri s prihladnutím na oddiel 3 ods. 1 zákona upravujúceho registrované partnerstvá (zákon XXIX z roku 2009).

Manželvia (registrovaní partneri) môžu vyhotoviť spoločný závet v takýchto formách:

ba) vo forme závetu vo forme notárskej zápisnice (notársky overeného),

bb) vo forme vlastnoručne napísaného súkromného závetu: V tomto prípade celú listinu vlastnoručne napíše a podpíše jeden zo závetcov a druhý závetca v tom istom dokumente vlastnoručne napíše a podpíše vyhlásenie, v ktorom uvedie, že daný dokument obsahuje aj jeho poslednú vôľu a závet.

bc) vo forme alografného závetu: V tomto prípade listinu podpíšu súčasne prítomní závetcovia v prítomnosti dvoch svedkov, alebo (ak závet podpísali už predtým) súčasne prítomní závetcovia v prítomnosti dvoch svedkov samostatne vyhlásia, že podpisy na dokumente sú ich.

Osobitné pravidlá platia pre spoločné závetky pozostávajúce z *viacerých oddelených hárkov*:

– ak je závet napísaný vlastnoručne jedným zo závetcov, každý hárok závetu musí byť označený poradovým číslom a podpísaný druhým závetcom,

– ak závet nie je napísaný vlastnoručne, okrem označenia hárkov poradovým číslom strán musí byť každý hárok podpísaný obomi závetcami a dvomi svedkami (oddiel 7:23 ods. 3 občianskeho zákonníka).

c) dedičská zmluva

Dedičská zmluva podľa maďarského práva je zmluva, v ktorej jedna zo zmluvných strán (závetca) vymenuje druhú stranu za svojho dediča *výmenou za vyživovanie, anuitu alebo starostlivosť* (oddiel 7:48 občianskeho zákonníka).

Podľa maďarského práva je teda dedičská zmluva vždy zmluvou za odplatu. Závetca môže v dedičskej zmluve vymenovať druhú stranu za svojho dediča vo vzťahu k celému dedičstvu alebo k jeho konkrétnej časti, prípadne vo vzťahu k určitému majetku. Protiplnenie, teda vyživovanie, anuita alebo starostlivosť, sa môže poskytovať závetcovi alebo tretej strane určenej v zmluve. Dedičská zmluva je právnym úkonom nakladania s majetkom pre prípad smrti iba vo vzťahu k zmluvnému vyhláseniu závetcu, ale nie vo vzťahu k druhej zmluvnej strane (osobe poskytujúcej vyživovanie, anuitu alebo starostlivosť).

Na požiadavky *formálnej platnosti* dedičských zmlúv sa vzťahujú ustanovenia upravujúce písomné závetky s tou výnimkou, že na takéto zmluvy sa vzťahujú formálne požiadavky alografných závetov aj v prípade, že sú zmluvy napísané vlastnoručne jednou zo strán (oddiel 7:49 ods. 1 občianskeho zákonníka).

Dedičská zmluva je teda formálne platná, ak

– ju vyhotovil verejný notár ako overený dokument (podobný verejnemu závetu), alebo

– je vyhotovená spôsobom vyžadovaným v prípade alografných závetov (teda za účasti dvoch svedkov).

Platnosť dedičskej zmluvy je podmienená *súhlasom zákonného zástupcu alebo poručníckeho orgánu* v prípade, že strana, ktorá uzatvára dedičskú zmluvu ako závetca, je

– maloletá osoba s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony, alebo

– osoba, ktorej spôsobilosťou na právne úkony bola čiastočne obmedzená vo vzťahu k prijímaniu právnych rozhodnutí týkajúcich sa majetku (oddiel 7:49 ods. 2 občianskeho zákonníka).

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Nie. Platnosť právneho úkonu nakladania s majetkom v záвете nie je podmienená jeho zápisom do akéhokoľvek úradného registra. Verejný notár, ktorý sa podieľa na vyhotovení právneho úkonu, však *ex officio* zabezpečuje zaznamenanie právneho úkonu nakladania s majetkom (príp. zrušenie, zmenu alebo stiahnutie závetu uloženého u verejného notára) v národnom registri závetov (Végrendeletek Országos Nyilvántartása). V národnom registri závetov sa zaznamenáva vyhotovenie týchto druhov právnych úkonov nakladania s majetkom pre prípad smrti (alebo ich zrušenie, zmena, prípadne stiahnutie závetov uložených u verejného notára):

– závet vo forme notárskej zápisnice (závet vyhotovený verejným notárom ako overený dokument),

– súkromný závet uložený u verejného notára,

– dedičská zmluva (ak bola vyhotovená verejným notárom ako overený dokument),

– darovanie pre prípad smrti (ak bolo vyhotovené verejným notárom ako overený dokument).

Nezaregistrovanie takéhoto právneho úkonu z akéhokoľvek dôvodu však nemá vplyv na platnosť závetu.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Podľa oddielu 7:10 občianskeho zákonníka sú porúčiteľia oprávnení voľne nakladať so svojím majetkom alebo jeho časťou prostredníctvom právnych úkonov nakladania s majetkom pre prípad smrti.

Dispozičné oprávnenie poručiť sa vzťahuje na celý jeho majetok. Aj keď sa v maďarskom práve nachádza zákonná úprava povinného dedičského podielu, ktorý pripadá niektorým blízkym príbuzným (potomkom, manželovi, rodičom) poručiť, povinný dedičský podiel má podľa maďarského práva charakter *obligáčného práva*, ktorý si oprávnená osoba môže uplatňovať voči dedičom. (Premlčacia lehota tohto nároku je päť rokov.) Osoba oprávnená na získanie povinného dedičského podielu sa nestáva dedičom, to znamená, že nie je oprávnená na žiadny vecný (*in rem*) podiel na dedičstve, aj keď si úspešne presadila voči dedičom svoj nárok na povinný dedičský podiel.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, dedičské konanie sa riadi pravidlami pre stav, keď poručiť nezanechal závet (dedenie zo zákona). V rámci dedenia zo zákona príbuzní (potomkovia, príbuzní vo vzostupnej alebo bočnej línii), ako aj pozostalý manžel (alebo registrovaný partner) zosnulého, dedia podľa pravidiel uvedených nižšie.

a) Dedenie príbuznými

aa) Dedenie potomkami (oddiel 7:55 občianskeho zákonníka)

Osobami oprávnenými dediť zo zákona sú v prvom rade deti poručiť, pričom dve alebo viaceré deti dedia rovnakým dielom. Namiesto dieťaťa (alebo vzdialenejšieho potomka) vylúčeného z dedičského konania dedia potomkovia vylúčenej osoby podľa týchto pravidiel substitúcie:

– potomkovia dedia rovnakým dielom,

– potomkovia dedia spolu toľko, koľko by dedil ich vylúčený predok.

Pri určovaní dedičského podielu, ktorý pripadá potomkom zosnulého, je však potrebné vziať do úvahy aj takzvanú *povinnosť potomkov započítať dary (kolácia)* (pozri písmeno e)).

ab) Dedenie rodičmi a ich potomkami (oddiel 7:63 občianskeho zákonníka)

Ak poručiť nemá žiadneho potomka a nemal manžela (alebo ak sú tieto osoby vylúčené z dedičského konania), rovnakým dielom dedia rodičia poručiť. Namiesto rodiča vylúčeného z dedičského konania dedia potomkovia tohto rodiča rovnakým spôsobom, ako dedia potomkovia dieťaťa namiesto neho (podľa pravidiel substitúcie). Ak rodič vylúčený z dedičského konania nemá žiadneho potomka alebo ak je aj potomok vylúčený z dedičského konania, dedí len druhý rodič alebo jeho potomkovia.

ac) Dedenie starými rodičmi a ich potomkami (oddiel 7:63 občianskeho zákonníka)

Ak zosnulý nemá žiadneho potomka, rodičov ani potomkov rodičov a nemal manžela (alebo ak sú tieto osoby vylúčené z dedičského konania), osobami oprávnenými dediť zo zákona rovnakým dielom sú starí rodičia zosnulého. Namiesto starého rodiča vylúčeného z dedičského konania dedia potomkovia tohto starého rodiča rovnakým spôsobom, ako dedia potomkovia rodiča namiesto tohto rodiča (podľa pravidiel substitúcie).

Ak starý rodič vylúčený z dedičského konania nemá žiadneho potomka, dedí manžel tohto starého rodiča namiesto neho, a ak je aj ten vylúčený z dedičského konania, dedia jeho potomkovia. Ak bol niektorý pár starých rodičov vylúčený z dedičského konania a neexistujú namiesto nich žiadni potomkovia (alebo ak sú aj tí vylúčení z dedičského konania), celé dedičstvo zdedí druhý pár starých rodičov alebo ich potomkovia.

ad) Dedenie prarodičmi a ich potomkami (oddiel 7:65 občianskeho zákonníka)

Ak v skupine pokrvného príbuzenstva starých rodičov neexistujú žiadni dediči (alebo sú vylúčení z dedičského konania), osobami oprávnenými dediť zo zákona rovnakým dielom sú prarodičia zosnulého. Namiesto prarodiča vylúčeného z dedičského konania dedia potomkovia tohto prarodiča rovnakým spôsobom, ako dedia potomkovia starého rodiča namiesto tohto starého rodiča (podľa pravidiel substitúcie).

Ak prarodič vylúčený z dedičského konania nemá žiadneho potomka, dedí manžel tohto prarodiča namiesto neho, a ak je aj ten vylúčený z dedičského konania, dedia jeho potomkovia. Ak bol niektorý pár prarodičov vylúčený z dedičského konania a neexistujú namiesto nich žiadni potomkovia (alebo ak aj tí sú vylúčení z dedičského konania), celé dedičstvo sa rozdelí rovnakým dielom medzi druhý pár prarodičov.

ae) Dedenie zo zákona vzdialenými príbuznými (oddiel 7:66 občianskeho zákonníka)

Ak zosnulý nemá žiadnych prarodičov ani potomkov prarodičov (alebo ak sú tieto osoby vylúčené z dedičského konania), osobami oprávnenými dediť zo zákona sú rovnakým dielom vzdialení príbuzní zosnulého.

af) Pripadnutie majetku štátu (odúmrť) (oddiel 7:74 občianskeho zákonníka)

Ak neexistujú osoby oprávnené dediť zo zákona, dedičstvo pripadne štátu.

Štát je dedičom z nutnosti, čo znamená, že nie je oprávnený odmietnuť dedičstvo. V iných ohľadoch však má štát rovnaké právne postavenie ako ostatní dediči. Podľa maďarského práva je dedičstvo štátu príjmom, ktorý podlieha skôr občianskemu právu než verejnému právu.

b) Dedenie manželom (oddiely 7:58 – 7:62 občianskeho zákonníka)

Dedenie zo zákona pozostalým manželom je podmienené existenciou právoplatného manželstva so zosnulým. Samotná existencia manželstva však nie je postačujúca na dedenie zo zákona manželom. V oddiely 7:62 občianskeho zákonníka je uvedený osobitný dôvod vylúčenia v prípade *absencie spolužitia*: pozostalý manžel nemusí byť oprávnený dediť, ak pár žil v čase začatia dedičského konania oddelene a z okolností je úplne zjavné, že sa nedal reálne očakávať zmier manželov. Tohto dôvodu vylúčenia sa môže dovolávať osoba, ktorá by v dôsledku takého vylúčenia sama dedila, prípadne by bola zbavená záväzkov alebo inej záťaže, ktoré jej vyplývajú z právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti.

Je potrebné poznamenať, že pravidlá občianskeho zákonníka upravujúce dedenie manželmi sa musia uplatňovať s príslušnými zmenami aj na *registrovaných partnerov* poručiť. Inými slovami, registrovaní partneri majú v otázke dedenia rovnaké postavenie ako manželia s prihladnutím na oddiel 3 ods. 1 zákona upravujúceho registrované partnerstvá (zákon XXIX z roku 2009).

Na rozdiel od manželov a registrovaných partnerov takzvaní *de facto* domáci partneri (osoby, ktoré žili s poručiťmi v partnerských zväzkoch mimo manželstva alebo registrovaného partnerstva) nie sú podľa maďarského práva oprávnení na dedenie zo zákona.

Postavenie manželov v otázke dedenia zo zákona závisí od existencie iných osôb oprávnených dediť zo zákona.

ba) Dedenie manželmi a potomkami (oddiel 7:58 občianskeho zákonníka)

Ak má poručiť potomkov a pozostalého manžela, pozostalý manžel má pri dedení tieto práva:

– doživotné užívacie právo týkajúce sa rodinného obydla, ktoré používali spolu s poručiťom vrátane nábytku a vybavenia a

– zo zvyšného dedičstva podiel rovnakej veľkosti ako zdedia deti zosnulého (jeden „podiel dieťaťa“).

Manžel môže (s ohľadom na budúcnosť) kedykoľvek požiadať o náhradu za svoje doživotné užívacie právo týkajúce sa nehnuteľnosti (oddiel 7:59 občianskeho zákonníka). V tomto prípade má manžel nárok na jeden „podiel dieťaťa“ z nehnuteľnosti, ktorá sa má nahradiť, a to v naturáliách alebo v hotovosti. Doživotné užívacie právo týkajúce sa nehnuteľnosti sa môže nahradiť aj v priebehu konania v dedičskej veci. Náhrada doživotného užívacieho práva týkajúce ho sa nehnuteľnosti sa musí vykonať na základe riadneho zváženia opodstatnených záujmov zainteresovaných strán (manžela a potomkov). V priebehu konania v dedičskej veci môžu potomkovia a manžel uzavrieť dohodu o rozdelení dedičstva (takzvanú dohodu o rozdelení), na základe ktorej manžel namiesto „podielu dieťaťa“ nadobudne užívacie právo k celému dedičstvu.

bb) Dedenie manželmi a rodičmi (oddiel 7:60 občianskeho zákonníka)

Ak zosnulý nemá žiadneho potomka (alebo ak je potomok vylúčený z dedičského konania) a má žijúcich rodičov, ako aj pozostalého manžela, pozostalý manžel má pri dedení tieto práva:

– rodinné obydlie, ktoré používali spolu so zosnulým vrátane nábytku a vybavenia (v tomto prípade nielen právo na užívanie majetku, ale aj súvisiace vlastnícke právo) a

– polovica zostávajúcej časti dedičstva.

Druhá polovica dedičstva sa rozdelí takto:

– táto časť dedičstva sa rovnakým dielom rozdelí medzi oboch rodičov zosnulého,

– ak je však jeden z rodičov vylúčený z dedičského konania, druhý rodič a manžel poručiteľa zdedia rovnakým dielom časť dedičstva, ktorá by pripadla vylúčenému rodičovi.

bc) Manžel ako jediný dedič (oddiel 7:61 občianskeho zákonníka)

Ak poručiteľ nemá žiadneho potomka ani žijúceho rodiča (alebo ak sú vylúčení z dedičského konania), pozostalý manžel zdedí celé dedičstvo. Takže dedenie zo zákona pozostalým manželom má prednosť pred dedením zo zákona potomkami rodičov zosnulého (alebo súrodencami zosnulého) alebo vzdialenými príbuznými vo vzostupnej alebo v bočnej línii.

c) Právne účinky osvojenia na dedenie zo zákona

Osvojením vznikajú práva vzťahujúce sa na dedenie zo zákona vo vzťahu medzi osvojenou osobou a osvojiteľom a jeho príbuznými. Okrem toho v určitých prípadoch práva vzťahujúce sa na dedenie zo zákona pretrvávajú aj vo vzťahu medzi osvojenou osobou a jej pokrvnými príbuznými.

ca) Dedenie zo zákona osvojenou osobou

Na účely dedenia zo zákona sa osvojené osoby počas trvania osvojenia považujú za pokrvných potomkov osvojiteľa: z dedičstva osvojiteľa a jeho príbuzných dedia ako pokrvní potomkovia osvojiteľa. Osvojená osoba si zachováva aj zákonné právo na dedenie po svojich pokrvných príbuzných, ale iba v prípade, že túto osobu si osvojil príbuzný vo vzostupnej línii, súrodenec alebo potomok takého príbuzného vo vzostupnej línii (oddiel 7:72 občianskeho zákonníka).

cb) Dedenie zo zákona majetku osvojenej osoby

Účinok osvojenia, pokiaľ ide o dedičstvo, pôsobí aj opačne. Oprávnené dediť zo zákona po osvojenej osobe sú tieto osoby:

– jej potomkovia a pozostalý manžel,

– ak neexistujú potomkovia, jej žijúci manžel a osvojiteľia,

– ak neexistujú potomkovia ani žijúci manžel, osvojiteľia a ich príbuzní,

a to v súlade so všeobecnými pravidlami dedenia zo zákona.

Dedenie zo zákona osvojiteľom a jeho príbuznými je podmienené existenciou osvojenia v čase začatia dedičského konania.

Ak však uvedené osoby nededia po osvojenej osobe, osobami oprávnenými dediť zo zákona sú pokrvní príbuzní osvojenej osoby za predpokladu, že si túto osobu osvojil príbuzný vo vzostupnej línii, súrodenec alebo potomok takého príbuzného vo vzostupnej línii (oddiel 7:73 občianskeho zákonníka).

d) „Dedenie v priamej línii“ – osobitné pravidlá dedenia zo zákona týkajúce sa určitého majetku

Takzvané „dedenie v priamej línii“ je osobitnou črtou maďarského práva. Dedenie v priamej línii znamená *osobitné* pravidlá dedenia zo zákona, keď pre majetok v rámci dedičstva (takzvaný majetok v priamej línii) platia iné pravidlá než všeobecné pravidlá dedenia zo zákona.

Je potrebné poznamenať, že pravidlá dedenia v priamej línii sa používajú výlučne v prípade, keď neexistujú *žiadni potomkovia*. Ak sú osobami oprávnenými dediť po zosnulom zo zákona potomkovia, uplatňujú sa všeobecné pravidlá dedenia zo zákona.

da) Majetok patriaci do dedičstva v priamej línii (oddiel 7:67 občianskeho zákonníka)

Dedičstvo v priamej línii predstavuje časť dedičstva po zosnulom. Táto časť zahŕňa majetok:

– ktoré zosnulý získal od predka ako dedičstvo alebo dar, a

– ktoré zosnulý zdedil alebo získal ako dar od súrodenca alebo potomka súrodenca za predpokladu, že súrodenec alebo potomok súrodenca získal tento majetok od svojho a poručiteľovho spoločného predka ako dedičstvo alebo dar.

Podľa zákona je však určitý majetok vyňatý z rozsahu dedičstva v priamej línii (takzvaný „majetok vyňatý z dedenia v priamej línii“), pozri bod dd) v ďalšej časti.

Skutočnosť, že určitý majetok patrí do dedičstva v priamej línii musí preukázať osoba, ktorá by dedila na základe tohto titulu.

db) Dedenie majetku v priamej línii (oddiel 7:68 občianskeho zákonníka)

Majetok v priamej línii zdedia rodičia poručiteľa (alebo potomkovia rodičov vylúčených z dedičského konania) a starí rodičia a vzdialení predkovia poručiteľa („dediči v priamej línii“). Dedenie majetku v priamej línii upravujú tieto pravidlá:

– rodič zdedí majetok, ktorý poručiteľ získal od neho alebo od jedného z jeho predkov. Ak bol rodič vylúčený z dedičského konania, jeho potomkovia dedia namiesto neho podľa všeobecných ustanovení o dedení zo zákona,

– ak rodič aj rodičov potomok, ktorí sú oprávnení dediť majetok v priamej línii, boli vylúčení z dedičského konania, majetok v priamej línii zdedí starý rodič zosnulého,

– ak bol aj starý rodič poručiteľa vylúčený z dedičského konania, majetok v priamej línii zdedí vzdialenejší predok zosnulého.

Ak zosnulý nemá žiadneho z uvedených dedičov, pravidlá dedenia v priamej línii sa v tomto prípade neuplatňujú a dedenie v priamej línii sa riadi všeobecnými pravidlami dedenia zo zákona.

dc) Doživotné užívacie právo pozostalého manžela k majetku v priamej línii (oddiel 7:69 občianskeho zákonníka)

Dediči uvedení v bode db) (dediči v priamej línii) zdedia vlastnícke právo k majetku v priamej línii. Pozostalý manžel zosnulého má nárok na doživotné užívacie právo k majetku v priamej línii.

O náhradu tohto doživotného užívacieho práva je možné požiadať takto:

– ktorákoľvek zo zainteresovaných strán, teda manžel s nárokom na doživotné užívacie právo alebo dedič majetku v priamej línii, môže požiadať o náhradu doživotného užívacieho práva,

– o náhradu doživotného užívacieho práva k rodinnému obydlíu, ktoré používali spolu so zosnulým vrátane nábytku a vybavenia však môže požiadať výlučne manžel.

V prípade náhrady za doživotné užívacie právo má manžel nárok na jednu tretinu dedičstva v priamej línii.

dd) Majetok vyňatý z dedenia v priamej línii (oddiel 7:70 občianskeho zákonníka)

Nehľadiac na ustanovenia v bode da), z dedenia v priamej línii sú vyňaté tieto položky:

– dary bežnej hodnoty,

– akýkoľvek majetok, ktorý v čase poručiteľov smrti už neexistuje. Ustanovenia o dedení v priamej línii sa však vzťahujú na všetok náhradný majetok alebo majetok kúpený za prostriedky získané za takýto majetok.

Ak má poručiteľ pozostalého manžela, na základe dedenia v priamej línii nie je možné uplatňovať žiadne nároky na nábytok a vybavenie domácnosti bežnej hodnoty.

e) Povinnosť započítať dary (kolácia)

Ak sú dedičmi potomkovia zosnulého, podiel na dedičstve prislúchajúci každému z nich ovplyvňuje vzájomná povinnosť započítať dary. V podstate platí, že ak viacerí potomkovia dedia spoločne, každý z dedičov pridáva k hodnote dedičstva hodnotu darov, ktoré dostali od poručiťelapočas jeho života (oddiel 7:56 občianskeho zákonníka).

Povinnosť vrátiť dary upravujú tieto základné pravidlá:

na základe povinnosti započítať dary musí dedič pridať k hodnote dedičstva dary, pokiaľ

- poručiťel výslovne uviedol, že takéto dary sa majú zahrnúť do podielu dediča na dedičstve, alebo
- okolnosti naznačujú, že dedičstvo bolo podmienené povinnosťou zahrnúť dary.

Povinnosť vrátiť dary sa však nevzťahuje na tieto časti dedičstva (oddiel 7:56 ods. 3 občianskeho zákonníka):

- dary bežnej hodnoty a a
- vyživovanie poskytované potomkom, ktorí potrebujú pomoc, aj keď to poručiťel výslovne uviedol.

Postup započítania darov pozostáva z týchto krokov (oddiel 7:57 ods. 1 občianskeho zákonníka):

- dediči musia pridať k hodnote dedičstva hodnotu darov, ktoré dostali od poručiťela,
- výsledná konsolidovaná hodnota (teda konsolidovaná hodnota daná súčtom hodnoty dedičstva a čistej hodnoty vrátených darov) sa musí úmerne rozdeliť medzi dedičov podľa ich podielu v rámci dedenia zo zákona,
- hodnota darov, ktoré započíta každý dedič (teda hodnota darov, ktoré dostal od zosnulého), sa musí odčítať od podielu prislúchajúceho danému dedičovi. Ak hodnota, ktorú vráti dedič, dosiahne alebo presiahne hodnotu jeho podielu na dedičstve vypočítanú na základe započítaných darov, tento dedič sa považuje za uspokojeného z dedičstva, ktoré sa má rozdeliť, ale nepožaduje sa od neho doplatenie presahujúcej hodnoty (oddiel 7:57 ods. 4 občianskeho zákonníka).

Potomkovia majú povinnosť vrátiť dary

- v prípade dedenia zo zákona alebo alebo
- ak dedičský podiel potomkov zodpovedá ich zákonnému dedičskému podielu na základe závetu (oddiel 7:56 ods. 2 občianskeho zákonníka).

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

V Maďarsku konania týkajúce sa dedičského práva patria do právomoci verejných notárov alebo súdov.

– Ak medzi stranami, ktoré majú záujem o dedenie, neexistuje spor, právne záležitosti týkajúce sa dedičstva sa spravidla vyriešia v rámci dedičského konania, ktoré vedie verejný notár (podrobnosti sú uvedené v bode 6). Dedičské konanie ktoré vedie verejný notár, je nesporové konanie, v ktorom má verejný notár funkciu podobnú súdu a toto konanie sa končí úradným rozhodnutím („osvedčenie o dedičstve“).

– Ak však medzi zainteresovanými stranami vznikne právny spor, vec nemôže riešiť verejný notár. V takých prípadoch nasleduje súdne konanie.

Keďže právne spory vo veciach dedičstva sú pomerne zriedkavé, veľká väčšina prípadov dedičstva sa v Maďarsku definitívne vyrieši v rámci dedičského konania, ktoré vedie verejný notár.

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Maďarské právo sa riadi zásadou dedenia *ipso iure*. To znamená že dedičstvo prechádza na dediča v čase smrti poručiťela bez akéhokoľvek osobitného právneho aktu. Podľa maďarského práva teda nie je potrebné urobiť vyhlásenie o *prijatí* dedičstva.

Ak dedič nechce dediť, môže urobiť vyhlásenie o *odmietnutí* dedičstva. V zákone nie sú stanovené žiadne osobitné podmienky týkajúce sa formy odmietnutia. Odmietnutie je platné, či už sa urobí ústne, alebo písomne.

V Maďarsku sa však dedičská postupnosť určí vo formálnom právnom konaní, v takzvanom dedičskom konaní (pozri bod 6). Verejný notár vedúci toto konanie musí byť teda informovaný o odmietnutí dedičstva, aby to mohol počas dedičského konania zohľadniť. V praxi sa teda dedičstvo odmietne pred verejným notárom vedúcim dedičské konanie alebo sa tomuto verejnému notárovi predloží písomné odmietnutie.

Ak dedič odmietne dedičstvo, tento akt je účinný retroaktívne od dátumu smrti závetcu a k dedičstvu sa pristupuje tak, ako keby nikdy neprešlo na dediča.

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Pravidlá vysvetlené v bode b) týkajúce sa prechodu a odmietnutia dedičstva upravujú s príslušnými zmenami aj osobitné odkazy (*legatum vindicationis*).

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Ako už bolo uvedené, povinné dedičské podiely podľa maďarského práva sú nároky podliehajúce obligačnému právu, ktoré si nárokovateľ môže uplatňovať voči dedičovi. Nepredstavujú vecný (*in rem*) podiel na dedičstve. V maďarskom práve teda nie je známe žiadne „vyhlásenie o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu“. Postup vyporiadania nároku na povinný dedičský podiel závisí v prvom rade od vzťahu medzi dedičom a osobou oprávnenou na povinný dedičský podiel:

- Ak existuje *konsensus* medzi dedičom a osobou oprávnenou na povinný dedičský podiel (teda ak dedič uznáva nárok na povinný dedičský podiel), môžu v rámci dedičského konania uzavrieť dohodu o uspokojení nároku na povinný dedičský podiel (napr. dedič môže previesť určitý majetok zahrnutý do dedičstva na osobu oprávnenú na povinný dedičský podiel, a tým uspokojí jej nárok),
- inak môže osoba oprávnená na povinný dedičský podiel uplatniť svoj nárok voči dedičovi na súde.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

V maďarskom práve existuje formálny právny postup, takzvané dedičské konanie. Toto konanie sa začína *ex officio* (z úradnej moci) a slúži na účely zapojenia všetkých zainteresovaných strán (dedičov, odkazovníkov, osôb oprávnených na povinný dedičský podiel, veriteľov poručiťela atď.) do riešenia všetkých právnych otázok súvisiacich s dedičstvom čo najjednoduchším postupom.

Dedičské konanie sa v Maďarsku skladá z dvoch fáz. Prvou fázou je *súpis pozostalosti*, ktorý vykoná poverený zamestnanec príslušného miestneho úradu (polgármesteri hivatal), inventarizačný úradník (leltárelőadó). Tento postup účinne slúži na polozenie základu pre konanie verejného notára, pričom cieľom je vyjasniť osobné a materiálne okolnosti dedičskej veci (predovšetkým určiť majetok zahrnutý do dedičstva, ako aj okruh zainteresovaných osôb, a zistiť, či zosnulý zanechal právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti). Všetky tieto skutočnosti sa zaznamenávajú v súpise pozostalosti, ktorý sa po dokončení pošle príslušnému verejnému notárovi.

Druhou fázou je *konanie pred verejným notárom*, ktoré prebieha v súlade s pravidlami nesporového súdneho konania. V rámci tohto postupu verejný notár zohráva úlohu podobnú úlohe súdu a koná ako orgán verejnej moci.

Pre tento postup platia osobitné *pravidlá príslušnosti*: konať môže iba verejný notár príslušný podľa zákona, inými slovami, na konanie v dedičskej veci si zainteresované strany (napr. dediči) nemôžu vybrať verejného notára podľa vlastného želania.

V priebehu konania verejný notár *ex officio* skúma skutočnosti a okolnosti, na základe ktorých sa určí dedičská postupnosť. Vo všeobecnosti je na vyjasnenie skutočností potrebné vypočutie. Verejný notár zvolá zainteresované strany, aby sa zúčastnili vypočutia. Ak existuje dôkaz, že zosnulý zanechal právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti, verejný notár *ex officio* podnikne kroky na jeho získanie.

V Maďarsku sa otázka *rozdelenia dedičstva* medzi dedičov vo všeobecnosti rieši v rámci dedičského konania. Rozdelenie dedičstva znamená predovšetkým ukončenie spoluvlastníctva dedičov, ktoré vzniklo v dôsledku dedenia. Spravidla sa uskutočňuje prostredníctvom dohody medzi zainteresovanými dedičmi – *dohodou o rozdelení*. Ak dediči uzavruť takúto dohodu o rozdelení, verejný notár vydá osvedčenie o dedičstve založené na tejto dohode so zodpovedajúcim obsahom.

V priebehu dedičského konania môžu dediči uzavrieť dohodu aj s ostatnými zainteresovanými stranami: dediči môžu previesť, čiastočne alebo vcelku, majetok, ktorý je predmetom dedičstva, na veriteľa s pohľadávkami súvisiacimi s dedičstvom alebo osobu oprávnenú na povinný dedičský podiel, a tým uspokojiť ich nároky. To umožňuje v priebehu dedičského konania vyriešiť dohodou otázku nárokov veriteľov, ktorých pohľadávky súvisia s dedičstvom, alebo osôb s nárokom na povinný dedičský podiel.

Na záver konania v dedičskej veci verejný notár vydá úradné rozhodnutie: *osvedčenie o dedičstve*. V tomto rozhodnutí verejný notár v právnom zmysle predá jednotlivé časti dedičstva dedičom (alebo odkazovníkom).

Zainteresované strany sa môžu *odvolať* proti osvedčeniu o dedičstve, ktoré vydal verejný notár. O tomto odvolaní rozhodne príslušný regionálny súd. Ak žiadna zo zainteresovaných strán nepodá odvolanie, osvedčenie o dedičstve sa stáva právoplatným. Právoplatné osvedčenie o dedičstve je overenou verejnou listinou, ktoré potvrdzuje postavenie dediča (odkazovníka). Verejný notár *ex officio* zabezpečí doručenie konečného osvedčenia o dedičstve orgánu, ktorý je správcom katastra nehnuteľností (alebo registra iného majetku).

Je potrebné poznamenať, že ak medzi zainteresovanými stranami existuje právny spor, nemôže ho rozhodnúť verejný notár v rámci dedičského konania. Právne spory sa môžu riešiť iba súdnym konaním.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Podľa oddielu 7:1 občianskeho zákonníka smrťou človeka prechádza jeho pozostalosť ako celok na dediča. Maďarské právo sa teda riadi zásadou dedenia *ipso iure*. Dedič získa dedičstvo v čase smrti závetcu podľa zákona bez akéhokoľvek osobitného právneho aktu (napr. vyhlásenia o prijatí). V maďarskom práve neexistuje „ležiacie dedičstvo“ (*hereditas iacens*). V prípade, že existuje viac dedičov, na dedičov prechádzajú smrťou poručiťela časti pozostalosti úmerné ich dedičským podielom, a teda v čase smrti poručiťela medzi nimi vzniká nedielne spoluvlastníctvo.

Podľa maďarského občianskeho práva existujú dva druhy odkazov: vindikačný odkaz (*legatum vindicationis*) a damnačný odkaz (*legatum damnationis*). *Vindikačný odkaz* je darovanie konkrétnej veci z dedičstva určenému odkazovníkovi (vindikačný odkazovník) závetcom. Vindikačný odkaz znamená priame nadobudnutie práva na predmet dedičstva, čiže odkazovník nadobúda predmet vindikačného odkazu taktiež *ipso iure* (v momente smrti závetcu).

Damnačný odkaz je odkaz, ktorým závetca zaväzuje svojho dediča, aby poskytol určitý finančný príspevok určenému odkazovníkovi (napríklad, aby mu vyplatil určitú sumu peňazí). Damnačný odkaz je z hľadiska svojej právnej povahy záväzným nárokom voči dedičovi a neznamená priamy prechod práva zo závetcu na odkazovníka.

Z uvedeného vyplýva, že podľa maďarského práva dediči a vindikační odkazovníci získavajú dedičstvo alebo odkaz v čase smrti závetcu. Je však potrebné poznamenať, že napriek priamemu, *ipso iure* prechodu práv je vo všeobecnosti podľa maďarského práva potrebné uskutočnenie formálneho právneho konania (dedičské konanie), aby sa vypracovalo overené osvedčenie o dedičstve.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Áno. Podľa oddielu 7:96 občianskeho zákonníka sú dediči zodpovední za dlhy súvisiace s dedičstvom. Zodpovednosť dedičov je obmedzená takto:

– dediči sú zodpovední za dlhy súvisiace s dedičstvom, predovšetkým prostredníctvom vecí z pozostalosti („prostredníctvom vecí a z nich plynúcich úžitkov“) (zodpovednosť *cum viribus*),

– ak však veci z pozostalosti a z nich plynúce úžitky nie sú vo vlastníctve dediča v čase uplatnenia nárokov, zodpovedá dedič za dlhy aj iným svojim majetkom, a to do výšky svojho dedičstva (zodpovednosť *pro viribus*).

Je potrebné poznamenať, že na rozdiel od iných právnych systémov sa v maďarskom práve neuznáva žiadny vzájomný vzťah medzi zodpovednosťou dedičov a súpisom dedičstva. Obmedzený charakter zodpovednosti dedičov vyplýva zo zákona: dediči pri prijímaní dedičstva nemusia predložiť „vyhlásenie obmedzujúce ich zodpovednosť“.

V oddiele 7:94 občianskeho zákonníka sa uvádzajú nároky predstavujúce dlhy súvisiace s pozostalosťou. Tieto dlhy tvoria:

- a) náklady na riadny pohreb poručiťela;
- b) náklady potrebné na získanie, zabezpečenie a spravovanie dedičstva („náklady súvisiace s dedičstvom“), ako aj náklady na dedičské konanie;
- c) dlhy poručiťela;
- d) povinnosti súvisiace s povinným dedičským podielom;
- e) povinnosti súvisiace s odkazmi a darmi.

Uvedených päť kategórií dlhov súvisiacich s dedičstvom je zoradených hierarchicky (oddiel 7:95 občianskeho zákonníka). Dlhy sa vyrovnávajú v postupnosti určenej pre rôzne kategórie dlhov súvisiacich s dedičstvom. Ak nie je možné úplné vyrovanie všetkých dlhov v určitej kategórii, pohľadávky sa uspokojujú úmerne v rámci kategórie (v pomere k relatívnej veľkosti nárokov).

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Ak je súčasťou dedičstva nehnuteľný majetok, verejný notár *ex officio* zabezpečí doručenie konečného osvedčenia o dedičstve orgánu, ktorý je správcom katastra nehnuteľností (pozri bod 6), aby sa zmeny týkajúce sa majetku mohli zapísať do katastra nehnuteľností.

Podľa oddielu 29 zákona CXLI z roku 1997 o katastri nehnuteľností (1997. évi CXLI. törvény az ingatlan-nyilvántartásról; „Zákon o katastri nehnuteľností“) platí všeobecné pravidlo, že práva sa môžu registrovať a skutočnosti sa môžu zaznamenávať na základe takých verejných listín, súkromných listín s plnou dôkaznou hodnotou alebo kópií takýchto listín overených verejným notárom, ktoré osvedčujú vznik, zmenu alebo zánik práva alebo skutočnosti, ktoré sú predmetom registrácie, spolu so súhlasom s registráciou alebo záznamom od oprávnenej osoby zapísanej v katastri nehnuteľností alebo osoby, ktorá môže byť do katastra nehnuteľností zapísaná ako dočasne oprávnená osoba (t. j. oprávnenie na registráciu, ktoré môže oprávnená osoba poskytnúť zvlášť, a to prostredníctvom vydania dokladu s rovnakými formálnymi požiadavkami ako listina, na základe ktorej sa registrácia vykonáva).

V oddiele 32 zákona o katastri nehnuteľností sa uvádza požadovaný obsah dokladu na účely registrácie v katastri nehnuteľností:

- a) základné identifikačné údaje, adresa a osobné identifikačné číslo klienta;
- b) názov, štatistické číslo, sídlo spoločnosti, registračné číslo vydané súdom, resp. obchodným súdom spoločnosti v prípade organizácií, ktoré majú štatistické čísla, a registračné číslo v prípade cirkevných právnických osôb;
- c) úplná adresa a opis príslušnej nehnuteľnosti (obec, topografické číslo parcely), ako aj dotknutý vlastnícky podiel;
- d) podrobný opis práva alebo skutočnosti;
- e) právny základ zmeny;
- f) dohoda dotknutých strán a/alebo bezpodmienečné a neodvolateľné vyhlásenie o splnomocnení od registrovaného vlastníka;
- g) vyhlásenie zmluvných strán týkajúce sa štátneho občianstva každej z nich.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

V maďarskom práve neexistuje právna koncepcia správcu dedičstva.

V určitých prípadoch však konajúci verejný notár môže vymenovať správcu na vykonávanie určitých funkcií správy majetku, ktorý je predmetom dedičstva. Môže sa tak stať v týchto prípadoch:

aa) správca pre výkon členských práv v podnikateľských združeniach (oddiel 32 ods. 2 zákona o dedení)

Ak je súčasťou dedičstva aj členstvo/podiel v podnikateľskom združení (alebo družstve), verejný notár môže vymenovať správcu na dočasný výkon práv vyplývajúcich z členstva/podielu. Takého správcu vymenujú na základe žiadosti združenia (družstva) alebo akejkoľvek osoby (subjektu), ktorá má záujem na jeho činnosti.

ab) správca na inkasovanie pohľadávok (oddiel 32 ods. 3 zákona o dedení)

Ak sú súčasťou dedičstva aj pohľadávky, verejný notár môže vymenovať správcu na inkasovanie takýchto pohľadávok, a to na základe žiadosti strany, ktorá má záujem na dedení. Takýto správca podniká právne kroky potrebné na inkasovanie pohľadávok, ktoré sú súčasťou dedičstva.

Žiadny správca sa nevymenuje (ani v uvedených prípadoch), ak spomenuté činnosti vykonáva vykonávateľ závetu (*végrendeleti végrehajtó*).

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

V Maďarsku sa právne otázky týkajúce sa dedenia riešia formálnym právnym konaním (dedičským konaním), pričom toto konanie vedie verejný notár vykonávajúci v tomto prípade funkcie sudcu (pozri bod 6).

Verejný notár *ex officio* po smrti človeka zisťuje, či je v národnom registri závetov zapísaný jeho právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti, a ak získa informáciu o tom, že takýto právny úkon existuje, zabezpečí ho.

Podľa maďarského práva je teda *úlohou a povinnosťou verejného notára* vedúceho konanie v dedičskej veci *vykonať právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti*.

Maďarské právo však umožňuje závetcom, aby vymenovali vykonávateľa svojho právneho úkonu nakladania s majetkom (závetu). Je však potrebné zdôrazniť, že vymenovanie vykonávateľa závetu nenahrádza dedičské konanie. Vykonávateľ závetu nemôže prevziať zodpovednosť verejného notára.

Práva a povinnosti vykonávateľa závetu upravujú príslušné ustanovenia právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti. Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neobsahuje žiadne ustanovenia v tomto smere, vykonávateľ závetu má tieto práva a povinnosti (oddiel 99 zákona o dedení):

- pomáhať orgánom pri vykonávaní súpisu dedičstva,
- v prípade potreby zaviesť opatrenia na ochranu majetku, ktorý je predmetom dedičstva,
- spravovať dedičstvo. V tejto úlohe správcu má vykonávateľ závetu právo a povinnosť:
- požadovať, aby dedičia alebo odkazovníci vykonali ustanovenia závetu,
- uspokojovať nároky veriteľov s pohľadávkami súvisiacimi s dedičstvom (koná vo svojom záujme, ale na ťarchu dedičstva),
- dočasné uplatňovať členské práva vyplývajúce z akýchkoľvek podielov (členstiev) v podnikateľských združeniach (alebo družstvách), ktoré sú súčasťou dedičstva,
- inkasovať pohľadávky, ktoré sú súčasťou dedičstva (koná vo svojom záujme, ale v prospech dedičstva).

Práva vykonávateľa závetu sú však obmedzené: vykonávateľ nesmie vytvárať žiadne záväzky vo vzťahu k dedičstvu a nemôže majetok predávať s výnimkou prípadu, keď každá osoba, ktorá má záujem na dedičstve, vyjadrila súhlas s takými krokmi. Navyše nemôže vytvárať žiadne bezodplatné záväzky na ťarchu dedičstva.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Práva a povinnosti správcu vymenovaného verejným notárom a vykonávateľa závetu sú uvedené v bode 9.1.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Ako už bolo uvedené (pozri bod 6), v Maďarsku sú dedičskými konaniami poverení verejný notári. Na konci tohto postupu notár vydá formálne rozhodnutie, *osvedčenie o dedičstve*. V tomto rozhodnutí verejný notár v právnom zmysle predá dedičstvo jednotlivým dedičom.

Je potrebné poznamenať, že k prechodu majetkových práv a povinností nedochádza na základe osvedčenia o dedičstve. Maďarské právo sa riadi zásadou *dedenia ipso iure*. To znamená, že majetkové práva a povinnosti poručiť prechádzajú na dedičov už v momente jeho smrti. V tomto ohľade má osvedčenie o dedičstve *deklaratórny* účinok.

Po nadobudnutí právoplatnosti má osvedčenie o dedičstve vydané verejným notárom *legitimizačnú funkciu*: je to autentická listina, ktorá voči tretím stranám potvrdzuje právne postavenie osôb v ňom vymenovaných ako dedičov (alebo odkazovníkov), pokiaľ súd v jednom eventúálnom konaní nerozhodne inak.

Posledná aktualizácia: 20/10/2015

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Všeobecné informácie - Malta

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s [Radou notárov EÚ \(CNUE\)](#).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Nakladanie s majetkom po smrti osoby možno vykonať tromi spôsobmi: a) prostredníctvom závetu — ktorý môže byť spoločný, známy ako *unica carta* (medzi manželmi) — alebo b) prostredníctvom tajného závetu, ktorý závetca alebo notár uložil na súde, alebo pri neexistencii týchto možností c) sa rozdelenie majetku vykoná podľa zákona (*dedenie zo zákona*).

V záвете sa môže nakladať s celým majetkom alebo jeho časťou. Podľa zákona možno nakladať s akýmkoľvek majetkom, na ktorý sa nevzťahuje závet.

Závety môžu obsahovať nakladanie s majetkom podľa univerzálnej sukcesie, keď mohol závetca odkázať všetok svoj majetok jednej alebo viacerým osobám (nazývaným dedičia), a nakladanie s majetkom podľa singulárnej sukcesie, keď závetca odkáže jednotlivé práva alebo veci osobám nazývaným odkazovníci.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Notár vyhotoví záznam o zápise do pätnástich dní od dátumu spísania závetu a zapíše ho u riaditeľa verejného registra. Tajné závety môže závetca odoslať sudcovi súdu pre nesporné veci. Možno ich doručiť aj osobne notárovi, ktorý má štyri pracovné dni od dňa prevzatia na to, aby závet doručil súdu pre nesporné veci, kde ho uschová súdny tajomník.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

V občianskom zákonníku sa odkazuje na povinný dedičský podiel. Ide o právo na dedičstvo, ktoré manžel po zosnulom zo zákona musí vyčleniť pre potomkov zosnulého. V súlade s oddielom 616 uvedeného zákonníka predstavuje povinný dedičský podiel vyčlenený pre deti – bez ohľadu na to, či sa

narodili v manželskom zväzku alebo mimo neho, alebo boli adoptované, – jednu tretinu hodnoty dedičstva (1 – 4 deti) alebo polovicu hodnotu dedičstva (5 a viac detí).

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak závet neexistuje, je neplatný, dedičia nechcú alebo nemôžu dediť, alebo princíp akrescencie nie je možné uplatniť, uskutoční sa dedenie zo zákona. V takýchto situáciách dedičstvo prípadne zo zákona potomkom, predkom, príbuzným v bočnej línii, manželovi zosnulého alebo maltskej vláde. V tomto prípade sa postupuje podľa blízkosti príbuzenského vzťahu, ktorý sa určuje počtom pokolení. Ak po zosnulom neostali žiadne osoby oprávnené dediť, dedičstvo prípadne maltskej vláde.

V prípade dedenia zo zákona dedičstvo neprípadne osobe, ktorá podvodnými alebo násilnými prostriedkami zabránila zosnulému vyhotoviť závet, a preto sa považuje za neschopnú alebo nehodnú prijať dedičstvo.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Maltské sudy majú všeobecnú právomoc rozhodovať o sporoch týkajúcich sa dedičstva. Tribunál pre rozdelenia dedičstva má osobitnú právomoc v určitých špecifických prípadoch, keď dedičia nesúhlasia so spôsobom, akým sa má dedičstvo rozdeliť.

Vo všeobecnosti platí, že ak neexistujú žiadne nezhody alebo spory o dedičstve, dedičské konanie realizujú notári a právnici.

Každá zainteresovaná osoba sa môže obrátiť aj na súd pre nesporové veci a žiadať nariadenie otvorenia dedičstva vo svoj prospech.

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Tajomník súdu a notári.

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Tajomník súdu a notári.

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Tajomník súdu a notári.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Dedenie sa začína, keď sa zainteresovaná osoba obráti na notára alebo právnika, a tento vo verejnom registri preskúma verejné závety a na súde tajné závety. Následne sa začne dedičské konanie, v rámci ktorého notár alebo právnik identifikuje dedičov a odkazovníkov, ak existujú, a oznámi im výsledky prieskumu. Majetok sa následne rozdelí v súlade so závetom závetcu. Ak zosnulý nezanechal žiadny závet, majetok sa rozdelí podľa ustanovení zákona. Hnuteľný aj nehnuteľný majetok sa môže predať, ak s tým súhlasia všetci dedičia, pričom výnosy sa rozdelia medzi dedičov podľa podielov uvedených v závete.

V prípade sporu súvisiacim napríklad s pravosťou závetu alebo rozdelením dedičstva, sa dedič môže obrátiť na prvú komoru občianskeho súdu alebo na tribunál pre rozdelenie dedičstva.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Dedičské konanie sa začína dňom smrti alebo dňom, keď sa rozsudok, ktorým sa vyhlasuje osoba za mŕtvu, stane právoplatným (*res iudicata*).

Žiadna osoba nie je povinná prijať dedičstvo. Prijatie môže byť výslovné alebo konkludentné. O konkludentné prijatie dedičstva ide vtedy, ak dedič vykoná akýkoľvek úkon, z ktorého je zrejмый jeho zámer prijať dedičstvo. Výslovné prijatie dedičstva znamená, že dedič prijatie dedičstva vyhlási vo verejnej alebo súkromnej listine. Konkludentné odmietnutie dedičstva nie je možné.

V prípade odkazu má odkazovník odo dňa smrti závetcu právo požadovať od dediča, aby mu predmet odkazu vydal.

8 Dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Áno, dedičia sú zodpovední za dlhy zosnulého v pomere a spôsobom, ktoré určil závetca. Ak závetca po smrti nezanechá závet alebo ak neurčí pomer rozdelenia dlhov, dedičia splatia dlhy v pomere, ktorý zodpovedá ich dedičskému podielu. Každý dedič osobne ručí za dlhy vyplývajúce z dedičstva.

Ak má niektorý z dedičov v držbe majetok zaťažený hypotékou, ručí v súvislosti s takýmto majetkom za celý dlh. Ak z dôvodu ručenia za hypotekárny úver dedič zaplatil viac ako je jeho podiel na spoločnom dlhu, má právo na kompenzáciu od ostatných dedičov do výšky ich dedičských podielov.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Dedičské právo neukladá dedičom povinnosť zaregistrovať zdedený nehnuteľný majetok. Podľa zákona o prevode a prechode vlastníckych práv práva (*Duty on Documents and Transfers Act*) však osoby, ktoré dedia nehnuteľný majetok, musia zapísať vyhlásenie pre prípad smrti (*causa mortis*) vo verejnom registri. Toto vyhlásenie obsahuje v podstate dátum, informácie o zosnulom a jeho dedičovi/odkazovníkovi, dátum a miesto smrti, opis zdedeného majetku, dôvod prevodu vlastníckeho práva, hodnotu nehnuteľného majetku, miesto vyhotovenia vyhlásenia a podpisy osoby, ktorá robí vyhlásenie, a verejného notára.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Vymenovanie správcu nie je povinné.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Dedič alebo vykonávateľ závetu.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Správca alebo vykonávateľ závetu vyhotoví súpis dedičstva. Táto osoba vykonáva práva spojené s dedičstvom, zaoberá sa súdnymi nárokmi podanými proti dedičstvu, spravuje z titulu uschovávatela peňažné prostriedky tvoriace súčasť dedičstva alebo sumy získané z predaja hnuteľného a nehnuteľného majetku a podáva správy dotknutým osobám.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Vo všeobecnosti platí, že na účely preukázania postavenia a práv oprávneného dediča sa nevystavujú žiadne doklady, pretože dedičstvo prechádza po smrti poručiteľa na dedičov automaticky. Zainteresovaná osoba sa však môže obrátiť na súd pre nesporové veci a dožadovať sa vo svoj prospech začatia dedičského konania

Posledná aktualizácia: 06/03/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Všeobecné informácie - Holandsko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Okrem malého množstva osobitných prípadov [články 4:97 – 107 Občianskeho zákonníka (*Burgerlijk Wetboek*)] sa závet môže zostaviť len formou notárskej zápisnice alebo formou ručne písanej súkromnej listiny odovzdanej notárovi do úschovy (článok 4:94 Občianskeho zákonníka). Závet vyhotovený dvomi alebo viacerými závetcami nie je prípustný (článok 4:93 Občianskeho zákonníka). Dohoda týkajúca sa budúceho dedičstva je tiež neprípustná. Podľa článku 4:4 ods. 2 Občianskeho zákonníka sú dohody, ktorých účelom je nakladať s celým nepostúpeným dedičstvom alebo jeho časťou, neplatné.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Notár, ktorý zostavil závet, musí informácie prvý nasledujúci pracovný deň zapísať do centrálného notárskeho registra závetov (CTR).

Pozri tiež: <http://www.centraaltestamentenregister.nl/>. Informácie o úschove, registrácii a vyhľadávaní závetu sú k dispozícii na webovom sídle Združenia Európskej siete registrov závetov (ENRWA) v časti „Information sheet“: <http://www.arert.eu/>

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Len potomkovia zosnulého (deti alebo – ak deti zomreli skôr – ich deti) majú nárok na povinný dedičský podiel. Na povinný dedičský podiel nemá nárok ani manželský partner, ani predkovia. Povinný dedičský podiel predstavuje polovicu dedičstva, pozri článok 4:64 Občianskeho zákonníka. Ak potomok vznesie nárok na svoj povinný dedičský podiel, prestane sa považovať za dediča a stane sa z neho veriteľ.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak neexistuje závet, v rôznych scenároch sa uplatňujú tieto zásady:

Ak bol zosnulý nezosobášený a nemal nijaké deti, v zásade rodičia, bratia a sestry dedia rovnakým dielom, pričom každý rodič vždy zdedí aspoň štvrtinu.

Ak bol zosnulý nezosobášený a mal deti, dedičstvo sa rozdelí rovnomerne medzi jeho deti.

Ak zosnulý zanechá manžela alebo manželku a nemá nijaké deti, posledný pozostalý manžel alebo manželka zdedí celé dedičstvo.

Ak zosnulý zanechá manžela alebo manželku a deti, deti a manžel alebo manželka dedia rovnakým dielom, pričom pozostalý partner zo zákona nadobúda majetok, ktorý je predmetom dedičstva. Dedičstvo sa likviduje v mene manželského partnera. Každé z detí má ako dedič právny nárok na peňažnú pohľadávku voči pozostalému manželovi alebo manželke. Peňažná pohľadávka zodpovedá dedičskému podielu potomka. Táto pohľadávka je vymáhateľná v prípade, ak pozostalý manželský partner vyhlási konkurz, musí vykonať reštrukturalizáciu dlhu [pozri aj zákon o reštrukturalizácii dlhu fyzických osôb (*Wet schuldsanering natuurlijke personen*)] alebo zomrie (článok 4:13 Občianskeho zákonníka).

So zosobášenými manželskými partnermi a registrovanými partnermi sa zaobchádza rovnako.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Notár je v súvislosti s dedičským právom v Holandsku príslušný orgán. Strany si môžu slobodne vyberať notára bez ohľadu na posledné miesto pobytu zosnulého.

Dedič má tri možnosti. Ak si dedič želá len prijať dedičstvo, môže tak spraviť, implicitne alebo explicitne, bez osobitných formalít. Z prijatia dedičstva vyplýva, že dedič má neobmedzenú osobnú zodpovednosť za dlh z dedičstva. Dedič však môže obmedziť svoju zodpovednosť tým, že výslovne prijme dedičstvo pod podmienkou, že dlh z dedičstva neprevyší nárok. Ak sa dedič chce vzdať dedičstva alebo ho chce prijať pod podmienkou, že poplatky neprevyšia nárok, musí súdu predložiť vyhlásenie. V tomto poslednom prípade súd určí lehotu na prijatie dedičstva.

Odkaz hnutelného majetku v závete možno prijať alebo odmietnuť bez osobitných formalít. Podľa holandského práva nie je odkaz hnutelného majetku v závete možné prijať v obmedzenej forme.

Zákonný dedič sa môže svojho nároku na povinný dedičský podiel vzdať len tým, že naň nevznesie nárok. V právnych predpisoch sa na tento účel nestanovujú osobitné vyhlásenia. Ak sa zákonní dedičia vzdajú svojho povinného dedičského podielu, môžu to spraviť prostredníctvom vyhlásenia.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Vo väčšine prípadov, najmä vtedy, ak existuje dohoda o majetkovom režime manželov alebo závet, najvhodnejším spôsobom likvidácie dedičstva je využitie notárskych služieb. Každý dedič alebo vykonávateľ závetu, ak existuje, sa v Holandsku môže obrátiť na notára. Strany si môžu slobodne vyberať notára bez ohľadu na posledné miesto pobytu zosnulého. Notár dedičom pomáha urovnať dedičstvo. Určí, kto sú dedičia, potom overí, či existuje závet, a informuje príjemcov o tom, či musia dedičstvo prijať alebo by bolo lepšie ho odmietnuť. Vypracúva aj súpis majetku, ktorý je predmetom dedičstva, a jeho rozdelenie. Dedičom môže pomôcť aj s dodržaním ich daňových povinností. Súd do likvidácie dedenia vstupuje len v niekoľko málo situáciách. Tieto situácie môžu nastať vtedy, keď sa likvidácia dedičstva spochybnila alebo keď sa jeden z dedičov (napríklad ak je dedič maloletá osoba) nie je schopný hájiť svoje záujmy.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

V Holandsku neexistujú žiadne ustanovenia týkajúce sa súdneho konania. Existuje však nástroj, vyhlásenie o dedičstve (*Verklaring van Erfrecht*), pozri článok 4:188 Občianskeho zákonníka, ktorý vydáva holandský notár (pozri článok 3:31 Občianskeho zákonníka) všetkým príslušným stranám, konkrétne dedičom. Aj vykonávateľ závetu môže požiadať o vyhlásenie o dedičstve. Vo vyhlásení o dedičstve notár na základe svojej právomoci uvedie menom osoby, ktoré majú nárok na dedičstvo, ich podiel na dedičstve a v prípade potreby aj meno vykonávateľa závetu. Prostredníctvom vyhlásenia o dedičstve môžu dedičia alebo vykonávateľ závetu preukázať svoju totožnosť dlžníkom voči dedičstvu a môžu získať možnosť nakladania so zostatkom bankového účtu atď. Notárska zápisnica je potrebná na prevod nehnuteľnosti alebo práva k nehnuteľnosti na jedného z dedičov.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Ak dedič prijal dedičstvo bezpodmienečne, nesie plnú zodpovednosť za dlhy zosnulého (článok 4: 182 Občianskeho zákonníka). Ak sa dedičstvo prijme na základe súpisu majetku, dedič je zodpovedný za dlhy len do tej miery, do akej sú kryté nárokom z dedičstva. Dedič nie je osobne zodpovedný.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Vyhlásenie o dedičstve sa môže zapísať do verejného katastra nehnuteľností. Na prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práv k nehnuteľnosti je potrebná samostatná notárska zápisnica.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

V holandskom práve sa nestanovuje záväznú vymenovanie správcu dedičstva.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Závetcovia môžu poveriť vykonávateľa závetu, ktorý môže vykonať likvidáciu dedičstva. V prípade prijatia na základe súpisu môže osobitného správcu vymenovať súd.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Vykonávateľ závetu uvedený v závete má obvykle obmedzené právomoci v súlade s článkom 4:144 Občianskeho zákonníka. Vykonávateľ môže spravovať dedičstvo a vyrovnávať dlhy z dedičstva. Závetcovia môžu vykonávateľovi závetu poskytnúť viac práv, napríklad prevod dedičstva bez povolenia dedičov. Ak

je vykonávateľ závetu vymenovaný ako špeciálny vykonávateľ závetu (správca, ktorý likviduje dedičstvo), môže majetok previesť a prijať všetky rozhodnutia týkajúce sa rozdelenia dedičstva.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Dedičia môžu uzavrieť dokument o rozdelení vo forme notárskej zápisnice. Toto sa vyžaduje, ak dedič nie je právne spôsobilý (z dôvodu, že dedičom je maloletá osoba, alebo z dôvodu nútenej správy). Notárska zápisnica je v Holandsku potrebná pre prevod nehnuteľnosti alebo práv k nehnuteľnosti, pozri odpoveď na otázku č. 7. Ani v jednom z ostatných prípadov nie je dokument o rozdelení dedičstva potrebný. Vyhlásenie o dedičstve je dostatočné na prevod majetku, ako napríklad bankových účtov a ďalšieho hnuťelného majetku.

Posledná aktualizácia: 01/10/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [de](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Všeobecné informácie - Rakúsko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s [Radou notárov EÚ \(CNUE\)](#).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Pri vyhotovovaní závetu sa musia splniť osobitné formálne požiadavky. Podľa rakúskeho práva sa uznávajú tieto druhy závetu:

verejný závet vyhotovený notárom alebo súdom,

vlastnoručne napísaný závet, ktorý musí závetca celý napísať rukou a podpísať,

písomný závet (závet písaný rukou alebo strojom, inou osobou než je závetca), ktorý sa musí vyhotoviť v prítomnosti troch svedkov.

Dedičskú zmluvu [oddiel 1249 a nasledujúce rakúskeho všeobecného občianskeho zákonníka (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch – ABGB*)] môžu uzavrieť iba manželia alebo dvojice, ktoré sú zasnúbené a skutočne majú v úmysle sa zosobášiť. Dedičská zmluva musí mať formu notárskej zápisnice [v súlade s oddielom 1 ods. 1 písm. a) zákona o notárskych zápisniciach (*Notariatsaktgesetz*)], pričom sa vyžaduje prítomnosť dvoch svedkov alebo druhého notára. Prostredníctvom dedičskej zmluvy, ktorá musí spĺňať požiadavky pre platnosť právnych úkonov nakladania s majetkom v záвете *mortis causa*, sa nemôže nakladať s viac ako tromi štvrtinami majetku. Registrovaní partneri majú v tejto súvislosti rovnaké práva ako manželia a dvojice, ktoré sú zasnúbené a chcú sa zosobášiť (oddiel 1217 rakúskeho všeobecného občianskeho zákonníka).

Spoločný závet môžu spísať iba manželia alebo registrovaní partneri (oddiely 583 a 1248 rakúskeho všeobecného občianskeho zákonníka). Poznámka: Inštitút „registrovaného partnerstva“ je určený iba osobám rovnakého pohlavia.

Donationes mortis causa (darovanie z osobného vlastníctva osoby, ktorá očakáva, že v blízkej budúcnosti zomrie, nadobúdajúce plnú účinnosť až po darovateľskej smrti) sa spravujú oddielom 956 rakúskeho všeobecného občianskeho zákonníka. Tieto dary je možné venovať prostredníctvom odkazu alebo zmluvy, ktorá musí mať formu notárskej zápisnice.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Závety, dedičské zmluvy a akékoľvek zmluvy o odmietnutí práva na povinný/zákonný dedičský podiel sa môžu registrovať v rakúskom centrálnom registri závetov [oddiel 140 písm. b) rakúskeho notárskeho poriadku (*Notariatsordnung*)], za predpokladu, že boli uložené u notára, na súde alebo u právneho zástupcu. Elektronický zoznam spravuje Rakúska notárska komora (*Österreichische Notariatskammer*) a je to jediný register závetov, ktorý je právne upravený. Súdny a notári majú povinnosť hlásiť do registra existenciu každého takého dokumentu (oddiel 140 písm. c) bod 2 rakúskeho notárskeho poriadku). Účelom registrácie je uľahčiť vyhľadávanie týchto dokumentov počas dedičského konania.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Povinný dedičský podiel (ktorý obmedzuje mieru testamentárnej slobody) predstavuje polovicu hodnoty zákonného dedičského podielu pre potomkov závetcu a ak potomkovia neexistujú, jednu tretinu hodnoty zákonného podielu pre príbuzných predkov. Povinný dedičský podiel pre pozostalých manželských partnerov alebo registrovaných partnerov predstavuje polovicu hodnoty ich zákonného dedičského podielu. Ak neopomenuteľný dedič nikdy nemal úzke rodinné vzťahy so závetcom, povinný dedičský podiel sa môže znížiť.

Osoby oprávnené na povinný dedičský podiel sú oprávnené odmietnuť svoj povinný podiel pred vznikom nároku na dedičstvo uzavretím zmluvnej dohody (notárskej zápisnice) s budúim závetcom.

Povinný dedičský podiel predstavuje peňažný nárok na pomerný podiel z hodnoty dedičstva.

Právo na povinný dedičský podiel sa musí uplatniť na súde do troch rokov (oddiel 1487 rakúskeho všeobecného občianskeho zákonníka). Lehota začína plynúť hneď, ako je vypracovaný záznam o prijatí dedičstva v súlade s oddielom 152 zákona o nesporovom konaní (*Außerstreitgesetz – AußStrG*).

Povinný dedičský podiel je možné odmietnuť ešte počas života závetcu. Odmietnutie musí mať formu notárskej zápisnice alebo úradného súdneho záznamu (oddiel 551 rakúskeho všeobecného občianskeho zákonníka).

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak poručiteľ nebol ženatý a bol bezdetný, jeho rodičia zdedia rovnaké podiely. Ak rodičia poručiteľa zomreli skôr ako on, dedia namiesto nich súrodenci poručiteľa.

Ak poručiteľ nebol ženatý, ale medzi pozostalými sú jeho deti, tie zdedia rovnaké podiely.

Ak je medzi pozostalými manželský partner poručiteľa, ale žiadne deti, manželský partner sa stáva jediným dedičom v prípade, že medzi pozostalými nie sú rodičia, súrodenci ani starí rodičia poručiteľa.

Ak sú medzi pozostalými manželský partner a deti poručiteľa, manželský partner dostane jednu tretinu majetku a zvyšok sa rovnakým dielom rozdelí medzi deti.

Dedičské pravidlá pre registrovaných partnerov sú rovnaké ako pre manželov. Neregistrovaný partner (druh) dedí podiel na dedičstve, iba ak je to stanovené právnym úkonom nakladania s majetkom v záвете. Pozostalého druhu však chráni rakúsky zákon o nájme a zákon o spoluvlastníctve bytov (*Wohnungseigentumsgesetz*). Ak poručiteľ a jeho druh spoločne vlastnili byt (spoločné vlastníctvo bytu), vlastnícky podiel zosnulého získa pozostalý partner. Ak medzi pozostalými poručiteľa nie je manželský partner ani žiadne deti, dedičské právo prechádza na rodičov poručiteľa a ich potomkov (súrodencov poručiteľa) (oddiely 735 a 736 rakúskeho všeobecného občianskeho zákonníka).

Ak sú medzi pozostalými deti poručiteľa, ale nie manželský partner, deti zdedia rovnaké podiely (oddiel 732 rakúskeho všeobecného občianskeho zákonníka).

Ak sú medzi pozostalými manželský partner a deti poručiteľa, manželský partner zdedí jednu tretinu majetku a prednostný odkaz vyplývajúci z právnych predpisov, na základe ktorého má nárok na predmety z domácnosti. Dve tretiny majetku sa rovnakým dielom rozdelia medzi deti poručiteľa (oddiel 757 rakúskeho všeobecného občianskeho zákonníka).

Registrovaní partneri majú rovnaké práva ako manželia (oddiel 537 písm. a) rakúskeho všeobecného občianskeho zákonníka). Poznámka: Inštitút „registrovaného partnerstva“ je určený iba osobám rovnakého pohlavia.

5 Aký orgán je kompetentný?

5.1 v dedičských veciach?

Okresný súd (*Bezirksgericht*), súdny komisár (notár) ako orgán súdu.

Vecne a miestne príslušným orgánom je okresný súd v mieste posledného oprávneného pobytu poručiteľa (posledné bydlisko, zvyčajné miesto pobytu) [oddiel 105 rakúskeho zákona o príslušnosti súdov (*Jurisdiktionsnorm – JN*) a oddiely 65 a 66 zákona o príslušnosti súdov]. Na účely procesných úkonov okresný súd využíva služby notára, ktorý koná vo funkcii súdneho komisára (oddiel 1 zákona o súdnych komisároch, *Gerichtskommissärsgesetz, GKG*).

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Okresný súd, súdny komisár (notár) ako orgán súdu.

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Okresný súd, súdny komisár (notár) ako orgán súdu.

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Okresný súd, súdny komisár (notár) ako orgán súdu.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Dedičské konanie (*Verlassenschaftsverfahren*) začína okresný súd hneď po oficiálnom oznámení vzniku dedičstva. Príslušným okresným súdom je súd v okrese, kde mal poručiteľ posledné bydlisko alebo zvyčajné miesto pobytu. Konanie vedie notár vo funkcii súdneho komisára a končí sa vydaním súdneho rozhodnutia.

Dedičské konanie sa musí úradne začať hneď po tom, čo súd dostane informáciu o úmrtí (oddiel 143 ods. 1 zákona o nesporovom konaní, *Außerstreitgesetz – AußStrG*).

Súdny komisár v rámci súdneho dedičského konania identifikuje dedičov (oddiel 797 rakúskeho všeobecného občianskeho zákonníka).

Súdny komisár (oddiel 1 ods. 2 pododsek 2 písm. b) a oddiel 2 ods. 2 zákona o súdnych komisároch) vypracuje súpis dedičstva, ak bolo predložené vyhlásenie o podmienčnom prijatí dedičstva (ktorým sa obmedzuje zodpovednosť dediča na výšku hodnoty aktív, ktoré dostane z dedičstva); ak existujú osoby, ktoré môžu mať nárok na povinný dedičský podiel; ak sú niektoré osoby maloleté alebo bude pre ne potrebné ustanoviť právneho zástupcu z iných dôvodov; ak bolo schválené oddelenie dedičstva od majetku dediča; ak je potrebné zohľadniť dedenie následným dedičom; ak bol založený súkromný testamentárny trust; ak existuje možnosť, že dedičstvo by pripadlo štátu v dôsledku neexistencie dediča alebo ak to požaduje oprávnená osoba alebo správca dedičstva (oddiel 165 zákona o nesporovom konaní).

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Dedičstvo nemožno prevziať svojvoľne. Aby sa dedič stal jeho zákonným vlastníkom, dedičstvo sa mu musí úradne odovzdať v rámci postupu odovzdania majetku (*Einantwortung*) na základe rozhodnutia súdu, ktorý koná v dedičskej veci (*Abhandlungsgericht*) (oddiel 797 rakúskeho všeobecného občianskeho zákonníka a oddiel 177 zákona o nesporovom konaní). Majetok sa môže odovzdať až po ukončení dedičského konania pred súdom a po predložení vyhlásenia o prijatí dedičstva príslušnými osobami na dôkaz ich práva dediť. Aj v prípade nehnuteľností sa vlastníctvo prevádza v čase odovzdania, t. j. predtým než bol nový vlastník zapísaný do katastra nehnuteľností. Ak však dediči nepodajú žiadosť o zápis do katastra nehnuteľností v primeranom čase, súdny komisár je povinný podať príslušnú žiadosť namiesto nich.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Dediči zodpovedajú za dlhy poručiteľa do výšky hodnoty celého svojho majetku. Ak však bol vypracovaný súpis dedičstva, zodpovedajú iba do výšky hodnoty dedičstva.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Dokument, ktorým sa preukazuje právny titul nadobudnutia vlastníctva, sa musí predložiť súdu, do ktorého pôsobnosti patrí kataster nehnuteľností (*Grundbuchgericht*). Dediči musia predložiť rozhodnutie o odovzdaní dedičstva a odkazovníci musia predložiť úradné potvrdenie. Okrem toho sa môže vyžadovať predloženie osvedčenia o daňovom zúčtovaní a v závislosti od práva príslušnej spolkovéj krajiny aj osobitné povolenie vydané podľa právnych predpisov, ktorými sa upravujú prevody nehnuteľností, a v prípade potreby aj potvrdenie o občianstve nadobúdateľa.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Nie je potrebné vymenovať správcu dedičstva.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Dedič, ktorý je pri prijatí dedičstva schopný dostatočne preukázať svoje právo dediť, je oprávnený používať a spravovať zdedený majetok a zastupovať dedičstvo, pokiaľ súd konajúci vo veci (*Verlassenschaftsgericht*) nerozhodne inak. Ak to platí pre viac ako jednu stranu, všetky strany vykonávajú svoje právo spoločne, pokiaľ sa nedohodnú inak (oddiel 810 ods. 1 rakúskeho všeobecného občianskeho zákonníka).

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Vykonávateľ závetu zohráva v rámci rakúskeho dedičského konania druhoradú úlohu. Závisí to od spôsobu, ako v dedičskom konaní postupuje súd, a od postavenia súdneho komisára, ktorý zabezpečuje, aby sa želania poručiteľa splnili. Podľa oddielu 816 rakúskeho všeobecného občianskeho zákonníka môže poručiteľ v závete určiť osobu zodpovednú za vykonanie jeho poslednej vôle. Rozsah povinností tejto osoby je vymedzený v závete a môže siahať od vykonávania dohľadu, či dedič/odkazovník plní určité podmienky alebo rozdeľuje dedičstvo správne až po správu dedičstva.

Ak sa v rámci predvolávania veriteľov vo vzťahu k dedičstvu (oddiely 813 až 815 rakúskeho všeobecného občianskeho zákonníka) koná ústne konanie, súdny komisár je povinný oznámiť dátum tohto konania a predvolať aj vykonávateľa závetu (oddiel 174 zákona o nesporovom konaní).

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Súdny komisár musí na požiadanie vydať oprávneným osobám úradné potvrdenie ako dôkaz ich právomoci zastupovať (oddiel 172 zákona o nesporovom konaní).

Po definitívnom určení dedičov, ich podielov a poskytnutí dôkazu, že boli splnené všetky ďalšie požiadavky, musí súd odovzdať dedičstvo dedičom (oddiel 177 zákona o nesporovom konaní: rozhodnutie o odovzdaní dedičstva). Úradná kópia rozhodnutia o odovzdaní dedičstva s osvedčením o neodvolateľnosti postačuje na uvoľnenie finančných prostriedkov uložených vo úverových inštitúciách (oddiel 179 zákona o nesporovom konaní).

Posledná aktualizácia: 16/10/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [pl](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Všeobecné informácie - Poľsko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s [Radou notárov EÚ \(CNUE\)](#).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Podľa poľského práva sa právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti smie vypracovať jedine vo forme závetu. Spoločné závety sú však zakázané. Prijateľné sú tieto formy závetu:

závet písaný vlastnou rukou, ktorý celý napísal, označil dátumom a podpísal závetca,

notársky závet vypracovaný notárom vo forme notárskej listiny,

závet zriadený ústne v prítomnosti dvoch svedkov pred starostom obce (*wójt*) [starostom mesta (*burmistrz*) alebo predsedom samosprávy mesta (*prezydent miasta*)],

ústny závet (ktorý môže zriadiť iba osoba, ktorá očakáva bezprostrednú smrť, keď je nemožné alebo veľmi ťažké zriadiť závet spôsobmi uvedenými vyššie) zriadený v prítomnosti troch svedkov.

Pokiaľ ide o dedičské zmluvy, akceptujú sa len zmluvy o odmietnutí dedičstva. Túto zmluvu môže uzavrieť budúci závetca a zákonný dedič a na to, aby bola platná, musí mať formu notárskej listiny.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Na to, aby bol závet platný, musí byť zaregistrovaný. Závety vypracované vo forme notárskej listiny alebo uložené u notára možno zaregistrovať v Národnej notárskej rade (*Krajowa Rada Notarialna*).

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Poľské právne predpisy nijak neobmedzujú slobodu závetcu určiť dediča alebo dedičov. Právo na povinný dedičský podiel takisto neobmedzuje slobodu závetcu nakladať so svojím majetkom, ale chráni záujmy najbližších príbuzných a manželského partnera závetcu, ktorí majú nárok na vyplatenie určitej sumy peňazí.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

V prípade neexistencie závetu sa uplatňujú tieto pravidlá:

Ak zosnulý nebol zosobášený a nemal deti, dedia jeho rodičia. Ak je jeden z rodičov v čase začatia dedenia už po smrti, podiel tohto rodiča sa rovnomerne rozdelí medzi súrodencov závetcu. Ak jeden zo súrodencov závetcu zomrel pred začatím dedenia a zanechal potomkov, jeho podiel sa rovnomerne rozdelí medzi potomkov. Ak neexistujú súrodenci ani ich potomkovia, celé dedičstvo sa rovnomerne rozdelí medzi starých rodičov závetcu. Ak je jeden zo starých rodičov v čase začatia dedenia už po smrti, podiel tohto starého rodiča zdedia jeho potomkovia. Ak starý rodič, ktorý zomrel pred začatím dedenia, nemá žiadnych potomkov, jeho podiel sa rovnomerne rozdelí medzi ostatných starých rodičov. Ak neexistujú žiadni príbuzní s nárokom na dedenie zo zákona, dedičstvo získa obec, v ktorej mal závetca posledné bydlisko. Ak nie je možné určiť, kde v Poľsku mal závetca posledné bydlisko, alebo ak závetca býval v zahraničí, dedičstvo ide do štátnej pokladnice.

Ak zosnulý nebol zosobášený a zanechá deti, dedia len tieto deti.

Ak zosnulý zanechá manželského partnera, tento manželský partner sa stane jediným dedičom, ak neexistujú žiadni potomkovia, rodičia, súrodenci ani potomkovia súrodencov.

Ak zosnulý zanechá manželského partnera a deti, dedičstvo sa rovnomerne rozdelí medzi nich. Manželský partner však nemôže dostať menej ako štvrtinu dedičstva. Ak zosnulý zanechá manželského partnera, s ktorým má zriadené zákonné spoluvlastníctvo, pozostalý manželský partner dostane polovicu spoločného majetku v rámci skončenia spoluvlastníctva, zatiaľ čo druhá polovica predstavuje dedičstvo zosnulého.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Žiadateľ by sa mal obrátiť na notára alebo súd príslušný v mieste posledného bydliska závetcu.

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva sa predkladajú súdu príslušnému v mieste bydliska alebo pobytu osoby predkladajúcej žiadosť alebo notárovi. V prípade osôb s bydliskom v zahraničí môžu tieto vyhlásenia prijať aj konzuli.

Orgány uvedené v predchádzajúcej otázke.

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Podľa poľského práva neexistujú žiadne vyhradené podiely. Možno si však nárokovať vyplatenie povinného dedičského podielu, teda priručenej sumy peňazí. Vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu sa nepredkladajú.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Osoba, ktorá chce získať dokument potvrdzujúci jej postavenie dediča, môže buď podať návrh na vydanie súdneho vyhlásenia o nadobudnutí dedičstva, alebo získať listinu potvrdzujúcu dedenie zaregistrovanú notárom. Ak existuje viacero dedičov, dedičstvo môže na ich požiadanie rozdeliť súd v konaní o likvidácii dedičstva alebo notár na základe dohody o likvidácii dedičstva vo forme notárskej listiny.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Osoba sa stáva dedičom alebo odkazovníkom začatím dedenia podľa zákona (dedičstvo však možno odmietnuť).

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Dedič má v zásade neobmedzenú zodpovednosť za dlhy zosnulého. Dedič môže obmedziť svoju zodpovednosť v tomto ohľade prijatím dedičstva s výhradou *beneficium inventarii* (obmedzenie zodpovednosti dediča za poručiteľove dlhy do výšky nadobudnutého dedičstva). V takom prípade by mal dedič uskutočniť príslušné vyhlásenie pred notárom alebo príslušným súdom do šiestich mesiacov od dátumu, keď sa dozvedel o dedičstve. Dedičia sú za dlhy zosnulého zodpovední spoločne.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Dedič, ktorý chce zapísať nehnuteľnosť tvoriacu súčasť dedičstva do katastra nehnuteľností alebo registra hypoték, musí spravidla predložiť dokumenty potvrdzujúce jeho postavenie dediča, teda súdne vyhlásenie o nadobudnutí dedičstva alebo notárske osvedčenie o dedení.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Po prvé, podľa poľského práva sa správca dedičstva môže určiť *ex officio* alebo na požiadanie, keď z akéhokoľvek dôvodu hrozí, že dedičstvo sa nerozdelí tak, ako bolo zamýšľané. Zainterosovaná strana musí na tieto účely podať návrh na súd príslušný na konanie vo veci majetku závetcu a preukázať, že je dedičom alebo odkazovníkom alebo že má nárok na povinný dedičský podiel. Návrh môže podať aj vykonávateľ závetu, spoluvlastník majetku, osoba so spoločným nárokom na práva závetcu, veriteľ s písomným dôkazom o pohľadávke voči závetcovi alebo daňový úrad.

Po druhé, súd určí správcu dedičstva *ex officio* alebo na požiadanie v prípade nenárokovaného dedičstva.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Závetca môže vo svojom závete určiť vykonávateľa závetu, ktorý bude spravovať dedičstvo po smrti závetcu.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Vykonávateľ závetu by mal spravovať dedičstvo, zaplatiť dlhy v rámci dedenia, konkrétne vykonať odkazy a pokyny, a následne rozdeliť dedičstvo dedičom v súlade so závatom a príslušnými právnymi predpismi, a to v každom prípade ihneď po likvidácii majetku.

Vykonávateľ závetu môže podať žalobu a byť žalovaný vo veciach vyplývajúcich zo správy dedičstva, z jeho organizovanej časti alebo konkrétneho majetku.

Môže podať žalobu aj vo veciach týkajúcich sa práv tvoriacich súčasť dedičstva a môže byť žalovaný vo veciach týkajúcich sa dlhov v rámci dedenia.

Vykonávateľ závetu by mal takisto vydať predmet konkrétneho odkazu osobe, ktorej bol tento odkaz určený.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Osoba, ktorá je zákonným dedičom, musí predložiť kópie príslušných dokladov o osobnom stave, a tým preukázať svoj vzťah k zosnulému (napr. rodný list, sobášny list). Dedič alebo odkazovník by mal na preukázanie svojich práv na dedičstvo predložiť závet.

Posledná aktualizácia: 20/05/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Všeobecné informácie - Portugalsko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Nakladanie s majetkom pre prípad smrti sa môže spísať dvoma spôsobmi: i) závatom; ii) zmluvou.

i) Závet

Závet je osobná listina, ktorú nesmie vyhotoviť zástupca.

Spoločné závety, t. j. závety, ktoré spísali dve alebo viac osôb v jednom dokumente, buď v prospech tretej osoby alebo pre vzájomný prospech, nie sú povolené.

Závet predstavuje vyhlásenie o úmysle jednej osoby, ktoré nemusí byť určené alebo oznámené konkrétnej osobe. Je voľne odvolateľný a majetok sa po smrti závetcu prevádza jedine na dedičov alebo odkazovníkov.

Existujú štandardné a osobitné druhy závetov.

Medzi štandardné typy patria: verejné závety a uzavreté závety.

Verejný závet vyhotovuje notár vo svojom registri.

Uzavretý závet vyhotovuje a podpisuje závetca alebo iná osoba na požiadanie závetcu, ale musí byť overený notárom. Môže ho uchovávať závetca alebo tretia osoba alebo ho možno uschovať u notára. Osoba, ktorá má v úschove uzavretý závet, ho musí predložiť do troch dní potom, ako sa dozvie o smrti závetcu. V prípade nesplnenia tejto povinnosti bude osoba zodpovedná za akékoľvek spôsobené straty a škody a ak ide o dediča, môže stratiť spôsobilosť dediť v dôsledku dedičskej nespôsobilosti.

V právnych predpisoch sa stanovujú tieto druhy osobitných závetov: vojenské závety, závety vyhotovené na lodi, závety vyhotovené v lietadle, závety vyhotovené v prípade katastrofy. Závety v takýchto formách možno vyhotoviť len v prípade výskytu určitých výnimočných okolností, ktoré sa stanovujú v zákone. Platnosť takýchto závetov sa skončí dva mesiace po tom, ako zanikne príčina, ktorá závetcovi zabránila vyhotoviť závet v jednej zo zvyčajných foriem.

V portugalských právnych predpisoch sa tiež stanovuje špeciálna forma závetu, ktorý portugalský štátny príslušník vyhotoví v zahraničí podľa zahraničného práva. Takýto závet nadobudne v Portugalsku účinnosť, ak je úradne vyhotovený alebo schválený.

ii) Zmluva

V rámci portugalského právneho systému sa výnimočne akceptuje dedenie na základe zmluvy. K tomu môže dôjsť pomocou zmlúv týkajúcich sa dedičstva alebo darov v očakávaní manželstva, ktoré nadobudnú účinnosť po smrti darcu. Zmluvy týkajúce sa dedičstva a darov po smrti, ak sa predpokladalo manželstvo, musia byť stanovené v dohode manželov, aby boli platné.

Dedenie na základe zmluvy je spravidla zakázané. Zmluvy týkajúce sa dedičstva sú preto zo zásady zakázané a po vyhotovení neplatné. Dary v očakávaní smrti sú tiež zakázané, nebudú však neplatné, ale stanú sa testamentárnymi odkazmi zo zákona a sú voľne odvolateľné.

Existujú dva typy zmlúv o dedičstve, ktorých platnosť zákon akceptuje na základe výnimky: a) vymenovanie dediča alebo odkazovníka v prospech jedného z manželov, a to manželom alebo tretou osobou; b) vymenovanie dediča alebo odkazovníka v prospech tretej osoby jedným z manželov. Rozdiel medzi dedičom a odkazovníkom je vysvetlený nižšie v odpovedi na otázku „Ako a kedy sa osoba stane dedičom alebo odkazovníkom?“

Platné zmluvy týkajúce sa dedičstva nadobudnú účinnosť až po smrti závetcu. Zmluva, na ktorú sa odkazuje v bode a) vyššie, sa nemôže jednostranne odvolať po tom, ako bola prijatá, a kým závetca žije, nemôže poškodiť príjemcu nežiaducimi odkazmi. Zmluva o dedičstve, na ktorú sa odkazuje v bode b) vyššie, je voľne odvolateľná, ak tretia osoba nebola stranou, ktorá súhlasila s dohodou manželov.

Okrem týchto dvoch druhov zmlúv týkajúcich sa dedičstva právne predpisy takisto akceptujú platnosť darov po smrti, ak sa predpokladalo manželstvo. Tieto sa darujú v očakávaní manželstva jednému z manželov od druhého manžela alebo od tretej osoby. Dar v prípade smrti, ak sa predpokladalo manželstvo, podlieha systému zmlúv o dedičstve a musí sa stanoviť v dohode manželov.

Poznámka:

V portugalskom práve sa stanovujú dva druhy dedenia. Jedným je dobrovoľné dedenie – zo závetu alebo na základe zmluvy – na ktoré sa odkazuje v tejto odpovedi. Druhým je dedenie zo zákona – legitímne alebo povinné – ktoré sa uvádza v odpovediach na otázku „Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?“ a „Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?“

Dobrovoľné dedenie je výsledkom úmyselného konania zo strany závetcu ako závetu a zmluvy.

Dedenie zo zákona je prípustné podľa právnych predpisov. Ak vyplýva priamo z právnych predpisov a je nadradené želaniu závetcu, nazýva sa povinným dedením. Ak vyplýva z právnych predpisov, ale nie je nadradené želaniu závetcu, nazýva sa legitímnym dedením.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Nakladanie s majetkom netreba v zásade registrovať.

Existujú však výnimky, ktoré sú zakotvené v rôznych ustanoveniach. Nakladanie s majetkom pre prípad smrti sa musí registrovať napríklad v týchto prípadoch: i) preferenčné testamentárne nakladanie s majetkom s ohľadom na skutočnú účinnosť; ii) zriadenie prednostného práva a jeho zmeny; iii) povinnosť znížiť dary, ktoré podliehajú kolácii; iv) dohody manželov.

V prípadoch uvedených v bodoch i), ii) a iii) musia záznam na *Conservatórias do Registo Predial* [katastroch] predložiť navrhovatelia alebo odporcovia v právnom vzťahu, osoby so záujmom o registráciu alebo osoby, od ktorých sa požaduje, aby o registráciu požiadali podľa právnych predpisov (úradná registrácia, o ktorú v niektorých prípadoch žiadajú súdy, prokurátor alebo samotný matrikár). Registrácia sa uskutoční prostredníctvom súpisu majetku, zápisu údajov a príslušných pripomienok a poznačenia určitých okolností.

V prípade uvedenom v bode iv) sa registrácia uskutoční v *Conservatórias do Registo Civil* [matrikách] ako zápis alebo záznam prostredníctvom vyhlásenia strán. V tomto prípade môžu byť stranami registrácie aj osoby, ktorých sa skutočnosť priamo týkajú alebo ktorých súhlas je potrebný na nadobudnutie plnej účinnosti.

Poznámka:

Prednostné právo zahŕňa právo pozostalej vdovy alebo vdovca na zabezpečenie prostredníctvom finančných prostriedkov po zosnulom.

Kolácia zahŕňa vrátenie majetku do dedičstva potomkami, ktorí očakávajú, že zdedia majetok alebo cennosti odovzdané predkom.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Áno, podľa portugalských právnych predpisov obmedzuje povinný dedičský podiel slobodu nakladania s majetkom pre prípad smrti. Povinný dedičský podiel predstavuje časť majetku, s ktorou závetca nemôže nakladať, pretože je zo zákona pridelená neopomenuteľným dedičom. Ide o povinné dedenie predstavujúce formu dedenia zo zákona, ktoré je nadradené želaniu závetcu.

Neopomenuteľnými dedičmi sú manžel/-ka, potomkovia a predkovia. Manžel/-ka a potomkovia patria do prvej dedičskej skupiny. Ak neexistujú potomkovia, dedičmi sú manžel/-ka a predkovia.

Toto sú pravidlá týkajúce sa majetku, s ktorým závetca nesmie nakladať (povinný dedičský podiel):

povinný dedičský podiel manžela/-ky a detí predstavuje dve tretiny dedičstva;

ak závetca nezanechá potomkov ani predkov, povinný dedičský podiel manžela/-ky predstavuje polovicu dedičstva;

ak závetca nezanechá manžela/-ku, ale zanechá deti, povinný dedičský podiel predstavuje polovicu dedičstva, ak zanechá jedno dieťa, a dve tretiny dedičstva, ak zanechá dve alebo viac detí;

povinný dedičský podiel potomkov druhého a vyššieho stupňa predstavuje podiel, ktorý by pripadol ich predkovi;

ak neexistujú žiadni potomkovia, povinný dedičský podiel manžela/-ky a predkov predstavuje dve tretiny dedičstva;

ak neexistujú žiadni potomkovia alebo pozostalý/-á manžel/-ka, povinný dedičský podiel rodičov predstavuje polovicu dedičstva; ak sú za dedičov označení predkovia druhého a vyššieho stupňa, ich povinný dedičský podiel predstavuje jednu tretinu dedičstva.

Poznámka:

Manžel nie je stanovený ako dedič, ak sú manželia v čase smrti závetcu rozvedení alebo právne odlúčení konečným rozsudkom alebo rozsudkom, ktorý sa stane konečným. Ak v čase smrti závetcu prebieha konanie o rozvoде manželstva alebo o rozluke, príjemcovia môžu v takomto konaní pokračovať pre majetkové dôsledky. Ak sa v takomto prípade následne vyhovie návrhu na rozvod alebo rozluku, manžel nie je určený ako príjemca.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak zosnulý nenaložil platným a účinným spôsobom, a to úplne alebo čiastočne, s majetkom, s ktorým sa má nakladať po jeho smrti, sa dedičmi stávajú jeho neopomenuteľní dedičia. Ide o legitímne dedenie, ktoré je formou dedenia zo zákona, ktoré nie je nadradené želaniu závetcu.

Neopomenuteľní dedičia sú manžel/-ka, príbuzní a štát v tomto poradí: a) manžel/-ka a potomkovia; b) manžel/-ka a príbuzní vo vzostupnej línii; c) súrodenci a ich potomkovia; d) ostatní príbuzní z oboch strán až do a vrátane štvrtého stupňa; e) štát.

5 Aký orgán je kompetentný:

Príslušnosť vo veciach dedičstva závisí od toho, či je dedičstvo napadnuté (prijatie na základe existencie súpisu dedičstva) alebo nie (jednoduché prijatie).

Notár je príslušný vo veciach napadnutého dedičstva. Notári a matrikári majú právomoc vo veciach dedičstva, ktoré nebolo napadnuté. Sú oprávnení splnomocniť dedičov a vykonať príslušné rozdelenie. Právnicki a/alebo advokáti môžu notárskym overením súkromného dokumentu rozdeliť dedičstvo, ale nemajú právomoc splnomocniť dedičov.

Notári a matrikári sú oprávnení splnomocniť dedičov potvrdením totožnosti splnomocnených osôb, zatiaľ čo v niektorých prípadoch sa môže vyžadovať uplatnenie dohody manželov týkajúcej sa majetku alebo závetu.

5.1 v dedičských veciach?

V prípade napadnutého dedičstva sú od 2. septembra 2013 občianskoprávni notári v obciach, v ktorých sa začali konania o dedičstve, príslušní viesť konanie vo veci dedičstva. Toto konanie sa nakoniec postúpi na súd, aby sudca schválil rozhodnutie o rozdelení.

Miestom začatia konania o dedičstve je miesto posledného bydliska zosnulého.

Ak sa toto miesto nachádza mimo Portugalska, ale majetok zostal v Portugalsku, príslušný je občianskoprávny notár v obci, kde sa nachádza nehnuteľný majetok alebo jeho väčšia časť. Ak neexistuje nehnuteľný majetok, príslušný má občianskoprávny notár v obci, kde sa nachádza väčšina hnutelného majetku.

Ak sa miesto posledného bydliska zosnulého nachádza mimo Portugalska a v Portugalsku nezanechal žiadny majetok, príslušný je občianskoprávny notár v mieste bydliska strany, ktorá povoľuje postup.

V prípade jednoduchého prijatia dedičstva sa nevyžaduje konanie vo veci dedičstva. V takomto prípade dediči a odkazovníci uskutočnia likvidáciu a rozdelenie dedičstva na základe spoločnej dohody a bez povinnosti začínať konanie s účasťou notára alebo súdu.

Ak sa vyhlási, že sa majetok zanecháva štátu, na súde sa uskutoční príslušné osobitné konanie na likvidáciu dedičstva v prospech štátu.

Ak sa dedičstvo nenapadne, právomoc majú občianskoprávni notári, matriky a katastre bez ohľadu na územnú príslušnosť. Zainteresované strany môžu preto vykonať úkony pred orgánom podľa vlastného výberu bez územných obmedzení.

Ako je uvedené vyššie, majetok možno takisto rozdeliť v prítomnosti ktoréhokoľvek právnik alebo advokáta v krajine, ak sa toto uskutoční podľa stanovených podmienok (prostredníctvom matrík a notárov).

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Pokiaľ ide o orgán príslušný na prijatie vyhlásenia o prijatí alebo zrieknutí sa dedičstva, neexistujú žiadne podstatné rozdiely medzi odkazom a dedičstvom alebo medzi dedením zo zákona alebo dobrovoľným dedením. Odpoveď na tieto tri otázky je preto rovnaká.

Ak sa dedičstvo prijalo na základe existencie súpisu dedičstva, vyhlásenie o prijatí sa vykoná v rámci konania vo veci dedičstva, ktoré prebieha u príslušného notára. V tomto prípade je notár orgánom, ktorý prijíma vyhlásenie o prijatí.

Prijatie dedičstva na základe existencie súpisu dedičstva sa zabezpečuje vyžiadanim súpisu majetku alebo zásahom do neho.

Ďalší typ prijatia dedičstva je jednoduché prijatie, ktoré nastane, keď sa dedičstvo prijme a rozdelí bez potreby začať konanie vo veci dedičstva.

Pravidlá týkajúce sa prijatia dedičstva sa vzťahujú aj na prijatie odkazu. Rozdiel medzi dedičstvom a odkazom je uvedený v odpovedi na nasledujúcu otázku.

Ak sa otvorí konanie vo veci dedičstva, musí sa uskutočniť zrieknutie sa dedičstva alebo sa zahrnúť do spisu. V tomto prípade je notár príslušným orgánom, ktorý prijíma vyhlásenie o zrieknutí sa dedičstva.

Zrieknutie sa dedičstva musí mať jednu z týchto foriem: verejná listina alebo súkromný overený dokument, ak existuje majetok, s ktorým sa má podľa právnych predpisov naložiť v jednej z týchto foriem; v ostatných prípadoch súkromný dokument.

Prijatie alebo zrieknutie sa dedičstva alebo odkazu je jednostranný právny úkon, ktorý sa nemôže poprieť, t. j. obidva sa uskutočňujú prostredníctvom vyhlásenia dediča, ktoré nemusí byť adresované alebo oznámené príslušnej osobe.

Ak je dedičstvo opustené, zainteresované strany alebo prokurátor môžu požiadať súd, aby upovedomil dediča, aby dedičstvo prijal alebo sa ho zriekol.

V tomto prípade prijíma vyhlásenie o prijatí dedičstva súd. Dedičstvo sa označuje ako opustené počas obdobia, kedy ešte nebolo prijaté, ani vyhlásené ako zanechané v prospech štátu.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Postup závisí od toho, či je dedičstvo napadnuté alebo nie.

NAPADNUTÉ DEDIČSTVO

Účelom konania vo veci dedičstva je: rozdeliť dedičstvo s cieľom ukončiť jeho spoluvlastníctvo; vytvoriť zoznam majetku v dedičstve, ak ho nie je potrebné rozdeliť; v prípade potreby uskutočniť likvidáciu dedičstva.

Konanie vo veci dedičstva sa vedie u občianskoprávneho notára, ktorý je zaň zodpovedný. Zásahy súdu sú v zásade obmedzené na konečnú fázu konania, v ktorej sudca občianskeho súdu územne príslušného v danej veci schváli rozdelenie dedičstva. Súd však môže zasiahnuť v úvodnej fáze konania s cieľom vymenovať hlavu domácnosti, ak sa vylúčili alebo boli odvolané všetky osoby, ktoré majú podľa právnych predpisov vykonávať túto úlohu.

Právne zastúpenie je povinné iba vtedy, ak sa predkladajú a prejednávajú právne otázky alebo ak sa podáva odvolanie.

Konanie vo veci dedičstva zahŕňa tieto fázy: i) počiatočný návrh a vyhlásenia hlavy domácnosti; ii) doručovanie písomností; iii) námietky; iv) odpovede hlavy domácnosti; v) dlhy; vi) prípravné stretnutie; vii) stretnutie zainteresovaných strán; viii) stanovenie disponibilnej časti dedičstva; ix) rozdelenie; x) zmena a zrušenie rozdelenia.

Uvedené fázy konania sú načrtnuté ďalej.

i) Počiatočný návrh a vyhlásenia hlavy domácnosti

Konanie vo veci dedičstva sa nezačína z podnetu súdu. Strany s priamym záujmom o rozdelenie alebo rodičia, poručník alebo opatrovník, podľa toho, čo je vhodné, môžu požiadať o otvorenie takéhoto konania, ak dedič nemôžu neplnoleté osoby, osoby, ktoré nie sú spôsobilé na právne úkony, alebo osoby, ktorých miesto pobytu je neznáme.

Osoba, ktorá žiada o otvorenie konania vo veci dedičstva, musí pripojiť úmrtný list zázvetcu a uviesť, kto bude vykonávať povinnosti hlavy domácnosti.

Notár vymenuje hlavu domácnosti a predvolá ju, aby urobila vyhlásenie, v ktorom musí predstaviť závet, zmluvy týkajúce sa dedičstva, dohody manželov a darovacie listiny, ak existujú, určila dedičov a/alebo odkazovníkov, predložila zoznam majetku s uvedením hodnoty, spolu s dokumentmi požadovanými na určenie právneho postavenia majetku a osobitný zoznam dlhov v rámci dedičstva.

ii) Doručovanie písomností

Notár upovedomí strany s priamym záujmom o rozdelenie dedičstva a veriteľov dedičstva. Ak existujú neopomenuteľní dedičia, upovedomia sa aj obdarované osoby.

iii) Námietky

Strany s priamym záujmom na rozdelení môžu podať oznámenie o námietke, námietku alebo nárok.

iv) Odpovede hlavy domácnosti

Otázky predložené v predchádzajúcich fázach sa riešia až po vypočutí hlavy domácnosti. Môžu sa vypočuť aj zvyšné zainteresované strany a môže sa vyžadovať zverejnenie dôkazov. Ak sa v dôsledku zložitosti predložených otázok v rámci konania oneskorí uspokojenie nárokov, notár odkáže zainteresované strany na tradičné súdne konanie.

v) Dlhy

Postup, na ktorý sa odkazuje v bodoch iii) a iv), sa vzťahuje na situáciu, keď údajný dlžník poprie nárok v rámci dedičstva.

vi) Prípravné stretnutie

Keď sa urovnávajú otázky s vplyvom na rozdelenie dedičstva, notár stanoví dátum prípravného stretnutia. Na tomto stretnutí prijímajú zainteresované strany rozhodnutia vo veci zloženia podielov dvojtretinovou väčšinou. Zainteresované strany tiež rozhodujú o schvaľovaní záväzkov a prostriedkov na vyrovnanie odkazov a iných poplatkov súvisiacich s dedičstvom. Súpis majetku sa môže uzavrieť na prípravnom stretnutí so súhlasom všetkých strán.

vii) Stretnutie zainteresovaných strán

Súpis majetku pokračuje stanovením dátumu stretnutia zainteresovaných strán, ktoré sa musí uskutočniť do 20 dní od prípravného stretnutia. Účelom stretnutia je prideliť majetok prostredníctvom zapečatených ponúk alebo dohodnutého postupu.

viii) Stanovenie disponibilnej časti dedičstva

Ak existujú neopomenuteľní dedičia alebo odkazovníci, môže sa podať žiadosť o ocenenie a vydraženie zanechaného alebo odkázaného majetku alebo ocenenie ostatného majetku dedičstva s cieľom určiť, či prevyšuje jeho disponibilnú časť.

Ak hodnota darov a odkazov prevyšuje disponibilnú časť dedičstva, musí sa znížiť.

Hodnota darov alebo odkazov prevyšuje disponibilnú časť dedičstva vtedy, keď má vplyv na povinný dedičský podiel neopomenuteľných dedičov.

ix) Rozdelenie

Notár po vypočítaní právnikov vydá príkaz na určenie spôsobu rozdelenia majetku pred tým, ako vyhotoví vyhlásenie o rozdelení. Potom sa zostavia podiely. Notár vyhotoví vyhlásenie, ak po dražbe, odovzdaní darov a odkazov zostane majetkový prebytok alebo ak dary alebo odkazy prevyšujú disponibilnú časť dedičstva. V takomto prípade sa zainteresovaným stranám oznámi, aby žiadali o vyplatenie sumy za nadmerné priznanie dlhov alebo žiadali o stanovenie príslušného podielu v hotovosti, alebo ak sa prevýši disponibilná časť dedičstva, aby žiadali o zníženie hodnoty darov alebo odkazov. Zainteresované strany môžu uplatňovať nárok na základe vyhlásenia pri rozdelení majetku. Notár rozhodne vo veci nárokov a v prípade potreby prijme opatrenia na vykonanie losovania.

Nakoniec sa konanie postúpi na súd v okrese, kde sa nachádza úrad notára, v ktorom sa robil súpis majetku. Príslušný občianskoprávny sudca vynesie rozsudok o schválení rozdelenia majetku na základe vyhlásenia a losovania a príslušným zainteresovaným stranám sa vyúčtujú náklady.

Proti rozhodnutiu o schválení rozdelenia sa možno odvolať.

x) Zmena a zrušenie rozdelenia

Rozdelenie možno zmeniť alebo zrušiť dokonca aj po tom, ako sa rozhodnutie o schválení rozdelenia stane konečné a právoplatné, ak sa splnia určité požiadavky. Môže sa napríklad zmeniť so súhlasom všetkých zainteresovaných strán alebo sa môže zrušiť, ak došlo k prehliadnutiu dediča.

NENAPADNUTÉ DEDIČSTVO

Zainteresovaná strana môže urovnať veci pred notárom alebo matrikárom v rámci systému jednotného kontaktného miesta určeného pre všetky otázky týkajúce sa dedičstva – od schválenia až po konečné zapísanie majetku vyplývajúceho z rozdelenia.

Schválenie a rozdelenie sa preto môžu vykonať pred každou z vyššie uvedených inštitúcií.

Keď zainteresované strany u notára alebo matrikára získajú splnomocnenie ako dedičia, môžu tiež rozdeliť majetok z dedičstva prostredníctvom súkromného dokumentu, ktorý je overený pred právnikom alebo advokátom.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Dediči zdedia dedičstvo zosnulého úplne alebo čiastočne, t. j. majetok, ktorý majú zdediť, nie je určený vopred.

Odkazovníci na druhej strane zdedia konkrétny majetok alebo cennosti.

V prípade dedenia zo zákona vyplýva oprávnenosť z právnych predpisov. V prípade dobrovoľného dedenia vyplýva oprávnenosť z vyhlásenia o úmysle vyhotoveného závetcom. Dedičia môžu mať postavenie dedičov alebo odkazovníkov v rámci dedenia zo zákona alebo dobrovoľného dedenia.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Ak sa dedičstvo prijme na základe existencie súpisu dedičstva, zodpovednosť za dlhy zosnulého a iné poplatky týkajúce sa dedičstva je len do výšky majetku uvedeného na zozname, ak veritelia alebo odkazovníci nepredložia dôkaz o existencii iného majetku. Ak existuje súpis majetku, dôkazné bremeno týkajúce sa existencie takéhoto majetku nesú veritelia alebo odkazovníci.

V prípade jednoduchého prijatia, zodpovednosť za dlhy a iné poplatky týkajúce sa dedičstva tiež neprevyšuje hodnotu zdedeného majetku, ale v tomto prípade musia dediči alebo odkazovníci dokázať, že dedičstvo nezahŕňa majetok v dostatočnej hodnote na zaplatenie dlhov alebo vyrovnanie odkazov.

V tomto prípade dôkazné bremeno týkajúce sa neexistencie takéhoto majetku nesú dedičia alebo odkazovníci.

V rámci dedičstva sa nesie zodpovednosť za tieto poplatky: pohreb závetcu a súvisiace poplatky; poplatky za výkon závetu, ako aj správu a likvidáciu dedičstva; úhrada dlhov zosnulého; vyrovnanie odkazov.

Pri spoločne zdedenom majetku sa nesie spoločná zodpovednosť za úhradu uvedených poplatkov. Ak bolo dedičstvo rozdelené, každý dedič je zodpovedný len za sumu úmernú jeho podielu z dedičstva.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

V tejto odpovedi sú osobitne uvedené dokumenty a informácie potrebné na zápis nehnuteľného majetku, povinné poplatky a spôsob predloženia žiadosti o zápis (osobne, poštou alebo online).

Požadované dokumenty a informácie

Žiadosti o zápis nehnuteľného majetku musí byť uvedená totožnosť žiadateľa, príslušné skutočnosti a dotknutý majetok, ako aj zoznam podkladových materiálov.

Zapísať možno len skutočnosti uvedené v dokumentoch, ktorými sú právne doložené.

Dokumenty vyhotovené v cudzom jazyku sa môžu akceptovať len ak sú preložené v súlade s právnymi predpismi s výnimkou tých, ktoré sú vyhotovené v angličtine, francúzštine alebo španielčine, a ak príslušný úradník ovláda daný jazyk.

Ak je potrebné posúdiť oprávnenosť žiadosti o zápis na základe cudzieho práva, zainteresovaná strana musí dokázať príslušný obsah prostredníctvom akéhokoľvek vhodného dokumentu.

Ak sa žiadosť o zápis týka budovy, ktorá nie je opísaná v zozname, je potrebné priložiť ďalšie vyhlásenie s uvedením mena, postavenia a adresy vlastníkov, ktorí bezprostredne predchádzali prevádzateľovi, a označenie predchádzajúceho katastra, pokiaľ žiadateľ vo vyhlásení neoznámí, prečo táto skutočnosť nie je známa.

Ak sa zápis týka podielu v neopísanom spoločnom majetku, je potrebné uviesť mená, postavenie a adresy všetkých spoluvlastníkov.

Povinné poplatky

Pri podaní žiadosti treba zaplatiť poplatok alebo ho odoslať spolu so žiadosťou. Poplatok zodpovedá pravdepodobnej výške celkovej splatnej sumy. Ak sa neuhradí pri podávaní žiadosti o zápis, žiadosť môže byť ihneď zamietnutá.

Ak sa neuhradil poplatok a nezamietla sa žiadosť, registračná služba upovedomí zainteresovanú stranu o lehote na úhradu sumy, ktorú treba zaplatiť, aby nedošlo k zamietnutiu žiadosti.

Rovnaký postup sa použije aj v prípade, že sa uhradí nedostatočná čiastka a zvyšok nie je uhradený.

Žiadosť o zápis vykonaná osobne, poštou alebo online

Žiadosť o zápis nehnuteľného majetku možno podať osobne, poštou alebo elektronicky.

Žiadosti o zápis podané osobne a poštou musia byť vyhotovené písomne, v súlade s formulármi schválenými rozhodnutím riadiaceho orgánu *Instituto dos Registos e do Notariado, I.P.* [inštitút pre registre a notárov]. K formulárom treba priložiť dokumenty, ktoré odôvodňujú skutočnosť, ktorá sa má zapísať, a prípadné uvedené dodatočné vyhlásenia.

Formuláre uvedené v predchádzajúcom odseku sa nemusia používať na písomné žiadosti o zápis zo strany orgánov verejnej moci, ktoré sú zapojené ako navrhovatelia alebo odporcovia v rámci úkonov súdu, prokurátora, správcov konkurznej podstaty alebo súdnych exekútorov bez ohľadu na to, či sa podávajú osobne alebo poštou.

Žiadosti, ktoré podávajú súdy, prokurátor, súdni exekútori alebo súdni úradníci, ktorí vykonávajú úkony exekútorov a súdnych správcov, by mali byť odoslané pokiaľ možno elektronicky a spolu s dokumentmi potrebnými na zápis, ako aj s poplatkom.

Žiadosti o zápis majetku možno podať online na webovom sídle <http://www.predialonline.mj.pt/>. Jediné postupy, ktoré sa nedajú zapísať online sú tie, pri ktorých sa odôvodňujú, napravujú alebo spochybňujú rozhodnutie prijaté matrikárom.

Na prístup k listinám týkajúcim sa zápisu majetku, ktoré boli podané online, je potrebný digitálny certifikát. Štátni príslušníci s portugalským občianskym preukazom, ktorí si aktivovali svoj digitálny certifikát, právnici, notári a advokáti už majú tieto certifikáty.

Manažéri a riaditelia obchodných spoločností alebo občianskoprávne spoločnosti registrované ako obchodné spoločnosti môžu osvedčiť, že elektronické dokumenty, ktoré predložili, sú v súlade s pôvodnými papierovými dokumentmi počas podávania žiadosti online, v rámci ktorej sú príslušné spoločnosti zainteresovanými stranami.

Poznámka:

Len osoby a/alebo subjekty, ktoré sú podľa zákona oprávnené, môžu podávať žiadosti o zápis nehnuteľného majetku. Tieto osoby alebo subjekty sú uvedené vyššie v odpovedi na otázku „Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako?“ v časti, kde sú uvedené dokumenty, ktoré treba doručiť na kataster nehnuteľností.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadosti? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadosti, aké kroky treba podniknúť?

Vymenovanie správcu je povinné, ak sa žiada o začatie konania vo veci dedičstva. V takomto prípade je povinné vymenovať hlavu domácnosti zodpovednú za správu dedičstva. Osoba, ktorá žiada o súdne potvrdenie závetu, určí, kto má podľa zákona vykonávať povinnosti hlavy domácnosti. Toto sa vykoná pomocou formulára žiadosti o súdne potvrdenie závetu.

Kým je dedičstvo opustené, nemusí existovať nikto, kto je zo zákona oprávnený na jeho správu. V takomto prípade môže ktorýkoľvek dedič podniknúť kroky na správu dedičstva ešte pred tým, než je prijaté alebo odmietnuté. Ak hrozí riziko straty alebo znehodnotenia majetku opusteného dedičstva, súdy vymenujú správcu. Toto sa vykoná na návrh prokurátora alebo ktorejkoľvek zainteresovanej strany. Vymedzenie opusteného dedičstva bolo uvedené v odpovedi na otázku „Aký orgán je kompetentný: (...) na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?“

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Hlava domácnosti

Hlava domácnosti je v zásade zodpovedná za správu dedičstva až do jeho likvidácie a rozdelenia.

Povinnosti hlavy domácnosti sa zo zákona prideľujú v tomto poradí:

- a) pozostalému manželovi, ktorý nie je zákonne odlúčený, osobne alebo majetkovo, alebo ak je dedičom, ktorý má manželský podiel na majetku páru;
- b) vykonávateľovi závetu, ak závetca neustanoví inak;
- c) príbuzným, ktorí dedia zo zákona;
- d) závetným odkazovníkom.

Ak sa celé dedičstvo rozdelí medzi odkazovníkov, odkazovník, ktorý získal najviac, bude hlavou domácnosti, pričom nahradí dedičov; pokiaľ sú podiely rovnaké, touto osobou sa stáva najstaršia osoba.

Existujú osobitné prípady, keď sa správou časti dedičstva alebo celého dedičstva môže poveriť vykonávateľ závetu alebo správca, ako sa vysvetľuje ďalej.

Vykonávateľ závetu

V prípade dedenia zo závetu môže závetca vymenovať jednu alebo viac osôb, ktoré musia zabezpečiť vykonanie závetu alebo ho úplne alebo sčasti vykonať. Označuje sa to ako vykonávanie závetu. Vymenovaná osoba je vykonávateľom závetu.

Správca

Postupnosť správcov alebo správcovstvo je inštitút, prostredníctvom ktorého závetca poverí určeného dediča úlohou zachovať dedičstvo, aby po jeho smrti mohlo prejsť v prospech inej osoby. Dedič s touto povinnosťou sa označuje ako správca. Osoba, v prospech ktorej sa postupnosť vykoná, sa označuje ako dedič – správca. Správca v rámci správcovstva využíva dedičstvo a spravuje ho.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Právomoci hlavy domácnosti

Hlava domácnosti spravuje dedičstvo zosnulého a, ak mal zosnulý bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, spoločné dedičstvo páru.

Hlava domácnosti môže požiadať dedičov alebo tretiu osobu, aby odovzdali majetok, ktorý má spravovať a ktorý je v ich vlastníctve. Môže podávať žaloby týkajúce sa vlastníctva voči dedičom a tretím osobám a môže vymáhať pohľadávky z dedičstva, ak by oneskorenie ohrozilo ich vymáhateľnosť alebo ak sa platba vykoná spontánne.

Hlava domácnosti musí predatť plody alebo iné veci podliehajúce skaze a výnos môže použiť na úhradu výdavkov na pohreb, súvisiacich výdavkov a správnych poplatkov.

Hlava domácnosti môže tiež predatť plody, ktoré nepodliehajú skaze, v takom rozsahu, aký je potrebný na úhradu výdavkov na pohreb, súvisiacich výdavkov a správnych poplatkov.

Okrem uvedených prípadov sa práva týkajúce sa dedičstva môžu vykonávať len spoločne všetkými dedičmi alebo proti všetkým dedičom.

Právomoci vykonávateľa závetu

Ak bol v rámci dedenia zo závetu vymenovaný vykonávateľ závetu, vykonáva právomoci udelené závetcom.

Ak závetca neuviedol konkrétne právomoci vykonávateľa závetu, tento je zodpovedný za nasledujúce: vybavenie pohrebu a súvisiacich záležitostí a úhradu príslušných výdavkov; sledovanie plnenia právnych úkonov nakladania s majetkom pre prípad smrti a v prípade potreby zachovanie ich platnosti pred súdmi; vykonávanie povinností hlavy domácnosti.

Ak je vykonávateľ závetu hlavou domácnosti a nie je potrebný povinný súpis, závetca mu môže zveriť vyrovnanie odkazov dedičstva a iných záväzkov.

Závetca môže na tento účel splnomocniť vykonávateľa závetu na predaj akéhokoľvek majetku dedičstva (hnuteľného alebo nehnuteľného) alebo majetku určeného v závete.

Právomoci správcu

Správca nielen spravuje, ale aj prijíma výhody plynúce z dedičstva v rámci správcovstva. Uplatňujú sa ustanovenia týkajúce sa využívania takéhoto dedičstva do takej miery, kým nie sú nezlučiteľné so správcovstvom. Na nakladanie s dedičstvom alebo jeho zaťaženie v rámci správcovstva musí správca požiadať o povolenie súdu.

Dedičia a správca opusteného dedičstva

Keď je dedičstvo opustené, predstavuje fond s právnou subjektivitou. V záujme dedičstva sa preto môže začať konanie a môže sa viesť konanie proti nemu.

Ak v tomto prípade neexistuje nikto, kto by ho spravoval, môže sa prijať jedno z opatrení uvedených ďalej.

Pred prijatím alebo zrieknutím sa dedičstva môže každý dedič prijať neodkladné správne opatrenia, kým je dedičstvo opustené. Ak sa v prípade viacerých dedičov vznesie námietka, rozhodne vôľa väčšiny.

Správca opusteného dedičstva môže tiež vymenovať súd. Správca je zodpovedný za požiadanie o začatie potrebného predbežného konania a za vykonanie opatrení, ktoré nemožno odkladať bez toho, aby sa ohrozili záujmy dedičstva. Je tiež zodpovedný za zastúpenie dedičstva vo všetkých súdnych konaniach, ktoré sa proti nemu začali. Správca potrebuje povolenie súdu na nakladanie s fixnými aktívami, vzácnymi predmetmi, cennosťami, obchodnými

organizáciami a akýmkoľvek iným majetkom alebo na ich zaťaženie, v prípadoch, ak takéto konanie nepredstavuje správny akt. Povolenie súdu sa udelí len vtedy, ak je akt opodstatnený s cieľom predísť znehodnoteniu alebo strate majetku, vyplatiť dlhy dedičstva a uhradiť náklady na potrebné alebo užitočné zlepšenia alebo ak vznikne iná naliehavá potreba.

Ak dedičstvo už nie je opustené, pretože bolo prijaté, ale stále nie je rozdelené, zákon umožňuje ktorémukoľvek dedičovi požiadať súd o uznanie jeho postavenia ako dediča a obnovu celého dedičstva alebo jeho časti proti ktorejkoľvek osobe, ktorá ho má v držbe ako dedič alebo na základe iného nároku alebo bez neho. Označuje sa to ako návrh na získanie držby. Takúto žalobu môže podať jeden dedič bez ostatných, pričom tým zostáva nedotknuté právo hlavy domácnosti žiadať o odovzdanie majetku, ktorý má spravovať, ako sa uvádza predtým v texte.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Dokumenty potvrdzujúce postavenie dedičov alebo odkazovníkov

rozsudky;

notárske listiny;

zjednodušené postupy na potvrdenie postavenia dedičov pred matrikou.

Uvedené dokumenty dosvedčujú postavenie dedičov a/alebo odkazovníkov, ktorých zanechal zosnulý.

Rozsudky, notárske listiny a zjednodušené postupy na splnomocnenie dedičov sú verejné listiny s úplnou dôkaznou hodnotou.

Splnomocnenie dedičov alebo odkazovníkov sa zaznamená v matrike prostredníctvom potvrdenia na úmrtnom liste zosnulého.

Dokumenty potvrdzujúce rozdelenie

V prípade napadnutého dedičstva:

Rozsudok vynesený príslušným súdom, ktorý schvaľuje rozdelenie dedičstva v konaní vo veci dedičstva pred príslušným notárom. Rozsudok určuje spôsob vyrovnania podielov (napr. dedičský podiel, ktorý zdedí každý dedič alebo odkazovník). Je to verejná listina s úplnou dôkaznou hodnotou.

V prípade dobrovoľného dedičstva:

Súkromný overený dokument, ktorý sa vyhotoví v prítomnosti právnik alebo advokáta a v ktorom sa stanovuje spôsob vyrovnania podielov. Nie je to verejná listina, ale súkromný overený dokument, ktorý má v tomto prípade dôkaznú hodnotu zodpovedajúcu úplnej dôkaznej hodnote.

Dokument o rozdelení v rámci zjednodušeného dedičského konania pred matrikárom. Je to verejná listina s úplnou dôkaznou hodnotou.

Notárska listina o rozdelení vyhotovená notárom. Je to verejná listina s úplnou dôkaznou hodnotou.

Všetky uvedené dokumenty, ktorými sa potvrdzuje rozdelenie, tvoria základ pre zápis majetku dedičstva v prospech dediča alebo odkazovníka bez ohľadu na to, či majú úplnú dôkaznú hodnotu.

Záverečná poznámka:

Informácie uvedené v tejto podobe majú všeobecný charakter, nie sú podrobné a nezaväzujú kontaktné miesto, Európsku justičnú sieť pre občianske a obchodné veci, ako ani súdy alebo iných príjemcov. Je tiež potrebné oboznámiť sa s platnými právnymi predpismi.

Posledná aktualizácia: 05/07/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Všeobecné informácie - Rumunsko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

V rumunskom práve sa zakazuje vyhotovovať spoločný závet a dedičskú zmluvu.

Je možné vyhotoviť tieto druhy závetu: notársky a holografný.

Holografný závet spisuje, datuje a podpisuje závetca a pred vykonaním sa predloží občianskoprávnemu notárovi, ktorý ho náležite opečiatkuje a overí.

Notársky závet vykoná občianskoprávny notár alebo iná osoba, ktorej bola udelená právomoc orgánu verejnej moci. Závetca ho nadiktuje občianskoprávnemu notárovi, ktorý ho spíše a prečíta, pričom spomenie formálne požiadavky. V prípade, že závetca už sformuloval závet, občianskoprávny notár ho prečíta a závetca následne prehlási, že závet predstavuje jeho poslednú vôľu. Závetca podpíše závet, zatiaľ čo občianskoprávny notár podpíše overenie pravosti. Počas overovania môžu závetcovi pomáhať jeden alebo dvaja svedkovia. **Privilégované závet** vyhotovené v špeciálnych prípadoch určitými službukonajúcimi úradníkmi za pomoci dvoch svedkov majú dôkazný účinok verejnej listiny.

V prípade súm peňazí, ktoré majú zdediť špecializované inštitúcie, je potrebné, aby boli splnené špecifické formálne podmienky ustanovené príslušnými osobitnými zákonmi.

Závet **obsahuje** ustanovenia týkajúce sa vymenovania (ne)priameho odkazovníka, rozdelenia, vydedenia, vymenovania vykonávateľov závetu, zodpovednosti, zrušenie odkazov atď.

Ustanovenia týkajúce sa prevodu dedičstva/časti majetku zosnulého sa nazývajú odkazy. **Odkazy** sú univerzálne alebo singulárne. **Univerzálnym odkazom** sa priznávajú práva k celému dedičstvu, zatiaľ čo **singulárnym odkazom** sa priznávajú práva k jeho časti.

Pozri článok 1034 a nasledujúce články občianskeho zákonníka.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Notár, ktorý overuje závet, ho musí zapísať do **Národného notárskeho registra pre evidenciu darov** (Registrul național notarial de evidență a liberalităților RNNEL), do ktorého sa zapisujú aj dary.

Pozri článok 1046 občianskeho zákonníka, článok 162 zákona č. 36/1995 o verejných notároch a notárskych činnostiach, nové vydanie.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Povinný dedičský podiel je časť dedičstva, na ktorú majú právo neopomenuteľní dedičia (pozostalý manžel, potomkovia a privilegovaní predkovia – rodič zosnulého), a to dokonca aj proti vôli zosnulého. Povinný dedičský podiel pre každého neopomenuteľného dediča predstavuje polovicu podielu, ktorý by im pripadal ako osobám oprávneným dediť zo zákona, ak závet neobsahuje žiadne bezplatné poskytnutia alebo vydedenie.

Pozri článok 1086 a nasledujúce články občianskeho zákonníka.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Dedičstvo pripadá osobám oprávneným dediť zo zákona, a to pozostalému manželovi a príbuzným zosnulého v tomto poradí: potomkovia – prvá dedičská skupina,

predkovia a privilegovaní príbuzní v bočnom rade – druhá dedičská skupina,

bežní predkovia – tretia dedičská skupina,

bežní príbuzní v bočnom rade – štvrtá dedičská skupina.

Potomkovia a predkovia majú nárok na dedičstvo bez ohľadu na ich stupeň príbuzenstva, pričom príbuzní v bočnom rade majú nárok až do štvrtého stupňa.

Jedine potomkovia detí zosnulého a potomkovia súrodencov zosnulého sa môžu zúčastniť na dedičskom konaní na základe dedičskej reprezentácie.

V prípade dedičskej reprezentácie sa dedičstvo rozdeľuje podľa rodičovskej línie. Ak má línia viac ako jednu vetvu, uskutoční sa ďalšie rozdelenie rovnakým dielom príslušného dedičského podielu.

Pozostalý manžel má nárok na dedičský podiel spolu so všetkými osobami oprávnenými dedičť zo zákona z dedičských skupín podľa nasledujúceho pomeru: 1/4 dedičstva, ak zvyšok prípadne potomkom,

1/3 dedičstva, ak zvyšok prípadne privilegovaným predkom a privilegovaným príbuzným v bočnom rade,

1/2 dedičstva, ak zvyšok prípadne buď privilegovaným predkom, alebo privilegovaným príbuzným v bočnom rade,

3/4 dedičstva, ak zvyšok prípadne buď bežným predkom, alebo bežným príbuzným v bočnom rade.

Pozostalý manžel má právo bývať v mieste manželského bydliska a môže takisto zdediť nábytok z domácnosti a domáce spotrebiče.

Potomkovia, deti zosnulého a ich priami potomkovia vylučujú z dedičstva akýkoľvek iný druh dedičov a majú nárok na dedičstvo podľa poradia v stupni príbuzenstva. Ak bude pozostalý manžel dedičť, potomkovia dostanú spolu 3/4 dedičstva.

Privilegovaní predkovia sú otec a matka zosnulého, medzi ktorých sa príslušné dedičstvo rozdelí rovnakým dielom.

Privilegovaní príbuzní v bočnom rade sú súrodenci zosnulého a ich potomkovia až do štvrtého stupňa.

Ak bude pozostalý manžel dedičť spolu s obomi privilegovanými predkami a privilegovanými príbuznými v bočnom rade zároveň, druhej dedičskej skupine pripadá podiel vo výške 2/3 dedičstva; druhej dedičskej skupine pripadá podiel vo výške 1/2 dedičstva, ak existujú buď privilegovaní predkovia, alebo privilegovaní príbuzní v bočnom rade.

Dedičský podiel, ktorý pripadá privilegovaným predkom a privilegovaným príbuzným v bočnom rade, sa medzi nich rozdelí podľa počtu privilegovaných predkov. Ak existuje len jeden rodič, získa 1/4 dedičstva, pričom privilegovaní príbuzní v bočnom rade majú nárok na 3/4. Ak existujú dvaja rodičia, získajú spoločne 1/2 dedičstva, pričom privilegovaní príbuzní v bočnom rade majú nárok na zvyšnú 1/2.

Privilegovaní príbuzní v bočnom rade si dedičstvo medzi sebou rozdelia rovnakým dielom alebo, ak sa zúčastňujú na dedičskom konaní na základe dedičskej reprezentácie, dedičstvo sa rozdelí medzi rodičovskú líniu. V prípade rozdielnych príbuzenských vzťahov v bočnom rade sa dedičstvo rozdelí rovnakým dielom medzi líniu matky a otca, pričom sa uplatňujú predchádzajúce pravidlá. Príbuzní v bočnom rade, ktorí sú v príbuzenskom vzťahu k zosnulému v oboch líniách, dostanú kumulované podiely.

Ak neexistujú žiadni dedičia, vzniká **odúmrť**, ktorá prípadne obci alebo mestu, v ktorom sa dedičstvo nachádza v okamihu rozdelenia.

Pozri články 970 – 983, články 1135 – 1140 občianskeho zákonníka.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Príslušné orgány pre postupy nesporného dedičského konania sú občianskoprávni notári, zatiaľ čo sudy prvého stupňa („*Judecătorie*“) sú zodpovedné za vykonávanie sporného dedičského konania.

Dedič alebo ktorákoľvek iná zainteresovaná osoba môžu spor predložiť priamo súdu po predložení notársky overeného osvedčenia o zapísaní dedičstva do registra.

Pozri článok 101 a následné články zákona č. 36/1995, článok 193 občianskeho súdneho poriadku.

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Pozri písmeno b).

Dedič jednoznačne prijíma dedičstvo, keď jasne súhlasí so svojim postavením dediča. Môže ísť aj o tichý súhlas prostredníctvom úkonu, na ktorý je oprávnený len dedič (článok 1108 občianskeho zákonníka).

Vyhlásenie o odmietnutí dedičstva sa vykoná pred občianskoprávnym notárom alebo pred diplomatickou misiou alebo konzulárnym zastupiteľstvom Rumunska (článok 1120 ods. 2 občianskeho zákonníka).

Všetky notárske listiny s odkazom na prijatie alebo odmietnutie dedičstva sú zapísané v registri RNNEOS (*Registrul național notarial de evidență a opțiunilor succesoriale, RNNEOS*).

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Pozri písmeno b).

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Pozri písmeno b).

Po začatí dedičského konania sa všetky dary a odkazy, ktoré zaťažujú povinné dedičské podiely, odpočítajú na žiadosť neopomenuteľných dedičov, nástupcov a nezabezpečených veriteľov neopomenuteľných dedičov. V prípade viacerých neopomenuteľných dedičov sa takéto odpočítanie vzťahuje len na povinný dedičský podiel žiadateľa len v jeho prospech. Odpočítanie bude mať za následok neplatnosť odkazov alebo anulovanie darov.

Pozri články 1092 – 1097 občianskeho zákonníka.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Dedičské konanie vedené notárom sa začína na návrh. Návrh sa zapisuje do dedičského registra notárskeho úradu po tom, ako sa návrh zaznamená v dedičskom registri komory občianskoprávných notárov. Poverený notár overí, či je miestne príslušný, a zvolá oprávnených dedičov. V prípade existencie závetu vyzve aj odkazovníka, vykonávateľa závetu, právneho zástupcu dediča, ktorý nie je právne spôsobilý, dozorný orgán alebo zástupcu verejnej správy (v prípade dedičstva bez dedičov). Notár určí spôsobilosť dedičov a odkazovníkov, rozsah ich práv a pozostalosť zosnulého.

Počet a spôsobilosť dedičov a/alebo odkazovníkov sa určuje na základe právnych predpisov o občianskom stave, na základe závetu a za pomoci svedkov. Majetok, ktorý je predmetom dedičstva, sa určuje prostredníctvom úradných listín/akýchkoľvek iných dôkazných prostriedkov uznaných zákonom.

Pozri články 101 – 118 zákona č. 36/1995, nové vydanie.

Dedič/iná zainteresovaná osoba môžu prípadom poveriť príslušný súd po predložení notársky overeného osvedčenia o overení záznamov v dedičskom registri. Súdne rozdelenie majetku sa môže vykonať na základe dohody medzi stranami alebo, ak k dohode nedošlo, súd musí určiť majetok, postavenie dedičov, podiely z dedičstva, odkazy a dary, ako aj dlhy a povinnosti. Súd môže rozhodnúť o obmedzení nadmerných darov/odkazov a o správe o daroch.

Rozdelenie majetku sa vykoná prostredníctvom vytvorenia podielov alebo pridelením vecí z dedičstva jednému z dedičov pod podmienkou, že ostatným dedičom vyplatí príslušné čiastky. Súd môže nariadiť predaj majetku so súhlasom strán alebo poverí exekučného úradníka predajom majetku prostredníctvom verejnej dražby. Súd vynesie rozhodnutie a rozdelí sumy zložené jedným z dedičov pre ostatných, ako aj sumy, ktoré boli získané z predaja.

Pozri článok 108 Zákona č. 36/1995, článok 193 ods. 3 občianskeho súdneho poriadku.

Notár môže pokračovať s **likvidáciou pohľadávok z dedičstva** so súhlasom všetkých dedičov, ako aj s vymáhaním pohľadávok; úhradou dlhov a záväzkov; predajom hnutelného majetku (i); vykonaním individuálnych odkazov.

Počas povinnej predbežnej fázy notár vystaví **osvedčenie o likvidácii dedičstva**, v ktorom sa uvádza súpis dedičstva (pohľadávky a záväzky), dedičia a ich príslušné podiely, ako aj súhlas dedičov ohľadom prostriedkov likvidácie záväzkov, vymenovania likvidátora a konečného termínu ukončenia.

Likvidátor vymáha pohľadávky z dedičstva, uhrádza dlhy a predáva majetok. Likvidátor predkladá príslušnému notárovi správu, v ktorej sú uvedené operácie vykonané na účely vymáhania pohľadávok a postup úhrady dlhov. Po ukončení notár vystaví **osvedčenie dediča** a čistý výnos z likvidácie bude vyznačený v rámci dedičstva.

Pozri články 119 – 132 zákona č. 36/1995, článok 1114 občianskeho zákonníka.

Rozdelenie dedičstva medzi dedičov sa vykoná po vystavení osvedčenia dediča (po likvidácii). Rozdelenie dedičstva môže byť dobrovoľné. Správa o daroch predstavuje povinnosť pozostalého manžela a potomkov zosnulého, ktorí sú oprávnení dediči z zákona, započítať do dedičstva príslušné dary.

Splatenie záväzkov Výnimky zo zákonného delenia záväzkov z dedičstva

Univerzálni/singulárni dedičia musia prispievať k splácaniu dlhov a plneniu povinností z dedičstva v pomere, ktorý zodpovedá ich príslušnému podielu.

Osobní veriteľia dedičov a všetky zainteresované osoby môžu požiadať o rozdelenie dedičstva alebo využiť svoje právo zúčastniť sa na dobrovoľnom rozdelení majetku alebo zasiahnuť do jeho rozdelenia. Požiadavky veriteľov sa zapisujú do Národného notárskeho registra evidencie veriteľov fyzických osôb a evidencie námietok voči realizácii rozdelenia dedičstva (*RNNEC – Registrul național notarial de evidență a creditorilor persoanelor fizice și a opozițiilor la efectuarea partajului succesoral*).

Univerzálny/singulárny dedič, ktorý zaplatil vyššiu sumu podielu na spoločnom dlhu, má vo vzťahu k ostatným dedičom právo na kompenzáciu, ale len do výšky časti spoločného dlhu, ktorá pripadá každému dedičovi, a to aj v prípade subrogácie pohľadávky.

Rozdelenie majetku predkov

Predkovia môžu rozdeliť svoj majetok medzi potomkov prostredníctvom daru alebo závetu. Ak nebol do dedičstva zahrnutý celý majetok, tento majetok sa rozdelí podľa zákona.

Pozri články 669 – 686, 1143 – 1163 občianskeho zákonníka.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Osoba môže dedič vtedy, ak *žije* v okamihu začatia dedičského konania a/alebo je spôsobilá prijať dary; je oprávnená dedič; nie je nehodná dedičstva; nie je vydedená.

Osoba vyzvaná prijať dedičstvo môže toto dedičstvo prijať alebo odmietnuť. Odkazovník, ktorý je zároveň dedičom z zákona, si môže vybrať ktorýkoľvek z týchto titulov. V prípade, že podľa závetu chcel zosnulý znížiť podiel určený osobe oprávnenej dedič z zákona, aj keď povinná veľkosť povinného dedičského podielu nebola porušená, tento dedič môže konať len ako odkazovník.

Pozri články 957 – 963, 987, 989, 993, 1074 – 1076, 1100 a 1102 občianskeho zákonníka.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Áno, pozri bod 6.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

K žiadosti o zápis do katastra nehnuteľností treba priložiť originálny dokument/notársky overenú kópiu dokumentu, a v prípade súdneho rozhodnutia overenú kópiu, s označením „konečné“. Zápis sa dokončí potvrdením o zápise, ktorý vystaví kataster nehnuteľností, ak sú splnené niektoré formálne požiadavky: identifikácia strany a dedičstva; existencia notársky overeného prekladu (v prípade verejnej notárskej listiny ho musí vystaviť rumunský notár); existencia výpisov z katastra nehnuteľností; úhrada poplatku atď. Prvý zápis nehnuteľnosti do integrovaného informačného systému katastra a katastra nehnuteľností sa môže vykonať aj na základe osvedčenia dediča a katastrálnej dokumentácie.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadosti? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadosti, aké kroky treba podniknúť?

Dobrovoľné menovanie správcu

Závetca môže menovať jednu alebo viac osôb, ktorým udelí právomoci na vykonanie závetu. Vykonať závetu spravuje dedičstvo do dvoch rokov po začatí dedičského konania. Toto obdobie možno predĺžiť súdnym rozhodnutím.

Povinné menovanie správcu

Ak dlžník zomrie pred menovaním exekučného úradníka, nie je možné začať exekúciu, a ak zomrie po jej začatí, nie je možné v nej pokračovať, kým sa dedičstvo neprijme alebo sa nevymenuje správca dedičstva/špeciálny správca dedičstva. Ak veriteľ alebo exekučný úradník zistia, že dlžník zomrel, sú povinní požiadať príslušnú komoru občianskoprávných notárov z posledného miesta bydliska zosnulého o zápis do špeciálneho registra pre začatie povinnej exekúcie a vystavenie osvedčenia. Toto osvedčenie by malo obsahovať informácie o tom, či došlo k vysporiadaniu dedičstva, a ak áno, malo by zahŕňať zoznam dedičov a malo by sa v ňom uviesť, či bol vymenovaný správca na obdobie pred prijatím dedičstva.

Ak existuje riziko predaja, straty, premiestnenia/zničenia majetku, ktorý je predmetom dedičstva, notár zapečatí majetok a odovzdá ho dozorujúcej osobe.

Kým sa dedičstvo neprijme alebo ak nie je známy dedič, notár môže vymenovať špeciálneho správcu dedičstva s cieľom *chrániť práva potenciálneho dediča*.

Pozri článok 686 občianskeho súdneho poriadku, článok 1117 ods. 3, 1136, články 1077 – 1085 občianskeho zákonníka.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Vykonať závetu, likvidátor a osoba oprávnená dedič z zákona/ zo závetu, vymenovaný správca/dozorujúca osoba (pozri písmeno a).

Likvidátora, ktorý vykonáva svoje funkcie pod dohľadom notára, môže vymenovať zosnulý, dedičia alebo súd.

Pozri článok 124 zákona č. 36/1995, článok 1117 ods. 3, 1136 občianskeho zákonníka.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Pozri písmeno a).

Vykonať závetu umiestňuje pečate, spisuje inventár, žiada súd o schválenie predaja majetku, platí dlhy z dedičstva a vymáha pohľadávky z dedičstva.

Pozri články 1077 – 1085 občianskeho zákonníka, články 101 – 132 zákona č. 36/1995.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Notár vypracuje odôvodnené **závery** a po vysporiadaní dedičstva vydá konečný záver, na základe ktorého sa vystaví osvedčenie dediča/odkazovníka.

Osvedčenie dediča zahŕňa spôsob stanovenia rozsahu práv a slúži ako dôkaz spôsobilosti dediča a vlastníckeho práva. Notár môže vystaviť **osvedčenie o statuse dediča**, v ktorom je uvedená spôsobilosť a rozsah práv dediča, ale nie dedičstvo.

Ak neexistujú žiadni dedičia, ide o dedičstvo bez dedičov. V takomto prípade sa vystaví **osvedčenie o dedičstve bez dedičov**.

Notár môže pokračovať v konaní s cieľom doplniť notársky záver o vynechaný majetok a vystaví **dotatok k osvedčeniu dediča**.

Osoby, ktoré sa domnievajú, že utrpeli škodu, môžu na súde podať návrh na zrušenie osvedčenia a určenie svojich práv. V **prípade zrušenia vystaví notár nové osvedčenie dediča na základe konečného súdneho rozhodnutia**.

Univerzálny/singulárny dedič môže prostredníctvom žiadosti o dedičstvo kedykoľvek dosiahnuť uznanie dedičskej oprávnenosti voči osobe, ktorá má majetok z dedičstva v držbe *bez vlastníckych práv*.

Počas sporového dedičského konania vystaví súd závery a súdne rozhodnutie. Rozhodnutie o rozdelení má konštitutívny účinok a vykonateľný charakter po nadobudnutí právoplatnosti.

Pozri články 1130 – 1134, 1635 – 1639 občianskeho zákonníka, články 111 – 118 a nasledujúce články zákona č. 36/1995.

Posledná aktualizácia: 13/10/2015

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Všeobecné informácie - Slovinsko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

a) Závet: Závet je platný, ak bol vyhotovený vo forme určenej v zákone o dedičstve (ďalej ako „ZD“) a podľa podmienok stanovených v tomto zákone.

V ZD sa uznávajú tieto formy závetov: holografný závet, závet podpísaný v prítomnosti svedkov, súdny závet, ústny závet, závet vyhotovený v zahraničí, závet vyhotovený na palube slovinského plavidla, závet vyhotovený počas výnimočného stavu alebo vojny a medzinárodný závet.

V ZD sa o požiadavkách na formu závetu stanovuje toto:

Holografný závet je platný, ak ho závetca sám spísal a podpísal (článok 61 ods. 1 ZD).

Závetca, ktorý vie čítať a písať, vyhotoví **závet podpísaný v prítomnosti svedkov** podpísaním dokumentu, ktorý v jeho mene spísala iná osoba vlastnou rukou v prítomnosti dvoch svedkov, a pred týmito svedkami vyhlási, že ide o jeho závet. Svedkovia môžu pripojiť svoje podpisy v dodatku k závetu, pričom dodatok nie je podmienkou potvrdenia platnosti závetu (článok 64 ZD).

Súdny závet môže na žiadosť závetcu vyhotoviť sudca príslušného súdu, ktorý najprv overí identitu závetcu. Závetca následne prečíta a podpíše závet a sudca na závetec potvrdí, že závetca prečítal a podpísal závet v jeho prítomnosti. Ak závetca nevie prečítať závet vyhotovený sudcom, alebo to nie je schopný urobiť, sudca prečíta závetcovi závet v prítomnosti dvoch svedkov. Závetca následne podpíše závet v prítomnosti rovnakých svedkov alebo ho po tom, ako vyhlási, že ide o jeho závet, označí. Svedkovia následne pripoja na závet svoje podpisy (články 65 a 66 ZD).

Závet vyhotovený v zahraničí môže pre občana Slovinskej republiky v zahraničí vyhotoviť konzulárny zástupca alebo diplomatický zástupca Slovinskej republiky, ktorý sa zaoberá konzulárnymi záležitosťami, v súlade s ustanoveniami, ktoré sa vzťahujú na vyhotovenie súdnych závetov (článok 69 ZD).

Kapitán lode môže vyhotoviť **závet na palube slovinského plavidla** v súlade s ustanoveniami, ktoré sa vzťahujú na vyhotovenie súdneho závetu. Platnosť závetu skončí 30 dní po tom, ako sa závetca vráti do Slovinskej republiky (článok 70 ZD).

Závet vyhotovený počas výnimočného stavu alebo vojny: počas výnimočného stavu alebo vojny môže veliteľ posádky alebo veliteľ rovnakej či vyššej jednotky, alebo ktokoľvek iný v prítomnosti veliteľa, vyhotoviť závet pre člena vojenského štábu v súlade s ustanoveniami, ktoré sa vzťahujú na vyhotovenie súdneho závetu. Platnosť závetu vyprší 60 dní po ukončení výnimočného stavu alebo vojny, ak vojenská služba závetcu končí pred alebo po tomto ukončení, alebo 30 dní po ukončení jeho vojenskej služby (článok 71 ZD).

Medzinárodný závet musí byť vyhotovený v písomnej forme. Nevyžaduje sa, aby závetca spísal závet vlastnou rukou, a závet možno vyhotoviť v ktoromkoľvek jazyku, rukou alebo inak. Sudca príslušného súdu môže na žiadosť závetcu vyhotoviť medzinárodný závet, kým v prípade občana Slovinskej republiky v zahraničí môže závet vyhotoviť diplomatický alebo konzulárny zástupca uvedený v článku 69 ZD (ďalej len oprávnená osoba). Závetca musí v prítomnosti dvoch svedkov a oprávnenej osoby vyhlásiť, že ide o jeho závet a že si je vedomý jeho obsahu, a následne ho podpísať v ich prítomnosti, alebo, ak ho už podpísal, uznať a potvrdiť, že podpis patrí jemu. Ak závetca nemôže podpísať závet, oznámi dôvod oprávnenej osobe. Oprávnená osoba to zaznamená do závetu. Okrem toho môže závetca požiadať, aby závet v jeho menej podpísala iná osoba. Svedkovia a oprávnená osoba pripoja v prítomnosti závetcu svoje podpisy do dodatku, v ktorom je uvedené, že sa podpísali ako svedkovia alebo ako oprávnená osoba (článok 71 písm. a ZD). V zákone sa ďalej uvádzajú podrobné informácie o tom, kto môže vystupovať ako svedok medzinárodného závetu (článok 71 písm. b), podpisoch a dátumoch pripojených k medzinárodnému závetu (článok 71 písm. c), uchovávaní medzinárodného závetu (článok 71 písm. č), zrušení medzinárodného závetu (článok 71 písm. d), potvrdení medzinárodného závetu (článok 71 písm. e), potvrdení platnosti medzinárodného závetu (článok 71 písm. f) a o platnosti, pokiaľ ide o formu a formality týkajúce sa podpisov (článok 71 písm. g).

Ústny závet: závetca môže vykonať svoj závet pod prísahou pred dvoma svedkami len vtedy, ak mu mimoriadne okolnosti nedovoľujú vyhotoviť písomný závet. Platnosť ústneho závetu skončí 30 dní po ukončení mimoriadnych okolností, za ktorých bol vyhotovený (článok 72 ZD). V zákone sa ďalej uvádzajú podrobnosti o tom, kto môže vystupovať ako svedok ústneho závetu (článok 73), aké sú povinnosti tohto svedka (článok 74), o neoprávnenom nakladaní s majetkom v ústnom závetec (článok 75), o lehote pre žaloby na určenie neplatnosti závetu (článok 76) a o dôkaze existencie závetu (článok 77).

V zákone o notároch (ďalej ako „ZN“) sa tiež ustanovuje **notársky závet**, ktorý môže mať formu notárskej zápisnice (tak ako svoju poslednú vôľu nadiktoval závetca) alebo formu notárom overeného písomného vyhlásenia závetcu o jeho poslednej vôli. Notársky závet má rovnaký právny účinok ako súdny závet (článok 46 ods. 1 ZN).

Na to, aby bol závet platný, sa okrem uvedených formálnych požiadaviek vyžaduje aj spôsobilosť na právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti. Podľa ZD môže závet vyhotoviť každý, kto má schopnosť úsudku a dosiahol vek 15 rokov (článok 59 ods. 1 ZD). Ak závetca vyhotoví závet pod hrozbou, nátlakom, v dôsledku podvodu alebo uvedenia do omylu, takýto závet nie je platný, pretože vôľa vyjadrená v tomto dokumente nezodpovedá skutočnej a pravdivej vôli závetcu (článok 60 ods. 1 ZD).

b) Spoločný závet: ZD neobsahuje zmienku o spoločných závetoch, pretože nepatrí medzi formy závetov stanovených zákonom. Preto sa takýto závet považuje za neplatný podľa článku 62 ZD. Podľa judikatúry sa však považuje za neplatný len taký závet, v ktorom sa dvaja ľudia, najčastejšie manželia, navzájom vymenujú za dedičov (najčastejšou príčinou je, že tento druh závetu je vo svojej povahe veľmi podobný dedičskej zmluve, ktorá je zakázaná podľa článku 103 ZD), a nie závet vyhotovený dvoma osobami v prospech tretej (pozri Prof. K. Zupančič, Prof. V. Žnidaršič Skubic, *Dedno pravo* (Dedičské právo), *Uradni list*, 2009, s. 127 – 128).

c) Dedičská zmluva: Podľa ZD je to zmluva, v ktorej osoba zanechá svoje dedičstvo alebo jeho časť spolusignatárovi alebo inej osobe, neplatná (článok 103); zmluva o očakávanom dedičstve alebo odkaze (článok 104) a zmluva o obsahu závetu (článok 105) sú tiež neplatné.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Nie. V zákone sa neustanovuje špeciálne overenie závetu.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Áno. Neopomenuteľní dedičia sú oprávnení na časť dedičstva, ktorú im poručiteľ nemôže odoprieť (článok 26 ods. 1 ZD). Táto časť dedičstva predstavuje zákonný podiel. Neopomenuteľní dedičia sú: potomkovia zosnulého, jeho adoptované deti a ich potomkovia, jeho rodičia a jeho manžel. Starí otcovia, staré matky, bratia a sestry sú neopomenuteľnými dedičmi len vtedy, ak sú trvale práceneschopní a nemajú žiadne prostriedky potrebné na zaistenie živobytia. Osoby uvedené vyššie sú neopomenuteľnými dedičmi, ak sú oprávnené dedičť podľa zákonnej dedičskej postupnosti (článok 25 ZD).

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

V takom prípade sa v dedičskom konaní pokračuje podľa zákona: dedičstvo poručiteľa zdedia jeho potomkovia, jeho adoptované deti a ich potomkovia, jeho manžel, jeho rodičia, jeho adoptívny rodič a príbuzní tejto osoby, jeho bratia a sestry a ich potomkovia, ako aj jeho starí otcovia a staré matky a ich potomkovia. Muž a žena, ktorí žijú v dlhodobom zväzku bez uzavretia manželstva, môžu navzájom dedičť ako manželia, ale len vtedy, ak neexistujú dôvody, pre ktoré by ich manželstvo bolo neplatné. Tieto osoby dedia podľa dedičskej postupnosti, pričom dedičia z bližšej dedičskej skupiny vylučujú z dedičstva osoby zo vzdialenejších dedičských skupín (článok 10 ZD).

Prvá dedičská skupina:

Do prvej dedičskej skupiny patria potomkovia a manžel zosnulého, ktorí dedia rovnakým dielom a pred ostatnými dedičskými skupinami (článok 11 ZD).

V súlade s princípom *dedičskej reprezentácie* sa časť dedičstva, ktorá by pôvodne pripadla osobe, ak by táto osoba prežila poručiteľa, rozdelí rovnakým dielom medzi jej deti (vnúčatá poručiteľa). Ak niektoré z vnúčat zomrie skôr ako poručiteľ, podiel, ktoré by dostalo, ak by bolo nažive v čase smrti poručiteľa, sa rovnakým dielom rozdelí medzi jeho deti (pravnúčatá poručiteľa). Rovnaký princíp sa uplatňuje až po najnižší stupeň potomkov poručiteľa (článok 12 ZD). Ak manžel poručiteľa nemá potrebné prostriedky na zaistenie svojho živobytia a dedí spoločne s dedičmi z prvej dedičskej skupiny, súd môže na jeho žiadosť rozhodnúť, že manžel zdedí aj takú časť z dedičstva, ktorú mali zo zákona zdediť spoludedičia manžela. Manžel môže žiadať o zvýšenie svojho podielu vo vzťahu ku všetkým alebo individuálnym spoludedičom. Súd môže rozhodnúť, že manžel zdedí celé dedičstvo, ak je hodnota tohto dedičstva taká malá, že manžel by sa ocitol v núdzi, ak by sa rozdelilo (článok 13 ods. 1 ZD).

Ak iní dedičia z prvej dedičskej skupiny, ktorí nemajú prostriedky potrebné na zaistenie živobytia, dedia spoločne s manželom poručiteľa, súd môže na ich žiadosť rozhodnúť, že takisto zdedia časť podielu z dedičstva, ktorú mal zo zákona zdediť manžel. Všetci alebo jednotliví dedičia môžu žiadať o zvýšenie svojho dedičského podielu na úkor manžela (článok 13 ods. 2 ZD).

Jednotliví spoludedičia, ktorí nemajú prostriedky potrebné na zaistenie živobytia, môžu tiež žiadať o zvýšenie svojho podielu na úkor ostatných spoludedičov (článok 13 ods. 3 ZD).

Súd môže rozhodnúť, že všetci alebo jednotliví spoludedičia zdedia celé dedičstvo, ak je hodnota tohto dedičstva taká malá, že by sa ocitli v núdzi, ak by sa rozdelilo (článok 13 ods. 4 ZD).

Pri rozhodovaní o žiadostiach týkajúcich sa zvýšenia alebo zníženia dedičského podielu súd náležite zohľadní všetky okolnosti prípadu, najmä finančnú situáciu spoludedičov a ich schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, ako aj hodnotu dedičstva (článok 13 ods. 5 ZD).

Druhá dedičská skupina:

Ak zosnulý nezanechá žiadnych žijúcich potomkov, majetok zdedia jeho rodičia a manžel. Rodičia zosnulého si rovnakým dielom rozdelia polovicu dedičstva a jeho manžel zdedí druhú polovicu. Ak po zosnulom nezostal manžel, jeho rodičia zdedia rovnakým dielom celé dedičstvo (článok 14 ZD).

Ak jeden z rodičov zosnulého zomrie skôr, podiel z dedičstva, ktorý by mu pripadol, ak by prežil poručiteľa, zdedia podľa princípu *dedičskej reprezentácie* deti tohto rodiča (t. j. bratia a sestry poručiteľa), jeho vnúčatá a právnučatá a jeho ďalší potomkovia, a to podľa pravidiel vzťahujúcich sa na prípady, keď deti a iní potomkovia zdedia dedičstvo zosnulého (článok 15 ods. 1).

Ak obaja rodičia zosnulého zomrú skôr, podiel z dedičstva, ktorý by im pripadol, ak by prežili poručiteľa, zdedia ich potomkovia: podiel otca zdedia potomkovia otca a podiel matky zdedia potomkovia matky. Vo všetkých prípadoch zdedia nevlastní bratia a nevlastné sestry poručiteľa z otcovej strany rovnaké podiely otcovej časti dedičstva, nevlastní bratia a nevlastné sestry z matkinej strany zdedia rovnaké diely matkinej časti dedičstva, zatiaľ čo vlastní bratia a vlastné sestry zdedia otcov podiel rovnakým dielom s nevlastnými bratmi a nevlastnými sestrami z otcovej strany a nevlastnými bratmi a nevlastnými sestrami z matkinej strany (článok 15 ods. 2 a 3 ZD).

Ak jeden z rodičov poručiteľa zomrie skôr a nezanechá žiadnych potomkov, časť dedičstva, ktorá by mu pripadla, keby poručiteľa prežil, zdedí druhý rodič.

Ak druhý rodič takisto zomrie skôr ako poručiteľ, potomkovia tohto rodiča zdedia tú časť dedičstva, ktorú by zdedil otec alebo matka (článok 15 ZD). Ak obaja rodičia zomrú skôr ako poručiteľ a žiaden z nich nezanechal potomkov, celé dedičstvo pripadne pozostalému manželovi zosnulého (články 16 a 17 ZD).

Tretia dedičská skupina:

Ak neexistujú osoby oprávnené dedičť z prvej a druhej dedičskej skupiny, zohľadňuje sa tretia dedičská skupina.

Ak zosnulá osoba nezanechala žiadnych potomkov alebo rodičov a títo potomkovia alebo rodičia nezanechali žiadnych potomkov alebo manželov, dedičstvo zosnulého zdedia osoby z tretej dedičskej skupiny: starí otcovia a staré matky zosnulého. Jednu polovicu dedičstva zdedia starý otec a stará matka z otcovej strany a druhú polovicu zdedia starý otec a stará matka z matkinej strany (článok 18 ZD).

Stará matka a starý otec z rovnej strany si svoju časť dedičstva rozdelia rovnakým dielom. Ak jeden z predkov zosnulého zomrie skôr, časť dedičstva, ktorá by mu pripadla, ak by prežil zosnulého, zdedia deti tohto predka, vnúčatá a ďalší potomkovia, a to podľa pravidiel vzťahujúcich sa na prípady, keď deti a iní potomkovia zdedia dedičstvo zosnulého. Čo sa týka ostatných dedičov, pravidiel, podľa ktorých dedia rodičia a potomkovia poručiteľa (článok 19 ZD), sa vzťahujú na dedičské právo starého otca a starej matky z jednej strany a ich potomkov.

Ak starý otec a stará matka z jednej strany zomrú skôr ako poručiteľ a nezanechajú žiadnych potomkov, časť dedičstva, ktorá by im pripadla, keby prežili poručiteľa, zdedia starý otec a stará matka z druhej strany a ich deti, vnúčatá a ďalší potomkovia, ako stanovuje článok 19 ZD.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

O dedičských veciach rozhodujú v Slovinsku sudy. Vecne príslušnými sú okresné sudy (*okrajno sodišče*).

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Súd v rámci dedičského konania.

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Súd v rámci dedičského konania.

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Súd v rámci dedičského konania.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Keď osoba zomrie alebo je vyhlásená za mŕtvu, matrikár zodpovedný za zápis úmrtia do knihy úmrtí odošle do 30 dní úmrtný list na príslušný súd (článok 179 ods. 1 ZD).

Konanie sa začne z úradnej moci, keď súd dostane úmrtný list.

Ak podľa úmrtného listu zosnulý nezanechal žiadne dedičstvo, súd rozhodne, že nenariadi vypočutie oprávnených dedičov; súd rozhodne rovnako, ak zosnulý zanechal len hnuiteľný majetok a žiadna z osôb oprávnených dediči nepožiadala o vypočutie (článok 203 ods. 1 a 2 ZD). Vo všetkých ostatných prípadoch súd nariadi vypočutie. V priebehu dedičského konania súd stanoví, kto je dedičom zosnulého, aký majetok tvorí dedičstvo a ktoré práva vyplývajúce z dedičstva prechádzajú na dedičov, odkazovníkov a iné osoby (článok 162 ZD).

Dedičské konanie je svojou povahou nesporové konanie. Ak strany spochybnia akékoľvek skutočnosti, od ktorých závisia ich práva, súd pozastaví vypočutie a odporučí stranám, aby podali občianskoprávnu žalobu alebo začali správne konanie (článok 210 ods. 1 ZD).

Keď súd rozhodne o tom, ktoré osoby sú oprávnené dediči, vyhlási ich za dedičov rozhodnutím o dedičstve (článok 214 ods. 1 ZD). Rozhodnutie o dedičstve sa zasiela všetkým dedičom a odkazovníkom, ako aj tým osobám, ktoré si uplatňovali nárok na dedičstvo počas konania (článok 215 ods. 1 ZD).

Súd nariadi vykonať potrebné zápisy do katastra nehnuteľností po tom, ako rozhodnutie o dedičstve nadobudne právoplatnosť.

Každý z dedičov môže kedykoľvek požiadať o rozdelenie dedičstva, nie však v nevhodnom čase. Na toto právo sa nesmie vzťahovať premlčacia lehota. Dohoda, na základe ktorej sa dedič vzdáva svojho práva žiadať o rozdelenie dedičstva, je neplatná. Rovnako je neplatné akékoľvek ustanovenie v závete, ktorým sa zakazuje alebo obmedzuje takéto rozdelenie (článok 144 ZD). Zákon o dedičstve neobsahuje žiadne ustanovenia o spôsobe rozdelenia dedičstva; táto záležitosť sa upravuje v zákone o majetku (SPZ) ako súčasť jeho ustanovení o rozdelení spoluvlastníctva. To znamená, že dedičstvo je spoločným majetkom spoludedičov. Spoludedičia môžu na základe dohody určiť, ako sa dedičstvo rozdelí. Ak sa nedokážu dohodnúť, súd rozhodne o spôsobe rozdelenia v nesporovom konaní. Ak všetci dedičia počas dedičského konania navrhnu rozdelenie dedičstva a dedičia o spôsobe rozdelenia uzavru dohodu, súd sa na túto dohodu odvolá v rozhodnutí o dedičstve (článok 214 ods. 3 ZD).

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

V zákone o dedičstve sa stanovuje, že dedičstvo zosnulého prechádza na dedičov podľa práva (*ipso iure*) v okamihu smrti poručiteľa (článok 132 ZD).

Rozhodnutie o dedičstve, ktorým súd po ukončení dedičského konania určí dedičov, má preto len deklaratívny charakter.

Odkazovník získava odkaz po smrti závetcu, za predpokladu, že tento odkaz nepodlieha podmienkam alebo nie je viazaný na určitú lehotu; v tomto prípade dostane odkazovník odkaz, keď sa táto podmienka splní alebo keď táto lehota uplynie. Nadobudnutie odkazu znamená, že odkazovník môže žiadať o naplnenie podmienok odkazu. Na prevod vlastníckeho práva na odkazovníka sa vzťahujú všeobecné ustanovenia SPZ.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Áno. Dedičia sú však zodpovední za dlhy zosnulého v obmedzenej miere. Dedič je zodpovedný za dlhy poručiteľa do výšky hodnoty zanechaného majetku.

Ak existuje viac ako jeden dedič, spoločne a nerozdielne zodpovedajú za dlhy poručiteľa, t. j. každý do výšky hodnoty svojho príslušného dedičského podielu, bez ohľadu na to, či sa uskutočnilo rozdelenie dedičstva. Pokiaľ ide o vnútorný pomer rozdelenia medzi dedičmi, dlhy sa pokrývajú v pomere k ich príslušným dedičským podielom, ak nie je v závete stanovené inak (článok 142 ZD).

Dedič, ktorý sa vzdal svojho dedičského podielu, nie je zodpovedný za dlhy poručiteľa (článok 142 ods. 2 ZD).

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Katastrálny súd rozhodne o tom, či je na základe listín preukazujúcich existenciu právneho titulu možné vykonať zápis (za predpokladu, že boli splnené ostatné podmienky stanovené zákonom).

Právnym titulom pre zápis majetku, ktorý je predmetom dedičstva, je právoplatné rozhodnutie o dedičstve vydané v priebehu dedičského konania (bod 6 článku 40 ods. 1 zákona o katastrálnych nehnuteľnostiach, ZZZK-1). Katastrálny súd nariadi zápis vlastníckeho práva dediča do katastra nehnuteľností z úradnej moci a na základe právoplatného rozhodnutia o dedičstve.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Vymenovanie správcu dedičstva nie je povinné;

dedičstvo spoločne spravujú a nakladajú s ním v zásade dedičia, a to dovtedy, kým sa nerozdelí. Ak s tým dedičia súhlasia, správou dedičstva možno poveriť osobitného správcu. Ak sa dedičia nedohodnú na správcovi dedičstva, môže ho na žiadosť ktoréhokoľvek dediča vymenovať súd a poveriť ho správou dedičstva za všetkých dedičov, prípadne súd môže rozhodnúť o tom, aký podiel z dedičstva bude spravovať každý z dedičov sám (článok 145 ZD). Závetca môže vo svojom závete vymenovať jednu alebo viac osôb, ktoré budú vystupovať ako vykonávatelia závetu (článok 95 ods. 1 ZD). Vykonávateľ okrem iného spravuje dedičstvo (článok 96 ods. 1 ZD).

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Závetca môže vo svojom závete vymenovať jednu alebo viac osôb, ktoré budú vystupovať ako vykonávatelia závetu (článok 95 ods. 1 ZD). Ak závetca neurčil inak, medzi povinnosti vykonávateľa závetu patrí najmä náležitá starostlivosť o dedičstvo, ktoré spravuje, vysporiadanie dlhov a odkazov, ale najmä vykonávanie závetu spôsobom, ktorý uviedol závetca (článok 96 ods. 1 ZD). Ak nebol vymenovaný žiadny vykonávateľ závetu, dedičia, ktorí spoločne spravujú dedičstvo pred rozdelením, môžu správou dedičstva poveriť osobitného správcu. Ak sa dedičia nedohodnú na správcovi dedičstva, môže ho na žiadosť ktoréhokoľvek dediča vymenovať súd a poveriť ho správou dedičstva za všetkých dedičov, prípadne súd môže rozhodnúť o tom, aký podiel z dedičstva bude spravovať každý z dedičov sám (článok 145 ZD).

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Ak závetca v závete vymenoval vykonávateľa závetu, v tomto závete sa určujú aj jeho povinnosti.

Ak závetca nestanovil inak, použije sa táto právna úprava (článok 96 ods. 1 ZD):

vykonávateľ sa musí o dedičstvo riadne starať. Musí najmä dohliadať na akékoľvek opatrenia týkajúce sa poistenia, na inventarizáciu a ocenenie dedičstva (článok 184 ZD) a na úschovu určených hnuiteľných vecí (články 190 a 191 ZD);

vykonávateľ musí spravovať dedičstvo, pričom bežná správa zahŕňa aj nakladanie s jednotlivými položkami dedičstva. Počas obdobia, kedy vykonávateľ vykonáva svoju funkciu, vylúči každého dediča zo správy dedičstva a z nakladania s položkami dedičstva;

vykonávateľ musí zaistiť vyrovnanie dlhov závetcu, ako aj splnenie podmienok odkazov a príkazov (bremien);

vykonávateľ musí vo všeobecnosti zaistiť, aby sa závet vykonal podľa prania závetcu (pozri Prof. K. Zupančič, Prof. V. Žnidaršič Skubic, *Dedno pravo* (Dedičské právo), *Uradní list* 2009, s. 170 – 171).

Ak existuje viac ako jeden vykonávateľ závetu, spoločne vykonávajú povinnosti, ktoré im boli zverené, ak závetca nestanovil inak (článok 96 ods. 2 ZD).

Vykonávateľ závetu musí súdu predložiť správu o svojej práci, pričom má nárok na náhradu svojich výdavkov a odmenu za svoju prácu, ktoré sa vyplácajú z dostupnej časti dedičstva na základe rozhodnutia súdu (článok 97 ZD).

Ak nebol vymenovaný žiadny vykonávateľ závetu, dedičia, ktorí spoločne spravujú dedičstvo pred rozdelením, môžu správou dedičstva poveriť osobitného správcu. Ak sa dedičia nedohodnú na správcovi dedičstva, môže ho na žiadosť ktoréhokoľvek dediča vymenovať súd a poveriť ho správou dedičstva za všetkých dedičov, prípadne súd môže rozhodnúť o tom, aký podiel z dedičstva bude spravovať každý z dedičov sám (článok 145 ZD).

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Súd vydá na konci dedičského konania rozhodnutie o dedičstve, ktoré predstavuje rozhodnutie súdu vo veci samej. V rozhodnutí sa určuje rozsah dedičstva, dedičia a odkazovníci, ako aj iné osoby oprávnené na časť dedičstva. Podľa ZD musí rozhodnutie o dedičstve zahŕňať tieto informácie (článok 214 ods. 2): priezvisko a krstné meno (ako aj akékoľvek predchádzajúce priezviská) zosnulého a meno jeho otca, povolanie zosnulého, dátum narodenia a štátnu príslušnosť, a v prípade zosnulej vydatej ženy aj rodné meno, vyhlásenie o nehnuteľnom majetku s údajmi z katastra nehnuteľností a vyhlásenie o hnuťelnom majetku s odkazom na súpis dedičstva, priezvisko a krstné meno dediča, jeho povolanie a miesto trvalého pobytu, vzťah medzi dedičom a poručiteľom, objasnenie, či dedič dedí zo zákona alebo na základe závetu, a v prípade, že existuje viac ako jeden dedič, ich príslušné dedičské podiely, či bolo dedičské konanie prerušené,

či bol výkon dedičského práva pozastavený, pretože nenastal určený čas, alebo bol obmedzený na konkrétny čas alebo bol pozastavený, pretože neboli splnené podmienky alebo že výkon práva podlieha rozvázovacej podmienke alebo príkazu, ktorý možno považovať za rozvázovacu podmienku, prípadne je výkon práva obmedzený užívacím právom a v koho prospech, priezvisko, krstné meno, povolanie a miesto trvalého pobytu osôb oprávnených na odkaz, užívacie právo alebo akékoľvek iné právo vyplývajúce z dedičstva s presným opisom tohto práva.

Posledná aktualizácia: 24/06/2016

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Všeobecné informácie - Slovensko

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Uzavretie dedičskej zmluvy alebo spísanie spoločného závetu slovenský právny poriadok neprípúšťa.

Závet možno spísať niekoľkými spôsobmi:

- 1. Závet napísaný vlastnou rukou** musí obsahovať vlastnoručný podpis a dátum. Takto napísaný závet nemusí byť podpísaný svedkami.
- 2. Závet napísaný inou písomnou formou** (napr. na počítači, písacom stroji, inou osobou) musí byť podpísaný pred dvoma svedkami, ktorí ho tiež podpíšu a tak dosvedčia, že skutočne ide o prejav vašej poslednej vôle. Aj takto napísaný závet musí obsahovať vlastnoručný podpis a dátum.
- 3. Závet vo forme notárskej zápisnice.** Za obsahové a formálne náležitosti tohto typu závetu zodpovedá notár. Každá notárska zápisnica je povinne registrovaná v Notárskom centrálnom registri závetov.
- 4. Osobitná forma závetu** sa uplatňuje, ak je jeho pisateľ v zlom zdravotnom stave, nevidiaci, nepočujúci, alebo nemôže čítať, alebo písať. V tomto prípade je nevyhnutná prítomnosť troch svedkov, ktorí závet po jeho vypočutí podpisom potvrdia. V listine musí byť uvedené, kto ju napísal, kto ju nahlas prečítal a akým spôsobom bolo potvrdené, že listina obsahuje poručiteľovu pravú vôľu. Svedkami môžu byť iba osoby, ktoré sú spôsobilé na právne úkony. Svedkami nemôžu byť nevidomé, nepočujúce, nemé osoby, tie, ktoré nepoznajú jazyk, v ktorom sa prejav vôle robí, a osoby, ktoré majú podľa závetu dedič. Aby bol závet platný, musí obsahovať deň, mesiac a rok, kedy bol spísaný. Dôležitou obsahovou časťou je, samozrejme, ustanovenie dedičov v celku, pomernej časti alebo konkrétnych vecí (kto čo dostane).

V prípade, ak bol závet spísaný vlastnou rukou, je vhodné o jeho existencii informovať blízke osoby, aby vedeli, kde je závet uložený .

Akékoľvek podmienky pripojené k závetu nemajú právne následky.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Notár vykoná z úradnej povinnosti registráciu závetu urobeného vo forme notárskej zápisnice v Notárskom centrálnom registri závetov, ktorý vedie Notárska komora. Závet urobený vo forme pod bodmi 1., 2. a 4. nemusí byť povinne registrovaný, ale môže byť na žiadosť závetcu alebo inej osoby vzatý do úschovy notára. Takúto úschovu závetu notár zaregistruje tiež v Notárskom centrálnom registri závetov.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Áno, § 479 Občianskeho zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb.) ustanovuje, kto je tzv. neopomenuteľným dedičom a aká je neopomenuteľná časť dedičstva: „*Maloletým potomkom sa musí dostať aspoň toľko, koľko robí ich dedičský podiel zo zákona, a plnoletým potomkom aspoň toľko, koľko robí jedna polovica ich dedičského podielu zo zákona. Pokiaľ tomu závet odporuje, je v tejto časti neplatný, ak nedošlo k vydedeniu uvedených potomkov.* „

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Dedí sa zo zákona, zo závetu alebo z oboch týchto dôvodov. Ak poručiteľ neurobil závet alebo ak existuje majetok, ktorý nebol poňatý do závetu, dedí sa zo zákona podľa dedičských skupín.

1. skupina

V prvej skupine dedia poručiteľove deti a manžel, každý z nich rovnakým dielom. Ak nededí niektoré dieťa, nadobúdajú jeho dedičský podiel rovnakým dielom jeho deti. Ak nededia ani tieto deti alebo niektoré z nich, dedia rovnakým dielom ich potomkovia.

Ak poručiteľ nezanechal potomkov alebo títo nededia (všetci odmietli dedičstvo, žiaden z nich nie je spôsobilý dediť, všetci boli platne vydedení alebo sa na nich neprihliada), nastupuje 2. skupina dedičov

2. skupina

Ak nededia poručiteľovi potomkovia, dedí v druhej skupine manžel, poručiteľovi rodičia a ďalej tí, ktorí žili s poručiteľom najmenej po dobu jedného roku pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a ktorí sa z tohto dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázaní výživou na poručiteľa. Dedičia druhej skupiny dedia rovnakým dielom, manžel však vždy najmenej polovicu dedičstva.

3. skupina

Ak nededí manžel ani žiadny z rodičov, dedia v tretej skupine rovnakým dielom poručiteľovi súrodenci a tí, ktorí žili s poručiteľom najmenej po dobu jedného roku pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a ktorí sa z toho dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázaní výživou na poručiteľa. Ak niektorý zo súrodencov poručiteľa nededí, nadobúdajú jeho dedičský podiel rovnakým dielom jeho deti.

4. skupina

Ak žiadny dedič nededí v tretej skupine, v štvrtej skupine dedia rovnakým dielom prarodičia poručiteľa, a ak nededí žiaden z nich, dedia rovnakým dielom ich deti.

Dedičstvo, ktoré nenadobudne žiadny dedič, prípadne štátu ako odúmrt'.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Okresný súd, v obvode ktorého mal poručiteľ v čase smrti adresu trvalého pobytu, ak nemal trvalý pobyt v Slovenskej republike, v ktorého obvode sa nachádza majetok poručiteľa, a ak nie je ani taký súd, tak tam, kde poručiteľ zomrel. Okresný súd poverí notára, aby vo veci konal a rozhodol. Úkony notára sa považujú za úkony súdu. Poverenie sa nevzťahuje na rozhodnutie o začatí dedičského konania, na žiadosť o poskytnutie právnej pomoci v cudzine, na rozhodnutie o vylúčení notára a jeho zamestnancov a na rozhodnutie o zrušení rozhodnutia o dedičstve, ak sa dodatočne zistí, že poručiteľ žije, alebo ak bolo zrušené jeho vyhlásenie za mŕtveho.

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Vyhlásenie o prijatí alebo odmietnutí dedičstva robí dedič ústne pred notárom alebo písomným vyhlásením, ktoré zašle dedičskému súdu v lehote jedného mesiaca odo dňa keď bol o práve odmietnúť/prijatí dedičstvo a následkoch tohto vyhlásenia upovedomený súdom.

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Inštitút odkazu nie je v našom právnom poriadku upravený.

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Neexistuje špeciálne vyhlásenie o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu. Postupuje sa analogicky ako pri vyhlásení o prijatí/odmietnutí dedičstva, ale lehota jedného mesiaca sa neuplatní.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Matrika oznámi úmrtie vo svojom matričnom obvode príslušnému okresnému súdu. Súd začne konanie aj bez návrhu, len čo sa dozvie, že niekto zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho. Súd v prvom rade preverí v Notárskom centrálnom registri závetov, či poručiteľ nezanechal závet, listinu o vydedení, odvolanie týchto úkonov, alebo vyhlásenie o voľbe práva podľa osobitného predpisu a u ktorého notára sú uložené. Vykoná predbežné šetrenie o okruhu dedičov, o majetku a dlhoch poručiteľa a urobí neodkladné opatrenia na zabezpečenie dedičstva. Na prejednanie dedičstva nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, ak súd potvrdí jeho nadobudnutie jedinému dedičovi alebo ak dedičstvo prípadne štátu ako odúmrtí.

Notár ako súdny komisár poverený súdom, ak neexistuje spor o dedičstvo, vydá uznesenie o dedičstve, ak dedičstvo nadobudol jediný dedič,

prípado štátu ako odúmrtí,

sa dedičia vypořádali medzi sebou dohodou; veriteľ poručiteľa je účastníkom tejto dohody, ak sa vypořádava jeho pohľadávka, alebo

dedičia uzavreli s veriteľmi poručiteľa dohodu o prenechaní predĺženého dedičstva na úhradu dlhov

potvrdí nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov, ak medzi účastníkmi nedôjde k dohode, alebo vykoná vypořádanie medzi dedičmi a rozhodne o tom, čo ktorý z dedičov nadobudol,

neschváli dohodu o vypořádání dedičstva a potvrdí nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov alebo vykoná vypořádanie medzi dedičmi

a rozhodne o tom, čo ktorý z dedičov nadobudol.

Právoplatné uznesenie o dedičstve je dokladom, na základe ktorého sa vykoná prechod vlastníckeho práva na dedičov.

Ak rozhodnutie o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností, odkáže súd uznesením po márnom pokuse o zmier toho z dedičov, ktorého právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby určenie spornej skutočnosti uplatnil žalobou. Zároveň určí lehotu na podanie žaloby, ktorá nesmie byť kratšia ako jeden mesiac. .

Ak je dedičstvo predĺžené a ak nedôjde k dohode dedičov s veriteľmi poručiteľa o prenechaní predĺženého dedičstva na úhradu dlhov, môže súd nariadiť likvidáciu dedičstva. V uznesení o nariadení likvidácie vyzve veriteľov, aby mu oznámili svoje pohľadávky v určenej lehote, inak pohľadávky zaniknú.

Likvidáciu predĺženého dedičstva súd (notár ako poverený súdny komisár) vykoná speňažením všetkého poručiteľovho majetku za cenu obvyklú za porovnateľný majetok. Súdny komisár pri speňažovaní majetku koná za účastníkov vo vlastnom mene, ale prihliada na výhodnejšie návrhy účastníkov konania na speňaženie majetku. Výťažok speňaženia ukladá notár na osobitný bankový účet zriadený na tento účel notárom. Ak napriek tomu nejaký majetok ostane, pripadá štátu s účinnosťou ku dňu smrti poručiteľa.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa. Uznesenie o dedičstve alebo uznesenie súdu má len deklaratórne účinky o skutočnosti, ktorá už v minulosti nastala. Disponovať s dedičstvom v plnom rozsahu však možno len na základe právoplatného uznesenia o dedičstve alebo uznesenia súdu.

Deň smrti poručiteľa treba doložiť úmrtným listom, oznámením o úmrtí vydaným osobitnou matrikou Ministerstva vnútra SR v prípade úmrtia slovenského občana v cudzine alebo súdnym rozhodnutím vydaným v konaní o vyhlásenie za mŕtveho v prípade nezvestnosti, keď je deň smrti určený výrokom súdu.

Slovenského občana môže za mŕtveho vyhlásiť len slovenský súd. Cudzincinca môže za mŕtveho vyhlásiť slovenský súd len s právnymi následkami pre osoby trvale žijúce na území Slovenskej republiky a len pre majetok tu ležiaci.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Áno, dedičia sú zodpovední za dlhy poručiteľa a za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa, ale len do výšky ceny nadobudnutého dedičstva.

Dedič nie je povinný vyrovnáť dlhy poručiteľa zo svojho vlastného majetku. Ak je viac dedičov, zodpovedajú za náklady poručiteľovho pohrebu a za dlhy podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli, k celému dedičstvu. Ak je dedičstvo predĺžené, môžu sa dedičia s veriteľmi dohodnúť, že im dedičstvo prenechajú na úhradu dlhov. Súd túto dohodu schváli, ak neodporuje zákonu alebo dobrým mravom.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Pre vykonanie záznamu v katastri je príslušný Okresný úrad podľa miesta nehnuteľnosti. Okresný úrad vykoná záznam bez návrhu, prípadne na návrh vlastníka alebo inej oprávnenej osoby. Návrh na vykonanie záznamu sa musí podať písomne a musí obsahovať:

a/ meno (obchodný názov) a miesto trvalého pobytu (sídlo)navrhovateľa,

b) názov okresného úradu, ktorému je návrh adresovaný,

c) verejnú listinu alebo inú listinu, ktorá potvrdzuje právo k nehnuteľnosti,

d) označenie príloh. Prílohou návrhu na vykonanie záznamu je:

i) verejná listina alebo iná listina, ktorá potvrdzuje právo k nehnuteľnosti; ak ide o zápis záložného práva, ktoré vzniká zo zákona, listinu preukazujúcu existenciu pohľadávky nie je potrebné priložiť,

ii) identifikácia parciel, ak vlastnícke právo k nehnuteľnosti nie je zapísané v liste vlastníctva,

iii) iné listiny, ktoré majú dôkaznú hodnotu pre konanie.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Menovanie správcu nie je povinné. Ak to však vyžaduje všeobecný záujem alebo dôležitý záujem účastníkov, urobí súd aj bez návrhu neodkladné opatrenia na zabezpečenie dedičstva a môže ustanoviť aj správcu dedičstva. Správcom je najčastejšie jeden z dedičov alebo iná osoba blízka poručiteľovi, ale môže to byť aj notár, ktorý však nie je v predmetnom dedičskom konaní súdnym komisárom.

Správca ustanovený slovenským právnym poriadkom sa odlišuje od správcu dedičstva v zmysle common law.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Závet vykonáva notár poverený súdom ako súdny komisár. Majetok nadobudnutý dedením spravujú dedičia, ale na predaj vecí patriacich do dedičstva v čase, keď sa konanie o dedičstve ešte právoplatne neskončilo alebo iné úkony nad rámec bežného hospodárenia, potrebujú prívolenie súdu

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Správca počas dedičského konania robí úkony nevyhnutné na uchovanie majetku patriaceho do dedičstva podľa rozsahu, ktorý určí súd. Súd rozsah oprávnení vymedzí tak, aby správca mohol zabezpečovať uchovanie majetkových hodnôt dedičstva. Sám zodpovedá za škody, ktoré vznikli porušením povinností určených zákonom alebo súdom. Po skončení dedičského konania predloží dedičom konečnú správu a súd rozhodne o jeho odmene a náhrade výdavkov, ktoré platí dedič, ktorý nadobudol dedičstvo.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Na konci dedičského konania notár vydáva uznesenie o dedičstve, ktoré sa považuje za uznesenie súdu. Tu sú uvedené mená dedičov, identifikácia majetku, ktorý dedič nadobudol, podiely na majetku.

V priebehu dedičského konania môže notár na žiadosť dediča vydať Potvrdenie o okruhu dedičov. Ide o « potvrdenie skutočností, známych zo spisu », ktoré vydáva notár prejednávajúci dedičstvo ako verejnú listinu najmä na účely preukázania postavenia dediča či inej oprávnenej osoby, na ktorú má prejsť nejaké právo poručiteľa (napr. poisťné plnenie, členské práva, postavenia v prebiehajúcich konaniach a pod.).

Posledná aktualizácia: 11/04/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Všeobecné informácie - Fínsko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Problematiku dedenia upravuje zákon o dedičstve (40/1965). Čo sa stane s majetkom v prípade smrti, sa určuje iba v závete. Závet sa musí vyhotoviť písomne v súčasnej prítomnosti dvoch svedkov. Závetca musí po vyhotovení závetu podpísať alebo potvrdiť svoj predchádzajúci podpis závetu. Svedkovia musia overiť závet svojimi podpismi hneď po podpise závetcu alebo po jeho potvrdení predchádzajúceho podpisu závetu. V niektorých mimoriadnych prípadoch môže byť záväzný aj ústny závet.

Je možné vyhotoviť aj recipročný závet, ktorý vo väčšine prípadov napíšu manželia, aby si navzájom previedli vlastnícke právo. Na recipročné závetu sa vzťahujú rovnaké formálne požiadavky ako na ostatné závetu. Pravidlá, ktoré platia pre recipročné závetu manželov, platia aj pre recipročné závetu osôb žijúcich v registrovaných partnerstvách.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Orgány vo Fínsku nevedú žiadny register závetov.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Testamentárna sloboda je obmedzená v prospech priamych potomkov a manžela závetcu. Priami potomkovia a osvojené deti, ako aj ich vlastní potomkovia, majú právo na povinný dedičský podiel z dedičstva po zosnulom. Povinný dedičský podiel dosahuje výšku polovice hodnoty podielu z dedičstva, ktorý danému dedičovi prípadne podľa pravidiel zákonnej dedičskej postupnosti.

Pozostalý manžel požíva aj ochranu pred závetom, ktorý vyhotovil zosnulý manžel. Pozostalý manžel si môže ponechať nerozdelené dedičstvo závetcu za predpokladu, že priamy potomok nepožiadá o rozdelenie dedičstva alebo ak zo závetu nevyplýva iné. Pozostalý manžel si však vždy môže ponechať vo výhradnom užívaní obydlie, ktoré manželom slúžilo ako spoločný domov, ako aj bežné vybavenie domácnosti, pokiaľ pozostalý manžel nevlastní inú obytnú nehnuteľnosť, ktorá je vhodná na bývanie.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

V prvom rade sú dedičmi zo zákona priami potomkovia, z ktorých každý dostane rovnaký podiel z dedičstva. Ak priamy potomok zomrel, nahradia ho jeho potomkovia a každá vetva rodiny dostane rovnaký podiel.

Ak bol poručiteľ ženatý a žiadny jeho priamy potomok nežije, bude prvoradým dedičom pozostalý manžel. Registrovaní partneri sú oprávnení dediť za rovnakých podmienok ako manželia.

Ak žiadny priamy potomok zosnulého nežije a zosnulý nebol v čase smrti ženatý, jeho otec a matka dostanú každý polovicu dedičstva. Ak otec alebo matka zosnulého už zomreli, príslušný podiel sa rozdelí medzi bratov a sestry zosnulého. Ak brat alebo sestra zosnulého zomreli, nahradia ich potomkovia tohto brata alebo sestry a každá vetva rodiny dostane rovnaký podiel. Ak neexistujú žiadni bratia ani sestry a ani ich potomkovia, ale žije niektorý z rodičov zosnulého, tento rodič získa celé dedičstvo.

Ak zosnulého neprežil žiadny z uvedených dedičov, celé dedičstvo získajú rodičia otca a matky zosnulého. Ak niektorý zo starých rodičov zosnulého zomrel, podiel z dedičstva, ktorý by bol dostal, prípadne jeho deťom. Bratrance a sesternice nemajú dedičské právo.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Záležitosti týkajúce sa konania v dedičských veciach sú rozdelené medzi rôzne orgány. Súpis dedičstva (*perukirja*), ktorý je predmetom dedičstva, teda zoznam aktív a pasív zosnulého, sa musí poslať daňovému úradu v mieste, kde zosnulý žil, do jedného mesiaca od vyhotovenia tohto súpisu. Miestny registračný úrad (*maistraatti*) môže požadovať overenie zoznamu osôb, ktoré majú podiel na spísanom dedičstve. Štátna finančná správa (*valtiokonttori*) je ústredný orgán pre záležitosti týkajúce sa nadobúdania majetku štátom. Okresný súd (*käräjäoikeus*), v ktorého obvode poručiteľ žil, je príslušným súdom vo všetkých veciach týkajúcich sa dedičstva.

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Dedičstvo je možné prijať tak, že dedič reálne prevezme majetok, ktorý je predmetom dedičstva. Dedič môže urobiť aj osobitné vyhlásenie o prijatí dedičstva. Ak dedičstvo už bolo rozdelené, vyhlásenie o prijatí dedičstva by sa malo urobiť vo vzťahu k dedičom, ktorí už prijali dedičstvo. Ak dedičstvo nebolo rozdelené, vyhlásenie o prijatí dedičstva by sa malo urobiť vo vzťahu k osobe, ktorá spravuje dedičstvo. Takéto vyhlásenie sa môže predložiť aj súdu. Vyhlásenie o odmietnutí dedičstva nemá predpísanú formu, ale každé takéto vyhlásenie musí byť vyhotovené písomne. Vyhlásenie o odmietnutí dedičstva možno oznámiť osobe alebo osobám s podielom na dedičstve po zosnulom, správcovi dedičstva, distribútorovi dedičstva, vykonávateľovi závetu alebo ktorémukoľvek z potomkov, ktorí nahrádzajú mŕtvych dedičov. Aby odmietnutie dedičstva malo právnu silu vo vzťahu k prípadnej exekúcii dlhov dediča,

dedič by mal byť vydat' písomné vyhlásenie o odmietnutí dedičstva po zosnulom na informačné účely (pre ostatných dedičov), alebo uložiť vyhlásenie o odmietnutí dedičstva na príslušnom miestnom registračnom úrade (*maistraatti*), aby mohlo byť riadne zaznamenané (kapitola 4, oddiel 81 zákona o výkone práva).

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Vyjadrenie vôle týkajúce sa prevzatia dedičstva zo závetu (vrátane odkazu) nemá predpísanú formu. Vyhlásenie o prijatí dedičstva zo závetu vyhotovené pre správcu dedičstva alebo distribútora dedičstva sa bude považovať za prijatie dedičstva. Rovnaký účinok má aj začatie vykonanie konkrétnych úkonov zo strany dediča, ktoré sa týkajú predmetného majetku. Informovanie dedičov o testamente postačuje na preukázanie toho, že dedič zo závetu si chce uplatniť svoje práva vyplývajúce zo závetu.

Každé vyhlásenie o odmietnutí dedičstva zo závetu musí byť vyhotovené písomne. Aby odmietnutie malo právnu silu vo vzťahu k exekúcii dlhov dediča zo závetu, takýto dedič musí byť vydat' písomné vyhlásenie o odmietnutí na informačné účely (pre ostatných dedičov), alebo uložiť vyhlásenie o odmietnutí na príslušnom miestnom registračnom úrade, aby mohlo byť riadne zaznamenané (kapitola 4, oddiel 81 exekučného zákonníka).

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Dedič musí dedičovi zo závetu oznámiť svoje právo na povinný dedičský podiel prostredníctvom súdneho doručovateľa alebo iným overiteľným spôsobom do šiestich mesiacov od prijatia informácie o záвете. Právo na povinný dedičský podiel sa môže uplatniť aj oznámením v úradnom vestníku, ktorý je uverejnený v uvedenej lehote, ak tento nárok nebol oznámený dedičovi zo závetu na základe predpokladu, že ten sa doručeniu informácie o práve na povinný dedičský podiel vyhýba, alebo ak jeho adresa nie je známa.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Orgány vo Fínsku nezačínajú konanie týkajúce sa dedičských vecí z vlastnej iniciatívy. Po smrti človeka sa najskôr vyhotoví súpis dedičstva, ktorý je predmetom dedičstva. Súpis dedičstva je dokument, ktorý objasňuje stav dedičstva, inými slovami, je to zoznam aktív a pasív majetku zosnulého. V súpise dedičstva sú uvedené osoby, ktoré majú podiel na dedičstve po zosnulom, spolu s aktívami a pasívami pozostalého manžela a spoločnými aktívami a pasívami oboch manželov. Súpis dedičstva musí byť vyhotovený do troch mesiacov od smrti poručiťela, ale daňový úrad môže túto lehotu predĺžiť, ak sú na to osobitné dôvody.

Povinnosť vyhotoviť súpis dedičstva má osoba, ktorá má podiel na dedičstve a zodpovedá za spravovanie majetku, ktorý je predmetom dedičstva, prípadne správca dedičstva alebo vykonávateľ závetu. Táto osoba musí vybrať dve osoby, ktoré vyhotovia súpis dedičstva. K súpisu musia byť priložené údaje o rodostrome zosnulého. Vo Fínsku sú záznamy o obyvateľstve uložené v cirkevných aj verejných registroch obyvateľstva a úradné výpisy z registrov je možné žiadať buď od miestneho registračného úradu (*maistraati*) alebo od farnosti (*seurakunta*), v ktorej bol zosnulý registrovaný. Súpis dedičstva sa musí poslať fínskej daňovej správe (*Verohallinto*) do jedného mesiaca od jeho vyhotovenia.

Po smrti závetcu musí dedič zo závetu informovať o záвете ostatných dedičov prostredníctvom súdneho doručovateľa alebo iným overiteľným spôsobom a musí im poskytnúť vernú kópiu závetu. Ak chce dedič zo zákona napadnúť závet, musí podať sťažnosť do šiestich mesiacov od prijatia informácie o záвете. Rozdeľovanie dedičstva sa môže začať až po konečnom určení predmetu dedičstva (uzavretie dedičstva, *pesänselvitys*). Uzavretie dedičstva zahŕňa určenie rozsahu majetku, splnenie povinností zosnulého a dedičstva v súvislosti so všetkými dlhmi a uspokojenie nárokov odkazníkov. Na účely uzavretia dedičstva spravujú dedičstvo osoby s podielom na dedičstve (ak sa nevytvorila osobitná správa dedičstva). Namiesto spoločnej správy dedičstva môžu osoby s podielom na dedičstve požiadať súd o vymenovanie správcu. Po prechode správy dedičstva do rúk správcu nebudú môcť osoby s podielom na dedičstve rozhodovať o žiadnych záležitostiach týkajúcich sa dedičstva po zosnulom. Povinnosťou správcu dedičstva je prijať všetky opatrenia potrebné na uzavretie dedičstva. Po uzavretí dedičstva správca informuje osoby s podielom na dedičstve a pripraví správu.

Po uzavretí dedičstva môže ktorákoľvek osoba s podielom na dedičstve požiadať o rozdelenie dedičstva. Ak bol zosnulý ženatý alebo žil v registrovanom partnerstve, ich spoločný majetok sa musí rozdeliť pred tým, ako sa dedičstvo rozdelí medzi dedičov. Osoby s podielom na dedičstve si môžu dedičstvo rozdeliť spôsobom, na ktorom sa dohodli. Musí sa vyhotoviť listina o rozdelení dedičstva, ktorú podpíšu osoby s podielom na dedičstve. Jej pravdivosť a správnosť musia overiť dvaja nestranní svedkovia.

Dedičia môžu požiadať súd o vymenovanie distribútora dedičstva. To sa robí spravidla v prípadoch, keď osoby s podielom na dedičstve nedosiahnu dohodu týkajúcu sa rozdelenia dedičstva. Pokiaľ nie je stanovené inak, distribútorom dedičstva bude správca dedičstva alebo vykonávateľ závetu, ak táto osoba nemá na dedičstve podiel a ak osoby, ktoré podiel na dedičstve majú, ju požiadajú o rozdelenie dedičstva, pričom nebol menovaný žiadny iný distribútor dedičstva.

Distribútor dedičstva musí oznámiť čas a miesto, kde sa bude dedičstvo rozdeľovať, a musí na toto rozdeľovanie pozvať osoby, ktoré majú na dedičstve podiel, spôsobom, ktorý sa dá overiť. Distribútor dedičstva sa musí snažiť o to, aby osoby, ktoré majú na dedičstve podiel, súhlasili s rozdelením. Ak sa takáto dohoda dosiahne, dedičstvo sa musí rozdeliť podľa nej. Ak k dohode nedôjde, distribútor dedičstva musí toto dedičstvo rozdeliť tak, aby všetky osoby s podielom na dedičstve dostali podiel z rôznych typov majetku tvoriaceho dedičstvo. Ak sa dedičstvo nedá rozdeliť žiadnym iným spôsobom, súd môže na návrh distribútora dedičstva nariadiť, aby distribútor určité položky dedičstva, alebo v prípade potreby celý majetok, ktorý je predmetom dedičstva, speňažil. Distribútor dedičstva pripraví a podpíše správu o rozdelení dedičstva (*perinnönjakokirja*). Ktorákoľvek osoba, ktorá má na dedičstve podiel, môže napadnúť rozdelenie dedičstva vykonané distribútorom dedičstva podaním návrhu proti ostatným osobám, ktoré majú na dedičstve podiel, do šiestich mesiacov od rozdelenia dedičstva.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Človek sa stáva dedičom, ak je v rodinom, manželskom alebo osvojiteľskom vzťahu so zosnulým, ako sa to vyžaduje v zákone. Dedičom zo závetu môže byť fyzická osoba alebo právnická osoba.

Dedičom zo zákona alebo zo závetu môže byť iba osoba, ktorá žila so zosnulým alebo s osobou, ktorá napísala závet, v čase smrti. Výnimkou je dieťa počaté pred smrťou zosnulého, ktoré sa následne narodí živé.

Dedič, ktorý si chce uplatniť svoje práva, by mal prijať dedičstvo alebo oznámiť svoj nárok osobe alebo osobám, ktoré dedičstvo už prijali. Ak dedičstvo nebolo rozdelené, žiadosť o dedičstvo sa adresuje osobe spravujúcej dedičstvo. Žiadosť sa môže predložiť aj súdu. Dedič prijíma dedičstvo, ak sám alebo s inými začal dedičstvo spravovať, zúčastnil sa súpisu dedičstva alebo jeho rozdelenia alebo podnikol iné úkony týkajúce sa dedičstva.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Osoba s podielom na dedičstve osobne neručí za dlhy zosnulého. Osoba s podielom na dedičstve zodpovedná za vyhotovenie súpisu dedičstva osobne ručí za dlhy zosnulého iba v prípade, že nepredloží súpis dedičstva do stanoveného termínu.

Dlhy zosnulého a dlhy súvisiace s dedičstvom po zosnulom sa uhradia z aktív dedičstva. Osoby s podielom na dedičstve však osobne ručia za všetky dlhy alebo záväzky, ktoré urobili v mene dedičstva.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Dokumenty požadované na registrovanie nehnuteľnosti sa budú líšiť v závislosti od toho, či predmetná nehnuteľnosť bola zdedená zo zákona alebo zo závetu. Žiadosti o registráciu vlastníckeho práva na základe dedenia zo zákona musia obsahovať súpis dedičstva, správu o rozdelení dedičstva, rodostrom

zosnulého, všetky záznamy o delení dedičstva a všetky dokumenty týkajúce sa prevodu zdedeného majetku Žiadateľ musí takisto preukázať, že rozdelenie dedičstva nadobudlo právnu účinnosť, a to tak, že k žiadosti priloží buď dokument o prijatí dedičstva podpísaný všetkými osobami s podielom na dedičstve poručiteľa alebo právoplatné rozhodnutie súdu príslušného pre miesto, kde zosnulý žil.

Pri žiadosti o registráciu vlastníckeho práva v prípade dedenia zo závetu je potrebné k žiadosti priložiť súpis dedičstva, rodomstrom zosnulého, originál závetu, osvedčenie o platnosti závetu a dôkaz, že všetci dediči boli informovaní o závete. Ak je potrebné, aby miestny registračný úrad osvedčil zoznam osôb s podielom na dedičstve uvedený v súpise dedičstva ako pravdivý a správny, k žiadosti sa nemusí priložiť rodomstrom.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Nie je povinné požiadať o vymenovanie správcu dedičstva. Ak sa súdu predloží žiadosť o vymenovanie správcu dedičstva, súd musí vymenovať osobu, ktorá sa bude starať o správu dedičstva. Žiadosť môže podať osoba s podielom na dedičstve alebo vykonávateľ závetu. Aktíva dedičstva sa môžu zveriť do správy správcovi dedičstva aj na základe žiadosti veriteľa s pohľadávkou voči dedičstvu alebo voči zosnulému alebo na základe žiadosti osoby ručiacej za dlhy zosnulého.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Osoby s podielom na dedičstve spoločne spravujú majetok, ktorý je predmetom dedičstva, ak sa nevykonajú osobitné opatrenia týkajúce sa správy dedičstva. Osoby s podielom na dedičstve sa môžu dohodnúť na spoločnej správe dedičstva a na tom, že dedičstvo zostane nerozdelené bez určenia lehoty, alebo do určitého dátumu.

Dedičstvo po zosnulom sa môže zveriť do správy správcovi dedičstva aj na základe rozhodnutia súdu. Ak k tomu dôjde, spoločná správa osôb s podielom na dedičstve zanikne a tieto osoby už nebudú môcť prijímať žiadne rozhodnutia týkajúce sa dedičstva po zosnulom, ani keby tieto rozhodnutia prijali jednomyseľne.

Závetca môže vo svojom závete poveriť správou dedičstva konkrétnu osobu (vykonávateľ závetu). Úlohou vykonávateľa závetu je zabezpečiť, aby sa dedičstvo uzavrelo a závet vykonal. V takých prípadoch sa vykonávateľ závetu postará o záležitosti, za ktoré by inak boli zodpovedné osoby s podielom na dedičstve alebo správca dedičstva. Menovanie vykonávateľa závetu nebráni menovaniu správcu dedičstva. Ak je vykonávateľ závetu určený v závete, bude poverený správou dedičstva, pokiaľ neexistuje dobrý dôvod tak neurobiť.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Spoločná správa dedičstva si vyžaduje jednomyseľnosť. Z tohto pravidla existujú výnimky iba v určitých osobitných prípadoch. V prípade spoločnej správy osoby s podielom na dedičstve zastupujú dedičstvo vo vzťahu k tretím stranám a v súdnych veciach týkajúci sa dedičstva. Neodkladné opatrenie sa však môže prijať aj v prípade, že nie je možné získať súhlas všetkých osôb s podielom na dedičstve. Osoby s podielom na dedičstve môžu navyše splnomocniť určitú osobu, aby sa starala o veci spojené s dedičstvom.

Ak súd vymenuje správcu dedičstva, vydá správcovi poverovací dokument s konkrétnym vymedzením dedičstvom. Právomoci správcu dedičstva sa týkajú iba tohto dedičstva. Keď sa dedičstvo po zosnulom zverí do správy správcovi dedičstva, správca zastupuje záujmy dedičstva vo vzťahu k tretím stranám a v súdnych veciach týkajúcich sa dedičstva. Úlohou správcu dedičstva je podniknúť všetky potrebné kroky na uzavretie dedičstva. Správca dedičstva musí požiadať o názor osoby s podielom na dedičstve, ak ide o záležitosti, ktoré sú pre nich dôležité. Ani v týchto prípadoch však súhlas osôb s podielom na dedičstve nepodmieňuje konanie správcu dedičstva.

Rozsah právomocí vykonávateľa závetu počas procesu uzatvárania dedičstva bude závisieť od závetu. Pokiaľ nie je v závete stanovené inak, vykonávateľ závetu bude mať rovnaké právomoci ako správca dedičstva.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Súpis dedičstva a správa o rozdelení dedičstva sú dokumenty, ktoré sa vydávajú na konci dedičského konania a ktoré preukazujú postavenie a práva dedičov.

V súpise dedičstva musia byť uvedené osoby s podielom na dedičstve, aktíva a pasíva zosnulého a pozostalý manžel (a to aj v prípade, že nemá podiel na dedičstve).

Správa o rozdelení dedičstva predstavuje základ pre delenie dedičstva. Nie je to však uplatniteľný právny titul v tom zmysle, že by mohol byť použitý ako základ pre začatie exekúcie alebo vydanie veci. Akékoľvek vykonávacie opatrenie sa môže uskutočniť iba na základe právoplatného rozhodnutia súdu.

Fínsky právny systém nepozná koncept formálnej dôkaznej sily listiny.

Posledná aktualizácia: 02/03/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Všeobecné informácie - Švédsko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Každý človek po dovŕšení veku 18 rokov je oprávnený napísať závet. Závet nie je platný, ak bol napísaný pod vplyvom duševnej choroby. Aby bol závet platný, musí byť vyhotovený písomne a podpísaný závetcom. Závet musia svojimi podpismi potvrdiť dvaja svedkovia súčasne. Svedkovia musia vedieť, že listina, ktorú svojimi podpismi potvrdzujú, je závet, ale nemusia poznať jej obsah.

Dvaja svedkovia musia byť starší ako 15 rokov a žiadny z nich nesmie byť manželom, druhom, súrodencom, ani priamym príbuzným závetcu a nesmie s ním byť ani v švagrovskom príbuzenskom vzťahu. Svedkom nesmie byť ani človek, ktorému alebo ktorého manželovi, druhovi, súrodencovi, priamemu príbuznému alebo osobe, ktorá je s nimi vo švagrovskom príbuzenskom vzťahu, sa v závete odkazuje dedičstvo.

Závetca môže vyhotoviť aj takzvaný „privilegovaný závet“ (*nådtestamente*), ak nemá možnosť napísať závet uvedeným spôsobom v dôsledku choroby alebo inej núdzovej situácie. Závet sa môže vyhotoviť ústne pred dvomi svedkami alebo ho závetca vlastnoručne napíše a podpíše.

Ak chce niektorá zo strán dosiahnuť, aby bol závet vyhlásený za neplatný, musí ho napadnúť na súde. Návrh sa musí podať do šiestich mesiacov odo dňa, keď závet predmetná strana dostala.

Právny úkon nakladanie s majetkom pre prípad smrti je platný iba ak je v súlade s dedičským právom. Dedičské zmluvy alebo iné zmluvy o prechode majetku po smrti závetcu sú preto neplatné.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Vo Švédsku neplatia žiadne pravidlá týkajúce sa registrácie závetov.

Aby si závetca zabezpečil, že závet bude existovať a bude sa dať po jeho smrti použiť, mal by povedať osobe, ktorej dôveruje, kde je závet uložený. Bežne sa závet ukladajú u právnikov alebo v banke. Ak sa po smrti závetcu závet nenájde, s dedičstvom sa zaobchádza podľa ustanovení zákona. Ak sa závet nájde neskôr, dedičstvo sa môže rozdeliť nanovo. Premlčacia lehota je desať rokov.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Áno, testamentárna sloboda závetcu je ohraničená vo vzťahu k jeho pozostalému manželovi a deťom.

Ak bol závetca ženatý, pozostalý manžel má nárok na majetok, ktorý (spolu s majetkom, ktorý pozostalý manžel dostal pri delení spoločného majetku alebo s majetkom, ktorý tvorí vlastný majetok manžela) zodpovedá štvornásobku základnej sumy podľa kapitoly 2 oddielu 6 a oddielu 7 zákonníka sociálneho poistenia (rok 2014: 44 400 SEK x 4 = 177 600 SEK) (pravidlo základnej sumy). Toto právo sa uplatňuje, ak má dedičstvo dostatočnú hodnotu. To znamená, že ak neexistuje majetok takejto hodnoty, pozostalý manžel zdedí majetok, ktorý existuje. Závet, ktoré obmedzujú toto právo, nebudú v tomto ohľade platné. Deti alebo vnuci zosnulého (*bröstarvingar*) majú nárok na povinný minimálny dedičský podiel. Povinný dedičský podiel (*laglott*) predstavuje polovicu dedičského podielu, ktorý zákon priznáva deťom alebo vnukom závetcu v prípade absencie závetu a na ktorý majú deti alebo vnuci rovnaké právo. Závet, ktoré obmedzujú povinný dedičský podiel, nebudú v danom rozsahu platné. Dieťa alebo vnuk môže požiadať o svoj povinný dedičský podiel prostredníctvom žiadosti o zmenu závetu do šiestich mesiacov odo dňa, keď závet dostali.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak poručiteľ nevykoná právny úkon, ktorým by rozdelil svoj majetok medzi dedičov, dedičstvo sa rozdelí v súlade s postupnosťou stanovenou v zákone. Jednou z požiadaviek týkajúcich sa nároku na dedičstvo je, že dedič musí byť v čase smrti poručiteľa nažive. Nárok na dedičstvo má aj dieťa, ktoré bolo v čase smrti poručiteľa už počaté a narodilo sa až po jeho smrti.

Podľa zákona existujú tri dedičské triedy. Prvú dedičskú triedu tvoria deti alebo vnuci poručiteľa. Druhú dedičskú triedu tvoria rodičia a súrodenci poručiteľa, kým tretiu dedičskú triedu tvoria starí rodičia poručiteľa a ich deti, teda súrodenci rodičov poručiteľa. Dedičstvo sa delí rovným dielom medzi všetky vetvy. Ak je nažive niekto z prvej dedičskej triedy, druhá dedičská trieda nededí. Tretia dedičská trieda dedí, ak nežije nikto z druhej dedičskej triedy.

Ak zosnulý žil v manželskom zväzku, dedičstvo získa pozostalý manžel. Po smrti tohto pozostaleho manžela budú spoločne dediť deti a vnuci. Ak žiadne deti alebo vnuci nie sú, dedíť bude druhá alebo tretia dedičská trieda. Títo dedičia majú teda nárok na druhotné dedenie (*efterarv*) po smrti pozostaleho manžela. Ak má poručiteľ deti alebo vnukov, ktoré však nie sú deťmi alebo vnukmi pozostaleho manžela, tieto deti majú nárok na získanie svojho zákonného podielu po smrti poručiteľa.

Ak neexistujú žiadni dedičia, dedičstvo sa prevedie do švédskoho dedičského fondu (*den allmänna arvsfonden*).

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Rozdelenie dedičstva sa spravidla vykonáva bez účasti orgánov. Namiesto toho si po smrti zosnulého dedičstvo rozdeľujú strany, ktoré majú na dedičstvo nárok a ktoré sú spoluvlastníkmi dedičstva poručiteľa. Stranami, ktoré majú nárok na dedičstvo, sú pozostalý manžel alebo druh, dediči zo zákona a univerzálni dediči zo závetu. Tri mesiace po smrti poručiteľa sa musí daňovému úradu (*Skatteverket*) predložiť súpis dedičstva. V tomto súpise sa uvádzajú majetkové práva a povinnosti zosnulého. V súpise dedičstva sa uvádza aj to, ktoré osoby sú oprávnené zastupovať záujmy týkajúce sa dedičstva. Daňový úrad je aj príslušným orgánom na vyhľadávanie dedičov, ktorých miesto pobytu nie je známe, a to prostredníctvom oznamov vo vestníku *Post- och Inrikes Tidningar*.

Ak to požaduje niektorá zo strán, ktorá má nárok na dedičstvo, súd môže nariadiť, aby majetok, ktorý je predmetom dedičstva, prešiel pod správu úradného správcu dedičstva (*boutredningsman*), a aj vymenovať takého správcu. Ak sa strany nedokážu dohodnúť na rozdelení dedičstva, bude vymenovaná osoba poverená rozdelením dedičstva (*skiftesman*). Táto osoba má právo rozdeliť dedičstvo. Osobu poverenú rozdelením dedičstva (*skiftesman*) vymenuje príslušný všeobecný súd.

Spory o dedičstvo takisto rieši príslušný všeobecný súd.

Ak sú niektoré zo strán, ktoré majú nárok na dedičstvo, neploleté alebo právne nespôsobilé, bude vymenovaný opatrovník (*god man*). Opatrovníka menuje hlavný poručník (*överförmyndaren*).

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Nevyžaduje sa, aby dedič osobitne prijal svoje právo na dedičstvo. Dediči však budú musieť dať o sebe vedieť, a ak majú podiel na dedičstve, musia pomáhať pri správe dedičstva.

Ak má osoba nárok na dedičstvo zo závetu, musí, ak si chce uplatniť svoje právo, informovať o zývete dedičov zo zákona. To znamená, že sa dedičom doručí overená kópia závetu a dedičia potvrdia jej prijatie. Po oznámení o zývete majú dediči, ktorí sa domnievajú, že závet by mal byť vyhlásený za neplatný, deti a vnuci, ktorí chcú závet zmeniť, aby dostali svoj povinný dedičský podiel, a pozostalý manžel, ktorý sa chce dovolávať pravidla základnej sumy, šesť mesiacov na podanie námietky na súde.

Dieťa alebo vnuk poručiteľa sa môže vzdať svojho práva na dedičstvo v prospech pozostaleho manžela. Tým sa nevzdáva svojho dedičstva, iba odkladá uplatnenie svojho práva na dedičstvo. Bude mať nárok na druhotné dedenie dedičstva po pozostalom manželovi a keď pozostalý manžel zomrie, dostane minimálny podiel. Ak takéto dieťa alebo vnuk nebude v čase smrti pozostaleho manžela žiť, nastúpia na jeho miesto jeho dedičia.

Dedič môže oznámiť odmietnutie svojho práva na dedičstvo priamo poručiteľovi, t. j. pred jeho smrťou. Ak nie je stanovené inak, takéto odmietnutie dedičstva má právne účinky aj vo vzťahu k dedičom dediča. Deti alebo vnuci alebo ich dedičia však majú stále právo na svoj povinný dedičský podiel.

Ak sa dedič vzdá svojho dedičstva alebo si naň neuplatní nárok, daňový úrad mu môže odporučiť, aby svoje právo uplatnil do šiestich mesiacov od tohto odporúčania. Ak dedič svoje právo neuplatní, stratí nárok na dedičstvo. Osoba môže odmietnuť svoje právo na dedičstvo až do času rozdelenia dedičstva.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Keď poručiteľ zomrie, strany, ktoré majú nárok na dedičstvo, teda pozostalý manžel alebo druh, dediči a univerzálni dediči zo závetu, musia spoločne spravovať dedičstvo po zosnulom. Sú zodpovední za vyhotovenie súpisu dedičstva (*bouppteckning*) a jeho predloženie daňovému úradu. Ak aktíva prevyšujú pasíva, zvyšná suma sa rozdelí, ako je uvedené v zákone alebo ako je stanovené v zývete. Dedičstvo sa rozdelí na základe dokumentu o rozdelení dedičstva (*arvskitte*), ktorý vyhotovia dediči a univerzálni dediči zo závetu. Dokument o rozdelení dedičstva musí byť vyhotovený písomne a podpísaný dedičmi. Ak sa dediči nedokážu dohodnúť na rozdelení dedičstva, môže byť vymenovaná osoba poverená rozdelením dedičstva (*skiftesman*), ktorá môže vykonať nútené rozdelenie. Ak je vymenovaný vykonávateľ závetu (*testamentsexekutor*), za rozdelenie dedičstva je zodpovedný on.

Ak zosnulý žil v manželskom zväzku, alebo žil s druhom, rozdelenie spoločného majetku páru sa vykoná bežným spôsobom. Rozdelenie spoločného majetku sa uskutoční pred rozdelením dedičstva po zosnulom.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Osoba sa stáva dedičom (*arvinge*) zo zákona. Aby sa osoba stala dedičom, musí byť v čase smrti zvätku nažive. Alternatívne musí byť pred smrťou poručiťela už počatá a narodiť sa môže až potom. Existujú tri rozličné dedičské triedy osôb, ktoré majú nárok na dedičstvo. Viac informácií je uvedených v odpovedi na otázku 4.

Dedičom zo zvätku/odkazovníkom (*testamentstagare*) je osoba, ktorej bol majetok odkázaný v platnom zvätku. Ak dedič zo zvätku v čase smrti zvätku nie je nažive, nahradia ho jeho príbuzní, pokiaľ majú právo na dedičstvo v súlade s postupnosťou stanovenou v zákone.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Nie, dediči nie sú zodpovední za dlhy zosnulého. Aktíva a dlhy poručiťela sa stávajú súčasťou dedičstva (*dödsbo*). Dedičstvo je právnickou osobou a má vlastné práva a povinnosti. Ak dlhy prevyšujú aktíva, dedičstvo je v úpadku a rozdelenie dedičstva sa nemôže uskutočniť.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Každý, kto nadobudol vlastnícke práva k nehnuteľnému majetku, musí požiadať o registráciu nehnuteľnosti (registráciu vlastníckeho práva) v národnom pozemkovom registri (<http://www.lantmateriet.se/>), a to spravidla do troch mesiacov od získania majetku. Osoba, ktorá požiada o registráciu práv k nehnuteľnému majetku, musí predložiť doklad o nadobudnutí nehnuteľnosti a ďalšie dokumenty, ktoré sú potrebné na potvrdenie tejto skutočnosti. To znamená, že napríklad v prípade kúpy nehnuteľnosti sa musí okrem iného predložiť doklad o kúpe. Ak osoba získa majetok ako dedičstvo, v niektorých prípadoch postačuje (ak existuje iba jeden dedič) predložiť originál a overenú kópiu registrovaného súpisu dedičstva. V iných prípadoch je potrebné predložiť originál a overenú kópiu dokumentu o rozdelení dedičstva. Niekedy je potrebné predložiť aj ďalšie dokumenty, napríklad súhlas hlavného poručiťela v prípade, že stranou, ktorá má podiel na dedičstve, je nepĺnoletá alebo právne nespôsobilá osoba. V niektorých prípadoch môže osoba požiadať o registráciu vlastníckeho práva predložením zvätku, ktorý nadobudol právny účinok, namiesto dokumentu o rozdelení dedičstva.

Osoba, ktorá ako posledná požiadala o registráciu vlastníckeho práva, sa považuje za vlastníka nehnuteľnosti.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Vymenovanie úradného správcu dedičstva je povinné, ak o jeho vymenovanie požiada niektorá strana, ktorá má podiel na dedičstve. Aj odkazovník, teda osoba, ktorej bol odkázaný konkrétny majetok v zvätku, je oprávnený požiadať o vymenovanie úradného správcu dedičstva. Správcu dedičstva vymenuje príslušný súd. Správca dedičstva musí mať znalosti potrebné na správu dedičstva.

Zvätku môže vo svojom zvätku určiť, že na správu dedičstva bude dohliadať vykonávateľ zvätku namiesto dedičov a univerzálnych dedičov zo zvätku.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Strany, ktoré majú nárok na dedičstvo, t. j. pozostalý manžel alebo druh, dediči zo zákona a univerzálni dedičia zo zvätku. Oprávnení dedičia musia byť uvedení v súpise dedičstva. Menovaný úradný správca dedičstva alebo vykonávateľ zvätku je oprávnený zastupovať záujmy týkajúce sa dedičstva namiesto strán, ktoré majú právo na dedičstvo.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Úlohou úradného správcu dedičstva je analyzovať aktíva a pasíva dedičstva a spravovať majetok. Je potrebné identifikovať aj existujúcich dedičov, aby sa dedičstvo následne rozdelilo v súlade s postupnosťou stanovenou v zákone alebo so zvätkom. Správca dedičstva je teda oprávnený podpisovať potrebné právne dokumenty. Existujú určité obmedzenia právomoci správcu dedičstva, napr. keď správca dedičstva predáva nehnuteľný majetok, musí mať písomný súhlas všetkých spoluvlastníkov alebo, ak ho nemôže získať, povolenie príslušného okresného súdu.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Najbežnejšími dokladmi sú súpis dedičstva a dokument o rozdelení dedičstva.

Súpis dedičstva (*bouppteckning*) Po vykonaní súpisu majetku, ku ktorému musia byť vyzvaní všetci dediči, sa vyhotoví súpis dedičstva, ktorý sa musí predložiť daňovému úradu. V súpise sa okrem iného uvádzajú dediči, ako aj aktíva a dlhy dedičstva. Osoba, ktorá najlepšie pozná majetok, ktorý je predmetom dedičstva, a bola prítomná pri súpise tohto majetku, musí záväzne potvrdiť, že informácie uvedené v súpise dedičstva sú správne. Dve osoby musia osvedčiť, že v súpise dedičstva bolo všetko správne zaznamenané. K súpisu dedičstva musí byť priložený zvätek a predmanželská zmluva. Súpis dedičstva sa registruje na daňovom úrade. Registrovaný súpis dedičstva je dôležitý v občianskom práve. Tento dokument sám osebe alebo s dokumentmi o rozdelení dedičstva môže pre strany, ktoré majú právo na dedičstvo, slúžiť ako dôkaz ich právneho postavenia (napríklad keď je potrebné vybrať peniaze z bankového účtu zosnulého alebo keď je potrebné podať žiadosť o registráciu vlastníckeho práva k majetku).

Dokument o rozdelení dedičstva (*arvsskifte*) Pri delení dedičstva sa musí vyhotoviť dokument o rozdelení dedičstva. Dokument o rozdelení dedičstva musí byť vyhotovený v písomnej forme a podpísaný dedičmi. Dokument o rozdelení dedičstva je dôležitý aj v občianskom práve a môže pre strany, ktoré majú právo na dedičstvo, slúžiť ako dôkaz ich právneho postavenia.

V švédskom práve sa uplatňuje voľné posudzovanie dôkazov, čo znamená, že neexistujú osobitné ustanovenia o tom, akú dôkaznú hodnotu má konkrétny dokument.

Posledná aktualizácia: 23/10/2015

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Všeobecné informácie - Anglicko a Wales

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s [Radou notárov EÚ \(CNUE\)](#).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (zvätek, spoločný zvätek, dedičská zmluva)?

Právny úkon nakladania s majetkom vypracúva zvätku alebo zvätkovci. Neexistuje žiadna požiadavka na právne poradenstvo alebo účasť právnik.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Neexistuje žiadna požiadavka na registráciu zvätku.

Zvätkom sa dedičstvo zosnulého zveruje do rúk vykonávateľov zvätku (osobných zástupcov) zosnulého ku dňu smrti. Jeho účelom nie je nakladanie s majetkom.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Nie, ale určení rodinní príslušníci a osoby, ktoré zosnulý vyživoval, môžu požiadať súd o priznanie finančného podielu z dedičstva na základe [zákona o dedení \(podiel pre rodinu a závislé osoby\) z roku 1975](#).

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak zosnulý nezanechal platný závet alebo ak sa platný závet týka len časti majetku, dedičstvo sa rozdelí v súlade s pravidlami dedenia zo zákona stanovenými v [zákone o dedičskom konaní z roku 1925](#) (v znení neskorších predpisov).

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Dedičstvo zosnulého je zverené do rúk osobných zástupcov zosnulého, ktorí môžu požiadať súd o udelenie zastúpenia (súdne potvrdenie závetu v prípade závetu a vymenúvací dekrét správcu pozostalosti v prípade dedenia zo zákona). Tým sa potvrdí ich právomoc nakladať s dedičstvom v súlade so závetom, prípadne s pravidlami dedenia zo zákona. Spory týkajúce sa nároku na dedičstvo alebo udelenia zastúpenia možno postúpiť súdu. Súdne konanie sa riadi pravidlami pre [nesporové dedičské veci](#) alebo [pravidlami občianskoprávneho konania](#).

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Osobní zástupcovia sú zodpovední za identifikáciu a zhromaždenie majetku zosnulého v rámci dedičstva, zaplatenie dlhov zosnulého (vrátane [dedičskej dane](#)) a rozdelenie zvyšku oprávneným osobám v súlade so závetom alebo s pravidlami dedenia zo zákona.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Smrťou osoby alebo smrťou predtým oprávnenej osoby, ak táto oprávnená osoba zomrie počas dedičského konania.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Nie. Zodpovednosť náleží dedičstvu zosnulého.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Ako sa uvádza v odpovedi na otázku 5, dedičstvo zosnulého je zverené do rúk osobných zástupcov zosnulého. Osobní zástupcovia prevedú nehnuteľnosť na oprávnenú osobu v priebehu dedičského konania. Oprávnená osoba predloží dôkazy o udelení zastúpenia a o prevode katastra nehnuteľností v súlade s príslušnými pravidlami zápisu do katastra nehnuteľností.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Pozri odpoveď na otázku 9.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Pozri odpoveď na otázku 9.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Pozri odpoveď na otázku 9.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Osobní zástupcovia spravujú dedičstvo a rozdeľujú čistý majetok. Forma prevodu majetku bude závisieť od povahy majetku. Niektoré veci sa odovzdávajú; peniaze možno vyplatiť šekom. V súvislosti s pozemkom pozri otázku 9.

Posledná aktualizácia: 27/12/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [en](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Všeobecné informácie - Severné Írsko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s [Radou notárov EÚ \(CNUE\)](#).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Právny úkon nakladania s majetkom vypracúva závetca alebo závetcovia. Neexistuje žiadna požiadavka na právne poradenstvo alebo účasť právnikov.

2 2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Neexistuje žiadna požiadavka na registráciu závetu.

Závetom sa dedičstvo zosnulého zveruje do rúk vykonávateľov závetu (osobných zástupcov) zosnulého ku dňu smrti. Jeho účelom nie je nakladanie s majetkom.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Podiel majetku vlastneného bezpodielovými spoluvlastníkmi automaticky prejde na pozostalých bezpodielových spoluvlastníkov na základe pozostalostného nároku.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak zosnulý nezanechal platný závet alebo ak sa platný závet týka len časti majetku, dedičstvo sa rozdelí v súlade s pravidlami dedenia zo zákona stanovenými v [zákone o dedičskom konaní \(Severné Írsko\) z roku 1955](#) (v znení neskorších predpisov).

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Dedičstvo zosnulého je zverené do rúk osobných zástupcov zosnulého, ktorí môžu požiadať súd o udelenie zastúpenia (súdne potvrdenie závetu v prípade závetu a vymenúvací dekrét správcu pozostalosti v prípade dedenia zo zákona). Tým sa potvrdí ich právomoc nakladať s dedičstvom v súlade so závetom, prípadne s pravidlami dedenia zo zákona. Spory týkajúce sa nároku na dedičstvo alebo udelenia zastúpenia možno postúpiť súdu. Súdne konanie sa riadi [pravidlami pre grófske sudy \(Severné Írsko\) z roku 1981](#) a [pravidlami pre Súdny dvor \(Severné Írsko\) z roku 1980](#).

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Osobní zástupcovia sú zodpovední za identifikáciu a zhromaždenie majetku zosnulého v rámci dedičstva, zaplatenie dlhov zosnulého (vrátane [dedičskej dane](#)) a rozdelenie zvyšku oprávneným osobám v súlade so závetom alebo s pravidlami dedenia zo zákona.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Smrťou osoby alebo smrťou predtým oprávnenej osoby, ak táto oprávnená osoba zomrie počas dedičského konania.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Nie. Zodpovednosť náleží dedičstvu zosnulého.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Osobní zástupcovia prevedú nehnuteľnosť na oprávnenú osobu v priebehu dedičského konania. Oprávnená osoba môže byť povinná predložiť dôkaz o udelení zastúpenia a o prevode katastru nehnuteľností alebo registru listín v súlade s [pravidlami zápisu do katastra nehnuteľností \(Severné Írsko\) z roku 1994](#) alebo [predpismi o registrácii listín \(Severné Írsko\) z roku 1997](#).

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Pozri odpoveď na otázku 9.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Pozri odpoveď na otázku 9.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Pozri odpoveď na otázku 9.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Osobní zástupcovia spravujú dedičstvo a rozdeľujú čistý majetok. Forma prevodu majetku bude závisieť od povahy majetku. Niektoré veci sa odovzdávajú; peniaze možno vyplatiť šekom. V súvislosti s pozemkom pozri otázku 9.

Posledná aktualizácia: 10/04/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [en](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Všeobecné informácie - Škótsko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s [Radou notárov EÚ \(CNUE\)](#).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Osoba môže zanechať majetok v prípade smrti inej osobe odkázaním v závete. V požiadavkách [zákona o písomnostiach \(Škótsko\) z roku 1995](#) sa vyžaduje, aby boli závet vypracované po 1. auguste 1995 v písomnej forme a podpísané závetcom.

Osoby môžu tiež vlastníť hnuťelný a nehnuteľný majetok so spoluvlastníckym právom a v prospech pozostalého (toto sa zvyčajne označuje ako doložka o pozostalostnom nároku).

Osoby môžu vlastníť aj hnuťelný a nehnuteľný majetok ako výlučné vlastníctvo alebo spoluvlastníctvo s inými osobami s doložkou o osobitnom nakladaní s majetkom tejto osoby alebo jeho časťou v prospech druhej osoby v prípade smrti.

Ak neexistuje závet, doložka o pozostalostnom nároku ani doložka o osobitnom nakladaní, s majetkom sa naloží podľa [zákona o dedení \(Škótsko\) z roku 1964](#).

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

V Škótsku neexistuje požiadavka registrovať závet.

Vlastnícke právo k nehnuteľnosti vrátane práv s doložkou o osobitnom nakladaní alebo pozostalostnom nároku sa zapisuje buď do [registra pozemkových držíeb](#), alebo do [katastra nehnuteľností Škótska](#).

V niektorých prípadoch sa zapisuje vlastnícke právo k hnuťelnému majetku vrátane práv s doložkou o osobitnom nakladaní alebo pozostalostnom nároku, napríklad do registra akcionárov spoločnosti.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Podľa škótskeho práva si dieťa alebo pozostalý manžel/registrovaný partner môže uplatniť zákonné práva na hnuťelné dedičstvo v prípade smrti rodiča /manžela/registrovaného partnera, aj keď zosnulý zanechal závet. Zákonné práva sú ochranou pred vydedením. Deti majú právo na podiel vo výške jednej tretiny z hnuťelného dedičstva zosnulého (peniaze, akcie atď.), ak existuje pozostalý manžel alebo registrovaný partner, alebo jednej polovice, ak neexistuje pozostalý manžel ani registrovaný partner. Pozostalý manžel/registrovaný partner má právo na jednu tretinu hnuťelného dedičstva zosnulého (peniaze, akcie atď.), ak má zosnulý deti, alebo na jednu polovicu, ak ich nemá.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

S majetkom sa nakladá podľa zákona o dedení (Škótsko) z roku 1964 v tomto poradí.

a) PREDNOSTNÉ PRÁVA

Vdova, vdovec alebo pozostalý registrovaný partner (pozostalý) má prednostné práva na dedičstvo svojho posledného manžela, manželky alebo registrovaného partnera.

Ak zosnulá osoba vlastnila dom a pozostalý v ňom žil, pozostalý má za určitých obmedzení právo na dom, zariadenie a nábytok v ňom. Pozostalý si môže uplatniť nárok na:

dom, pokiaľ je jeho hodnota nižšia než 473 000 GBP, zariadenie a nábytok do hodnoty 29 000 GBP.

Ak zosnulá osoba zanechala deti alebo potomkov, pozostalý má právo na prvých 50 000 GBP z dedičstva. Ak osoba nezanechala deti ani potomkov, pozostalý má právo na prvých 89 000 GBP.

b) ZÁKONNÉ PRÁVA

Ak po uspokojení prednostných práv zostane nejaké dedičstvo, pozostalý manžel alebo registrovaný partner a deti majú právo na určité zákonné práva na hnuťelný majetok zosnulej osoby, ako sa uvádza v odpovedi na otázku 3.

c) VOLNÉ DEDIČSTVO

Po splnení prednostných a zákonných práv prípadne zvyšok dedičstva dedeného zo zákona ďalším osobám v súlade s právnymi predpismi v tomto poradí:

deti,
ak existujú pozostalí rodičia a súrodenci, rodičia zdedia polovicu a bratia a sestry zdedia polovicu,
bratia a sestry, ak neexistujú pozostalí rodičia,
rodičia, ak neexistujú pozostalí bratia a sestry,
pozostalý manžel alebo registrovaný partner,
strýkovia alebo tety (zo strany oboch rodičov),
starí rodičia (zo strany oboch rodičov),
bratia a sestry starých rodičov (zo strany oboch rodičov),
iní predkovia – vzdialenejší ako starí rodičia,
britský štát.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

V prípade väčšiny dedičstiev musí vykonávateľ (buď uvedený v závete zosnulého, alebo určený najvyšším súdom grófstva) získať „potvrdenie“ od najvyššieho súdu grófstva. Vydanie potvrdenia predstavuje oprávnenie vykonávateľa konať vo veci dedičstva uvedeného v súpise dedičstva priloženom k žiadosti o potvrdenie a dáva vykonávateľovi právomoc riešiť všetky záležitosti dedenia v súvislosti s týmto dedičstvom.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

V prípade väčšiny dedičstiev je potrebné ustanoviť vykonávateľa konajúceho vo veci dedičstva, a to na základe závetu alebo najvyšším súdom grófstva (súdne stanovený vykonávateľ) – ak neexistuje platný závet alebo menovaní vykonávateľa nie sú schopní alebo ochotní konať.

V prípade väčšiny dedičstiev musia vykonávateľia požiadať najvyšší súd grófstva o potvrdenie.

Súdne stanovený vykonávateľ bude vo väčšine prípadov musieť pred tým, ako začne konať vo veci dedičstva, zabezpečiť poistenie zodpovednosti (záruku obozretnosti).

Spolu so žiadosťou o potvrdenie sa musí predložiť súpis všetkých položiek dedičstva spolu so závetom, ak existuje.

Súd vydá potvrdenie v súvislosti s položkami dedičstva v súpise, ktoré dáva vykonávateľovi právomoc zhromaždiť tieto položky.

Keď je dedičstvo zhromaždené, vykonávateľ musí zaplatiť všetky splatné dlhy a dane pred rozdelením dedičstva v zmysle závetu alebo zákona o dedení (Škótsko) z roku 1964.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Ak existuje závet, oprávnené osoby alebo skupina oprávnených osôb, ktoré majú zdediť celé dedičstvo alebo jeho časť, sú v ňom uvedené, pričom je potrebné zohľadniť zákonné práva.

Ak neexistuje závet, práva a poradie dedenia sú stanovené v zákone o dedení (Škótsko) z roku 1964.

Ak neexistuje závet, pozostalý druh môže tiež požiadať súd o priznanie podielu podľa [§ 1 zákona o rodinnom práve \(Škótsko\) z roku 2006](#) do šiestich mesiacov od smrti zosnulého.

„Zverenie“ je okamih, keď oprávnená osoba získa vlastnícke právo k odkazu. Podľa zákona o dedení (Škótsko) z roku 1964 sa dedičstvo zveruje do rúk vykonávateľa na účely správy. V tomto okamihu oprávnená osoba získa osobné právo voči vykonávateľovi na odovzdanie predmetu odkazu v jej prospech. Keď sa predmet odkazu odovzdá oprávnenej osobe, táto osoba získa „vecné právo“.

Načasovanie zverenia závisí od úmyslu zosnulého uvedeného v závete.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Vykonávateľ je pred rozdelením dedičstva oprávneným osobám povinný zaplatiť všetky splatné dlhy z dedičstva. Dedičstvo by sa nemalo rozdeliť skôr ako po šiestich mesiacoch odo dňa smrti, aby veritelia mali čas uplatniť svoje nároky. Ak veriteľ neuplatní nárok do šiestich mesiacov a vykonávateľ rozdelí dedičstvo, oprávnené osoby sú teoreticky zodpovedné za prípadné dlhy v rozsahu ich odkazu.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Vlastnícke právo k nehnuteľnosti sa môže previesť na oprávnenú osobu právnym úkonom, ktorý sa musí zapísať do katastra nehnuteľností Škótska, alebo priložením podpísaného dokladu (zhrnutia) k potvrdeniu (alebo k osvedčeniu o potvrdení).

Ak existuje doložka o pozostalostnom nároku, vlastnícke právo k majetku automaticky prechádza na pozostalého vlastníka, pričom k vlastníckemu listu je nutné priložiť výpis z úmrtného listu.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Nie všetky dedičstvá vyžadujú potvrdenie od súdu – niektorí držiteľia finančných prostriedkov ich vyplatia bez nutnosti potvrdenia. Ak sa potvrdenie vyžaduje, musí sa stanoviť vykonávateľ buď menovaný v závete, alebo prostredníctvom žiadosti o určenie súdne stanoveného vykonávateľa súdom.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Dedičstvo bude spravovať vykonávateľ určený buď na základe závetu, alebo súdom, pričom mu súd vydá potvrdenie. V niektorých prípadoch však držiteľia finančných prostriedkov prevedú dedičstvo zosnulého bez nutnosti potvrdenia.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Zhromaždiť dedičstvo uvedené v súpise priloženom k žiadosti o potvrdenie.

Zaplatiť dlhy a dane.

Rozdeliť zostávajúce dedičstvo oprávneným osobám podľa závetu alebo ak závet neexistuje, podľa zákona o dedení (Škótsko) z roku 1964.

Vymáhať splatné dlhy v prospech zosnulého.

Ak zosnulý pred smrťou utrpel osobnú ujmu na zdraví, má jeho vykonávateľ rovnaké práva na náhradu škody ako zosnulý.

Vykonávateľ má právo pokračovať v žalobe o náhradu škody za osobnú ujmu na zdraví, ktorú zosnulý podal pred smrťou a o ktorej ešte nebolo rozhodnuté.

Ak zosnulý podal žalobu o náhradu škody za ohováranie, o ktorej v čase jeho smrti ešte nebolo rozhodnuté, právo na náhradu škody sa môže preniesť na vykonávateľa.

Ak mal zosnulý nárok na náhradu škody za porušenie zmluvy, vykonávateľ môže v tejto veci podať žalobu alebo v nej pokračovať.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Nevyžaduje sa vydanie žiadnych dokladov na preukázanie postavenia a práv oprávnených osôb. Vykonávateľ spravujúci dedičstvo prevedie položky dedičstva na oprávnené osoby, pričom v niektorých prípadoch to bude zahŕňať formálny prevod a prípadne registráciu vlastníckeho práva. Ako sa uvádza

v predchádzajúcom texte, ak existuje doložka o pozostalostnom nároku, vlastnícke právo k majetku automaticky prejde na pozostalého vlastníka, pričom k vlastníckemu listu je nutné priložiť výpis z úmrtného listu. V rámci postupu potvrdzovania je v Škótsku nutné predložiť formulár dedičskej dane, aj keď táto nie je splatná.

Posledná aktualizácia: 24/05/2016

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [en](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Všeobecné informácie - Gibraltár

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s [E](#) Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Právny úkon nakladania s majetkom vypracúva závetca alebo závetcovia. Neexistuje žiadna požiadavka na právne poradenstvo alebo zapojenie právnik.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Neexistuje žiadna požiadavka na registráciu závetu.

Závetom sa dedičstvo zosnulého zveruje do rúk vykonávateľov (osobných zástupcov) zosnulého ku dňu smrti. Jeho účelom nie je nakladanie s majetkom.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Nie.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak zosnulý nezanechal platný závet alebo ak sa platný závet týka len časti majetku, dedičstvo sa rozdelí v súlade s pravidlami dedenia zo zákona stanovenými v [E](#) zákone o správe dedičstva z roku 1933 (v znení neskorších predpisov).

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Dedičstvo zosnulého je zverené do rúk osobných zástupcov zosnulého, ktorí môžu požiadať súd o udelenie zastúpenia (súdne potvrdenie závetu v prípade závetu a vymenovací dekrét správcu pozostalosti v prípade dedenia zo zákona). Tým sa potvrdí ich právomoc nakladať s dedičstvom v súlade so závetom, prípadne s pravidlami dedenia zo zákona. Spory týkajúce sa nároku na dedičstvo alebo udelenia zastúpenia možno postúpiť súdu. Súdne konanie sa riadi pravidlami pre [E](#) nesporové dedičské veci alebo [E](#) pravidlami občianskoprávneho konania.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Osobní zástupcovia sú zodpovední za identifikáciu a zhromaždenie majetku zosnulého v rámci dedičstva, zaplatenie dlhov zosnulého a rozdelenie zvyšku oprávneným osobám v súlade so závetom alebo s pravidlami dedenia zo zákona.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Smrťou osoby alebo smrťou predtým oprávnenej osoby, ak táto oprávnená osoba zomrie počas dedičského konania.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Nie. Zodpovednosť náleží dedičstvu zosnulého.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Osobní zástupcovia prevedú nehnuteľnosť na oprávnenú osobu v priebehu správy dedičstva. Oprávnená osoba predloží dôkaz o udelení zastúpenia a o prevode katastru nehnuteľností v súlade so [E](#) zákonom o vlastníckych právach k nehnuteľnostiam v Gibraltári z roku 2011.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Pozri odpoveď na otázku 9.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Pozri odpoveď na otázku 9.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Pozri odpoveď na otázku 9.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Osobní zástupcovia spravujú dedičstvo a rozdeľujú čistý majetok. Forma prevodu majetku bude závisieť od povahy majetku. Niektoré veci sa odovzdajú; peniaze možno vyplatiť šekom. V súvislosti s pozemkom pozri otázku 9.

Posledná aktualizácia: 01/04/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.